

Provincie West-Vlaanderen

jaarboek 2008

Provincie
West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

137159

DOOR MENSEN GEDREVEN

www.west-vlaanderen.be

INHOUDSTAFEL

Als een sierlijke zwaan	7
Kennishuis van vertrouwen	9
Samenstelling van de provinciale instellingen	11
• De provinciegouverneur	11
• De deputatie	11
• De provinciegriffier	11
De federerende kracht van de provincie	17
Provincieraad, bureau en commissies	18
• De provincieraad	18
• Wijzigingen in samenstelling van raad en bureau	18
• Het bureau van de provincieraad	18
• De commissies van de provincieraad	19
Samenstelling van de provincieraad	20
Belangrijkste agendapunten uit de provincieraad	24
In memoriam Hendrik Olivier	26
Paul Breyne 10 jaar gouverneur	26
Jaarlijkse rede van de gouverneur tot de provincieraad	27
• West-Vlaanderen, door de zee gedreven	27
Innovocean	28
Meerjarenplan 2007 - 2012	29
Intern controlesysteem	30
De financiën van de provincie	31
• De provinciebegroting 2007	31
• Gewone ontvangsten	31
• Gewone uitgaven	32
• Buitengewone dienst	32
• Jaarrekening 2006	32
Archief	33
• Steun aan archiefzorg en -beheer	33
Communicatie en ICT	33
• Trefdagen voor gemeentebesturen	33
• Luxemburgs staatsbezoek	34
• Beeldbank NU en Beeldbank TOEN	34
• E-government Award voor LoG-IN-project	34
• Aanwezigheid op topsportevenementen	35
Personeelszaken	36
• Nieuw organigram	36
• Managementteam samengesteld	36
• Personeelsstatuut en personeelsformatie	36

GENIETEN

CULTUUR

Algemeen	42
• Cultuurprijs voor Patrick Peire	42
• Culturele uitwisselingen	42
• Een beslissend jaar voor Tinck	42
• BROK maakt mensen warm	43
Cultuurhuizen vierden feest	43
Dans en muziektheater in de kijker	43
Cultureel erfgoed	44
• Versterkte steden 'junior' in Dover	44
• Modern bouwen tussen strand en duin	44
• Erfgoedwandelroutes in Kortrijk en Poperinge	45
• Huizen van papier	46
• Monumentenwacht inspecteert Brugs Concertgebouw	47
Cultuurspreiding	47
• Interactief Verkeren bij EduWEST.be	47
• Intergemeentelijke culturele samenwerking	47
• Bibliotheekwerking	48
Letterstreken in woord en beeld	48
Literair kinderparcours op Buda-eiland	49
Wonderlijke vertellingen	49
Nederlandse jeugdauteurs op bezoek	50
Kunsten	50
• Letteren en taal	50
Dichters Spinoy, Delmotte en Leroy bekroond	50
Woorden over grenzen heen	50
West-Vlaamse poëzie in Genua	50
Streuvels voor kids	51
• Beeldende kunsten	52
Prijs voor Architectuur uitgereikt	52
• Podiumkunsten	52
Twaalf ensembles klassiek theater geselecteerd	52
• Muziek	53
Drie muziekensembles genomineerd	53
• Subsidies voor kwaliteitsvolle kunsten	54
• Buren bij kunstenaars succesvol	54
• Een rijk jaar voor BE-PART	55
Musea	56
• Provinciaal Museum voor Moderne Kunst	56
Ensor en de avant-gardes aan zee	56
Tentoonstelling Bernardí Roig	56
Een nieuwe directeur-conservator	56
• Provinciedomein Raversijde	57

Maritieme archeologie in de kijker	57
Kusttoerisme Fronttoerisme 1914-1918	58
• Westhoek streekmuseum	59
T@M T@M, theater in het museum?	59
TOERISME	60
Uit de toeristische regio's	62
• Het Brugse Ommeland	62
Verstilde foto's	62
Culinair proeven	62
• De Leiestreek	62
Nieuwe recreatieve routes	62
Succesvolle events	63
In de kijker	63
• De Kust	64
Promotie in het buitenland	64
Nieuwe projecten voor de Kust	64
Nieuw regionaal overlegplatform	65
Fietsnetwerk Kust erg in trek	65
• De Westhoek	65
Nieuwe brochures en routes	65
Productontwikkeling	66
• Recreatieve productontwikkeling	66
Nieuwe lusvormige recreatieve routes	66
Netwerken voor recreanten	66
Struinen in de duinen	66
Grensoverschrijdende recreatie	66
• Toeristische productontwikkeling	67
Nieuwe verbindingen	67
Inrichtingsplan voor het Nordicduingebied	67
Aantrekkelijker groene assen	67
Databank routes en netwerken	68
Bedankt peters en meters!	68
Marketing	68
• In de media	68
• West-Vlaanderen Lekker Land	68
• In duet met Nederland	69
• Twee nieuwe MICE-websites	69
• Regiowebsites meer ingezet	70
Strategische planning, onderzoek en databeheer	70
• Meten is weten	70
• Westhoekbeleidsplan geactualiseerd	71
• KITS-project ontwikkeld	71

SPORT

Sport voor jongeren	74
• Kick op Sport	74
• Doe Aan Sport-beurs	74
• Jeugdsportdag	74
• Een zee van sporten	75
Skaten en skeeleren	76
Mobiel sportevaluatiecentrum	76
Paardrijden met handicap	77
Start To Bike-apotheose in Roeselare	78
West-Vlaamse sportprijzen 2007 uitgereikt	78

ONDERNEMEN

ECONOMIE	82
Sociaaleconomisch beleid uit de startblokken	84
• Een vernieuwd economisch beleid	84
• Beheersovereenkomst met de POM	84
• Vier streekpacten bekrachtigd	84
Economische informatie en kennisontwikkeling	85
• West-Vlaanderen sociaaleconomisch	85
• Agrocomplex ter studie	86
Ruimte om te ondernemen	87
• Behoeftte aan bedrijventerreinen 2007 - 2022	87
• Inventarisatie van onbenutte bedrijfsgronden	87
West-Poort verder uitgediept	88
• Meerwaarde van West-Vlaamse poorten	88
• Potenties als logistieke regio	88
Arbeidsmarkt en opleiding: nieuwe initiatieven	89
• Steun aan LED's in hogescholen	89
Versterking van sociale economie	90
• Startcentra Sociale Economie in de kijker	90
• Studiedag over sociale economie	90
Initiatieven voor bedrijfsversterking	91
• Troeven voor multinationals onderzocht	91
• Charter Duurzaam Ondernemen	91
• Kwaliteitsvolle bedrijfsgebouwen	92
• Iepers doorgangsgebouw gerenoveerd	92
Dienst Economie verlegt grenzen	93
• Grensoverschrijdende projecten en missies	93
• Winkelen over de grens	93

LAND- EN TUINBOUW

Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw (POVLT)	94
• Vernieuwd hoofdgebouw in gebruik	96
• Experiment met zilte groenteteelt	96
• Succesvolle bemestingsboulevard	97
• Biogasinstallatie opgestart	98
• Gratis onlineadvies voor tuinders	98
Landbouw en milieu	99
• Hernieuwbare energie op bedrijven	99
• Bestrijding van bodemerrosie loont	100
• Driftreductie en preventie van puntvervuiling	100
Landbouweducatie	102
• Met de klas de boer op	102

ONDERWIJS

Provinciaal Technisch Instituut (PTI)	104
• GOK scoort goed	106
• Leerlingen produceren appelwijn	107
School voor Bestuursrecht (SBR)	108
• De cijfers	108
• Herstructurering	108
• Nieuwe initiatieven	108
WIVO, schakel tussen mens en bestuur	109
• Nieuwe dienstverlening	109

KWALITEIT

WELZIJN

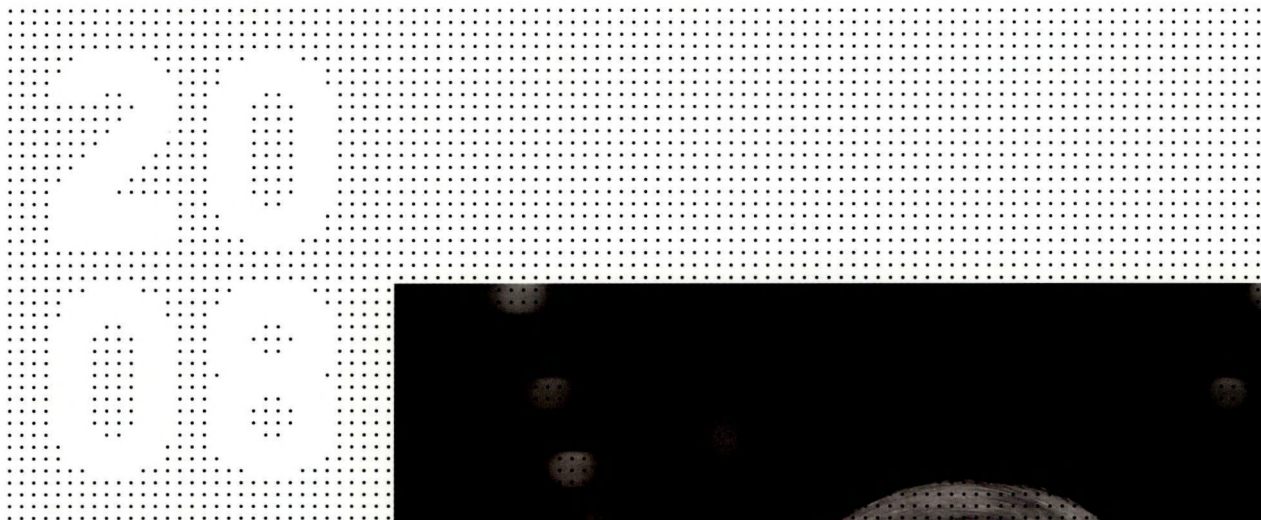
Gelijke kansen	112
• Een klare kijk op diversiteit	114
• Armen krijgen stem	114
• Samenwerking met 't Hope in Roeselare	115
• Studiedag 'Armoede en Energie'	115
Preventieve gezondheidszorg	116
• Clean ship, No shit	116
• Drugmobiel rijdt verder uit	116
Zorg	118
• Niet te jong voor verlies	118
• Palliatieve dagopvang doorgelicht	118
• Behoeften van senioren in beeld gebracht	120
• Monitor voor lokaal ouderenbeleid	120
• Ouderenmis(be)handeling in de schijnwerpers	121

Jeugd	122
• Jeugdraad vraagt aandacht	122
• Overleg rond repetitieuimtes	122
• Subsidie voor festivals	122
• Weerbaar met Rots en Water	122
• Herkenning bij echtscheiding	123
• Bijstand voor bijzondere jeugd	123
Noord/Zuid	124
• Tien jaar Kleur Bekennen	124
• Op werkbezoek in Congo	125

LEEFOMGEVING

Milieu	126
• Domeinen	128
• Domeinen uitgebreid	128
• Natuurtechnische en recreatieve inrichting	128
• Nieuwe loods voor groenbrigade D'Aertrycke	129
• Natuur en landschap	130
• Natuurlijk West-Vlaanderen	130
• Hoogstamfruitbomen in West-Vlaanderen	130
• Kikker & co	131
• Dag van de Natuur	131
• Bermbeheer voor vrijwilligers	131
• Afvalbeleid, milieucommunicatie en gemeentelijke ondersteuning	132
• Milieuwegwijs voor bedrijfssectoren	132
• Maart, Maand van de Netheid	132
• De Kringloopman duikt op	133
• Promotie voor afvalarm winkelen	133
• Natuur- en milieueducatie	134
• De zee smaakt naar meer	134
• Expeditie Ooievaar	134
• Het kasteel van Vlerk	134
• Opendeur Lippensgoed-Bultskampveld	135
• Heldere Nacht van de Duisternis	135
• Verhalen voor Onderweg	136
• Merkem op z'n Zondags	136
• MOS-logo's uitgereikt	137
Vergunningen	138
• Milieuvergunningen voor mestverwerking	138
• Groeiend aantal beroepsprocedures	138
Waterlopen	139
• 22 projecten op komst voor waterbeheer	139
• Buffercapaciteit en veiligheid in Vlamertinge	139

• Waterspaarbekken langs de Roobeek in Ardooie	139	• Westhoek	158
• Nieuw pompemaal in De Moeren	141	• Jongeren houden en aantrekken	158
Ruimtelijke ordening en mobiliteit	142	• Inspiratie voor Europese rurale ondernemers	158
• Ruimtelijke planning	142	• Kwaliteit van hoeveproducten	159
Verdere uitvoering van het Provinciaal		• Herbestemming van dorpspatrimonium	160
Ruimtelijk Structuurplan	142	Externe relaties en Europese programma's	161
Afbakening kleinstedelijke gebieden	142	• Nieuwe Europese middelen	161
Strategische projectgebieden	142	• Frankrijk-Wallonië-Vlaanderen	161
Ruimte voor regionale bedrijven	142	• Samenwerking met Le Nord	161
Aanpak van actuele problemen	142	• Interreg IV van start	162
Begeleiding en advies bij planprocessen	143	• Grensregio Vlaanderen-Nederland	162
Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen	143	• Interreg	162
Gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen	143	• Nieuw programma van start	162
Gewestelijke planningsprocessen	143	• Op bezoek bij de bureaus	163
• Mobiliteit	144	• Proclam als projectleider	164
Fietsfonds West-Vlaanderen operationeel	144	• Scheldemondraad	164
'Veilig Fietsen' in een nieuw kleedje	144	• Themadag aquacultuur	164
		• Drie nieuwe speerpunten	165
		• Transnationale samenwerking	165
		• Management without Frontiers	165
		• Plattelandsontwikkeling	165
		• Plattelandsbeleid geactualiseerd	165
		• Europa aan de Kust	166
		• VLOC ingehuldigd	167
		• Europe Direct	167
		• Tien jaar in de provincie	167
INFRASTRUCTUUR	146		
• Verdoken schatten in Sint-Salvatorskathedraal	148	VEILIGHEID	168
• Verlichting voor Tillegem	148	• Permanente aandacht voor verkeer	170
• Nieuw Streekhuis in Kortrijk	148	• Prinselijk bezoek aan kustredders	171
• Vogelopvangcentrum in Domein Raversijde	148	• West-Vlaamse politieschool	171
• Nieuw dienstgebouw in De Gavers	149	• Korpschefs doen ervaring op	171
• Recreatieve site Gavers-Zuid ingericht	150	• Politieraad in Politieschool	171
• Regenwaterdistributie voor tuinbouwschool	150		
• Provincie koopt oude spoorwegbeddingen	151	Nuttige adressen en locaties	172
		Gemeentebesturen in West-Vlaanderen	174
		OCMW-besturen in West-Vlaanderen	176
		Bevolkingsgegevens	178
		West-Vlaanderen morfologisch	179
		Colofon	180
GEBIEDSGERICHTE WERKING EN EXTERNE RELATIES	152		
Gebiedsgerichte werking	154		
• Brugge - Oostende	154		
• Leader+ Brugse Ommeland afgerond	154		
• Staats-Spaanse Linies	154		
• De Kust	155		
• Naar een duurzaam kustbeheer	155		
• Zuid-West-Vlaanderen	155		
• Woonregieboek als werkinstrument	155		
• Vlaserfgoed rond Leie en Mandel	156		
• Midden-West-Vlaanderen	157		
• Aantrekkelijker kanaalzone Roeselare-Leie	157		
• Samen werken aan woonbeleid	157		
• Attractief Tielts Molenland	158		

Paul Breyné
Provinciegouverneur van
West-Vlaanderen

ALS EEN SIERLIJKE ZWAAN

2007 was voor mij een belangrijk jaar. Ik kon genieten van de waardering van de provincie West-Vlaanderen naar aanleiding van tien jaar gouverneurschap.

Na tien jaar is het nuttig om ook eens achterom te kijken. De tijd gaat met rasse schreden voorbij, we worden ouder en soms beseffen we niet dat er zich het voorbije decennium toch belangrijke ontwikkelingen voordeden. Zo ook op het provinciale vlak.

De provincie als instelling, die ik tien jaar geleden leerde kennen, is niet meer dezelfde. De wetgeving is gewijzigd. Een provinciedecreet in plaats van een provinciewet lijkt op het eerste gezicht geen grote verandering, maar in wezen is het een hele omwenteling. Van de opportuniteit die de staatshervorming bood, werd gebruikgemaakt om de provincie te moderniseren en te responsabiliseren. De provincie werd in het verleden nogal eens als het lelijke eendje in het bestuurlijke water beschouwd. Nu krijgt ze de mogelijkheid om uit te groeien tot een sierlijke zwaan.

Zwanen zijn mooie vogels. Onze provincie is het ook. Alhoewel de West-Vlaamse identiteit een gekunstelde constructie is - de geschiedenis had tot een heel andere invulling kunnen komen - mogen we ons West-Vlamingzijn gerust koesteren. We voelen ons goed in onze samenleving met haar eigenheid en al haar diversiteit, en dat is fijn. Zolang dit gevoel niet omslaat in een superioriteitsgevoel en we respect blijven betonen voor de ons omringende wereld. Het provinciebestuur moet hiertoe bijdragen. Meer zelfs: we moeten de motor zijn die de provincie West-Vlaanderen in al haar facetten draaiende houdt. 'Stimuleren', 'coördineren' en 'innoveren' zijn de sleutelwoorden voor het provinciale beleid. Uit de dagelijkse praktijk weet ik dat we op de goede weg zijn. Als bestuur draagt de provincie haar steentje bij tot een leefbare en duurzame samenleving in een globaliserende context.

Zwanen gelden ook als symbool van trouw. Zo moet ook de provincie haar inwoners trouw zijn en bij de burger vertrouwen wekken. Als bestuursorgaan is

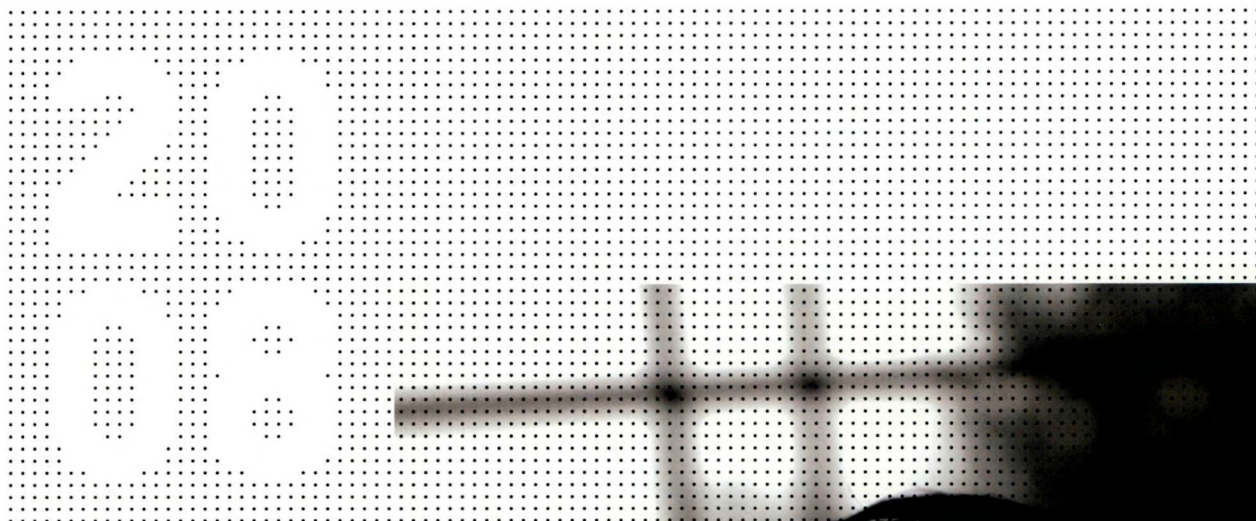
de provincie er niet voor zichzelf, maar voor de West-Vlamingen en voor West-Vlaanderen. Een permanente dialoog met onze medeburgers is van groot belang, om een voldoende maatschappelijk draagvlak voor de provincie als bestuursniveau te creëren. Informatie en communicatie zijn daarbij belangrijk. Ze mogen echter geen eenrichtingsverkeer zijn. We moeten ook luisteren naar de verzuchtingen van de West-Vlamingen.

Niet iedereen zal altijd akkoord gaan met beleidsbeslissingen die op provinciaal vlak genomen worden. Overheidsbeslissingen kunnen soms knellen met het individuele belang. Het is echter ook de opdracht van een modern beleidsniveau, om over moeilijke beslissingen te dialogeren en burgers te overtuigen.

Als gouverneur probeer ik hier op mijn manier toe bij te dragen. Ik hoop dit nog een aantal jaren te kunnen doen, in samenwerking met de provincieraad en de deputatie.

Dit jaarboek is de weergave van wat 2007 geworden is. We mogen er fier over zijn. Laten we ons inspannen om 2008 nog beter te maken.

Paul Breyne • Provinciegouverneur van West-Vlaanderen

Jan Durnez
Eerste gedeputeerde van de
provincie West-Vlaanderen

Het Jaarboek van de provincie West-Vlaanderen verscheen voor het eerst in 1988. Met wijlen eregedeputeerde Hendrik Olivier als voortrekker, wilden de initiatiefnemers 'de provincie voorgoed uit de nevels van het onbekende weghalen en de burger nader betrekken'. Het was echter evenzeer hun bedoeling om er een 'kijkboek' van te maken. *Un beau livre*.

Deze oorspronkelijke doelstellingen hebben ook de opbouw van de eenentwintigste editie van het Jaarboek geleid. Twintig jaar geleden was informatie 'op papieren drager' evenwel zowat de enige bron die de provincie kon aanbieden, om haar activiteiten op een aantrekkelijke manier kenbaar te maken.

Sindsdien voltrok zich een ingrijpende informatierevolutie. Niet enkel de regionale televisie brengt het provinciale nieuws dagelijks in beeld. Ook onze website www.west-vlaanderen.be biedt een onmetelijke hoeveelheid aan gegevens en krijgt 45.000 bezoekers per maand. De provincie doet er dan ook alles aan, om de informatie up-to-date te houden en de website toegankelijk en gebruiksvriendelijk te maken.

Gegevens ter beschikking hebben is één zaak. Voor de provincie als kennispartner is het echter ook een uitdaging om met deze data iets méér te doen dan alleen maar op te slaan.

Zo worden de economische data opgevolgd en geïndiceerd door de dienst Economie. Deze gegevens zijn immers van wezenlijk belang voor de economische aanpak en ontwikkeling in onze provincie. Deze digitale informatie is te consulteren op www.west-vlaanderen.be/economie.

Sinds het kerntakendebat van 2003 is 'sociale planning' een van de basisopdrachten van de provincie. Zo is er nu een sociale situatieschets beschikbaar, samgesteld door het provinciale steunpunt Sociale Planning.

Ze brengt heel wat cijfermateriaal samen op gemeenteniveau, en zelfs op het niveau van deelgemeenten of wijken. Via www.west-vlaanderen.be/socialeplanning wordt een schat aan sociale informatie ontsloten.

Deze voorbeeldinitiatieven uit de economische en sociale sfeer illustreren hoe de provincie concreet functioneert als kennispartner. Ook in onze andere beleidssectoren lopen gelijkaardige projecten.

2007 was het eerste jaar van de nieuwe bestuursperiode. De nieuwe start vergde heel wat inzet van het politieke en ambtelijke personeel. Zo werd er intens gewerkt aan het meerjarenplan 2007 – 2012. Het plan is gebouwd op de principes van het provinciedecreet en werd op 8 november 2007 door de provincieraad aangenomen. Als opvolger van 'Respect voor West-Vlaanderen' uit 2001 kreeg het de titel 'Vertrouwen wekt, vertrouwen werkt'. Het meerjarenplan is na te lezen op www.west-vlaanderen.be.

Niet enkel in het dagelijkse leven is vertrouwen een essentiële waarde. Dit geldt ook bij besturen, in de relatie tussen het provinciebestuur en alle inwoners.

Ook binnen de provinciale organisatie zelf is vertrouwensopbouw van groot belang: tussen de ambtenaren en de verkozenen, tussen het management en de veldwerkers. In wederzijds vertrouwen wordt immers meer gerealiseerd, sterker gepresteerd en kwalitatiever gewerkt.

Zo wil de provincie haar ambitie als kennispartner, als kennishuis van vertrouwen, waarmaken.

Met dit Jaarboek 2008 wensen wij u alvast veel leesen kijkgenot toe. Wij rekenen er ook op om u verder in vertrouwen te mogen ontmoeten en vanuit onze gezamenlijke kennis stevig samen te werken aan een toonaangevend West-Vlaanderen.

Jan Durnez • Eerste gedeputeerde van de provincie West-Vlaanderen

De deputatie vlnr:

Hilaire Ost (provinciegriffier), Dirk De fauw, Gunter Pertry, Paul Breyne (provinciegouverneur),
Jan Durnez, Marleen Titeca-Decraene, Patrick Van Gheluwe, Bart Naeyaert

SAMENSTELLING VAN DE PROVINCIALE INSTELLINGEN

De provinciegouverneur

In elke provincie is er een gouverneur. De provinciegouverneur is zowel commissaris van de Vlaamse Regering in de provincie, als commissaris van de Federale Regering. Hij is voorzitter van de deputatie, maar is er niet stemgerechtigd, behalve in het uitzonderlijke geval dat de deputatie een rechtsprekende taak uitoefent. De provinciegouverneur mag de vergaderingen van de provincieraad bijwonen. De arrondissementscommissarissen oefenen hun opdracht uit onder het gezag van de provinciegouverneur. Als federale regeringscommissaris is de gouverneur onder meer verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde in de provincie. Bij rampen op het grondgebied van de provincie of op zee organiseert de West-Vlaamse gouverneur de hulpacties. Als Vlaams regeringscommissaris is de gouverneur vooral belast met het administratieve toezicht op de gemeenten en de OCMW's. Ten slotte heeft de gouverneur ook een representatieve rol als vertegenwoordiger van de provincie.

De deputatie

De deputatie voert de besluiten van de provincieraad uit en beslist over alle zaken die tot het dagelijkse bestuur van de provincie behoren, net zoals het parlement op federaal niveau de wetten maakt en de regering die uitvoert. Met de invoering van het nieuwe provinciedecreet is de naam sinds 1 december 2006 niet langer 'bestendige deputatie', maar wel 'deputatie'.

De deputatie bereidt de beraadslagingen en besluiten van de provincieraad voor. Met het oog daarop verdeelt ze de materies onder haar leden. De deputatie is onder meer bevoegd voor daden van beheer over de provinciale eigendommen, voor het financiële beheer en voor het aanstellen en ontslaan van het provinciepersoneel. De provincie heeft ook 'medebewindstaken': ze is betrokken bij de uitvoering van tal van wetten en

decreten. De gouverneur is van rechtswege voorzitter van de deputatie, terwijl de provinciegriffier als secretaris fungeert. De deputatie komt wekelijks bijeen, meestal op donderdag. Elk besluit wordt genomen bij volstrekte meerderheid van stemmen. De deputatie beslist collegiaal. De vergaderingen van de deputatie zijn in de regel niet openbaar. De gedeputeerden worden verkozen door en uit de leden van de provincieraad voor een periode van zes jaar. De deputatie telt altijd zes gedeputeerden, ongeacht het aantal inwoners van de provincie.

De provinciegriffier

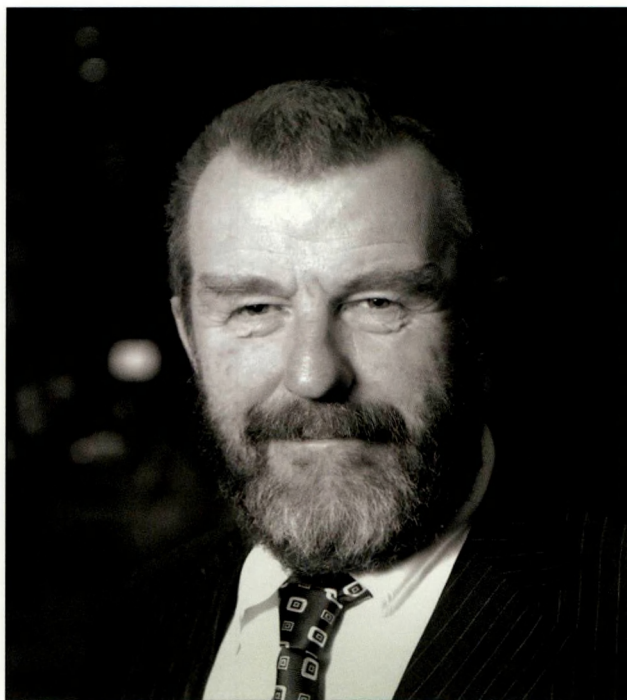
De provinciegriffier is de hoogste provincieambtenaar. Hij wordt door de provincieraad benoemd. De provinciegriffier woont de vergaderingen van de provincieraad en van de deputatie bij en is in het bijzonder belast met het opmaken van de notulen. Hij organiseert de behandeling van de briefwisseling en het beheer van het archief. De provinciegriffier heeft de algemene leiding van de provinciale diensten. Hij staat aan het hoofd van het provinciepersoneel en is bevoegd voor het dagelijkse personeelsbeheer. Hij staat ook aan het hoofd van het federale personeel dat bij het provinciebestuur werkt, overeenkomstig de richtlijnen van de gouverneur.

De provinciegriffier is de schakel tussen bestuur en administratie. In een nota sluit hij afspraken met de deputatie over de wijze waarop de administratie met de deputatie samenwerkt om de beleidsdoelstellingen te realiseren. De provinciegriffier is voorzitter van het managementteam van de provincie. Dit team bestaat verder uit de financieel beheerder en uit enkele leidinggevende personeelsleden. Het managementteam ondersteunt onder meer de coördinatie van de provinciale diensten. De provinciegriffier stelt ten slotte ook het interne controlesysteem vast.

Provinciegouverneur • voorzitter
Paul Breyne

Burg 3
8000 Brugge
t 050 40 58 11 f 050 40 58 00
e gouverneur@west-vlaanderen.be

Provinciegriffier
Hilaire Ost

Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)
t 050 40 73 20 f 050 40 73 00
e hilaire.ost@west-vlaanderen.be

Gedeputeerde

Jan Durnez (CD&V-N-VA)

Provinciehuis Boeverbos

Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)

t 050 40 31 11 f 050 40 31 00

e jan.durnez@west-vlaanderen.be

Jan Durnez is bevoegd voor:

- **Budget en bestuurlijke organisatie**
Strategische en financiële planning, Algemeen beleid, Organisatieontwikkeling, Gebiedswerking, Communicatie, Woordvoerder deputatie
- **Leefmilieu, natuur en landschappen**
Duurzame ontwikkeling, Groendienst, milieu, Domeinen, landschappen, Natuur- en milieueducatie

Gedeputeerde

Patrick Van Gheluwe [sp.a + Vl.Pro]

Provinciehuis Boeverbos

Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)

t 050 40 31 11 f 050 40 31 00

e patrick.van_gheluwe@west-vlaanderen.be

Patrick Van Gheluwe is bevoegd voor:

- **Ruimtelijke ordening en mobiliteit**
Ruimtelijke ordening, Vergunningen, Structuurplanning, Uitvoeringsplannen, Mobiliteit, Beheer provinciale wegen
- **Toerisme en recreatie**
Toerisme, Toeristische evenementen, Toeristische en recreatieve promotie, Beheer recreatieve infrastructuur

Gedeputeerde

Dirk De fauw (CD&V-N-VA)

Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)
t 050 40 31 11 f 050 40 31 00
e dirk.defauw@west-vlaanderen.be

Dirk De fauw is bevoegd voor:

- **Jeugd, huisvesting en welzijn**
Jeugd, Welzijn, Huisvesting, Preventieve gezondheidszorg, Sociale en gezinsvoorzieningen, Gehandicapten, Armoede, Minderheden, Toegankelijkheid, Noord-zuidbeleid, Vrijwilligerswerk, Sociale planning
- **Infrastructuur en juridische aangelegenheden**
Patrimonium, Gebouwen, Overheidsopdrachten, Logistiek, ICT, GIS, Economaat, Juridische aangelegenheden, Erediensten, Administratief toezicht

Gedeputeerde

Marleen Titeca - Decraene (CD&V-N-VA)

Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)
t 050 40 31 11 f 050 40 31 00
e marleen.titeca@west-vlaanderen.be

Marleen Titeca-Decraene is bevoegd voor:

- **Economie, streekontwikkeling, externe relaties en Europese programma's**
Economie, Streekontwikkeling, KMO, Beroepsopleiding, Zee- en luchthavens, Externe relaties, Europese programma's
- **Sport en extern gelijkekansenbeleid**

Gedeputeerde

Gunter Pertry (sp.a + Vl.Pro)

Provinciehuis Boeverbos

Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)

t 050 40 31 11 f 050 40 31 00

e gunter.pertry@west-vlaanderen.be

Gunter Pertry is bevoegd voor:

- **Kunst en cultuur**
Bescherming monumenten, stads- en dorpsgezichten, Kunstpatrimonium, Musea, Cultureel aanbod, Culturele centra en manifestaties, Festivals, Bibliotheken, Archief
- **Onderwijs**
Provinciaal onderwijs, Relaties met en promotie van hoger onderwijs, Zeewetenschappelijk onderzoek, Basiseducatie, Afstandsonderwijs
- **Erediensten en Morele Dienstverlening**

Gedeputeerde

Bart Naeyaert (CD&V-N-VA)

Provinciehuis Boeverbos

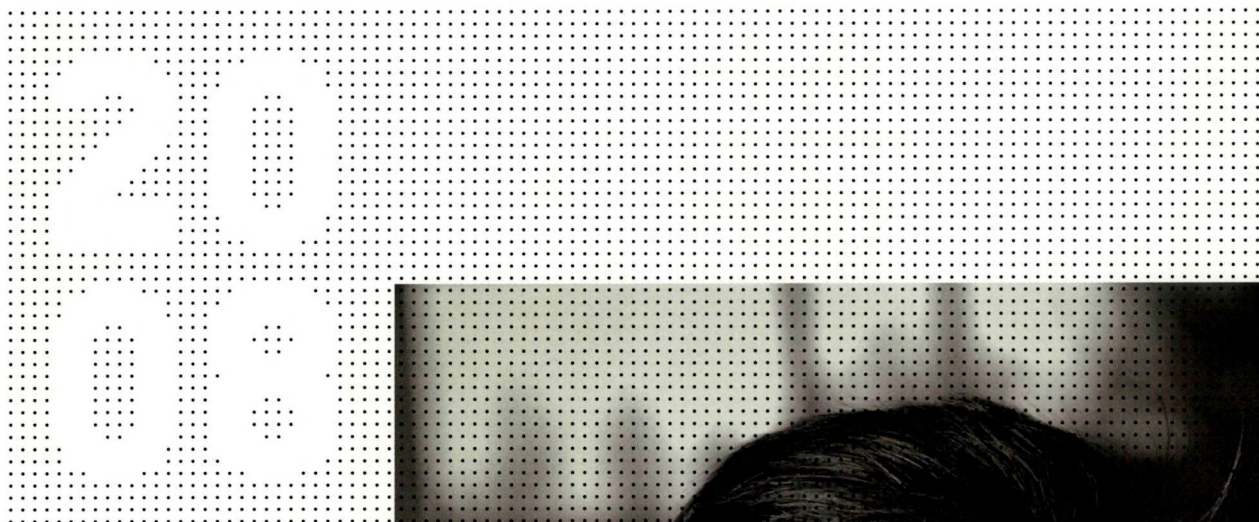
Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries (Brugge)

t 050 40 31 11 f 050 40 31 00

e bart.naeyaert@west-vlaanderen.be

Bart Naeyaert is bevoegd voor:

- **Land – en tuinbouw, integraal waterbeleid en milieuvergunningen**
Land- en tuinbouw, Zeevisserij, Landinrichting, Integraal waterbeleid m.i.v. waterlopen, Waterbeheersing, Milieuvergunningen
- **Personeel**
Alle personeelszaken, Sociale dienst, Intern gelijkheidskansenbeleid, PBW (Preventie en Bescherming op het Werk)

Jean de Bethune
Voorzitter van de provincieraad

DE FEDERERENDE KRACHT VAN DE PROVINCIE

De rol van de provincie als referentiepartner in belangrijke maatschappelijke dossiers werd de voorbije maanden steeds duidelijker.

In domeinen als ruimtelijke ordening, waterbeheer of Europese programma's ontleent de provincie deze capaciteit aan decretale bepalingen of aan delegaties van de Vlaamse Regering.

Er is echter veel meer aan de hand. Delicate dossiers zoals de verhouding tussen landbouw en milieu, de economische en toeristische ontsluiting en de bevordering van het hoger en volwassenenonderwijs, waar onze belangen duidelijk op het spel staan, worden steeds meer en ook met succes op provinciaal niveau gecoördineerd.

Deze evolutie kan m.i. verklaard worden door een samenloop van twee schijnbaar tegenstrijdige bewegingen. Het provinciebestuur van West-Vlaanderen heeft inderdaad resoluut en consequent gekozen voor een gebiedsgerichte aanpak, voor een beleid dat dicht bij de mensen staat en nauwer aansluit bij lokale prioriteiten. Gelijktijdig hebben beleidsmakers evenwel ingezien dat een doeltreffende politiek, minstens op strategisch niveau, met schaalvergroting gepaard moet gaan en dat de provinciale schaal in vele materies uiterst geschikt is.

Een goede illustratie van deze beweging is het economische beleid, waarbij efficiënt functionerende RESOC's – en ook hier onderscheidt onze provincie zich dikwijls van de rest van Vlaanderen – goed gedijen in een landschap waar patronale organisaties, KMO-vormingsinstellingen en Vlaamse agentschappen zich op provinciaal niveau structureren.

In deze context wordt de traditionele 'handicap' van de provincie als intermediair bestuursniveau langzaam maar zeker een belangrijke troef.

De kunst zal er dan ook in bestaan om de federerende rol van de provincie, haar capaciteit om krachten te bundelen rond belangrijke en ambitieuze dossiers, te maximaliseren.

Het Jaarboek 2008 vormt onmiskenbaar een puike illustratie van de voortrekkersrol die West-Vlaanderen op dit terrein vervult.

Jean de Bethune • Voorzitter van de provincieraad

De provincieraad

De provincieraad is voor West-Vlaanderen wat het Vlaamse Parlement is voor Vlaanderen en de gemeenteraad voor een stad of gemeente. De provincieraad vertegenwoordigt de hele bevolking van de provincie, bepaalt het beleid van de provincie en beslist over alle zaken van provinciaal belang. De provincieraadsleden worden rechtstreeks verkozen door de inwoners van de provincie die 18 jaar of ouder zijn. Het aantal hangt af van het aantal inwoners van de provincie. De West-Vlaamse provincieraad telt 84 provincieraadsleden.

Een provincieraadslid wordt verkozen voor een periode van zes jaar. De provincieraad vergadert ten minste tien keer per jaar. De voorzitter beslist wanneer hij de provincieraad bijeenroept en stelt de agenda van de vergadering vast. De agenda omvat in elk geval de punten die de deputatie aan de voorzitter meedeelt. De vergaderingen van de provincieraad zijn openbaar, behalve als het over aangelegenheden gaat die de persoonlijke levenssfeer raken of als twee derde van de aanwezige raadsleden beslissen tot behandeling in besloten vergadering. Zo'n beslissing kan genomen worden in het belang van de openbare orde of op grond van ernstige bezwaren tegen de openbaarheid. De gouverneur kan de vergaderingen bijwonen, maar heeft geen stemrecht. De provincieraadsvoorzitter leidt de vergadering.

Vooraleer de voltallige provincieraad zich over de agendapunten buigt, worden ze besproken in de commissies. Bij het begin van elke raadsvergadering kunnen de provincieraadsleden aan de deputatie vragen stellen over het bestuur van de provincie of de haar toegewezen taken. De provinciegouverneur kan enkel bevraagd worden over de taken die hij behartigt voor de provincie. Om hun controlebevoegdheid degelijk te kunnen uitoefenen, beschikken de raadsleden ook over een ruim inzagerecht. In de raad wordt elk besluit bij volstreekte meerderheid van stemmen genomen. Deze beslissingen hebben betrekking op alles wat met de provincie te maken heeft. Ze worden genotuleerd in een officieel verslag. De griffier stelt deze notulen op. Elk jaar wordt een provinciale begroting opgemaakt,

die bepaalt hoeveel middelen het bestuur mag besteden aan de diverse opdrachten. De provincieraad van West-Vlaanderen komt in principe minstens elke vierde donderdag van de maand samen om 14 uur in Provinciehuis Boeverbos in Sint-Andries (Brugge), behalve in juli en augustus.

Wijzigingen in samenstelling van raad en bureau

Wegens zijn installatie in het Vlaamse Parlement diende Patrick De Klerck (Open VLD) in juni 2007 zijn ontslag in als provincieraadslid. In de vergadering van 27 september werd Hugo De Plecker in zijn plaats geïnstalleerd. Dit ontslag bracht enkele bijkomende verschuivingen met zich mee: Carl Vereecke werd voorgedragen als nieuwe fractievoorzitter van Open VLD en Johan Kerckhof deed zijn intrede in het bureau van de provincieraad als derde ondervoorzitter.

Raadslid Sofie Van Parys - Bruyninckx (Vlaams Belang) beviel in oktober 2007 en nam aansluitend onderschapsverlof. Gedurende de periode van verhuizing werd zij vervangen door Ann Pauwaert. Deze vervanging is voorzien in het provinciedecreet.

Het bureau van de provincieraad

Het bureau beraadslaagt over alle onderwerpen die door de voorzitter op de agenda geplaatst werden. In het bijzonder besteedt het bureau aandacht aan de voorbereiding van de kalender van de provincieraad en van de commissies, de voorbereiding van de taken van de voorzitter, het formuleren van voorstellen tot het oprichten van de raadscommissies en het onderzoek van de onderwerpen die verband houden met de werking van de provincieraad. Alle politieke fracties zijn in het bureau vertegenwoordigd. Naast de voorzitter telt het 15 leden, verkozen uit de raadsleden. Alle fractievoorzitters zijn lid van het bureau.

De samenstelling van het bureau ziet er als volgt uit:

Voorzitter

Jean de Bethune (CD&V-N-VA)

Ondervoorzitters

Eerste ondervoorzitter: Peter Roose (sp.a + Vl.Pro)

Tweede ondervoorzitter: Luc Vande Caveye (CD&V-N-VA)

Derde ondervoorzitter: Johan Kerckhof (Open VLD)

Secretarissen

Eerste secretaris: André Debruyne (CD&V-N-VA)

Tweede secretaris: Christine Beke (sp.a + Vl.Pro)

Derde secretaris: Guido Decorte (CD&V-N-VA)

Vierde secretaris: Franky De Block (sp.a + Vl.Pro)

Leden

Carl Vereecke (Open VLD)

Kurt Ravyts (Vlaams Belang)

Marc Vanpaemel (Groen!)

Wilfried Vandaele (CD&V-N-VA)

Hendrik Verkest (CD&V-N-VA)

Pol Vandenbulcke (CD&V-N-VA)

Georgina Roets-Denolf (CD&V-N-VA)

Christine Depaeppe (sp.a + Vl.Pro)

De deputatie is vertegenwoordigd op de vergaderingen van het bureau door gedeputeerden Durnez en Van Gheluwe.

De commissies van de provincieraad

In voorbereiding op de vergadering van de provincieraad vergaderen maandelijks de raadscommissies. Ze brengen advies uit over zaken die de raad voor onderzoek naar hen heeft verwezen of die tot hun specifieke bevoegdheden behoren. Concreet bespreken de raadscommissies de punten van de agenda van de provincieraad die tot hun eigen bevoegdheid behoren. Een samenvattend verslag van deze besprekingen wordt in de provincieraad voorgelezen en vormt de aanzet van de behandeling in de provincieraad.

Naast deze adviserende taak, hebben de raadscommissies vaak ook infopunten op de agenda. Deze kunnen een bezoek aan een provinciale instelling of een algemene toelichting over bv. een Europees programma, nieuwe wetgeving, ... omvatten.

In West-Vlaanderen werden na de vernieuwing van de

provincieraad in 2006 acht raadscommissies opgericht. Ze zijn samengesteld volgens het principe van de evenredige vertegenwoordiging. Alle provincieraadsleden zijn lid van twee raadscommissies. Toelichting bij de bespreking van de agendapunten wordt gegeven door de bevoegde gedeputeerde. Sinds de invoering van het nieuwe provinciedecreet zijn de vergaderingen van de raadscommissies openbaar.

SAMENSTELLING RAADSCOMMISSIES 2006-2012

1ste commissie • leefmilieu, natuur en landschappen/gebiedswerking

Voorzitter: Hilde Veulemans (CD&V-N-VA)

Ondervoorzitter: Willy Vandemeulebroucke (sp.a + Vl.Pro)

2de commissie • ruimtelijke ordening en mobiliteit

Voorzitter: Eric De Keyser (sp.a + Vl.Pro)

Ondervoorzitter: Hilde Declerq (CD&V-N-VA)

3de commissie • economie, streekontwikkeling, externe relaties en Europese programma's

Voorzitter: Yves Debaere (CD&V-N-VA)

Ondervoorzitter: Veerle Declercq (sp.a + Vl.Pro)

4de commissie • land- en tuinbouw, integraal waterbeleid en milieuvergunningen/personeel

Voorzitter: Bernard De Cuyper (CD&V-N-VA)

Ondervoorzitter: Eric Cardon (sp.a + Vl.Pro)

5de commissie • toerisme, recreatie/sport en externe gelijkekansenbeleid

Voorzitter: Claude Vancoillie (sp.a + Vl.Pro)

Ondervoorzitter: Els Kindt (CD&V-N-VA)

6de commissie • jeugd, huisvesting en welzijn/infrastructuur en juridische aangelegenheden

Voorzitter: Luc Vannieuwenhuyze (CD&V-N-VA)

Ondervoorzitter: Jasmijn Bonte (sp.a + Vl.Pro)

7de commissie • kunst en cultuur/onderwijs

Voorzitter: Berlinda Willaert (sp.a + Vl.Pro)

Ondervoorzitter: Christine Vandewaetere (CD&V-N-VA)

Azf-commissie • algemene zaken, bestuurlijke organisatie, communicatie en financiën

Voorzitter: Jean de Bethune (CD&V-N-VA)

Ondervoorzitter: Franky De Block (sp.a + Vl.Pro)

SAMENSTELLING VAN DE PROVINCIERAAD (situatie op 15 mei 2008)

Barbary Georg
Vlaams Belang
Schoolstraat 16
8770 Ingelmunster
T 056 37 12 56
georg.barbary@
west-vlaanderen.be

Beke Christine
sp.a + Vl.Pro
Hagedoorlaan 7
8020 Oostkamp
T 050 27 52 25
christine.beke@
west-vlaanderen.be

Blieck Johan
CD&V-N-VA
Kosterstraat 1
8660 De Panne
T 058 41 45 02
johan.blieck@
west-vlaanderen.be

Bogaert Jean-Marie
CD&V-N-VA
Eikenberg 12
8310 Sint-Kruis
T 050 67 47 66
jean_marie.bogaert@
west-vlaanderen.be

Bonte Jasmijn
sp.a + Vl.Pro
Hans Memlinglaan 17
8200 Sint-Andries
T 050 39 44 73
jasmijn.bonte@
west-vlaanderen.be

Cardon Erik
sp.a + Vl.Pro
Scharphoutstraat 71
8380 Lissewege
T 050 54 45 71
erik.cardon@
west-vlaanderen.be

Carette Elke
Open VLD
Oostendestraat 25
8820 Torhout
T 050 22 22 32
elke.carette@
west-vlaanderen.be

De fauw Dirk
CD&V-N-VA
Manitobalaan 29
8200 Sint-Andries
T 050 38 76 89
dirk.defauw@
west-vlaanderen.be

De Gryse Livia
Open VLD
Riddersstraat 22
8000 Brugge
T 050 34 73 91
livia.de_gryse@
west-vlaanderen.be

De Keyser Eric
sp.a + Vl.Pro
Tuinwijk 70
8600 Diksmuide
T 0474 31 75 97
eric.de_keyser@
west-vlaanderen.be

De Plecker Hugo
Open VLD
Achtmeilaan 32
8300 Knokke-Heist
T 050 51 01 87
hugo.de_plecker@
west-vlaanderen.be

De Reuse Immanuel
Vlaams Belang
Heilig Kruisplein 8
8800 Roeselare
T 051 24 80 92
immanuel.dereuse@
west-vlaanderen.be

Debaere Yves
CD&V-N-VA
Bissegemstraat 85
8560 Wevelgem
T 056 41 38 14
yves.debaere@
west-vlaanderen.be

Debreuck Kelly
sp.a + Vl.Pro
Leeuwerikenstraat 24
8400 Oostende
T 0485 20 35 08
kelly.debreuck@
west-vlaanderen.be

Dereeper Ignace
CD&V-N-VA
Weststraat 14
8460 Oudenburg
T 059 26 68 64
ignace.dereeper@
west-vlaanderen.be

Deschacht Frieda
Vlaams Belang
Christinastraat 107
8400 Oostende
T 059 50 26 00
frieda.deschacht@
west-vlaanderen.be

Destoop-Dhont
Yolande
CD&V-N-VA
Staakmolenstraat 24
8793 Waregem
T 056 60 24 77
yolande.dhont@
west-vlaanderen.be

Devaere Franky
Vlaams Belang
Vinkstraat 42
8780 Oostrozebeke
T 0477 95 74 32
franky.devaere@
west-vlaanderen.be

Dumarey Anthony
Open VLD
Marktstraat 22/5
8460 Oudenburg
T 059 25 00 77
anthony.dumarey@
west-vlaanderen.be

Durnez Jan
CD&V-N-VA
Capucienenstraat 104
8900 Ieper
T 057 20 38 13
jan.durnez@
west-vlaanderen.be

Huyghe Eric
CD&V-N-VA
Moervijverweg 30A
8680 Koekelare
T 051 58 12 38
eric.huyghe@
west-vlaanderen.be

Lybeer Lieven
CD&V-N-VA
Goedendaglaan 80
8500 Kortrijk
T 056 25 79 61
lieven.lybeer@
west-vlaanderen.be

Madoc Reinhart
Vlaams Belang
Zomerweg 7
8490 Jabbeke
T 0478 74 57 56
reinhart.madoc@
west-vlaanderen.be

Masselis Hans
Open VLD
Doorniksesteenweg 197
8500 Kortrijk
T 056 64 44 39
hans.masselis@
west-vlaanderen.be

Masyn Luc
Vlaams Belang
Logboek 27
8301 Knokke-Heist
T 0477 32 06 11
luc.masyn@
west-vlaanderen.be

Matton-Spincemaille
Eliane
CD&V-N-VA
Vichtestraat 5
8553 Zwevegem
T 056 77 79 42
eliane.spincemaille@
west-vlaanderen.be

Naeyaert Bart
CD&V-N-VA
Aartrijkestraat 38
8820 Torhout
T 050 22 14 04
bart.naeyaert@
west-vlaanderen.be

Pertry Gunter
sp.a + Vl.Pro
Eikenlaan 9
8900 Ieper
T 057 20 79 71
gunter.pertry@
west-vlaanderen.be

Castelein Charlotte
Open VLD
Theresialaan 17
8670 Koksijde
T 0497 44 54 46
charlotte.castelein@
west-vlaanderen.be

Cnockaert
Anne-Catherine
Vlaams Belang
Molenstraat 35
8940 Wervik
T 056 31 47 35
anne-catherine.
cnockaert@
west-vlaanderen.be

Croes Claude
CD&V-N-VA
Driesknoklaan 108
8540 Deerlijk
T 056 72 35 04
claudie.croes@
west-vlaanderen.be

Crop-Rimbaut
Jacqueline
Open VLD
Ingelmunstersteenweg 15
8760 Meulebeke
T 051 48 72 05
jacqueline.rimbaut@
west-vlaanderen.be

de Bethune Jean
CD&V-N-VA
Van Bellegemdreef 27
8510 Kortrijk
T 056 22 40 40
jean.de_bethune@
west-vlaanderen.be

De Block Franky
sp.a + Vl.Pro
Albatrosstraat 22
8400 Oostende
T 059 80 37 24
franky.deblock@
west-vlaanderen.be

De Cuyper Bernard
CD&V-N-VA
Jacobus Van
Bellegemstraat 11
8310 Brugge
T 050 35 61 02
bernard.de_cuyper@
west-vlaanderen.be

Debruyne André
CD&V-N-VA
Diksmuidse-
steenweg 357
8800 Roeselare
T 051 20 48 66
andre.debruyne
@west-vlaanderen.be

Decler Hilde
CD&V-N-VA
Gentpoortstraat 46
8000 Brugge
T 050 34 01 74
hilde.decler@
west-vlaanderen.be

Declercq Veerle
sp.a + Vl.Pro
Molenmeers 48
8000 Brugge
T 050 33 02 22
veerle.declercq@
west-vlaanderen.be

Decorte Guido
CD&V-N-VA
Polderstraat 8
8670 Oostduinkerke
T 058 51 67 06
guido.decorte@
west-vlaanderen.be

Dejaegher Christof
CD&V-N-VA
Beluikstraat 1
8970 Poperinge
T 057 33 94 58
christof.dejaegher@
west-vlaanderen.be

Depaeppe Christine
sp.a + Vl.Pro
Opstal 100
8930 Menen
T 056 41 23 10
christine.depaeppe@
west-vlaanderen.be

Deraeve Dirk
CD&V-N-VA
Houthulstseweg 16
8920 Langemark-
Poelkapelle
T 057 48 88 89
dirk.deraeve@
west-vlaanderen.be

Kerckhof Johan
Open VLD
IJzerwegstraat 7
8470 Gistel
T 059 27 43 44
johan.kerckhof@
west-vlaanderen.be

Kindt Els
CD&V-N-VA
Hoogwielkestraat 55
8810 Lichtervelde
T 051 72 67 09
els.kindt@
west-vlaanderen.be

Lacombe Jan
Vlaams Belang
Essex Scottishlaan
12/11
8434 Middelkerke
T 058 24 02 16
jan.lacombe@
west-vlaanderen.be

Laloo Boudewijn
CD&V-N-VA
Berenwegel 21
8000 Brugge
T 050 33 35 66
boudewijn.laloo@
west-vlaanderen.be

Laridon Lies
CD&V-N-VA
IJzerlaan 58
8600 Diksmuide
T 051 50 01 00
lies.laridon@
west-vlaanderen.be

Leenknecht Geert
Open VLD
Elf-Julistraat 50
8870 Izegem
T 051 30 02 22
geert.leenknecht@
west-vlaanderen.be

Lievyns Maureen
Groen!
Morinnestraat 12
8500 Kortrijk
T 056 21 18 66
maureen.lievyns@
west-vlaanderen.be

Pillaert Kristof
CD&V-N-VA
Oude Rozebekestraat
43C
8830 Hoogdele
T 051 24 25 83
kristof.pillaert@
west-vlaanderen.be

Ramoudt André
sp.a + Vl.Pro
Warandestraat 14
8480 Ichtegem
T 051 58 87 23
andre.ramoudt@
west-vlaanderen.be

Ravyts Kurt
Vlaams Belang
Molenwal 8
8377 Zuienkerke
T 050 42 82 34
kurt.ravyts@
west-vlaanderen.be

Roets-Denolf
Georgine
CD&V-N-VA
Karel Mestdagstraat 83
8000 Brugge
T 050 31 23 08
georgina.denolf@
west-vlaanderen.be

Roose Peter
sp.a + Vl.Pro
Brugsesteenweg 22
8630 Veurne
T 058 31 56 33
peter.roose@
west-vlaanderen.be

Schelfhout Luk
Vlaams Belang
Kerkstraat 159
8540 Deerlijk
T 056 77 66 90
luk.schelfhout@
west-vlaanderen.be

Servayge Veerle
Vlaams Belang
Pontstraat 93
8551 Zwevegem
T 056 77 67 08
veerle.servayge@
west-vlaanderen.be

Seynaeve Ann
CD&V-N-VA
Ter Elst 40
8560 Wevelgem
T 056 40 39 82
ann.seynaeve@
west-vlaanderen.be

Slegers Bercy
CD&V-N-VA
Speiestraat 20
8940 Wervik
T 0495 29 52 28
bercy.slegers@
west-vlaanderen.be

Titeca-Decraene
Marleen
CD&V-N-VA
Klokketuin 78
8570 Anzegem
T 056 68 09 20
marleen.titeca@
west-vlaanderen.be

Van den Eynde Guy
Open VLD
Karelmeers 26
8790 Waregem
T 056 60 81 13
guy.van_den_eynde@
west-vlaanderen.be

Van Gheluwe Patrick
sp.a + Vl.Pro
Boomlandstraat 73
8880 Ledegem
T 056 50 00 93
patrick.van_gheluwe@
west-vlaanderen.be

Van Lancker Eddy
sp.a + Vl.Pro
Roggelaan 25
8500 Kortrijk
T 0475 26 01 55
eddy.van_lancker@
west-vlaanderen.be

Van Parys-Bruyninckx
Sofie
Vlaams Belang
Molenstraat 40
8020 Oostkamp
T 050 33 17 32
sofie.bruyninckx@
west-vlaanderen.be

Vandeputte Didier
sp.a + Vl.Pro
Nederweg 14/7
8870 Izegem
T 051 30 97 35
didier.vandeputte@
west-vlaanderen.be

Vandermersch Piet
Open VLD
Rollegemstraat 202
8880 Ledegem
T 056 50 47 16
piet.vandermersch
@west-vlaanderen.be

Vandewaetere
Christine
CD&V-N-VA
Legestraat 10
8850 Ardooie
T 051 74 63 78
christine.vandewaetere
@west-vlaanderen.be

Vanlerberghe Jurgen
sp.a + Vl.Pro
Ieperstraat 29
8970 Poperinge
T 057 33 89 60
jurgen.vanlerberghe
@west-vlaanderen.be

Vannieuwenhuyze Luc
CD&V-N-VA
Bruggestraat 22
8700 Tielt
T 051 40 25 59 / 0494
90 91 02
luc.vannieuwenhuyze
@west-vlaanderen.be

Vanpaemel Marc
Groen!
Bruggestraat 154
8730 Oedelem
(Beernem)
T 050 79 24 46
marc.vanpaemel@
west-vlaanderen.be

Vanwalleghe Herlinde
CD&V-N-VA
Beversesteenweg 543
8800 Roeselare
T 051 24 22 70
herlinde.vanwalleghe
@west-vlaanderen.be

Vancoillie Claude
sp.a + VL.Pro
Krokussenlaan 1
8930 Menen
T 0475 64 74 92
claude.vancoillie@
west-vlaanderen.be

Vandaele Wilfried
CD&V-N-VA
Warvinge 17
8421 De Haan
T 059 23 95 47
wilfried.vandaele@
west-vlaanderen.be

Vande Caveye Luc
CD&V-N-VA
Waterstraat 28
8020 Oostkamp
T 050 82 33 10
luc.vande_caveye@
west-vlaanderen.be

Vandecasteele Noël
Open VLD
Clevenstraat 9/11
8680 Koekelare
T 059 27 87 46
noel.vandecasteele@
west-vlaanderen.be

Vandemeulebroucke
Willy
sp.a + VL.Pro
Wilgenlaan 8
8530 Harelbeke
T 056 71 04 53
willy.vandemeulebroucke
@west-vlaanderen.be

Vandenbulcke
Baldwin
Vlaams Belang
Kattestraat 107
8520 Kuurne
T 056 71 10 92
baldwin.vandenbulcke
@west-vlaanderen.be

Vandenbulcke Pol
CD&V-N-VA
Weidestraat 91
8800 Roeselare
T 051 24 83 06
pol.vandenbulcke
@west-vlaanderen.be

Vereecke Carl
Open VLD
Populierenlaan 14
8520 Kuurne
T 056 70 52 54
carl.vereecke@
west-vlaanderen.be

Verkest Hendrik
CD&V-N-VA
Kokerstraat 5
8750 Wingene
T 051 65 71 07
hendrik.verkest@
west-vlaanderen.be

Verkinderen Gilbert
Open VLD
Zonnebekestraat 66
8920 Langemark-
Poelkapelle
T 057 48 83 79
gilbert.verkinderen
@west-vlaanderen.be

Verschaete Koenraad
Vlaams Belang
Godfried
Devreeselaan 17/4
8500 Kortrijk
T 056 37 23 49
koenraad.verschaete
@west-vlaanderen.be

Veulemans Hilde
CD&V-N-VA
Stokkellaan 114
8400 Oostende
T 059 70 83 75
hilde.veulemans@
west-vlaanderen.be

Warnez Peter
CD&V-N-VA
Peerstaivoetweg 2
8750 Wingene
T 051 65 63 42
peter.warnetz@
west-vlaanderen.be

Willaert Berlinda
sp.a + VL.Pro
Populierenlaan 94
8450 Bredene
T 059 32 15 47
berlinda.willaert@
west-vlaanderen.be

BELANGRIJKSTE AGENDAPUNTEN UIT DE PROVINCIERAAD

De provincieraad kwam in 2007 zeventien keer samen. In 2006 werd ervoor geopteerd om de begroting voor 2007 te laten behandelen door de nieuw geïnstalleerde provincieraad. De raad keurde het provinciale begrotingsontwerp 2007 goed in de vergadering van eind februari dat jaar.

De nieuwe provincieraad werd op 1 december 2006 geïnstalleerd. Naar aanleiding daarvan wijzigde de raad begin 2007 het huishoudelijke reglement van de provincieraad. De raad bepaalde ook het aantal, de samenstelling en de bevoegdheden van de raadscommissies en duidde de provinciale vertegenwoordigers aan in de bestuursorganen van de verenigingen waarin de provincie vertegenwoordigd is. Zoals voorgeschreven in het provinciedecreet werd een reglement goedgekeurd waarin de inhoud van het begrip 'dagelijks bestuur' vastgelegd is. Ook het interne controlesysteem werd vastgesteld.

De provincieraad behandelde diverse bijzondere agendapunten in 2007. Zo werd grond aangekocht voor de uitbreiding van het Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw (POVLT) en de provinciale domeinen De Kemmelberg en De Palingbeek.

In 2007 werden enkele procedures voor de uitvoering van grote werken in gang gezet: de gevelrenovatie van het PMMK in Oostende, de bouw van een onthaalgebouw in het domein De Gavers en de bouw van een waterspaarbekken voor de watervoorziening van land- en tuinbouw langs de Babilliebeek in Roeselare. Ook de aanleg van fietspaden in Oostrozebeke en Zonnebeke en de aanleg van straten op het grondgebied van Ingelmunster, Diksmuide en Roeselare kregen het fiat van de provincieraad.

De raad keurde ook enkele reglementen goed, zoals het reglement betreffende de subsidiëring van het eerstelijns- en tweedelijnsjeugdwerk en jeugddienstverlening, het subsidiereglement voor resultaatgerichte werking van kringloopcentra, het reglement be-

treffende het ondersteunen van vrijwilligerswerk door het aanbieden van een verzekering, het reglement tot ondersteuning van lokale besturen voor groenbeheer en herstel en onderhoud van de bedding van zacht-recreatieve verbindingen, en het toegangsreglement voor het Provinciale Natuurpark Zwin.

Het reglement ter voorkoming van koolmonoxidevergiftiging van 2004 werd in 2007 opnieuw vastgesteld.

Ook hief de provincieraad diverse reglementen op, zoals de provinciale verordening van 1948 op de mutualiteitsverenigingen, het reglement van 1993 op de toekenning van investeringstoelagen aan diensten voor zelfstandig wonen, het subsidiereglement van projecten in de zorgsector en het subsidiereglement van producties en overdracht van expertise ten behoeve van initiatieven voor of door kinderen en jongeren.

De raad keurde de beheersovereenkomsten goed met de POM West-Vlaanderen, Westtoer en met het WES. Ook werden er samenwerkingsovereenkomsten aangenomen: de samenwerkingsovereenkomst Fietsfonds tussen de provincie en het Vlaamse Gewest, de samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie, de gemeente Zwevegem en Leiedal in verband met de site Transfo, de overeenkomst met het regionaal centrum voor jongerencultuur Het Entrepot, en de samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie en het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) in verband met de aanmaak en distributie van middenschalige digitale kleurenorthofoto's.

De provincie trad in 2007 toe tot de regionale sociale verhuurkantoren Veurne - Diksmuide en de Westkust. Eind 2007 werd ook de deelname van de provincie aan de Eurometropool Lille - Kortrijk - Tournai goedgekeurd.

Het budget 2008 en het meerjarenplan kregen in oktober 2007 de goedkeuring van de provincieraad. In de daaropvolgende maanden werden nog andere beleidsplannen aangenomen: het Provinciale plattelandsprogramma 2007 - 2013, de Provinciale sportbeleidsnota

De provincieraad vergadert in principe minstens elke vierde donderdag van de maand.

2008 - 2013, het Provinciale jeugdbeleidsplan 2008 - 2013, het PMMK-beleidsplan, het Beleidsplan economie 2008 - 2013 en het Strategisch beleidsplan toerisme en recreatie voor de Westhoek.

Op het vlak van ruimtelijke ordening werden drie provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen (PRUP's) voorlopig en vijf PRUP's definitief vastgesteld. De provincieraad gaf ook advies over een aantal gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP's) waaronder het GRUP Leievallei en open ruimte omgeving Kortrijk.

De provincie verleende ook een advies over de erkenning van de islamitische gemeenschap 'Assounah' in Desselgem.

De streekpacten van de RESOC's Zuid-West-Vlaanderen, Oostende, Brugge en Midden-West-Vlaanderen werden door de raad bekrachtigd.

Op voorstel van de voorzitters van de fracties vertegenwoordigd in de provincieraad stemde de raad een motie in verband met de oprichting van een opleidingscentrum voor brandweer-, politie- en 100-diensten in West-Vlaanderen.

Hendrik Olivier, tijdens zijn laatste bezoek aan het POVLT in november 2007.

Op 16 december 2007 overleed eregedeputeerde Hendrik Olivier. Hij werd 83 jaar.

Het provinciebestuur zal zich Hendrik Olivier herinneren als een gedreven man, die zich inzette voor de land- en tuinbouwers in West-Vlaanderen. Hij bouwde het Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw (POVLT) in Beitem uit tot wat het vandaag is. Verder mogen zijn inspanningen voor de waterlopen niet vergeten worden. Als bezieler van het provinciale jaarboek lag hij ook aan de basis van het communicatiebeleid van de provincie West-Vlaanderen.

Hendrik Olivier werd eregedeputeerde in 1991. Als C.V.P.-provincieraadslid voor het district Brugge was hij lid van de deputatie van oktober 1974 tot november 1991. Hij was gedeputeerde van financiën en belastingen, land- en tuinbouw en waterlopen. Voor hij lid werd van de deputatie zetelde Hendrik Olivier in de Brugse gemeenteraad van 1972 tot 1974.

Hendrik Olivier was de zoon van landbouwer Arthur Olivier, provincieraadslid en gedeputeerde van 1924 tot 1956. Hendrik werd geboren op 16 december 1924 in Aartrijke. Aan de K.U. Leuven behaalde hij de titel van doctor in de Rechten en een licentie Notariaat.

"In opvolging van Olivier Vanneste werd Paul Breyne, bij Koninklijk Besluit van 15 mei 1997, benoemd tot gouverneur van West-Vlaanderen. Op 27 mei 1997 legde hij de eed af voor Z.M. Koning Albert II en op 1 juni trad hij effectief in dienst." Zo stond het in het Jaarboek 1998 te lezen.

Tien jaar na datum werd het jubileum gevierd op zaterdag 2 juni 2007 in het concertgebouw van Brugge. Tijdens de huldeviering mocht de gouverneur heel wat woorden van lof en waardering in ontvangst nemen. Provincieraadsvoorzitter Jean de Bethune loofde het vermogen van de gouverneur om mensen samen te brengen, te verzoenen en tot oplossingen te bewegen ten voordele van de West-Vlaamse bevolking. De huidige provincieraadsvoorzitter prees ook de inspanningen van de gouverneur voor het hoger onderwijs in de provincie, om de braindrain tegen te gaan.

Eerste gedeputeerde Jan Durnez haalde herinneringen op aan de jeugd van Paul Breyne en prees hem als een heel benaderbare en open gouverneur. De eerste gedeputeerde informeerde het publiek dat de 'cohabitatie' in West-Vlaanderen, de samenwerking tussen een door de centrale overheid benoemde gouverneur enerzijds en het verkozen provinciebestuur anderzijds, behoorlijk lukt. Hij onderwierp de gouverneur aan een ludieke test over zijn kennis van West-Vlaanderen en gaf de 1100 genodigden nog mee dat de naam 'Paul Breyne' via Google 56.300 hits oplevert.

Na een ambtstermijn van tien jaar kreeg ook gouverneur Paul Breyne zijn plekje in de gouverneursgalerij van het Provinciaal Hof. Schilder en geboren West-Vlaming Frans Malschaert mocht het staatsieportret samen met Jan Durnez en Jean de Bethune onthullen.

Het ensemble Collegium Instrumentale Brugense, voor de gelegenheid onder leiding van dirigent Patrick Peire, bracht samen met het koor Capella Brugensis de Coronation Anthems van G.F. Händel.

leperling en toenmalig minister-president van de

Frans Malschaert portretteerde gouverneur Breyne.

Vlaamse Gemeenschap Yves Leterme, vriend van de gouverneur, sloot de avond af. Hij loofde Paul Breynes alomtegenwoordigheid in de provincie, zijn volksverbondenheid, contact met de mensen, capaciteit om bruggen te bouwen en te bemiddelen.

JAARLIJKSE REDE VAN DE GOUVERNEUR TOT DE PROVINCIERAAD

West-Vlaanderen, door de zee gedreven

West-Vlaanderen en de Noordzee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De Noordzee is een fysieke barrière die de provincie begrenst, maar die tegelijk een venster op de wereld biedt. Bij scheepsrampen en overstromingen kan de zee een bedreiging zijn. Daarom hield de gouverneur aan het begin van zijn toespraak even stil bij de slachtoffers die de Noordzee in het verleden eiste. Anderzijds is de zee een partner, die heel wat mogelijkheden opent.

In zijn rede ontwikkelde de gouverneur geen uiteenzetting rond één stelling, maar beschreef hij verschillende aspecten van de zee en de kust. Het werd een overzicht met heel wat interessante gegevens.

Zo bleef de gouverneur stilstaan bij de evolutie van de zeespiegel, de complexiteit van de afbakening (geografisch, juridisch, economisch, ...) en de bevoegdheidsverdeling tussen Vlaamse en federale diensten die tot samenwerking noopt.

Als eerste uitdaging belichtte de gouverneur wonen en werken aan de kust. Door zijn grote aantrekkingskracht werd de regio een sterk verstedelijkt gebied met een hoge bevolkingsdichtheid en sterke verouderingsgraad, wat zijn impact heeft op de lokale woningmarkt en het sociale weefsel van de streek. Daarop suggereerde de gouverneur enkele denkpijsten over hoe de kust leefbaarder gemaakt kan worden.

Op het vlak van landbouw trekt de provincie de kaart van duurzame ontwikkeling en landbouwverbreding. De visserijsector blijft regionaal gezien van economisch belang, maar staat evenwel onder druk. De gouverneur pleitte voor een samenwerking tussen de visveilingen. Aquacultuur opent voorzichtige perspectieven.

Transport, scheepvaart en havens overschrijden de fysieke grens die de zee vormt en richten de poort van West-Vlaanderen op de wereld. De Noordzee is een druk maritiem kruispunt, wat anderzijds ook risico's inhoudt voor veiligheid en pollutie. Met logistiek en distributie vormen de kusthavens pijlers van econo-

De site 'Innovocean' in de voormalige vismijn van Oostende.

mische ontwikkeling en een bron van welvaart. Hierbij moet een evenwicht gezocht worden met de ecologische pijler. Optimalisatie van de verkeerstrafieken op het land van en naar de kusthavens is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

De zee is ook 'toerisme', een gegeven dat in belangrijke mate de leefomgeving en de sociale context van de kust beïnvloedt. Het provinciebedrijf Westtoer denkt na over ontwikkelingen op lange termijn. Bij de uitbouw van het toerisme moet ook rekening gehouden worden met tewerkstelling, sociaal weefsel, ecologie, cultuuraanbod en erfgoed.

INNOVOCEAN

De gouverneur belichtte ook de ontginning van natuurlijke rijkdommen aan de kust. Wat zal de invloed zijn van de zandwinning op zee? Offshorewindparken wekken duurzame energie op. Kustduinen zijn geschikt voor drinkwaterproductie, maar ecologisch evenwicht is broos.

Bij een complexe materie als zee en kust moeten er evenwichten gezocht en compromissen gesloten worden, aldus de gouverneur in zijn conclusie. Om tot beter bestuur, grotere veiligheid en meer wetenschappelijke kennis te komen, zijn coördinatie en geïntegreerde samenwerking tussen verschillende niveaus en sectoren onontbeerlijk. Duurzame ontwikkeling moet de richtlijn zijn. Drie voorbeelden van dergelijke samenwerking zijn de Kustwacht, het Coördinatiepunt Duur-

zaam Kustbeheer en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ). Zo werken het Maritieme Reddings- en Coördinatiecentrum (MRCC) in Oostende en het Maritiem Informatie Kruispunt (MIK) in Zeebrugge samen binnen de kustwachtcentrale. Het MRCC is een Vlaamse pijler, die zich voornamelijk focust op de maritieme dienstverlening en de search and rescue-activiteiten op zee (het safety-aspect). Het MIK is de federale pijler, bevoegd voor orde- en rechtshandhaving op zee, de security - met de samenwerking tussen defensie, douane, scheepvaartpolitie - en pollutiebestrijding. Ze wisselen informatie uit en werken samen ten behoeve van de integrale veiligheid. Ook het geïntegreerde kustzonebeheer had nood aan een coördinerende instantie: het Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer. Het VLIZ zorgt voor wetenschappelijke ondersteuning van het kustbeleid. Het netwerk van wetenschappers in diverse disciplines heeft een goede samenwerking met de Vlaamse en federale diensten die de kust en de zee beheren.

Deze drie samenwerkingsverbanden zijn gevestigd op dezelfde site, in de gerenoveerde pakhuizen van de voormalige Oostendse vismijn en omgeving. Daar zijn ook het oceanografisch datacentrum van UNESCO en het Provinciaal Ankerpunt Kust gevestigd, naast een aantal andere diensten. Op het einde van zijn betoog stelde gouverneur Breyne voor om deze bruisende site de naam 'Innovocean' te geven, een 'merknaam' die een belofte van excellentie, innovatie en dynamiek voor de toekomst inhoudt.

De provincieraad keurde op 8 november 2007 het meerjarenplan 'Vertrouwen wekt. Vertrouwen werkt' voor de periode 2007 - 2012 goed. Dit meerjarenplan past in de bredere ambitie van de provincie om de beleidscyclus (van voorbereiding, uitvoering én evaluatie) tijdens deze legislatuur te optimaliseren. Meer in het bijzonder wil ze de beleidsvoorbereiding verbeteren. Een aantal bepalingen van het provinciedecreet moedigen een verdere professionalisering immers aan en maken die in sommige gevallen ook verplicht. Het meerjarenplan is geen doel op zich. Het is een instrument om de richting te bepalen en na te gaan of die ook gevolgd wordt. Een middel om de voortgang van het beleid en de financiële implicaties ervan meer systematisch op te volgen en waar nodig bij te sturen. De beleidsvoorbereiding gaat uit van drie basisdocumenten. Voor de duur van de volledige legislatuur is er het meerjarenplan met een strategische nota en een financiële nota. Dit document bevat de grote lijnen van het beleid. Twaalf strategische doelstellingen vormen hierbij het kader.

Naast het meerjarenplan koos het provinciebestuur er ook voor om voor de duur van de legislatuur sectorale beleidsnota's op te maken. Deze documenten streven volledigheid na. Op een meer uitgewerkte wijze geven ze het beleid voor de diverse beleidsdomeinen weer. Dezelfde strategische doelstellingen vormen ook hier het kader.

Jaarlijks is er dan bij het budget (begroting) een beleidsnota en een financiële nota. Ze geven zowel inhoudelijk als financieel vertaling aan de uitvoering van het meerjarenplan voor het betreffende jaar.

De 12 strategische doelstellingen van de provincie West-Vlaanderen

1 Dienstbaar voor alle West-Vlamingen

Het garanderen van rechtszekerheid, de principes van behoorlijk bestuur en de basiskwaliteit van de dienstverlening.

2 Samenwerken over de grenzen heen

De positionering van de provincie West-Vlaanderen in een Europese context met bijzondere aandacht voor de grensoverschrijdende dimensie).

3 Kennis delen, kennis vermeerderen

De selectieve uitbouw van de provincie als kennispartner.

4 Maatwerk leveren

Het tot stand brengen van een geïntegreerde, gebiedsgerichte en gedifferentieerde beleidsvoering met bijzondere aandacht voor de verscheidenheid, identiteit én de samenhang binnen en tussen de diverse streken.

5 Streken bovenlokaal ontwikkelen

Het bevorderen van de bovenlokale ontwikkeling van de diverse streken op een interactieve wijze.

6 West-Vlaanderen verder laten groeien

Het selectief bevorderen van sociaaleconomische ontwikkeling met inbegrip van de sectoren toerisme, land- en tuinbouw en visserij.

7 De omgevings- en leefkwaliteit verbeteren

Het significant bijdragen tot een kwaliteitsvolle verbetering van de fysieke leefomgeving.

8 Het welzijns-, sport-, onderwijs- en cultuuraanbod versterken

Het versterken en selectief verder ontwikkelen van een aanbod op het vlak van welzijn, sport, cultuur en hoger onderwijs d.m.v. het scheppen van voorwaarden en het realiseren van afstemming.

9 Iedereen volwaardig betrekken

Het versterken van gelijke kansen en betrokkenheid met het oog op een volwaardige deelname aan het maatschappelijke leven.

10 Beter voorbereiden, beter uitvoeren

Het verbeteren van de beleidsvoorbereiding en -uitvoering en dit als kerncompetentie ontwikkelen.

11 Steeds professioneler werken

De organisatieontwikkeling en het professionaliseren van de werking op basis van moderne methodes.

12 Een aangename en stimulerende werksfeer scheppen

Het continu verbeteren van een positieve, faire en stimulerende werkomgeving voor alle medewerkers.

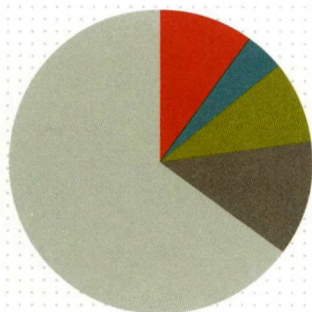
De provincieraad keurde in oktober 2007 het besluit rond het interne controlesysteem goed. De beslissing omvat de keuze voor COSO als systeem voor interne controle en een aantal principes over hoe dergelijk systeem binnen het provinciebestuur opgezet wordt. COSO is een managementmodel dat ontwikkeld werd door The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Met de goedkeuring van het besluit werd de start gegeven voor de implementatie van het interne controlesysteem, dat in 2008 verder concreet vorm krijgt.

Het provinciedecreet legt aan de provincies de verplichting op om een systeem van interne controle op te zetten. Interne controle zorgt ervoor dat de manier van werken in het provinciebestuur verbeterd wordt en de interne processen beter beheerst worden. Concreet vertaalt zich dat in aangepaste procedures en werkmethodes. Interne controle is bedoeld om een redelijke zekerheid te verschaffen over een aantal elementen, zoals het naleven van de wetgeving, het beschikken over betrouwbare financiële en beheersinformatie en de bescherming van activa. Interne controle is niet bedoeld om de beleidsdoelstellingen op te volgen. Nagaan of een beleidskeuze efficiënt en effectief is geweest, gebeurt via beheerscontrole.

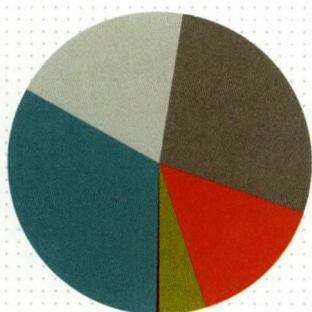
Ook budget 2008 goedgekeurd

Het meerjarenplan vormt het kader waarbinnen het jaarlijkse budget opgemaakt wordt. 'Budget' is de nieuwe term voor wat voorheen 'begroting' heette. Analoot aan het meerjarenplan bestaat het budget eveneens uit een beleidsnota en een financiële nota. Ze geven aan welke concrete doelstellingen het provinciebestuur wil verwezenlijken. Belangrijk is dat er steeds een duidelijk verband moet zijn met het meerjarenplan. De jaarlijkse doelstellingen uit het budget moeten ook kaderen in de langetermijndoelstellingen die in het meerjarenplan vervat zijn.

DE FINANCIËN VAN DE PROVINCIE

gewone ontvangsten		
vorige jaren	19.074.269,34	12,24%
belastingen	101.379.386,00	65,07%
Vlaams provinciefonds	15.545.549,00	9,98%
subsidies onderwijs	6.668.023,64	4,28%
overboekingen	0,00	0,00%
overige ontvangsten	13.133.355,86	8,43%
totaal	155.800.583,84	100,00%

gewone uitgaven		
vorige jaren	291.766,00	0,19%
personeel	51.104.271,20	32,90%
werkingskosten	30.329.620,69	19,53%
overdrachten	43.182.111,44	27,80%
schuld	22.804.304,37	14,68%
overboekingen naar btg dienst	7.608.500,9	4,90%
totaal	155.320.574,60	100,00%

De provinciebegroting 2007

Het begrotingsbudget voor het jaar 2007 voorzag na de twee begrotingswijzigingen 155,3 miljoen euro voor de gewone uitgaven. De gewone ontvangsten bedroegen 155,8 miljoen euro. De begroting gewone dienst kon afgesloten worden met een overschot van 0,5 miljoen euro.

Gewone ontvangsten

Het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaams Provinciefonds werd voor 2007 geraamd op 15,5 miljoen euro.

De totale fiscale opbrengsten voor 2007 werden begroot op 101,1 miljoen euro. Dit is een stijging van 5 miljoen euro of 5,3 procent tegenover 2006. Deze toename is voor een deel toe te schrijven aan de aanpassing van de eigen belastingtarieven aan de levensduurte en de

groei van de opcentiemen op de onroerende voorheffing. De algemene provinciebelasting op de gezinnen werd aangepast van 17,50 euro naar 18 euro voor alleenstaanden en van 31 euro naar 31,75 euro voor gezinnen vanaf twee personen.

De provinciebelasting op bedrijven werd eveneens gewijzigd. Het tarief van 14 cent per vierkante meter bleef ongewijzigd, maar het minimum werd verhoogd van 82,75 euro tot 85,25 euro. Beide belastingtarieven werden aangepast aan de levensduurte.

Het aantal provinciale opcentiemen op de onroerende voorheffing bleef ongewijzigd op 330. Het procentuele aandeel van de fiscale ontvangsten steeg tegenover 2006 met 0,19 procent tot 65,07 procent.

De restrubriek van 'overige ontvangsten' daalde met 0,28 procent.

Gewone uitgaven

De totale personeelsuitgaven werden voor 2007 geraamd op 51,1 miljoen euro. Het aandeel van de personeelskosten in het geheel van de begroting bedroeg 32,9 procent. Dit is een lichte daling van het procentuele aandeel tegenover 2006 met 0,8 procent. De personeelslast voor het gesubsidieerde onderwijzende personeel buiten beschouwing gelaten, bedroeg het nettoaandeel van de personeelsuitgaven 30,3 procent. De werkingskosten werden begroot op 30,3 miljoen euro en vertegenwoordigen 19,5 procent van de gewone uitgavenbegroting. Dit procentuele aandeel is een lichte daling met 1,5 procent.

De overdrachten (werkingstoelagen én investerings-toelagen) waren goed voor 43,2 miljoen euro of 27,8 procent van de lopende uitgaven. Tegenover 2006 is dit een lichte stijging met 0,4 procent.

De brutoschuld of de schulduitgaven (inclusief leningen ten laste van de subsidiërende overheid of doorgeefleningen) bedroegen 22,8 miljoen euro of 14,7 procent van de totale uitgaven. Het procentuele aandeel voor 2007 in de totale begroting daalde met 1,6 procent tegenover 2006.

De overboekingen bedroegen 7,6 miljoen euro (waarvan 6,25 miljoen euro naar het gewone reservefonds) en stegen tot 4,9 procent van de totale begroting.

Buitengewone dienst

De buitengewone uitgaven bestaan in hoofdzaak uit investeringen.

De eigen investeringen in het eigen dienstjaar waren goed voor 29,4 miljoen euro. Dit is een lichte daling van 1,2 miljoen euro tegenover 2006.

De investeringsenveloppe voor de provinciale administratie en de centrale diensten bedroeg 3,2 miljoen euro (waarvan onder meer 1,6 miljoen euro voorzien voor de provinciehuizen Boeverbos, Abdijbeke, Tolhuis en de gebouwen voor gebiedsgerichte werking en socio-economisch beleid en 1,6 miljoen euro voor

de software en hardware van het centrale informaticapark), voor wegverkeer 3,7 miljoen euro (waarvan 2,8 miljoen euro voor het fietspadennetwerk), waterlopen 1,4 miljoen euro (aanleg van bufferbekkens en waterbeheersingswerken), landbouw en visserij 1,5 miljoen euro (POVLT in Beitem en biogasinstallatie), secundair onderwijs 1,4 miljoen euro (PTI in Kortrijk), recreatiecentra 3,7 miljoen euro (verwerving en inrichting van provinciale domeinen), jeugdzorg 7 miljoen euro (aankoop en oprichting van een jeugdvormingscentrum), sport 2,7 miljoen euro (watersportcentrum De Gavers), kunst en natuur 1,6 miljoen euro (waaronder 1,1 miljoen euro voor het PMMK in Oostende), eredienst 0,7 miljoen euro (waarvan 0,6 miljoen euro voor de verdere restauratie van de Sint-Salvatorskathedraal), voor sociale en gezinsvoorzieningen 0,3 miljoen euro (voor provinciale dienstverleningscentra voor personen met een handicap - afdelingen Ons Erf, De Waaiberg en 't Venster) en ten slotte 0,5 miljoen euro voor huisvesting en ruimtelijke ordening (ruimtelijke uitvoeringsplannen).

Jaarrekening 2006

De jaarrekening 2006 werd goedgekeurd in de provincieraad van 23 oktober 2007. In de gewone dienst werd het algemene begrotingsresultaat vastgesteld op 29,4 miljoen euro. Het resultaat op het eigen dienstjaar 2006 bedroeg 1,492 miljoen euro in min.

De buitengewone dienst sloot af met een begrotingsresultaat van 11,3 miljoen euro in min, ten gevolge van nog op te nemen leningen, en een boekhoudkundig resultaat van 8,8 miljoen euro.

Steun aan archiefzorg en -beheer

West-Vlaanderen biedt steun aan de lokale archiefzorg en het lokale archiefbeheer. De steun omvat een tijdelijke subsidiëring (gedurende drie kalenderjaren) van nieuwe archiefdiensten, opleiding van archivariissen door de School voor Bestuursrecht (SBR) en logistieke ondersteuning en begeleiding vanuit het provinciale archiefconsulentschap.

Het subsidiereglement trad tien jaar geleden (1998) in voege. Sindsdien ontstonden er nieuwe archiefdiensten in Blankenberge, Bredene, De Haan, Diksmuide, Gistel, Harelbeke, Heuvelland, Houthulst, Ingelmunster, Koksijde, Kortemark, Kortrijk, Langemark-Poelkapelle, Nieuwpoort, Oostkamp, Poperinge-Vleteren, Staden, Torhout, Waregem, Wervik, Wingene, Zedelgem en Zonnebeke.

Onder de recentste subsidieaanvragers zijn Langemark-Poelkapelle en Poperinge-Vleteren interessant en experimenteel te noemen. In Langemark-Poelkapelle is een samenwerkingsverband voor het archiefbeheer opgezet tussen de gemeente en het OCMW. Tussen Poperinge en Vleteren werd voor het eerst in Vlaanderen een intergemeentelijk samenwerkingsverband voor archiefbeheer opgericht.

Samen met de archiefdiensten van Brugge, Ieper, Knokke-Heist, Menen, Middelkerke, Oostende, Roeselare en Veurne, die reeds voor 1998 bestonden, is het archiefbeheer nu in 32 of juist de helft van de West-Vlaamse gemeenten daadwerkelijk georganiseerd.

De School voor Bestuursrecht richtte de cursus archiefbeheer van 50 lestijden de voorbije tien jaar reeds zes keer in. Zo behaalden reeds 140 ambtenaren het getuigschrift. Lokale besturen die een archivaris in dienst hebben, kunnen gratis beschikken over 'Probat', het Provinciaal Beheersprogramma voor Archief-toepassingen. Een gebruikersgroep komt minstens eenmaal per jaar samen, om verdere ontwikkelingen van het programma te bespreken en voor te bereiden. Een archiefconsulente staat in voor de opvolging van de archiefaanpak en voor de praktische begeleiding van de lokale archieven.

www.west-vlaanderen.be/archiefdienst

De infostand van de cultuurdienst tijdens de provinciale trefdagen.

Trefdagen voor gemeentebesturen

De provincie West-Vlaanderen heeft de voorbije decennia heel wat kennis verzameld en expertise opgebouwd. Als kennispartner stelt ze die ter beschikking van gemeenten, instellingen en organisaties die de ambitie van de provincie delen om van West-Vlaanderen een kwaliteitsvolle, recreatieve en ondernemende topregio te maken.

Om dit vernieuwde profiel van West-Vlaanderen in de verf te zetten, organiseerde de provincie op 20 en 21 maart 2007 trefdagen voor gemeente- en OCMW-besturen in provinciehuis Boeverbos.

Het aanbod aan informatie was heel uitgebreid en divers. Zo'n 140 deelnemers maakten een keuze uit een ruim palet aan workshops rond belangrijke beleids-thema's, zoals structuurplanning, toerisme, economische studies, sociale planning, vergunningen, landbouw, cultuur, Europese programma's, ... Ze konden ook op infostanden terecht en informeel van gedachten wisselen.

De reacties van de deelnemers achteraf bewezen dat dergelijke ontmoetingsmomenten tussen steden en gemeenten enerzijds en het provinciebestuur anderzijds op heel wat bijval kunnen rekenen. In de toekomst verdienen ze dan ook blijvende aandacht.

Luxemburgs staatsbezoek

De Groothertog en de Groothertogin van Luxemburg brachten een staatsbezoek aan België van 20 tot 22 maart 2007. Op 21 maart stond een bezoek aan Brugge op het programma, in aanwezigheid van het Belgische vorstenpaar.

Na de ontvangst op het Brugse stadhuis werkten Groothertog Henri en zijn echtgenote Maria-Teresa een apart programma af. Samen met de Groothertog en Koning Albert II trok de gouverneur richting Zeebrugse haven voor een bezoek aan Fluxys en Cobelfret, een belangrijke maritieme speler met Luxemburgse roots. Koningin Paola en Groothertogin Maria-Teresa brachten een bezoek aan de tentoonstelling 'De Schoonheid en de Waanzin' in de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Brugge. Ze bezochten ook nog de expositie 'Albrecht Dürer' in het Arentshuis, de Jeruzalemkerk en het kantcentrum en -museum. Op de middag maakte het royale gezelschap in de ambtswoning van de gouverneur kennis met de leden van de deputatie en de provinciegriffier. Na de lunch ging het verder richting Antwerpen.

Beeldbank NU en Beeldbank TOEN

Door middel van een onlinedatabase wil de Beeldbank beeldmateriaal in kaart brengen, inventariseren en centraal beheren. Het beeldmateriaal omvat niet alleen oude postkaarten en affiches, maar ook dia's en digitale foto's. Het voordeel van de Beeldbank is dat afbeeldingen goed bewaard en sneller teruggevonden worden en ook op iedere computer met internetaansluiting te raadplegen zijn.

De Beeldbank West-Vlaanderen is opgesplitst in twee

De Groothertog en de Groothertogin van Luxemburg deden tijdens hun staatsbezoek ook West-Vlaanderen aan.

delen: Beeldbank NU en Beeldbank TOEN.

Beeldbank NU geeft een overzicht van de vele hedendaagse initiatieven (zoals projecten, fotocollecties, tentoonstellingen) binnen het provinciebestuur. Deze beeldbank bevat rubrieken als 'evenementen', 'publicaties', 'het provinciebestuur in beeld', ...

Beeldbank TOEN bevat vooral historisch beeldmateriaal. Binnen dit deel worden collecties in samenwerking met lokale overheden, erfgoedverenigingen en particulieren in een passende vorm gegoten. Zo ontstaat een digitaal beeldarchief met collecties zoals 'kunsterfgoed', 'vlas', 'visserij', 'Stijn Streuvels', ... In 2007 sloot de provincie hiervoor samenwerkingsovereenkomsten af met de gemeenten Bredene, Harelbeke, Koekelare, Kortrijk, Moorslede, Oostkamp en Middelkerke.

In 2007 bezochten 9.454 unieke bezoekers samen 615.595 pagina's op de Beeldbank. Eind 2007 had de provincie 19.061 foto's op de beeldbank geladen en beschreven sinds de lancering in september 2006.

www.beeldbankwest-vlaanderen.be

E-government Award voor LoG-IN-project

Het West-Vlaamse e-governmentproject LoG-IN behaalde de tweede plaats op de Europese E-government Award 2007. Deze wedstrijd, uitgeschreven door de Europese Commissie, bekroonde de beste e-governmentprojecten van de laatste twee jaar (2006-2007) in Europa. Voor de eerste keer was een West-Vlaams project geselecteerd als finalist.

Het LoG-IN-project is een samenwerking van 35

Het provinciale logo prominent in beeld tijdens het WK Veldrijden in Hooglede-Gits.

lokale besturen uit drie landen/regio's in het kader van Interreg III B Noordzee. Het ging om het Verenigd Koninkrijk (Norfolk), Duitsland (Landkreis Rotenburg-Wümme) en Vlaanderen (Kortrijk). Leiedal was lead-partner en de gemeenten uit het arrondissement Kortrijk waren samen met de provincie subpartner. Gezamenlijk ontwikkelden ze een krachtige GIS-infrastructuur. Het via internet ter beschikking stellen van actuele overheidsinformatie is heel duur, zeker als er kaartmateriaal aan te pas komt. In plaats van elk hun eigen kleine infrastructuur te kopen, brachten de 35 lokale besturen hun financiële middelen samen om een performant systeem aan te kopen, dat een snelle kennisuitwisseling tussen verschillende besturen, bedrijven en de burger mogelijk maakt. De provincie ondersteunde het project praktisch en financieel (naast 50 procent Europese subsidies), maakte deel uit van de stuurgroep en participeerde in enkele deelprojecten.

Enkele toepassingen van LoG-IN zijn de bedrijvendatabank van Waregem, de consultatie rond waterzuivering in Wevelgem, het project rond kinderopvang in Kuurne, ... Dit e-governmentproject profileert de provincie nog sterker als kennispartner van de gemeenten. De dienst Datawarehousing neemt de LoG-IN-technologie nu over voor GISWEST.

www.giswest.be

Aanwezigheid op topsportevenementen

In haar regiomarketingbeleid streeft de provincie een grotere zichtbaarheid na. Ze wil dan ook graag promotioneel aanwezig zijn op topevenementen op haar grondgebied.

In 2007 mocht West-Vlaanderen alvast een aantal topsportevenementen verwelkomen.

Op 27 en 28 januari 2007 vond in Hooglede-Gits het WK Veldrijden plaats. Meer dan 50.000 wielervliefhebbers zaktten naar dit tweedaagse sportieve spektakel af. Op het drie kilometer lange parcours zagen ze niet enkel hoe Erwin Verdecken de wereldtitel bij de profs won, maar merkten ze ook de provinciale vlaggen en span-doeken op. Het parcours liep overigens voor een deel over het provinciale domein De Waaiberg. In het centrum De Waaiberg vinden 47 volwassen personen met een fysieke of meervoudige handicap een onderkomen. Zij maakten het WK dan ook vanop de eerste rij mee.

Op 9 en 10 juli 2007 was West-Vlaanderen dan weer in de ban van de Ronde van Frankrijk. Op 9 juli fietste de Tourkaravaan van Duinkerke naar Gent. Heel wat West-Vlaamse gemeenten langs het traject van de rit - van Roesbrugge tot Tielt - zorgden voor uitgebreide animatie. Opmerkelijk daarbij was het initiatief van de gouverneurs van Oost- en West-Vlaanderen. Met een 'Retrotourrit' van 100 kilometer tussen Diksmuide en Gent wilden zij de sfeer van de grote Belgische Tourdagen (de periodes van Merckx, Van Springel, Sercu en Museeuw) opnieuw tot leven brengen. Zo'n 800 wielertoeristen, onder wie heel wat oud-renners, gingen 's ochtends vroeg van start op de markt van Diksmuide. Met een gemiddelde snelheid van 25 kilometer per uur fietsten ze langs het Tourparcours naar Gent. Enkele uren na het vertrek reed dit opvallende peloton, getooid in retrowielertruien, onder de officiële aankomstboog van de Tour de France in Gent door.

Op dinsdag 10 juli 2007 was Waregem gastheer voor de start van de volgende Touretappe richting Compiègne. Tom Boonen & co werden er door naar schatting 40.000 wielervliefhebbers en een hele schare hoogwaardigheidsbekleders uitgewuifd. Waregem, de Leiestreek en de provincie West-Vlaanderen stonden die dag volop in de schijnwerpers van de internationale (sport)pers.

PERSONEELSZAKEN

Nieuw organogram

De provincie is steeds op zoek naar verbetering van de werking van de organisatie en naar ontwikkelingskansen voor en tevredenheid van het personeel. Het provinciedecreet is hierbij richtinggevend. De provincieraad stelde dan ook het organogram van de provinciale diensten vast in de vergadering van eind juni 2007. Er werd gekozen voor een ordening volgens beleidsdomeinen en beheersdomeinen.

Een beleidsdomein omvat materies en diensten die gericht zijn op de uitvoering van het beleid. De essentie is dienstverlening aan de buitenwereld volgens bepaalde opties, gekozen door het beleid. Er werden vijf beleidsdomeinen vastgelegd: opleiding en ontwikkeling, leefomgeving, leefcultuur, gebiedenbeleid en economie.

De ondersteuning wordt georganiseerd in beheersdomeinen. Een beheersdomein is in wezen gericht op het beheer, het management van de organisatie als geheel. Er werden vier beheersdomeinen vastgelegd: werking van de overheid, planning, realiseren en logistiek ondersteunen.

Vertrekkend vanuit deze domeinen werd een organisatieconfiguratie voorgesteld. Daarbij staan de beleidsdomeinen verticaal en de beheersdomeinen horizontaal. Voor elk organisatieonderdeel werd een 'generieke' configuratie uitgetekend. Die bestaat uit het diensthoofd, de standaardiserende, ondersteunende en/of leidinggevende staf en de uitvoerende onderdelen. Binnen en/of tussen de domeinen worden coördinatieteams opgericht.

Het organisatiedesign wordt verder geconcretiseerd in de loop van 2008.

Managementteam samengesteld

Naast het organogram heeft de provincieraad ook de samenstelling van het managementteam bepaald. Het managementteam van de provincie bestaat uit de provinciegriffier (voorzitter) en zes vertegenwoordigers

Het managementteam tijdens een van zijn tweewekelijkse vergaderingen.

van de beheersdomeinen en een secretaris.

Volgens het provinciedecreet ondersteunt het managementteam de coördinatie van de provinciale diensten bij de beleidsvoorbereiding, de beleidsuitvoering en de beleidsevaluatie. Het bewaakt de eenheid in de werking, de kwaliteit van de organisatie en de werking van de provinciale diensten, alsook de interne communicatie. In het team worden geen politieke beslissingen genomen. Het is wel de bedoeling om de organisatie zo goed mogelijk te besturen. Het managementteam wil de medewerkers op een productieve en aangename manier laten samenwerken.

Personeelsstatuut en personeelsformatie

De Vlaamse Regering keurde op 7 december 2007 het besluit voor de minimale rechtspositieregeling van het gemeente- en provinciepersoneel definitief goed. Dat gebeurde na uitvoerige onderhandelingen met de vakbonden en de werkgeversorganisaties VVP en VVSG. Op de valreep werd het besluit nog in 2007 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. De publicatie betekende het startschot voor de opmaak van een nieuw personeelsstatuut en een nieuwe personeelsformatie. Die worden in de loop van 2008 aan de provincieraad voorgelegd.

Provincies en gemeenten hebben één jaar de tijd om alle plaatselijke reglementaire bepalingen over de rechtspositie en de personeelsformatie in overeen-

stemming te brengen met de bepalingen van het besluit. Zolang dit niet gebeurd is, blijven de bestaande plaatselijke personeelsstatuten van kracht, voor zover ze niet strijdig zijn met andere wettelijke bepalingen. Een lijvig 'Verslag aan de regering' geeft toelichting bij elk artikel. Die moet de besturen toelaten om de juiste keuzes te maken bij de omzetting van de 241 artikelen van het besluit in de plaatselijke rechtspositieregeling.

GENIETEN. HET ZIT IN ONS.

West-Vlaanderen als recreatieve topregio

CULTUUR
40

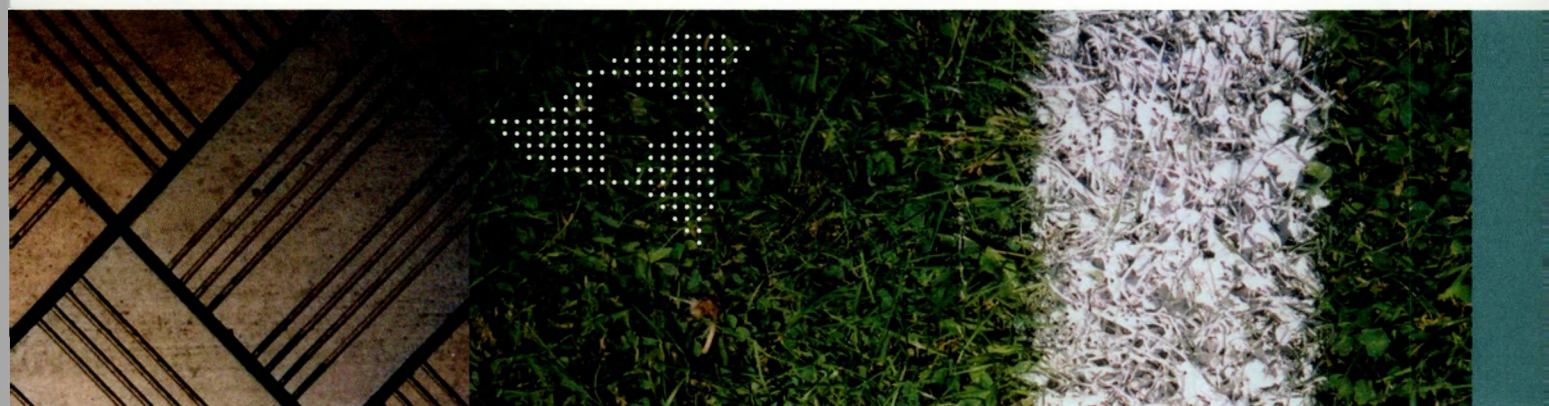
TOERISME
60

www.west-vlaanderen.be/genieten

SPORT
72

CULTUR

CULTUUR

www.west-vlaanderen.be/cultuur

Cultuurprijs voor Patrick Peire

In 2007 werd de vijfjaarlijkse Cultuurprijs van de provincie West-Vlaanderen (goed voor 12.500 euro) uitgereikt aan Patrick Peire. De prijs bekroont een persoon of organisatie die als West-Vlaming op uitzonderlijke wijze bijgedragen heeft tot de uitstraling en verspreiding van de Nederlandse cultuur, in de ruimste zin van het woord.

Zijn verdiensten als stichter-dirigent van het 'Collegium Instrumentale Brugense' en de 'Capella Bruggensis', zijn gedreven onderzoek naar oude muziekhandschriften en muziektraktaten, zijn eigenzinnige hercreaties met het orkest en koor, alsook zijn sterk internationale uitstraling waren voor de jury doorslaggevende argumenten om Patrick Peire tot laureaat uit te roepen. Een provinciale erkenning voor deze gepassioneerde musicus, dirigent en muziekpedagoog, die met het Collegium Instrumentale Brugense als eerste Belgisch klassiek ensemble reeds een Grammy Award-nominatie (categorie opera) in de wacht sleepte.

Patrick Peire, een gepassioneerde musicus, dirigent en muziekpedagoog.

Culturele uitwisselingen

Het thema 'amateurkunsten' stond in 2007 centraal in de culturele uitwisseling met Oost-Vlaanderen en Zeeland. De professionele kunstenaar Ben Benaouisse, verbonden aan het productiehuis Victoria (met Nieuwpoorttheater Gent gefuseerd tot Campo) begeleidde een masterclass van 9 tot 11 november 2007, met een kennismakingsmoment vooraf en een toonmoment voor het publiek op zondag 11 november. 23 amateurkunstenaars uit de drie provincies leverden een geslaagde presentatie af.

Sinds 1959 onderhouden de provincie West-Vlaanderen en de Landschaftsverband Westfalen-Lippe intensieve culturele contacten. In augustus 2007 bracht een West-Vlaamse groep specialisten een studiebezoek rond actuele kunst aan 'skulptur projecte münster 07' in Münster, een tienjaarlijks project rond hedendaagse kunst, en aan Documenta XII in Kassel.

Een beslissend jaar voor TiNCK

TiNCK is het cultuurcommunicatiecentrum van de provincie. Het zorgt ervoor dat (West-)Vlamingen op de hoogte blijven van de culturele activiteiten binnen de provincie. Anderzijds ondersteunt TiNCK organisatoren door zelf de ticketverkoop te verzorgen en / of de partners een ticketingplatform ter beschikking te stellen tegen interessante voorwaarden. Eind 2007 telde TiNCK 15 partners.

De cultuurcommunicatie gebeurde via de geschreven pers, de regionale televisie en het internet (www.tinck.be). Door inlassing van het provinciale logo werd TiNCK nog meer (h)erkend als provinciaal initiatief. Het aantal abonnees van de heropgefriste digitale nieuwsbrief, een wekelijkse selectie uit het culturele aanbod van www.tinck.be, steeg van 4.565 in 2006 tot 7.204 eind 2007.

Brok
21.09 – 23.09.07
West-Vlaamse cultuurhuizen vieren feest!

seizoenstart 2007 – 2008
www.west-vlaanderen.be/brok
TiNCK-lijn 070 22 50 05

Concertgebouw
Cultuurcentrum
Brugge

Cultuurcentrum De Spil
Roeselare

Cultuurdienst
Oostende

Cultuurcentrum
Kortrijk

West-Vlaanderen

Op 16 augustus 2007 besloot de deputatie om de ticketingactiviteiten te laten uitdoven tegen 30 juni 2009. Hierdoor kon vanaf de tweede helft van 2007 enkel nog samengewerkt worden met organisatoren die al een beroep deden op de ticketingdiensten van TiNCK. Toch maakten in 2007 nog een dertigtal organisatoren gebruik van het callcenter en de website van TiNCK voor hun ticketverkoop.

TiNCK verkocht in 2007 nog ruim 38.000 tickets, onder meer voor evenementen in Oostende, Brugge, Nieuwpoort, Knokke-Heist, Ruiselede, Damme, Ingelmunster, Gullegem, Koksijde, Diksmuide, Bredene, Geluwe, Veurne, Passendale, Koekelare, Poperinge, Wervik en Alveringem.

www.tinck.be

BROK maakt mensen warm

CULTUURHUIZEN VIERDEN FEEST

Voor de vijfde keer op rij vierden de West-Vlaamse cultuurhuizen feest. Van 21 tot en met 23 september 2007 werd de spetterende start gegeven van het nieuwe culturele seizoen. Met het openingsweekend wou de provincie West-Vlaanderen het publiek warm maken voor de producties van het seizoen 2007 – 2008.

De cultuurhuizen serveerden een veelheid van voorstellingen, concerten, fuiven, tentoonstellingen, ... Zo konden cultuurliefhebbers genieten van klassieke muziek, zang en piano, jazz, flamenco, pop, stand-upcomedy, beeldend werk, circus, ...

Het openingsweekend was een initiatief van BROK, het samenwerkingsverband dat het Cultuurcentrum Brugge, het Concertgebouw Brugge, De Spil Roeselare, de cultuurdienst Oostende en het Cultuurcentrum Kortrijk verenigt onder impuls van en met de steun van de provincie West-Vlaanderen. De BROK-partners komen meerdere keren per jaar samen om informatie uit te wisselen over onder meer de programmering voor het komende seizoen en om gemeenschappelijke initiatieven op te zetten rond publieksverbreding.

DANS EN MUZIEKTHEATER IN DE KIJKER

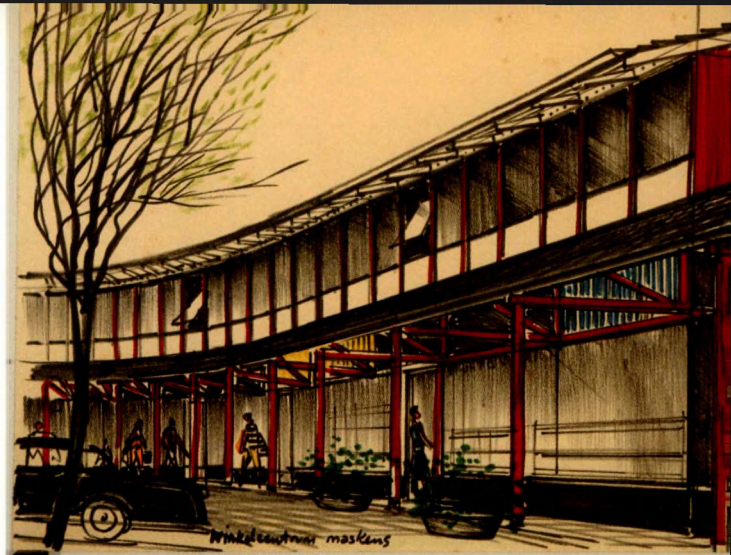
Om mensen tot deze vorm van cultuurbeleving te stimuleren, lanceerden de BROK-partners de brochure 'Dans en muziektheater in West-Vlaanderen'. De provincie kent immers jaarlijks een groot aanbod van dans- en muziektheatervoorstellingen. Ook tijdens het seizoen 2007 – 2008 staat in de cultuurhuizen weer heel wat op de planken: van kleine, onbekende dansproducties gebracht door enthousiaste jongeren, tot fenomenale klassieke voorstellingen van dansgezelschappen met internationale faam, van lieflijk muzikaal poppentheater voor de allerkleinsten tot spectaculaire opera's.

CULTUREEL ERFGOED

Versterkte steden 'junior' in Dover

Op 14 september 2007 vond in Dover (Engeland) een internationale scholendag plaats. Zo'n 350 Franse, Engelse en West-Vlaamse scholieren beleefden een toffe en leerrijke dag in en rond het indrukwekkende Dover Castle. Het evenement was een initiatief van de provincie West-Vlaanderen en de vzw Horizon Educatief. Het paste binnen het grensoverschrijdende Interregproject 'Netwerk van versterkte steden' dat historische steden en sites omvat in West-Vlaanderen, Engeland en Frankrijk. Eerder maakten de scholieren uit de drie regio's al kennis met elkaar en elkaars erfgoed in Oostende (2005) en Gravelines (2006). Met de scholendag in Dover werd het project afgesloten. De provincie zette er meer dan tien jaar lang haar schouders onder.

Het project 'Versterkte Steden' sloot af met een internationale scholendag in Dover Castle.

De derde West-Vlaamse erfgoedgids presenteert een beeld van de bouwstijlen aan de Kust.

Modern bouwen tussen strand en duin

In Résidence Beau-Site aan de Zeedijk van Oostende werd op 17 augustus 2007 'Modern bouwen tussen strand en duin', de derde West-Vlaamse erfgoedgids, aan het publiek voorgesteld. De uitdagende vraag voor deze publicatie was: Is de Vlaamse kust de laatste vijftig jaar enkel maar lelijker geworden? Het antwoord is verre van eenduidig. Het massatoerisme van na de Tweede Wereldoorlog liet duidelijk zijn sporen na. De riante belle-époquevilla's werden gesloopt en de zeedijk veranderde beetje bij beetje in een muur van

'Een stad vol sporen': drie kilometer wandelen langs de erfgoedhoogtepunten van Kortrijk.

appartementengebouwen. De Kust bleef echter ook een regio waar architecten als Gaston Eysselinck of Léon Stynen naar hartenlust konden experimenteren met nieuwe vormen en materialen. Een inleidend hoofdstuk schetst de gevolgen van de Tweede Wereldoorlog, de wederopbouw van Oostende, de opkomst van het massatoerisme en de nieuwe tendensen in de woningbouw tussen 1945 en 1975. De volgende hoofdstukken belichten de toeristische infrastructuur, openbare gebouwen, het werk van de modernist Gaston Eysselinck en de architectuur van de duizenden vakantiewoningen. De bloei van het appartementengebouw, de moeilijke bouwgeschiedenis van het Oostendse stadhuis, de Simliwijk van Peter Callebout in Nieuwpoort en de merkwaardige kinderhomes in Oostduinkerke komen allemaal aan bod. Architectuurtekeningen brengen de dromen van architecten in beeld en oude foto's brengen het verleden weer tot leven.

Erfgoedwandelroutes in Kortrijk en Poperinge

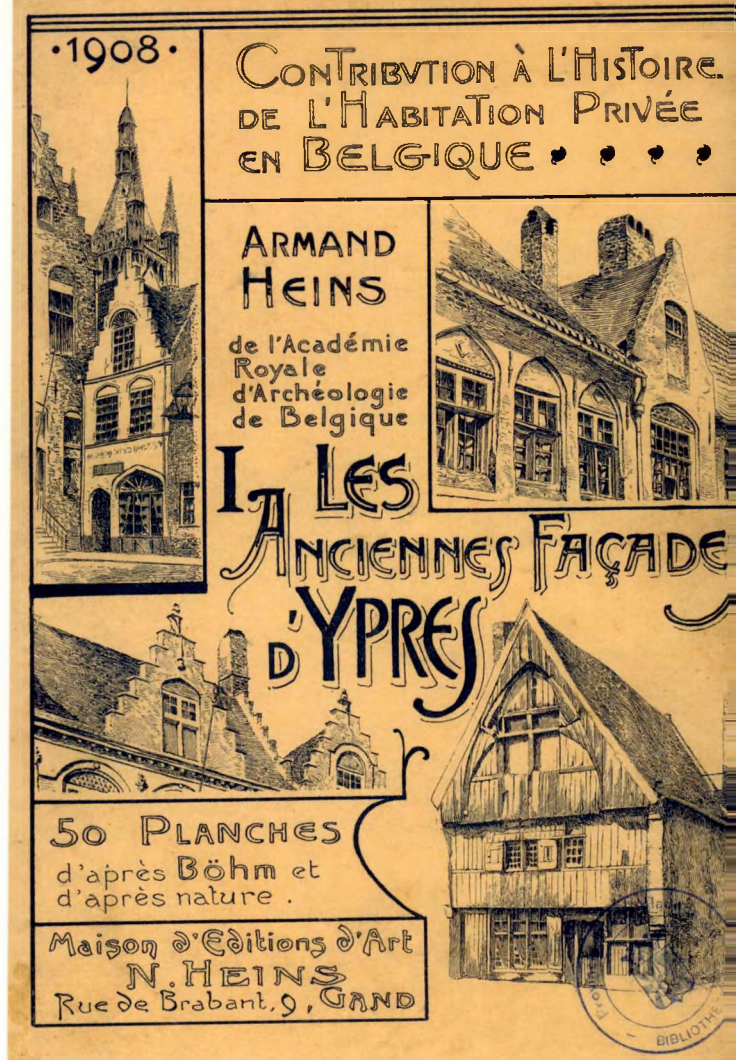
De provinciale dienst Cultuur en Westtoer sloegen in 2007 opnieuw de handen in elkaar om het aanbod van erfgoedwandelroutes in de West-Vlaamse steden uit te breiden. Het voor de kust ontwikkelde concept werd ook naar andere toeristische regio's vertaald: een lusvormige wandeling laat de toerist kennis maken met stedelijke erfgoedhoogtepunten. Zo werd een drie kilometer lange wandeling uitgewerkt doorheen de guldensporenstad Kortrijk en de hoppestad Poperinge. 'Een stad vol sporen' (Kortrijk) neemt de bezoeker mee langs de belangrijkste sporen van het roemrijke middeleeuwse verleden van de Leiestad, met getuigen van armenzorg, het industriële verleden en de negentiende-eeuwse burgerlijke luxe. De erfgoedwandelroute 'Stad van hop' in Poperinge voert de toerist langs sporen van laken, hop en de Eerste Wereldoorlog achter het front. Beide nieuwe erfgoedwandelroutes werden in september 2007 feestelijk ingewandeld.

Boeken en prenten waar woningen het onderwerp van uitmaken, stonden centraal in de tentoonstelling 'Huizen van papier.'

Huizen van papier

De Provinciale Bibliotheek van West-Vlaanderen toonde naar aanleiding van Open Monumentendag 2007 enkele stukken uit haar rijke collectie boeken en iconografie. Het jaarthema 'wonen' van OMD vormde het uitgangspunt bij de selectie van de stukken voor de tentoonstelling 'Huizen van papier'. Centraal stonden boeken en prenten waar woningen het onderwerp van uitmaken. De boeken, foto's, prenten, tekeningen en documenten werden in vier thematische blokken gegroepeerd. Twee thema's focusten op de studie en het gebruik van regionale en streekeigen architectuur. Boeken over architectuur en platenalbums uit de 19de en het begin van de 20ste eeuw vormden een belangrijke inspiratiebron voor de West-Vlaamse bouwmeesters. Na de Eerste Wereldoorlog werden ze

bovendien als model voor de wederopbouw gebruikt. Een derde groep documenten besteedde aandacht aan de inventarisatie en de studie van waardevolle historische huizen tijdens de Eerste Wereldoorlog. Ten slotte werd er een galerij van kastelen en landhuizen in het Brugse Ommeland samengesteld. Deze vaak pittoreske gebouwen vormden een geliefkoosd onderwerp voor kunstenaars, lithografen, fotografen en uitgevers van prentkaarten. Het verhaal van de tentoonstelling werd verteld in een themanummer van het provinciale erfgoedtijdschrift 'In de Steigers'. De realisatie was in handen van de ploeg van de Provinciale Bibliotheek en van de afdeling Erfgoed van de provinciale dienst Cultuur.

www.west-vlaanderen.be/bibliotheek

Monumentenwacht inspecteert Brugs Concertgebouw

Het Concertgebouw in Brugge werd in december 2007 voor de eerste keer geïnspecteerd door Monumentenwacht West-Vlaanderen. De inspecteurs stelden vast dat er een duidelijk onderhoudsbeleid gevoerd wordt. Ze verwachten evenwel dat het onderhoud van de uitwendige dak- en wandbedekking van terracotta, die moeilijk te inspecteren valt zonder te beschadigen, zal toenemen. De inspecteurs onderzochten ook de enge ruimten waarin de veertoestellen zich bevinden. Het gebouw staat inderdaad op veren, wat een Japanse uitvinding is. Ze betraden ook de donjontoren voor onderzoek, waar het toepassen van industriële touwtechnieken gevaarlijk is door de scherpe randen van de schuin geplaatste pylonen. Industriële touwtechnieken zijn een werkmethode waarbij getrainde hoogtewerkers met verankerde klimtouwen en valbeveiliging technische werkzaamheden uitvoeren op moeilijk bereikbare plaatsen (als alternatief voor steigers, hangbakken of hoogwerkers).

Interactief Verkeren bij EduWEST.be

Omdat het onderwijs regelmatig de behoefte signaleert aan goede verkeerseducatie, ontwikkelde EduWEST.be samen met de partners KHBO, PIH, het Verkeerspedagogisch Instituut en het softwarehuis AP&P de internetcursus 'Interactief Verkeren' voor de derde graad van het basisonderwijs. Deze e-learningcursus is tegelijk leerrijk en prettig om te gebruiken in de klas. De leerstof wordt aangebracht in overzichtelijke modules met veel foto's, tekeningen, audio- en videofragmenten en daarna getest in speelse oefeningen. In het schooljaar 2006 – 2007 gebruikten 1.500 leerlingen uit Vlaamse scholen deze cursus in de klas, waarvan 33 procent in West-Vlaamse scholen. Leerkrachten vinden 'Interactief Verkeren' een welkome aanvulling. De gratis cursus is innovatief, levert boeiend studiemateriaal om verkeerseducatie in het basisonderwijs een extra stimulans te geven en biedt een opportuniteit om computervaardigheden te combineren met inhoudelijk leren. Scholen kunnen bovendien gratis gebruik maken van het EduWEST.be-leerplatform en de auteurstool, om eigen leerinhouden en oefeningen te ontwikkelen, met gratis advies en ondersteuning van EduWEST.be.

www.eduwest.be

Intergemeentelijke culturele samenwerking

Met 14 cultuurcentra, 35 gemeenschapscentra en een tiental ontmoetingscentra telt nagenoeg elke West-Vlaamse gemeente een cultuurhuis. Jaarlijks worden met deze sector samenwerkingsprojecten opgezet. Daarbij worden middelen aangewend om de creatie, spreiding en publiekswerking te ondersteunen, met oog voor West-Vlaams talent.

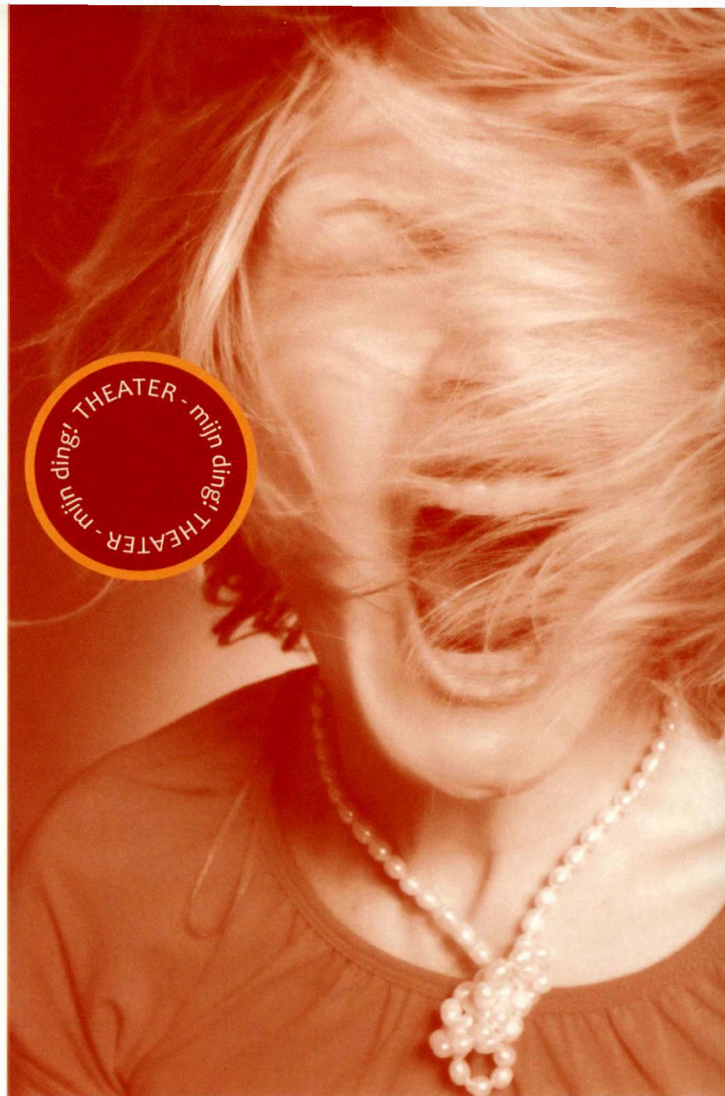
Tijdens het werkjaar 2007 werden drie projecten gelanceerd: 'Kunstwerkstation', 'Guided by noises' en 'Theater, mijn ding!'

Tussen oktober 2007 en mei 2008 reisden 12 jonge hedendaagse kunstenaars met hun 'Kunstwerkstation'

(tentoonstelling met jonge hedendaagse kunst) naar 19 West-Vlaamse cultuurhuizen, met als uitvalsbasis Provinciehuis Boeverbos. In de cultuurhuizen brachten ze een reeks workshops, speciaal uitgedacht voor de laatste graad van het lager onderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs. De scholieren werden aanzet om zelf kunst te maken, onder professionele begeleiding van de kunstenaars.

Het kunsteducatieve jongerenproject 'Guided by Noises' was een dans-, muziek- en theaterproductie voor jongeren van de tweede en derde graad secundair onderwijs. Het werd ontwikkeld door de vzw Kleinverhaal. Materiaal uit het verleden (experimenten en artistieke vernieuwing in het Parijs van de jaren 1920) vormde de aanleiding om raakvlakken te zoeken met het heden. Via ambassadeursklassen werden scholen uit de provincie naar de voorstelling in het cultuurhuis gehaald. De leerlingen werden voorbereid aan de hand van twee workshops in het cultuurcentrum en één in de klas. Het project 'Guided by Noises' liep van september 2007 tot maart 2008.

'Theater, mijn ding!' was dan weer een kant-en-klaar pakket voor leerkrachten, naar een concept van Casa Blanca en vorm gegeven door Letterhoofd. Het educatieve materiaal werd in 2007 door de provincie verspreid onder de scholen, via de cultuur- en gemeenschapscentra. Het bevat drie educatieve spellen waarmee leerlingen van het eerste, derde en vijfde leerjaar vijf dagen lang een half uurtje voorbereid kunnen worden op een bezoek aan een theatervoorstelling. De kinderen leren wat er allemaal bij een theaterproductie komt kijken, ze ervaren hoe het is om zelf op het podium te staan, bespreken wat wel en niet kan in een theaterzaal en zoeken naar een juiste manier om hun mening over de voorstelling te uiten. Het project wordt na de voorstelling beëindigd met een evaluatie. Het pakket, met handleiding voor de leerkracht en dvd voor de school, kan gekoppeld worden aan de eindtermen muzische vorming.

'Theater, mijn ding!' bevat drie educatieve spellen die kinderen voorbereiden op een theaterbezoek.

Bibliotheekwerking

LETTERSTREKEN IN WOORD EN BEELD

Wat vind jij zo eigen en mooi aan de streek waar je bent opgegroeid? Dat was de opdracht die de cursisten van de vijf West-Vlaamse Centra voor Basiseducatie meekregen. Ze gaven elk op persoonlijke wijze hun kijk op de provincie, in een gedicht, kruiswoordraadsel, verhaal, ... Een beroepsfotograaf zorgde telkens voor een passende foto. De reizende tentoonstelling 'Letterstreken' met foto's en schrijfsels over de provincie was in de loop van 2007 (en ook nog in 2008) in de West-Vlaamse bibliotheken te bezichtigen.

Met de tentoonstelling wilde het provinciebestuur, in samenwerking met de plaatselijke Centra voor Basiseducatie, de problematiek van laaggeletterdheid in de kijker plaatsen. In Vlaanderen beschikt 1 op 7

LETTERSTREKEN

Een reizende tentoonstelling met foto's en schrijfsels over onze provincie

Wat vind jij zo eigen en zo mooi aan de streek waar je bent opgegroeid?

Dat was de opdracht die de cursisten van de Centra voor Basiseducatie meekregen.

Ze geven elk op persoonlijke wijze hun kijk op onze provincie.

De bezoeker krijgt een verrassende, frisse kijk op West-Vlaanderen.

Meer weten over deze tentoonstelling? Surf naar www.winob.be

"Letterstreken" zette laaggeletterden aan om een bezoek te brengen aan de bibliotheek.

volwassenen over onvoldoende basisvaardigheden om volwaardig mee te draaien in de maatschappij, thuis en op het werk. Ruim 800.000 Vlamingen zijn laaggeletterd. De expositie 'Letterstreken' kaderde binnen een sensibiliseringscampagne om laaggeletterden aan te zetten om een bezoek te brengen aan de bibliotheek. Voor de bibliotheken was ze een ideale manier om deze moeilijk te bereiken doelgroep te informeren over de talrijke mogelijkheden van de bibliotheek.

LITERAIR KINDERPARCOURS OP BUDA-EILAND

Het Provinciaal Jeugdboekenfeest vond plaats in Kortrijk op zondag 11 maart 2007. Tijdens dit hoogtepunt van de Jeugdboekenweek 07 waren kinderen van 3 tot

14 jaar op het Buda-eiland aan de macht en konden ze het thema 'avontuur' beleven in film, straatanimatie, theater, muziek, workshops, lezingen, ... Voor dit avontuurlijke literaire parcours werkten de bibliotheken in de Kortrijkse regio samen met de provincie West-Vlaanderen, UIT in Regio Kortrijk, het Kortrijkse stadsbestuur, Kunstencentrum Buda en diverse andere partners.

WONDERLIJKE VERTELLINGEN

Het Steunpunt Streekgericht Bibliotheekbeleid van de provincie West-Vlaanderen organiseerde in het najaar van 2007 in samenwerking met Van Stoel tot Stoel (Steunpunt Vertelkunst Vlaanderen) een vertelcircuit

Joe Baele bracht wonderlijke vertellingen in 16 bibliotheken.

in 16 West-Vlaamse bibliotheken. Hoofdverteller Joe Baele vertelde verhalen vol humor en passie, angst en tegenslag, hoop en kwijnende glorie. Elke avond kreeg hij het gezelschap van een gastverteller die de mysteries van de eigen streek ontsluitte. Het geheel werd muzikaal begeleid door de Mexicaan Luiz Marquez.

NEDERLANDSE JEUGDAUTEURS OP BEZOEK

Naar aanleiding van de Jeugdboekenweek nodigde het Steunpunt Streekgericht Bibliotheekbeleid vier Nederlandse jeugdauteurs uit voor een lezingenreeks. Edward Van De Vendel, Bibi Dumon Tak, Nanda Roep en Karlijn Stoffels gaven in het totaal 54 lezingen, gespreid over zes dagen in 52 bibliotheken. De kennismaking met grote Nederlandse namen uit de kinder- en jeugdliteratuur was een schot in de roos. Nanda Roep kwam in juni 2007 zelfs een tweede keer naar West-Vlaanderen, om de leerlingen van het vierde leerjaar van het Roeselaarse Sint-Lutgartinstituut te bekronen. Ze werden winnaar van de Plaza Patattawedstrijd die Nanda Roep op haar website uitschreef.

KUNSTEN

Letteren en taal

DICHTERS SPINOY, DELMOTTE EN LEROY BEKROOND

De Prijs Letterkunde van de provincie West-Vlaanderen was in 2007 bestemd voor het genre poëzie. Er werden 50 gepubliceerde en 105 niet-gepubliceerde werken ingediend. De proclamatie vond plaats op 24 november 2007 in het Provinciaal Hof in Brugge.

In de categorie gepubliceerd werk werd de prijs van 2.500 euro toegekend aan Erik Spinox voor zijn dichtbundel 'L'. Alain Delmotte kreeg een premie van 1.200 euro voor 'Lieve Wislawa / Onderschrift 2' en 'Verstekelingen / Onderschrift 3'.

In de categorie niet-gepubliceerd werk werd de prijs (2.500 euro) toegekend aan Frédéric Leroy voor 'Lucifer en het grote belang (van kleine rituelen)'.

WOORDEN OVER GRENZEN HEEN

Het jaarlijkse literatuurfestival 'Par Monts et Par Mots' op het domein van de Villa Marguerite Yourcenar, het departementaal centrum voor Europese schrijvers in residentie in Sint-Jans-Cappel, vond plaats van 20 tot en met 24 juni 2007. Het vijfdaagse gebeuren had als thema 'Van Venetië naar Brugge'.

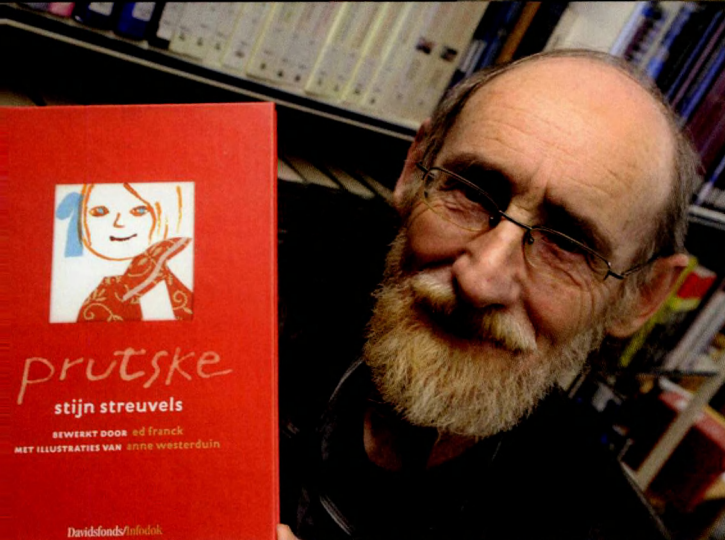
Op vrijdag 22 juni 2007 presenteerden de provincie West-Vlaanderen en het Département du Nord de tweetalige bloemlezing 'Mots sans frontières / Woorden zonder grenzen' in 't Folk Muziekcentrum in Dranouter. Voor deze publicatie brachten alle West-Vlaamse provincieraadsleden en alle verkozenen van de Conseil général du Nord hun favoriete gedicht aan. François Beukelaers en Luc Vandermaelen brachten een selectie uit deze omvangrijke anthologie.

WEST-VLAAMSE POËZIE IN GENUA

De bloemlezing 'Langs het hoogriet / langs de laagwei - Lungo l'alto canneto / e il basso prato' werd op 16 juni 2007 voorgesteld in Genua. Ze is een blijvende

Gedeputeerde Gunter Pertry (r.) mocht de dichters (v.l.n.r.) Erik Spinoy, Frédéric Leroy en Alain Delmotte bekronen.

Ed Franck hertaalde de Streuvelsklassieker 'Prutske'.

getuigenis van de West-Vlaamse aanwezigheid op het Internationaal Poëziefestival van Genua. De tweetaalige publicatie bevat gedichten van Hugo Claus, Lut de Block, Luuk Gruwez, Hanna Kirsten, Herman Leenders, Renaat Ramon, Hedwig Speliers, Erik Spinoy, Jan van der Hoeven en Toon Vanlaere.

De samenwerking met Genua, met de bedoeling de Vlaamse poëzie aan het Italiaanse publiek voor te stellen, ontstond in 2004 toen Genua en Rijsel culturele hoofdsteden van Europa waren. De overeenkomst tussen de provincie West-Vlaanderen en het Département du Nord, om intenser samen te werken op cultureel vlak, dateerde al van 1989.

STREUVELS VOOR KIDS

De provincie West-Vlaanderen en het Davidsfonds sloegen de handen in elkaar om de klassieker 'Prutske' (1922) van Stijn Streuvels om te vormen tot een hedendaags jeugdboek, geschikt voor lezers vanaf 10 jaar of te gebruiken als voorleesboek.

In 'Prutske' beschrijft Streuvels, geïnspireerd door de eerste levensjaren van zijn eigen dochter Dina, de leefwereld van een opgroeiend kind in het landelijke Vlaanderen van rond de Eerste Wereldoorlog. Het verhaal is een universele sfeerschets van een ideale kindertijd in een periode dat kleuterscholen nog vrijwel onbestaande waren.

Het verhaal kan de hedendaagse lezer nog altijd boeien. Voor de jongere generaties is de taal van Streuvels, doorspekt met woorden en uitdrukkingen die niet langer gemeengoed zijn, echter stilaan een ernstige hindernis geworden. Daarom hertaalde Ed Franck het originele verhaal met respect voor Streuvels. Hij las het met de ogen van een jeugdschrijver uit de 21ste eeuw en liet de verworvenheden van de moderne jeugdliteratuur in zijn eigen versie van 'Prutske' doorsijpelen. Het resultaat is een pittige tekst met korte hoofdstukken over de sleutelmomenten in het leven van een kind (Sinterklaas, Kerstmis, Nieuwjaar, de kermis, ...) die ook prachtige passages bevat over het contact van de ondernemende kleuter met haar schrijver-vader.

De onthaalpaviljoenen bij de oorlogsbegraafplaatsen in Langemark (l.) en Passendale (r.) werden bekroond met de vierjaarlijkse architectuurprijs.

Beeldende kunsten

PRIJS VOOR ARCHITECTUUR UITGEREIKT

Voor de Vierjaarlijkse Prijs voor Architectuur in 2007 dienden maar liefst 29 architecten of architectenbureaus één tot drie projecten in. Er werden er 60 aan de jury voorgelegd.

De drie laureaten ex aequo waren Jonas Beckers en Matthias Verhulst uit Bornem voor hun project 'Transithuis' in Oostende, het Architectuurburo Govaert & Vanhoutte uit Brugge voor hun projecten 'Onthaalpaviljoen bij de Duitse militaire begraafplaats' in Langemark-Poelkapelle en 'Onthaalinfrastructuur en sanitair blok bij Tyne Cot Cemetery' in Passendale (Zonnebeke), en L.u.s.t. Architecten uit Gent voor de realisatie van de woning V.N. in Vichte. Er werden twee premies ex aequo toegekend, aan Buro aRCHITEC uit Wevelgem voor hun project '4AD' in Diksmuide en ARJM & Kathy Vanhulle uit Brussel voor hun project 'Bouw en renovatie Koninklijk Atheneum / Middel-school' in Oostende.

De proclamatie vond plaats op 8 november 2007 in het Provinciaal Hof in Brugge, naar aanleiding van de tentoonstelling Actuele Architectuur in West-Vlaanderen.

Podiumkunsten

TWAALF ENSEMBLES

KLASSIEK THEATER GESELECTEERD

Het eerste Provinciale Theaterfestival met een vierjarige cyclus (2006 – 2009) vervangt de vroegere traditionele tornooiformule voor theatergezelschappen, met klassering in afdelingen. Op die manier moderniseerde de provincie haar beleid ten aanzien van de amateuristische kunstbeoefening. Daardoor werden ook de subsidies meer gediversifieerd en opgewaardeerd. Alle gezelschappen, ongeacht hun samenstelling, kunnen deelnemen. De eerste selectieronde in 2006 richtte zich tot het volkstheater. Uit de auditievoorstellingen werd Theater OTO uit Oostduinkerke als laureaat geselecteerd. In de tweede ronde (najaar 2007 – voorjaar 2008) voor klassiek theater selecteerde de vakjury (Els Van Steenberghe, Els Trio, Bob Vanden Eynde en voorzitter Herman Verschelden) maar liefst twaalf ensembles voor de auditievoorstellingen: Kunst Adelt (Assebroek), Wonnebronne (Beernem), Toneelkring Werkgroep 66 (Brugge), De Snuifdoos (Ichtegem), Ieperse Kunstkring Richten (Ieper), Koninklijke Corneelkring Brielen (Ieper), Toneelvereniging Mandelgalm (Izegem), De Gulden Toren (Gistel), Karel van Mander-Ghesellen (Meulebeke), Koninklijk Lyrisch

Ook voor muziekensembles verving de provincie de traditionele tornooiformule door een modern festivalgebeuren.

Muziek

Gezelschap Kunst Veredelt (Roeselare), Spiegeltheater (Roeselare) en Koninklijke Toneelgroep Streven (Vichte).

Deze gezelschappen krijgen tijdens een van hun voorstellingen onaangekondigd een provinciale jury op bezoek. Ongeacht de beoordeling van de opvoering ontvangen de twaalf geselecteerden een premie van 1.000 euro. Bij een positieve beoordeling kan een gezelschap ook nog eens rekenen op een eenmalige projectsubsidiëring. De drie beste ensembles stoten, samen met het eerste geselecteerde Theater OTO, door naar het presentatiemoment van het Provinciale Theaterfestival in 2009.

Amateurgezelschappen die niet deelnemen aan of geselecteerd worden voor het Provinciale Theaterfestival, blijven evenwel niet in de kou staan. Via een convenantovereenkomst kan Opendoek West-Vlaanderen, de erkende koepelorganisatie en meteen ook belangenbehartiger en dienstverlener voor het West-Vlaamse amateurtheater, jaarlijks rekenen op aanzienlijke financiële ondersteuning voor haar werking: voor het stimuleren, informeren, ondersteunen en begeleiden van de sector van het West-Vlaamse liefhebberstheater.

DRIE MUZIEKENSEMBLES GENOMINEERD

Ook voor de instrumentale amateurmuziekensembles (met minimaal 12 leden) stapte de provincie af van de traditionele tornooiformule met het systeem van de afdelingen. Ze koos voor een modern festivalgebeuren in een vierjarige cyclus.

De eerste selectieronde op basis van een ingediend dossier (met presentatie van de werking en programamavoorstel) vond plaats in 2006. In het voorjaar van 2007 vonden gedurende vier weekends op verschillende plaatsen in West-Vlaanderen selectiewedstrijden plaats, waarop ensembles een zelfgekozen programma ten gehore brachten. Alle ensembles ontvingen een deelnemingspremie. De deelnemers werden gerangschikt op basis van de resultaten. Vijftien ensembles uit Beveren, Bissegem, Gullegem, Harelbeke, Heestert, Ieper, Izegem, Kortrijk, Lichtervelde, Roeselare, Sint-Eloois-Winkel, Tielt, Torhout en Vichte kregen de titel 'provinciaal geselecteerd ensemble'. De jury bestond uit Karel De Wolf, Johan Evenepoel, Jean Segers, Piet Swerts en voorzitter Roland Coryn. De drie hoogst genoteerden werden 'provinciaal genomineerd ensemble' en nemen deel aan het Muziekfestival op 7 december 2008 in CC De Spil in Roeselare.

De drie provinciaal genomineerde ensembles zijn het Koninklijk Harmonieorkest Vooruit uit Harelbeke, de Koninklijke Harmonie Het Gildemuziek uit Roeselare en de Koninklijke Fanfare Sint-Cecilia uit Vichte. Harmonieorkest Vooruit won ook de prijs voor de beste uitvoering van het werk van een Vlaamse componist: 'Tombelène' van Godfried Devreese. In het kader van haar Kunstenreglement kende de provincie West-Vlaanderen in 2007 zo'n 530.429 euro subsidies toe aan tal van West-Vlaamse kunstenuitvoeringsorganisaties, om hun kwaliteitsvolle werking te consolideren en te stimuleren.

Subsidies voor kwaliteitsvolle kunsten

De al in 2006 erkende kunstenuitvoeringsorganisaties, waaronder het Brugse Cinema Novo, het Vlaams Symfonieorkest, de theaterhuizen Antigone uit Kortrijk en Malpertuis uit Tielt, 4AD uit Diksmuide, Cactus uit Brugge, Ons Erfdeel uit Rekkem, ... ontvingen in 2007 de subsidies die in de convenanten overeengekomen waren. Eén organisatie, De Werf uit Brugge, werd als nieuwe kunstenuitvoeringsorganisatie erkend voor de periode 2008 – 2011.

Ook de structureel erkende kunstenuitvoeringsorganisaties die een aanvraag indienden, ontvingen een subsidie. Nieuwe erkenningen in deze categorie waren: Lessen in het donker (Brugge), Passerelle (Kortrijk) en Labadoux (Ingelmunster).

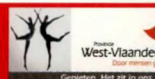
Twaalf projecten werden gesubsidieerd en drie wedstrijden konden een 'Prijs van de provincie West-Vlaanderen' toekennen. Daarnaast konden diverse auteurs rekenen op subsidie voor de uitgave van literaire publicaties.

Buren bij kunstenaars

19, 20 en 21 oktober 2007

→ Info : Provinciaal Informatiecentrum Tolhuis 0800 20 021
www.west-vlaanderen.be/burenbijkunstenaars

820 West-Vlaamse kunstenaars zetten hun ateliers open voor het grote publiek.

Buren bij kunstenaars succesvol

In 2007 organiseerde de dienst Cultuur in samenwerking met de dienst Economie, Externe Relaties en Gebiedsgerichte Werking (EEG) en de Franse partners Département du Nord en Département Pas-de-Calais voor de vierde keer het project 'Buren bij kunstenaars', wat in Frankrijk de naam 'Portes Ouvertes des Ateliers d'Artistes' draagt.

Op 19, 20 en 21 oktober 2007 zetten maar liefst 820 West-Vlaamse kunstenaars hun ateliers open voor het grote publiek. Dit betekent dat het aantal deelnemende kunstenaars met ruim een kwart toenam. Ze stelden samen precies 440 ateliers open (10 procent méér dan in 2006).

www.west-vlaanderen.be/burenbijkunstenaars

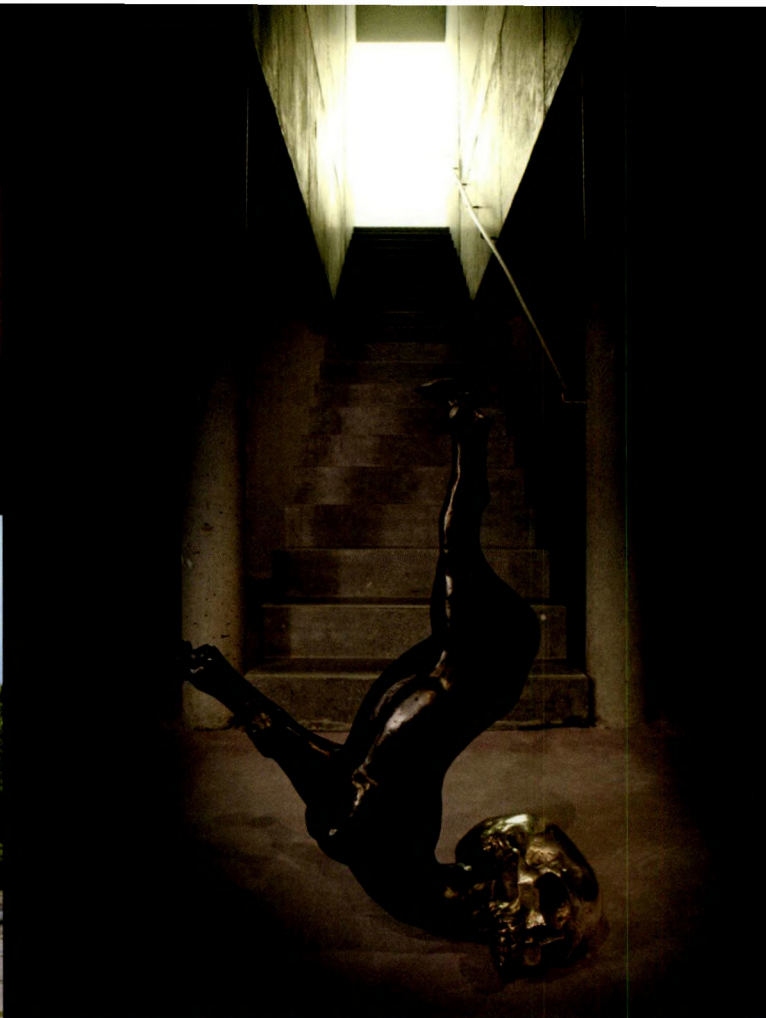

BE-PART pakte uit met 'So Close/ So Far Away', over de relatie van de westerling tot andere culturen en met de groene 'Zintuigensatelliet' van Atelier Van Lieshout.

Een rijk jaar voor BE-PART

2007 was opnieuw een rijk jaar voor BE-PART, het Platform voor Actuele Kunst in Waregem. In het voorjaar toonde de expo 'Lost Format' hoe dia's in kunstwerken aangewend kunnen worden. Els Opsomer en Johan Van Geluwe lieten zich omringen door werk van bekende buitenlandse kunstenaars.

Tijdens de zomer toonde BE-PART de installatie 'Interior' van Lucy McKenzie (*1977, Glasgow) en werk van Thomas Lerooy (*1981, Roeselare). Beide jonge kunstenaars grijpen terug naar historische referenties en verwezen in de tentoonstelling ook naar het paard en paardenrennen. Hun expositie opende dan ook op de vooravond van de 160ste editie van Waregem Koerse. Op de parking van BE-PART stond speciaal voor jongeren de 'Satellite des Sens' (de Zintuigensatelliet), een mobiele unit ontworpen door het Nederlandse kunstenaarscollectief Atelier Van Lieshout. Het groene monster opende zijn buik voor meer dan 4.000 kinderen

Werk van Thomas Lerooy tijdens de tentoonstelling 'In search of past times, new spaces, strange worlds...'

en volwassenen uit de regio Waregem, onder meer via ateliers voor klassen van het basisonderwijs en een wijkproject. Op een artistieke en leerzame manier konden ze hun zintuigen verkennen en ontdekken. Voorts bracht de presentatie van zes recente video's van Yves Coussement, de wandtekening van kunstenaar David Neirings in het Atelier, alsook het straatnamenproject van artist-in-residence Yvan Derwéduwé nog meer variatie in het BE-PART-programma.

In de najaarstentoonstelling 'So Close / So Far Away' stelden 14 belangrijke hedendaagse kunstenaars de relatie van de westerling tot andere culturen in vraag. Centraal stonden werken uit de H+F Collectie van de Nederlandse kunstverzamelaar en mecenas Han Nefkens, aangevuld met een aantal topwerken uit privécollecties uit de Waregemse regio.

www.be-part.be

Provinciaal Museum voor Moderne Kunst

ENSOR EN DE AVANT-GARDES AAN ZEE

Op 25 februari 2007 sloot de tentoonstelling 'Ensor en de avant-gardes aan zee' haar deuren voor het grote publiek. De expositie, gerealiseerd naar aanleiding van de twintigjarige aanwezigheid van het Provinciaal Museum voor Moderne Kunst (PMMK) in Oostende, kon rekenen op maar liefst 80.000 bezoekers, zowel uit binnen- als buitenland.

TENTOONSTELLING BERNARDI ROIG

In het voorjaar van 2007 (24 maart tot 3 juni) kon het publiek kennis maken met het intrigerende werk van Bernardí Roig, via de tentoonstelling 'The Light Exercises Series'. Bernardí Roig (° 1965, Palma de Mallorca) woont en werkt op Mallorca en in Madrid. Deze Spaanse kunstenaar werd al heel vroeg in zijn carrière opgemerkt. Hij geniet internationale faam en kon al over de hele wereld exposeren. Bernardí Roig werkt met verschillende media: tekening, video, sculptuur en object. Hij realiseert 'mises en scène', waarin het accent ligt op het creatief aanwenden van neonlicht. De tentoonstelling 'The Light Exercises Series' werd gerealiseerd in samenwerking met het Directoraat-generaal van Culturele en Wetenschappelijke Relaties van het Spaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Spaanse openbare instelling voor de promotie van de Spaanse cultuur in het buitenland (SEACEX), in het kader van het programma 'Arte Espanol para el Exterior'.

EEN NIEUWE DIRECTEUR-CONSERVATOR

2007 kan als een overgangsjaar beschouwd worden voor het PMMK. Conservator Willy Van den Bussche, die het PMMK leidde sinds de opening in 1973, werd in januari 2007 op rust gesteld. Hij werd opgevolgd door Phillip Van den Bossche (° 1969 Brussel) die effectief aan de slag ging in Oostende op 1 oktober 2007. Met

Bernardí Roig bracht zijn intrigerende tentoonstelling 'The Light Exercises Series' ook naar Oostende.*

zijn opleiding kunstgeschiedenis aan de Universiteit Gent, werkte Phillip Van den Bossche aanvankelijk bij galerie Mot & Van den Bogaard in Brussel en volgde hij een curatorenopleiding bij Stichting De Appel in Amsterdam, waar hij enkele jaren werkte. Tussen 1998 en 2001 was hij directeur van Exedra, een centrum voor hedendaagse kunst en architectuur in Hilversum. Sinds 2001 was hij aan het werk als conservator in het Van Abbemuseum in Eindhoven.

De eerste taak van de nieuwe directeur-conservator bestond in de opmaak van het nieuwe beleidsplan 2009 – 2014 van het PMMK en het Provinciaal Museum Constant Permeke (PMCP), in 1999 voor het eerst erkend op landelijk niveau. Meteen een gelegenheid voor zowel het provinciebestuur als voor de stafmedewerkers om kennis te maken met zijn missie, visie en strategische doelstellingen.

Het PMMK wil hét museum zijn voor Belgische moderne en hedendaagse kunst met een maximale openheid en toegankelijkheid, en fungeert als een actieve ruimte voor kunstenaars en publiek. Het PMMK vertelt verhalen met een unieke collectie Belgische kunst vanaf 1900 en staat via een toonaangevend tentoon-

* Reflection Exercises 2003 - Courtesy Stefan Ropke Gallery, Colonia © Bernardí Roig

Phillip Van den Bossche volgde Willy Van den Bussche op als directeur-conservator van het PMMK.

stellingsprogramma en collectiebeleid in dialoog met het internationale kunstgebeuren. Het PMMK streeft daarbij naar verbreding door gastvrijheid en naar verdieping door onderzoek.

Volgens strategische doelstelling 1 streeft het PMMK naar een maximale openheid, gastvrijheid en toegankelijkheid van museum en collecties en wil het zo de participatie van welgekozen doelgroepen aan de museumervaring stimuleren. Om van de permanente presentatie een aantrekkelijk museaal visitekaartje te maken, wordt ze grondig herzien.

Volgens strategische doelstelling 2 wil het PMMK zich meer profileren als kennispartner en onderzoekscentrum, van de verdere uitbouw van de museumbibliotheek, over de doorgedreven collectieregistratie en de toepassing van hedendaagse conserveringstechnieken tot het tentoonstellingsarchief.

Met strategische doelstelling 3 ambieert het PMMK een verdere professionalisering van het management, om de artistieke visie te realiseren, het museale concept waar te maken en de publieksacties uit te voeren. Daartoe worden effectieve procedures, methodieken en instrumenten ontwikkeld.

www.pmmk.be

Provinciedomein Raversijde

MARITIEME ARCHEOLOGIE IN DE KIJKER

Op het provinciedomein Raversijde werd in 2007 de tentoonstelling 'Verdronken Verleden' opgesteld. Deze expositie gaf een beeld van diverse soorten maritiem onderzoek aan land en op zee. Daarbij verscheen ook een publicatie, opgemaakt in samenwerking met diverse partners, zoals het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE), het havenbestuur van Zeebrugge en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ). De tweede tentoonstelling 'GeWrakt en gewogen' ging dieper in op het onderzoek van een achttiende-eeuws scheepswrak op de zandbank Buiten Ratel. Deze tentoonstelling is nog tot eind oktober 2008 in de inkom van het museum Walraversijde te bezoeken en wordt daarna overgenomen door het vernieuwde Nationaal Visserijmuseum in Oostduinkerke.

In de loop van 2007 werden op het provinciedomein Raversijde ook twee academische zittingen georganiseerd: een over het onderzoek naar het scheepswrak op de Buiten Ratel en een over strandsites zoals die van Raversijde die nog tot de jaren 1970 zichtbaar was, maar nu onder een zandpakket beschermd ligt. Over het strandonderzoek in Raversijde waarin de 'amateurarcheologen' Etienne Cools en Agnès Mortier een heel groot aandeel hadden, verzorgden het VIOE en de provincie eveneens de publicatie 'De archeologische site Raversijde-strand'.

Niet toevallig groeide het VIOE-team in Raversijde uit tot de cel maritieme archeologie van het instituut. Daardoor ontstonden voor het provinciedomein Raversijde kansen om initiatieven te ontwikkelen in de sfeer van de ruimere maritieme archeologie, een thema dat het publiek steeds meer aanspreekt. De provincie en het VIOE vernieuwden begin 2007 hun samenwerking, waarbij het ruimere maritieme archeologische onderzoek in de kustregio en op de Noordzee duidelijker aan bod komt, naast het archeologische onderzoek op het provinciedomein.

Conservator Alex Deseyne leidt gouverneur Paul Breyne en gedeputeerde Jan Durnez rond op de tentoonstelling 'Kusttoerisme Fronttoerisme 1914-1918'.

Sinds 1992 voert de provincie West-Vlaanderen, in samenwerking met het VIOE, onderzoek naar de archeologische site Walraversijde, die zich grotendeels op het provinciedomein Raversijde bevindt. Gaandeweg bleek de site van steeds groter belang. De site en het museum dat eraan gewijd is, werden door de provincie voor het publiek opengesteld.

KUSTTOERISME FRONTTOERISME 1914 - 1918

In de Bovenzaal van het Memoriaal Prins Karel op het domein Raversijde liep van 10 mei tot 11 november 2007 de tentoonstelling 'Kusttoerisme Fronttoerisme 1914 - 1918'. De expositie schonk aandacht aan het fronttoerisme langs de kust tijdens het interbellum. Er was een databank aanwezig met 'oorlogsattracties' uit de periode tussen de twee wereldoorlogen. Er was

ook een evocatie te zien van het voormalige museum in Zeebrugge. Daar werd bijzondere aandacht besteed aan de duikbotenoorlog en de Britse blokkadepogingen in Oostende en Zeebrugge (april - mei 1918). Met authentiek materiaal uit dit verdwenen museum werden een aantal zalen ervan opnieuw opgebouwd. Zo kon de bezoeker de sfeer van een echt 'oorlogsmuseum' uit het interbellum opnieuw beleven.

Ter gelegenheid van de tentoonstelling verscheen de publicatie 'De Kust bezet 1914 - 1918'. Dit boek over het Marinekorps Flandern besteedt bijzondere aandacht aan de Duitse kustverdediging en het fronttoerisme tijdens het interbellum.

De tentoonstelling en het boek waren het laatste grote project van conservator Alex Deseyne, die eind 2007 met pensioen ging.

www.west-vlaanderen.be/raversijde

In West-Vlaanderen wordt het fronttoerisme 1914-1918 automatisch geassocieerd met de IJzer en de Ieperse regio. Daar hebben zich de meest bloedige confrontaties afgespeeld en zijn veel materiële getuigenissen bewaard gebleven. Niettemin kende ook de Vlaamse kust in de wereldoorlogen een bewogen geschiedenis. Hoewel de kust meestal doet denken aan vakantie, zon, zee en belle époque, werd ze in 1914 - 1918 door de Duitse troepen bezet en verdedigd. De Duitse kustverdediging vormde in feite het afsluitstuk van de loopgravenlinie langs het westelijke front. De resten van hun kustverdedigingsstelsel werden tijdens het interbellum opgenomen in het opbloeiende fronttoerisme. In 1940 herhaalde de geschiedenis zich. De bouw van de Atlantikwall veegde meteen de herinnering aan de kustverdediging 1914 - 1918 weg. De musea en historische plaatsen die naar de Eerste Wereldoorlog aan de kust verwezen, verdwenen uit de belangstelling.

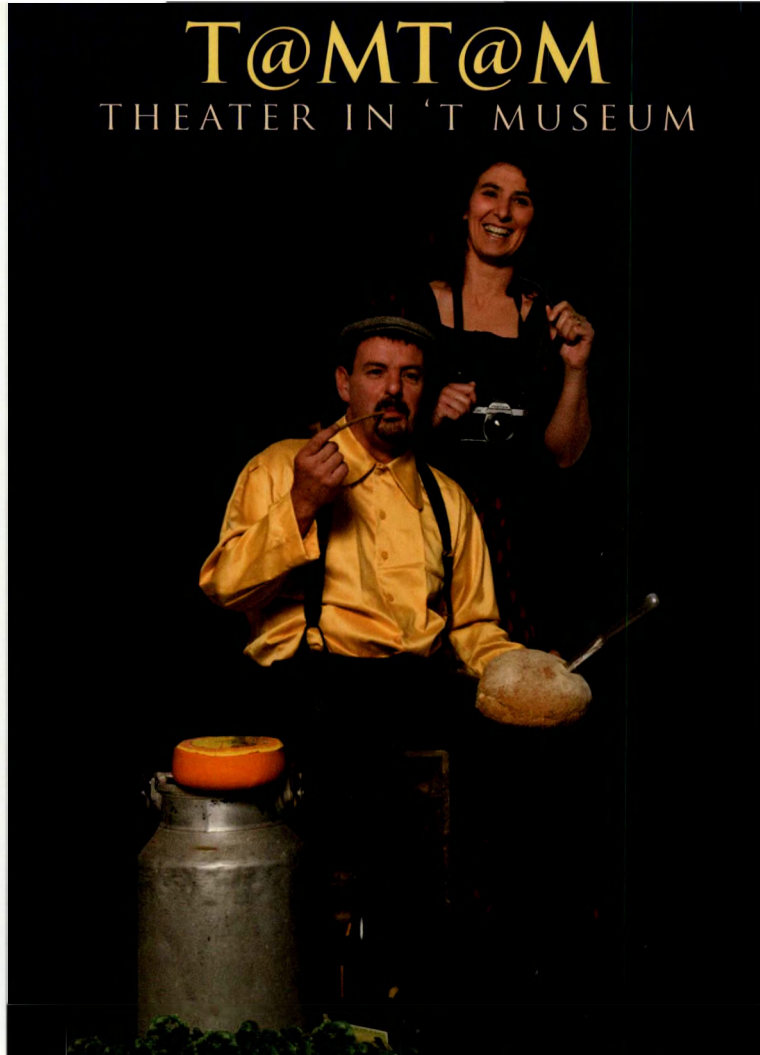
Mout- en Brouwhuis de Snoek, een van de Westhoekmusea waarvoor een theaterstuk werd geschreven.

Westhoek Streekmuseum

T@M T@M, THEATER IN HET MUSEUM?

Het netwerk van streekeigen, ambachtelijke musea werd in 2004 op initiatief van de provincie West-Vlaanderen opgestart. Het heeft tot doel om musea met dezelfde thematiek beter op elkaar af te stemmen op het vlak van publiekswerking en het voeren van gezamenlijke promotie. Diverse acties zorgden inmiddels voor een duidelijker inhoudelijke en vormelijke profilering van het Westhoek Streekmuseum binnen het museumlandschap in Vlaanderen.

Het evenement 'T@M T@M, Theater in het museum?' wilde in 2007 de gemeenschappelijke publiekswerking bevorderen. Het werd uitgewerkt door de vzw Code, het collectief voor theaterverruiming. De deelnemende musea waren het Bakkerijmuseum in Veurne, het Mout- en Brouwhuis de Snoek in Alveringem, het

Kasteel Beauvoorde, het Tabaksmuseum in Wervik, het Hopmuseum in Poperinge, de Oude Kaasmakerij in Passendale en het Fransmansmuseum in Koeke-lare. Er vonden in het totaal 14 voorstellingen plaats, twee per museum. Zowel auteurs, acteurs als regisseurs werden in de eigen regio gerekruteerd. Elk van de zeven theaterstukken werd speciaal voor het project geschreven, maar sloot inhoudelijk toch heel nauw aan bij het betreffende museum binnen het netwerk Westhoek Streekmuseum. Deze unieke combinatie van erfgoed en theater bekoorde maar liefst 1.200 bezoekers.

TOEPLSME

TOERISME

www.west-vlaanderen.be/toerisme

Nieuwe afgevaardigde bestuurder bij Westtoer

Op 1 januari 2007 startte Stefaan Gheysen (43) in zijn nieuwe functie als afgevaardigde bestuurder bij Westtoer. Hij begon zijn loopbaan in de toeristische sector als vormingsverantwoordelijke en diensthoofd bij Vakantiegenoegens. Later werd hij Interreg-secretaris van de provincie West-Vlaanderen en regiocoördinator toerisme en recreatie voor de Westhoek bij de provincie. Bij Westtoer was hij sinds 2002 actief als hoofd Toeristische Productontwikkeling en directeur Productontwikkeling.

Het Brugse Ommeland

VERSTILDE FOTO'S

Van februari tot en met mei 2007 organiseerde Toerisme Brugs Ommeland voor het eerst een tentoonstelling. Een selectie van een twaalfstal beelden die fotografe Layla Aerts in de regio maakte, werd tentoongesteld onder de titel 'De Verstilte Tijd in het Brugse Ommeland'. De reizende tentoonstelling was gratis te bezichtigen in de bezoekerscentra Mulle de Terschueren (Tielt), Bulskampveld (Beernem), Kasteel Wijnendale (Torhout) en Huyse de Grote Sterre (Damme).

CULINAIR PROEVEN

De regiowerking Brugs Ommeland gaf een extra pocket 'Proeven in het Brugse Ommeland' uit in de marge van het project Vlaanderen Lekker Land van de Vlaamse minister van Toerisme. Per gemeente uit de regio werd één chef-kok uitgenodigd om aan de slag te gaan met streekproducten, zoals Torhoutse mosterd, Damse mokke, Arnoldusbier uit Oudenburg en hoe-

De verstilde tijd in het Brugse Ommeland.

veproducten uit het Brugse Ommeland. Hun culinaire kunsten mondden uit in een brochure. Die werd aangevuld met algemene informatie over de regio en met een verwijzing naar het logiesaanbod. De brochure vormde ook de basis voor marketingacties gedurende de winterperiode.

www.brugseommeland.be

De Leiestreek

NIEUWE RECREATIEVE ROUTES

In samenwerking met de afdeling Recreatieve Productontwikkeling van Westtoer realiseerde Toerisme Leiestreek in 2007 diverse nieuwe recreatieve routes, waaronder de eerste erfgoedwandelroute en de eerste thematocht.

De erfgoedwandelroute 'Een stad vol sporen' in Kortrijk (2,9 km), geopend op 21 september 2007, gidst wandelaars langs de belangrijkste sporen van het

De Orveytwandelroute in Zwevegem.

roemrijke middeleeuwse verleden van de stad, zoals getuigen van armenzorg, industrie en negentiende-eeuwse burgerlijke luxe. De Zwevegemse Orveytwandelroute werd op zondag 3 juni 2007 geopend in Moen. Ze verkent het natuurlandschap via de oude spoorweg naar het kanaal Bossuit - Kortrijk. De Vlasthema-fietsroute werd op 20 april 2007 geopend. Deze eerste thematische fietsroute op het fietsnetwerk doorkruist vlaggemeenten zoals Wevelgem, Heule, Gullegem en Kortrijk en belicht de sociale aspecten van het rijke vlasverleden uit de streek. De nieuwe, stevige Sjouwersmountainbikeroute (Menen - Kortrijk) voor sportieve bikers werd op 29 april 2007 in gebruik genomen. De route laat de streek van sjouwers en seizoenarbeiders langs de Franse grens ontdekken en voert langs de Murisson, den Dronkaard, de Potijzer, ...

De Vlasthema-fietsroute werd op 20 april 2007 geopend.

SUCCESVOLLE EVENTS

De boottochten op de Leie, de Schelde en de kanalen Roeselare - Leie en Bossuit - Kortrijk, georganiseerd door Toerisme Leiestreek en de deelnemende Leiestreekgemeenten, werden met een bezetting van 90 procent bijzonder gesmaakt. Dankzij hun creativiteit en vernieuwd aanbod blijft de interesse voor de tochten na 10 jaar nog altijd groot. Zo'n 3.000 passagiers voeren mee en ontdekten de Leiestreek op een unieke manier.

De vierde editie van het Fietsfeest Leiestreek op 1 juli 2007 verwelkomde 3.500 fietsers. Ze verkenden het knooppuntennetwerk vanuit de startplaatsen Bossuit, Ingelmunster, Kortrijk, Roeselare, Waregem en Sint-Denijs-Westrem (bij Gent).

Op zondag 2 september 2007 vond de eerste West-Vlaamse Start to Bike-happening plaats in Roeselare. 3.700 fietsliefhebbers genoten van een sportieve laatste dag van de grote vakantie. Naast afstanden van 50, 75 en 100 kilometer waren er ook familiale, kinder- en mountainbiketochten, met steun van de provincie en Toerisme Leiestreek.

IN DE KIJKER

Via het programma 'Langs Vlaamse Wegen' van VTB Cultuur werd de Leiestreek zes maanden lang in al haar aspecten in de kijker geplaatst. In april 2007 werd een heus Vlasweekend georganiseerd, met bezoeken aan een vlasbedrijf, vlaswandeling en fietstocht langs vlassites. In mei stond een kennismaking met de Grensleie op het programma, naast boottochten naar Rijsel en Roubaix. Juni was de maand van de industriële archeologie, met bezoeken aan het Tabaksmuseum, Schoeiselmuseum, Luchtvaartmuseum, Pompegebouw Bossuit, ... Tijdens de zomermaanden werd de zomerfietstocht 'Een stroom van kunst' georganiseerd in de Oost-Vlaamse Leiestreek.

www.toerisme-leiestreek.be

Om de Kust uit te bouwen tot een kwalitatieve, toeristische bestemming werden onder meer subsidies toegekend voor de nieuwbouw en renovatie van strandclubs.

De Kust

PROMOTIE IN HET BUITENLAND

Temidden van het internationale aanbod houdt de Kust als toeristische regio aardig stand. Er wordt dan ook zo'n 1.500.000 euro besteed aan de promotie van de Vlaamse kust in het buitenland, vooral Nederland, Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Luxemburg. Deze fondsen zijn afkomstig van de kustgemeenten (via de Regiowerking Kust), een gelijkaardige inbreng van de provincie en een bijdrage van de minister van Toerisme.

NIEUWE PROJECTEN VOOR DE KUST

Dankzij de globale inspanning van de afdelingen Regiowerking Kust, Recreatieve Productontwikkeling en Kwaliteitszorg Kust van Westtoer keurde de minister van Toerisme vier nieuwe projecten voor de Kust goed, voor een totaal bedrag van 975.750 euro. Deze financiële middelen bevorderen de verdere uitbouw van de

Kust als kwalitatieve toeristische bestemming, zowel voor de binnenlandse als de buitenlandse markt.

450.000 euro subsidie werd toegekend voor de nieuwbouw, renovatie en/of herlocalisatie van strandclubs (op een globale projectkost van 3,3 miljoen euro). Daardoor kan de voorbijgaande recreant ook gebruik maken van de faciliteiten die door de strandclubs geboden worden.

Het project 'De Vlaamse Kust: een zee van kwaliteit' kreeg 350.000 euro. Het bedrag is bestemd voor een globale kwaliteitsupgrading van de dienstverlening uit de private en publieke sector aan de Kust, zoals horeca, Recread (de federatie van kampeerondernemers in Vlaanderen), vakantiewoningen en toeristische diensten. Het nieuwe 'Kustfietsenproject', een combinatie van fietsen en openbaar vervoer, bekwaam 139.750 euro subsidie. De recreant stapt de fiets op, verkent een aantal kustgemeenten en geeft de fiets af op het eindpunt, waarna hij met het openbaar vervoer terugkeert naar de plaats van vertrek.

Met de pocket 'The Great War in Flanders' werd de Britse markt bewerkt.

Ten slotte kreeg het lopende project inzake leefbare kampeerbedrijven aan de Kust een extra dotatie van 40.000 euro, opdat zoveel mogelijk kustgemeenten hun kampeerbedrijven zouden kunnen inrichten met de nodige juridische ondersteuning.

NIEUW REGIONAAL OVERLEGPLATFORM

Sinds 2007 vervangt het Regionaal Overlegplatform Kust het vroegere Regionaal Adviescomité Kust. Via dit overleginstrument treden burgemeesters en toerismeschepenen van de kustgemeenten in overleg met de Regiowerking Kust over de optimale aanwending van de financiële middelen ter promotie en ontwikkeling van de Kust als toeristisch-recreatieve regio. Het nieuwe platform omvat ook een vertegenwoordiging vanuit de provincie en de Raad van Bestuur van Westtoer. In 2007 vonden er drie vergaderingen plaats.

FIETSNETWERK KUST ERG IN TREK

Sinds de opening van het Fietsnetwerk Kust midden 2006, werden reeds 30.975 nieuwe fietsnetwerkkarten Kust verkocht aan fietsliefhebbers. Dit bewijst dat de Kust een aangename bestemming is bij de recreant en de fiets het ideale vervoermiddel om de kustgemeenten te verkennen.

www.dekust.org

De Westhoek

NIEUWE BROCHURES EN ROUTES

In 2007 werden opnieuw heel wat brochures voor de Westhoek uitgegeven, zoals: 'Logiesbrochure Westhoek 2007' (40.000 ex.), 'Westhoekjes 2007' (130.000 ex., vier talen), 'Den Grooten Oorlog in de Westhoek' (15.000 ex. Nederlands, 15.000 ex. Engels), 'Westhoek Voordeelpas 2007' voor verblijfstoeristen (met kortingsbonnen) en een chronologische 'Westhoek Evenementenkalender' van 15 juni tot 31 december 2007 (20.000 ex.).

Omdat de Eerste Wereldoorlog in het Verenigd Koninkrijk de eerste trekker blijft voor de Westhoek, werd de Britse markt bewerkt met de pocket 'The Great War in Flanders'. De acties verliepen in samenwerking met Toerisme Vlaanderen in Londen en Brussel. Samen met Ieper en Zonnebeke werd een financiële pool gevormd om de herdenking van 90 jaar Derde Slag bij Ieper en de Slag bij Passendale te promoten.

In 2007 werden ook tal van nieuwe recreatieve routes geopend, zoals de vernieuwde Gasthuisbossenwandeleroute, de Galgebossenwandeleroute, de thematische POP-fietsroute, de thematische Mijnenlagfietsroute, de Rodeberggruiterroute, de Kraters en Mijnenwandeleroute, en het wandelnetwerk Ieperboog.

www.toerismewesthoek.be

Recreatieve productontwikkeling

NIEUWE LUSVORMIGE RECREATIEVE ROUTES

Het ruime aanbod aan lusvormige, recreatieve routes werd in 2007 nog verder op punt gezet en uitgebreid. Heel wat routebrochures kregen een nieuwe vormgeving, conform de Westtoerhuisstijl. De Orveytwandeleroute (Moen), de Kraters en Mijnenwandeleroute (Wijtschate), de Brabanthoekwandeleroute (Vleteren) en de erfgoedwandeleroutes van Poperinge en Kortrijk werden toegevoegd aan het rijke wandelaanbod, dat inmiddels 50 provinciale kwaliteitsroutes omvat. Sinds september 2007 kunnen ruiters Heuvelland verkennen via de nieuwe Rodeberggruiteroute. In de regio Menen - Kortrijk hebben vele honderden mountainbikers intussen de weg gevonden naar de Sjouwersmountainbikeroute.

NETWERKEN VOOR RECREANTEN

Het succes van de fietsnetwerken vertaalde zich ook in 2007 in een grote belangstelling voor de herdrukte fietsnetwerkkarten. Speciaal voor de 'meerwaardezoekers' ontwikkelde Westtoer vier nieuwe themafietstochten op de fietsnetwerken: De Mijnslag van 1917 (Ieper - Heuvelland), Forten en Dijken (Brugge - Damme), Vlas (Kortrijk) en POP (Poperinge). De wandelaars werden verwend met het gloednieuwe wandelnetwerk Ieperboog, ruim 100 kilometer wandelwegen in een groene en historisch beladen streek, met wegwijzers op de knooppunten.

Begin 2007 werd ook een volledig vernieuwde overzichtskaart 'Fietsen en Wandelen in West-Vlaanderen' gepubliceerd, met alle recreatieve routes en netwerken in de provincie. De kaart vormt een aanvulling op de Recreatiegids, die in 2007 in twee talen en op 70.000 exemplaren verspreid werd.

Themafietstochten vormen een perfecte aanvulling op de populaire fietsnetwerken.

STRUINEN IN DE DUINEN

In het kader van het project 'Recreatief medegebruik van de Vlaamse Kustduinen' (Kustactieplan II) werd een grondige inventaris opgemaakt van de faciliteiten van en de problemen met openluchtrecreatie in de duinen. Voor diverse zeeverende duingebieden werden inrichtingsplannen opgemaakt. Het wandelnetwerk Westkust, in de duinen tussen De Panne en Nieuwpoort, kreeg concrete vorm.

GRENDOVERSCHRIJDENDE RECREATIE

Het Interreg III A-project RANDO werd eind 2007 afgerond. RANDO is een Frans-Vlaams programma met Europese subsidies (Interreg III A) waarin het opwaarderen, structureren en promoten van de grensoverschrijdende toeristische ruimte door routegebonden recreatie centraal staat. Partners zijn de Conseil Général du Nord, het Comité Départemental du Tourisme du Nord, Toerisme Vlaanderen en Westtoer. Samen met de Noord-Franse partners werd tijdens het laatste werkjaar gefocust op de promotie van de gezamenlijk gerealiseerde recreatieve producten (zoals het Grote Routepad IJzer, het wandelnetwerk Ieperboog, de Orveytwandeleroute, de Kraters en Mijnenwandeleroute,

Het vernieuwde fietspad langs het golfterrein aan De Palingbeek.

Een ontwerpwedstrijd gaf de aanzet tot een aantrekkelijker inrichting van de groene assen.

de Rodeberggruiteroute, ...). Er werd deelgenomen aan beurzen in Parijs (Salon de Randonnée) en Amsterdam (Fiets- en Wandelbeurs). Voor de grensoverschrijdende recreatieve kaart voor West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk bestond ruime belangstelling. Ook de hanger met het knooppuntkaartje viel bij de wandelaars in de smaak.

Toeristische productontwikkeling

NIEUWE VERBINDINGEN

Door de invulling van 'missing links' wil Westtoer bestaande routes en netwerken voor wandelaars en fietsers optimaliseren. In Sint-Baafs-Vijve werd een fietsverbinding aangelegd tussen het A. Demedthuis en de Leie (een fietspad en een pontonbrug over de oude Leiearm). Op het fietsnetwerk Westhoek werd het fietspad langs het golfterrein aan De Palingbeek ingegraven, zodat zowel golfspelers als fietsers hun sport ongehinderd kunnen beoefenen. Voor de Beneluxlaan in Harelbeke maakte Westtoer een inrichtingsplan op. In Poperinge werd voort gewerkt aan de realisatie van een recreatieve verbinding langs de Vleterbeek, met onder meer het ontwerp van een brug.

INRICHTINGSPLAN VOOR HET NORDICDUNGEBIED

In opdracht van de dienst Kust van de Vlaamse Gemeenschap maakte Westtoer een inrichtingsplan voor het duingebied Nordic, ter hoogte van het natuurgebied De Fonteintjes in Blankenberge. Het inrichtingsplan omvat zowel maatregelen op het vlak van natuurherstel (uitgraven van een vijver en herstel van plas-drassituaties aan de duinvoet) als op het vlak van recreatie (wandelpad in kleischelpen ter ontsluiting).

AANTREKKELIJKE GROENE ASSEN

Samen met de provincie koos Westtoer ervoor om alle groene assen, zoals de Groene 62 of de Vrijbosroute, aantrekkelijker, beleefbaarder en vooral zichtbaarder te maken in het landschap. Daartoe werd in het voorjaar van 2007 een ontwerpwedstrijd georganiseerd. Diverse ontwerp bureaus ontwikkelden een catalogus met soorten infrastructuur voor de aankleding van de assen: banken, fietsenstallingen, informatiedragers, mijlpalen, oversteken van wegen, ... Het ontwerp van het bureau TECHNUM uit Gent droeg de voorkeur weg. Het ontwerp van de catalogus zou midden 2008 klaar zijn.

Westtoer schakelt drie ploegen in voor het onderhoud van de recreatieve routes.

DATABANK ROUTES EN NETWERKEN

De voorbije jaren ontwikkelde Westtoer een groot aanbod van recreatieve routes en netwerken in West-Vlaanderen. Westtoer beschikt over drie ploegen die knelpunten op het terrein oplossen, op aangeven van de peters en meters. Om het beheer op een efficiënte manier te laten verlopen, besliste Westtoer in 2007 om een databank van routes en netwerken te laten bouwen.

BEDANKT PETERS EN METERS!

Op zondag 30 september 2007 organiseerde Westtoer in Gits een bijeenkomst voor de peters en meters van de West-Vlaamse fietslussen en ATF-routes, om hen te bedanken voor hun inspanningen. Er kwamen ruim 200 mensen op af. De peters en meters zijn vrijwilligers die een oogje in het zeil houden op alle recreatieve routes en netwerken. Hun aantal groeide de voorbije jaren uit tot een groep van bijna 800 mensen. Ze geven hun opmerkingen door aan het autonoom provinciebedrijf Westtoer dat drie ploegen inschakelt voor onderhoudsinterventies. Elk jaar wordt een andere groep peters en meters bedankt met een evenement.

MARKETING

In de media

Het productiehuis Sylvester realiseerde in 2007 in samenwerking met Telenet het programma 'Bestemming Vlaanderen'. Het programma werd uitgezonden op vijf regionale televisiezenders. Vanuit diverse invalshoeken kwam het toeristisch-recreatieve aanbod in West-Vlaanderen in de reportages uitgebreid aan bod.

'Vlaanderen Vakantieland' realiseerde toeristische reportages over de Westhoek, het Brugse Ommeland, de Leiestreek en de Kust. De provincie kwam uitgebreid aan bod op Eén. In 2007 werden 29 onderwerpen uitgezonden, voor gemiddeld 500.000 kijkers. Ook het programma 'Duizend Zonnen & Garnalen' (juni - juli - augustus) besteedde aandacht aan West-Vlaanderen. Via www.storyideas.be inspireert Westtoer de media bovendien met reportage-ideeën, om vanuit diverse invalshoeken bijdragen te realiseren over de vier West-Vlaamse regio's.

West-Vlaanderen Lekker Land

Naast de reguliere regiocampagnes ontwikkelde Westtoer promotieactiviteiten rond twee specifieke speerpunten: fietsen en West-Vlaanderen Lekker Land. De fietscampagne in 2007 was de voortzetting van de campagne 2006. Op 6 september 2007 vond in het Brugse Concertgebouw de lancering plaats van West-Vlaanderen Lekker Land, het nieuwste toeristische tophema. Om de toeristische sector en de horeca grondig te informeren, werd op originele wijze een feestelijke avond georganiseerd voor zo'n 300 gasten. Vier West-Vlaamse topchefs presenteerden er à la '1.000 seconden' vier nieuwe streekgerechten. In 2007 trof Westtoer de voorbereidingen op het vlak van productontwikkeling en promotie voor 2008. West-Vlaanderen Lekker Land (www.westvlaanderenlekkerland.be) maakt deel uit van Vlaanderen Lekker Land, een initiatief van de Vlaamse minister van Toerisme.

Op www.westvlaanderenlekkerland.be zijn alle gastronomische troeven van de West-Vlaamse regio te vinden.

Dit is het basisthema voor 2007 – 2009 van de toeristische sector en de horeca in Vlaanderen. Met vier actielijnen (Lekker weg, Lekker beleven, Lekker actief en Lekker terroir) zet West-Vlaanderen zijn gastronomische troeven in de kijker. Het is de ambitie van Toerisme Vlaanderen, Federatie Horeca Vlaanderen en alle toeristische federaties van de vijf Vlaamse provincies om de tafel- en eetcultuur in de Vlaamse regio's als een totaalbeleving van gastronomie, gastheerschap en gezelligheid uit te dragen naar de consument. De coördinatie op Vlaams niveau gebeurt door de vzw Tafelen in Vlaanderen.

www.westvlaanderenlekkerland.be

In duet met Nederland

De actie 'Duetten', in samenwerking met Toerisme Vlaanderen, bracht bekende Nederlanders in contact met bekende of typische Vlamingen, die hun liefde voor een Vlaamse regio uitdrukten. Tijdens de ontmoetingen stond 'genieten' centraal. Wandelen, fietsen,

Rick de Leeuw trok samen met charmezangeres Lucy Loes door Oostende.

culinaire ontdekkingen, ... leverden leuke verhalen en beelden op voor het gratis Duettenboek, dat op 6.000 exemplaren verspreid werd, en voor de website www.duetten.nl. De actie had tot doel de lezer / kijker via de ervaringen van de bekende Nederlanders zin te laten krijgen om ook de West-Vlaamse regio's (de Kust, het Brugse Ommeland, de Leiestreek en de Westhoek) te bezoeken. De media speelden erop in.

Twée nieuwe MICE-websites

Westtoer nam in 2007 twee nieuwe MICE-websites in gebruik: www.meetingwestflanders.be (landingspagina West-Vlaanderen) en www.greenwestflanders.be (Groene Regio's). Naast de brochures vormen ze immers een belangrijke promotie voor MICE (Meetings, Incentives, Congresses, Exhibitions).

Van de brochure 'Meetcentives Kust' werden 4.800 Nederlandse en 800 Franse exemplaren voorzien, van de 'Meetcentives Groen'-brochure respectievelijk 4.500 en 600. De website www.dekust.org/meetcentives noteerde een gemiddelde van 4.855 unieke bezoekers per dag. Voor www.greenwestflanders.be gold een gemiddelde van 4.604.

De MICE-promotiecampagnes vormen altijd een mix van printcampagnes, e-marketing, netwerken, beurzen, persbewerking, mailings, advies en terugkoppeling. In 2007 werd extra aandacht geschonken aan onlinepromotie en e-marketing, onder meer door het aanwenden van Google-adwords ter promotie van de websites.

Regiowebsites meer ingezet

Om de regio's te promoten, worden de regiowebsites steeds meer ingezet. Via campagnes worden toeristen en recreanten uit binnen- en buitenland aangezet om de regiowebsites te bezoeken. Daar vinden ze alle praktische informatie over logies, evenementen, (water)recreatie, daguitstappen, gastronomie, ...

De Westtoerwebsites telden in 2007 in het totaal 2.369.574 unieke bezoekers, goed voor 3.119.289 visits. Het ging om de websites www.dekust.org, www.toerisme-leiestreek.be, www.brugseommeland.be, www.toerismewesthoek.be, www.westtoer.be, www.fietsen-wandelen.be, www.dagtripsgroepen.be, www.randonner.be en www.greenwestflanders.be.

Metten is weten

Met de steun van de provincie en de gemeentebesturen van Diksmuide, Heuveland, Ieper, Langemark-Poelkapelle, Poperinge en Zonnebeke realiseerde Westtoer het onderzoek 'Oorlog en Vrede in de Westhoek 2006'. Het onderzoeksrapport werd officieel voorgesteld in mei 2007. Het onderzoek leverde heel wat interessante cijfers en aanbevelingen op voor de verdere ontwikkeling van het W.O.I-toerisme in de Westhoek. Zo wordt het totale aantal oorlogstoeristen op 326.900 geschat, samen goed voor een jaarlijkse omzet van zo'n 31,2 miljoen euro.

In het onderzoek 'Evaluatie toeristisch-recreatieve Doelstelling 2 Kustgebiedprojecten vanuit de appreciatie van de kusttoerist' evalueerde Westtoer de Doelstelling 2-projecten die verband houden met de toeristisch-recreatieve sector aan de kust. De verblijfstoerist waardeert vooral de aanleg van recreatieve fietsassen langs de kust en in het hinterland, naast de kwaliteit en inrichting van de dijk en van de straten. Voorzieningen voor kinderen en jongeren, alsook weersonafhankelijke voorzieningen, scoren minder.

In welke mate wist de Europese steun rond toerisme in de Westhoek de voorbije 15 jaar op economisch en sociaal vlak een stempel te drukken op de regio? Dat ging Westtoer na in het onderzoek 'Evaluatie van 15 jaar Europese steun rond toerisme in de Westhoek'. Vooral grote projecten in steden als Ieper en Diksmuide werden gesteund, zo blijkt. De nadruk lag in het bijzonder op de uitbouw en vernieuwing van attracties en op recreatieve productontwikkeling.

Het 'Meet- en onderzoeksproject fietsnetwerk Westhoek' probeerde het effect in te schatten van het fietsnetwerk op de regio. Westtoer ontwikkelde een methode om het aantal fietsers te tellen, zowel het globale aantal als het aantal recreatieve fietsers. Een uitgebreide enquête in het fietsseizoen 2006 peilde

Westtoer ontwikkelde een methode om het aantal [recreatieve] fietsers op de fietsnetwerken te tellen.

naar profiel, tevredenheid en bestedingen van de recreatieve fietsers op het fietsnetwerk van de Westhoek. In 2007 werden de tellingen verwerkt en de enquêteresultaten geanalyseerd. De resultaten worden uitvoerig besproken in het onderzoeksrapport.

Tussen mei 2006 en april 2007 was het fietsnetwerk in de Westhoek goed voor ruim één miljoen recreatieve fietsers. Van dit aantal kiezen 350.000 fietsers om bewust het netwerk te volgen. Eén derde van deze fietsers zijn kusttoeristen. Twee vijfde zijn West-Vlaamingen die vanuit hun woonplaats vertrekken en 15 procent zijn verblijfstoeristen in de Westhoek. Vooral jonge senioren fietsen op het fietsnetwerk. Wie bewust voor het fietsnetwerk kiest, fietst gemiddeld 45,3 km. 70 procent van alle fietsers op het netwerk houdt onderweg halt in een café, restaurant of taverne. Fietsers op het netwerk zijn tevreden over dit nieuwe recreatieve product in de Westhoek. Ze waarderen vooral de aantrekkelijke dorpen en het fietsveilige gevoel op het netwerk. Aandachtspunten zijn het voorzien van picknicktafels, de wegdekkwaliteit van vrijliggende fietspaden en de informatie over de omgeving. In het totaal genereert het fietsnetwerk in de Westhoek een omzet van 13,1 miljoen euro, waarvan 12,6 miljoen euro van buiten de regio komt.

Westhoekbeleidsplan geactualiseerd

Het Strategisch Beleidsplan voor Toerisme en Recreatie in de Westhoek uit 1999 werd in 2007 volledig herzien en geactualiseerd. De Westhoek wordt verder duurzaam ontwikkeld en gepromoot als toeristisch-recreatieve regio waar heel veel te beleven valt en als een Vlaamse Groene Regio van topkwaliteit. In de loop van 2007 werd voor dit nieuwe plan een draagvlak gecreëerd via overleg en raadpleging.

KITS-project ontwikkeld

In 2007 werd een set indicatoren voor het KITS-project ontwikkeld. KITS staat voor Kust-Indicatoren-Toeristisch-Strategisch. Het project ontwerpt een sterk informatiesysteem voor het toerisme en de strategische ontwikkeling van de kustgemeenten en Brugge. KITS wil op een snelle en efficiënte manier een permanent overzicht bieden van de sociaaleconomische betekenis van het kusttoerisme (verblijfstoerisme in commerciële logiesvormen, tweedeverblijfstoerisme en dagtoerisme) en van de toeristisch-recreatieve ontwikkelingen, om door vergelijking beter te worden. In 2008 worden de indicatoren en verwerkingsmodules verder uitgewerkt. Financiële steun van het derde Kustactieplan, de provincie, Westtoer, alle kustgemeenten, de stad Brugge en privépartners maken het project mogelijk.

SPORT

SPORT

www.west-vlaanderen.be/sport

SPORT VOOR JONGEREN

Kick op Sport

De Gemeenschapsinstelling voor Bijzondere Jeugdzorg in Ruiselede vormde op 11 en 12 oktober 2007 opnieuw het kader voor Kick op Sport. Er namen 43 scholen met 202 klassen of 3.160 jongeren uit het secundair onderwijs aan dit vakoverschrijdende pedagogische project deel. Avontuurlijk sporten werd gecombineerd met informatie over middelengebruik. De jongeren maakten ook kennis met de bijzondere omgeving en werden aangezet om genuanceerd na te denken over drugsgebruik, jeugdcriminaliteit, het gerechtelijke apparaat, gevangeniswezen, racisme, ...

www.kickopsport.be

Doe Aan Sport-beurs

In de hallen van Kortrijk werd op 26, 27 en 28 juni 2007 voor de vijftiende keer op rij de West-Vlaamse Doe Aan Sport-beurs georganiseerd, een initiatief van de provincie West-Vlaanderen, de Stichting Vlaamse Schoolsport en de stad Kortrijk, met de steun van Kortrijk Xpo. Zo'n 10.500 kinderen uit het zesde leerjaar maakten actief kennis met een grote waaier aan sporten. Het hedendaagse aanbod op de sportmarkt werd geleverd door de sportfederaties, die er met hun provinciale bestuur of lokale sportvereniging hun sportdiscipline kwamen promoten. De voorbije 15 jaar namen meer dan 140.000 leerlingen aan de DAS-beurs deel.

Tijdens Kick op Sport werd avontuurlijk sporten gecombineerd met informatie over middelengebruik.

Jeugdsportdag

Op 5 mei 2007 zakten 1.200 jongeren uit verschillende jeugdbewegingen naar Lichtervelde af, om er de West-Vlaamse Jeugdsportdag mee te maken. Tijdens dit sportevenement konden jongeren uit jeugdbewegingen, sportverenigingen en vriendenkringen zich sportief uitleven in tal van aantrekkelijke sportstanden. Er werden ook sportproeven in teamverband afgelegd, die tegelijk behendigheid en conditie vereisten. De beste ploegen speelden de finale tijdens de apotheose. Sportieve ontspanning, gezelligheid en ambiance maakten van dit evenement een sporthoogdag en prikkelden ook jongeren met een minder goede conditie om samen met vrienden aan sport te doen.

www.west-vlaamsejeugdsportdag.be

De West-Vlaamse Jeugdsportdag vond in mei 2007 plaats in Lichtervelde.

'Een zee van sporten' combineert sport en spel met culturele en milieuthema's.

Een zee van sporten

De Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS), de provincie West-Vlaanderen, de stad Oostende en Horizon Educatief vzw organiseerden op 24 en 25 mei 2007 de achtste editie van 'Een zee van sporten', voor de derde maal in Oostende. Dit net- en vakoverschrijdende project voor alle Vlaamse leerlingen van 5 tot 18 jaar van het Nederlandstalige onderwijs plaatst bewegen en sport in een ruimere context.

Kleuters en eerste graad van het lager onderwijs gingen op 'Piratenrock'. De tweede en derde graad van het lager onderwijs en de leerlingen van het secundair onderwijs konden kiezen uit een aantal thema's (cultureel, maritiem, historisch of natuur- en milieu-educatief), gecombineerd met sport en spel onder begeleiding. Ze konden diverse sites bezoeken, zoals het PMMK, museum De Plate, het Ensormuseum, de Mercator, de vuurtoren Lange Nelle, het Noordzeeaquarium, het Maritiem Instituut Mercator, het Maritime Rescue and Coordination Centre (MRCC) of de Atlantikwall. Zeeanimatoren gaven de leerlingen een aantal korte workshops rond het thema 'natuur', in samenwerking met de dienst Natuur- en Milieueducatie en het Provinciaal Noord-Zuid-Centrum.

In 2007 stonden opnieuw Rollerparades op het sportieve programma in Brugge en Kortrijk. In Brugge werden er zes toertochten georganiseerd, telkens op de eerste vrijdag van de maanden mei tot en met oktober. In Kortrijk waren er vijf tochten vanaf juni tot oktober op zondagnamiddag.

De Brugse en Kortrijkse Rollerparades zijn een reeks van rondritten voor skaters, skeelers, rolschaatsers en longboarders, amateurs en competitierijders, jong en oud, in en om de stad. Ze zijn in de eerste plaats gericht op skateplezier en de tochten combineren sport en ontspanning. Door hun mix zijn ze geschikt voor zowel sportieveling als recreant. Door het skaten kunnen mensen enthousiast sporten op een ontspannen manier, maar niettemin met een uitdaging. Door de samenwerking met de Rollerparades wil de provincie de skatesport een steuntje in de rug geven.

In 2005 lanceerde de provincie de provinciale sporttest. Het accent werd gelegd op het afnemen van een basistest bij de West-Vlaamse bevolking. Wegens het succes kreeg de provinciale sporttest in 2006 een vervolg. De klemtoon werd gelegd op het afnemen van lactaatmetingen bij de sportende West-Vlaming. In eerdere medische testen werd immers vastgesteld dat veel sporters te intens trainen en dat ze hun hart te zwaar belasten. Via een lactaatmeting kan wetenschappelijk bepaald worden binnen welke hartslagzones er getraind moet worden om een maximaal resultaat van de inspanningen te verkrijgen.

Vanaf het voorjaar 2007 trok een mobiel sportevaluatiecentrum rond om diverse testen af te nemen.

In 2007 trok de provincie West-Vlaanderen opnieuw de sportieve kaart. In navolging van de provinciale sporttest van 2005 ging het provinciebestuur nog een stap verder. In samenwerking met het erkende sportmedische labo Mensana, Lotto en de Vlaamse topsportmanager werd een mobiel sportevaluatiecentrum ontwikkeld. Vanaf het voorjaar van 2007 trok de 'Sports Talent Coach' in de provincie rond om ter plaatse diverse testen af te nemen, op vraag van gemeenten, sportfederaties, scholen, sportclubs of bedrijven. Naast de bekende basistesten (lopen, wandelen en fietsen) kregen de deelnemers ook de kans om een lactaatmeting of een volledige sportmedische screening te ondergaan. Ook meer gespecialiseerde testen zoals osteoporescreening, stap- en loopanalyse behoorden tot de mogelijkheden. Het mobiele sportevaluatiecentrum werd een 25-tal keer ingehuurd, waarbij telkens enkele tientallen sporters getest werden.

www.test-vlaanderen.be

PAARDRIJDEN MET HANDICAP

Personen met een handicap kunnen sinds 2007 in negen West-Vlaamse maneges terecht om paardrijden als hun favoriete sport uit te bouwen. Tot voorheen behoorde het paardrijden voor deze doelgroep vooral tot de therapiesfeer (hippotherapie). Het provinciale promotieproject 'Sportief paardrijden voor personen met een handicap' bracht daar verandering in. Alle personen met een handicap met voldoende rompfunctie en evenwicht om zelfstandig te zitten en te sturen, konden zich inschrijven bij één van de betrokken maneges: Hippo D'haenegem in Beernem, De Blauwe Zaal in Brugge, Ruiterschool Rodeberg in Heuvelland, De nieuwe Canadahoeve in Koksijde, Domein Leiedal in Bissegem, Ruiterschool Don Bosco in Nieuwpoort, Manege Westhoek in Tielt, De Vleterranch in West-Vleteren en De Gaverbeek in Waregem.

Het project kaderde binnen het beleid van de Vlaamse minister van Sport om de sportparticipatie van personen met een handicap en hun aansluiting bij een sportclub te bevorderen. Vandaar dat de provincie West-Vlaanderen het project realiseerde in samenwerking met de Vlaamse Liga Paardensport vzw (VLP) en de Vlaamse Liga Gehandicaptensport vzw (VLG).

Doel van het project was in acht regio's van West-Vlaanderen een permanent aanbod sportief paardrijden op te starten voor personen met motorische, visuele, auditieve en / of verstandelijke handicap. Daartoe werd bij alle erkende West-Vlaamse maneges naar de interesse gepeild en werden toegankelijke maneges gezocht (door middel van een toegankelijkheidsonderzoek o.l.v. Westkans). In de geselecteerde maneges moest minstens één lesuur per week permanent voorbehouden worden voor personen met een handicap en de lessen moesten gegeven worden door een bevoegde rij-instructeur. Voor de opstart kregen de maneges een financiële ondersteuning van de provincie en van de sportfederaties VLP en VLG, en een starterspakket met aangepast materiaal. Ze kregen ook deskundige begeleiding van twee clubondersteuners.

De provincie lanceerde in negen maneges een aanbod voor personen met een handicap.

Vanuit de integratiegedachte betaalt de ruiter met een handicap net als een valide ruiter het lesgeld en het huurgeld voor het rijpaard. Het is immers de bedoeling dat het project zelfbedruipend wordt en op zelfstandige basis rendabel kan draaien. In het voorjaar van 2008 werden de lesgevers van de negen maneges verder bijgeschoold tijdens een driedaagse workshop in Waregem. De aanbieders worden verder ondersteund met promotionele acties.

START TO BIKE-APOTHEOSE IN ROESELARE

Start to Bike eindigde op 2 september 2007 in Roeselare.

De West-Vlaamse Start to Bike-apotheose, georganiseerd door een sportevenementenbureau met steun van de provinciale overheid, Westtoer en de stad Roeselare vond plaats op zondag 2 september 2007, in het kader van 'Roeselare Fietst'. Judoka Gella Vandecaveye en muzikant Ozark Henry (Piet Goddaer) waren meter en peter van het West-Vlaamse project.

Het evenement Start to Bike wilde het grote publiek voor de wielersport mobiliseren en zo aan zijn conditie laten werken. Daarbij konden de deelnemers gedurende een tiental weken gespecialiseerde trainings-schema's volgen. Op een gezamenlijke slotdag in elke provincie viel het doek over de actie. De Start to Bikers hadden in Roeselare de keuze uit een rit van 50, 75 of 100 kilometer. Start en aankomst lagen in Schiervelde, waar zo'n 3.000 deelnemers ook van allerlei nevenactiviteiten genoten.

WEST-VLAAMSE SPORTPRIJZEN 2007 UITGEREIKT

De provinciale Sportprijzen werden op donderdag 20 december 2007 in Evenementenhal Schiervelde in Roeselare uitgereikt aan de West-Vlaamse topsportatleten die in 2007 internationaal puike prestaties neerzetten. De regionale televisie Focus / WTV was medeorganisator en breidde de kring van sportgasten uit via een terugblik op het sportseizoen, beter bekend als hun 'Sport West Jaaroverzicht'. De herdenking van de overleden duatlonlegende Benny Vansteelant, die tijdens zijn sportloopbaan vier keer de trofee van Sportman binnenrijfde, vormde een onderdeel van de avond, naast diverse acrobatische, sportieve en komische acts. De bekroning van de West-Vlaamse topsportatleten in acht categorieën bleef evenwel het centrale thema van de avond.

De winnaars van 2007

Sportverdiens	Dirk Crois (roeien)
Sportloopbaan	Nico Mattan (wielrennen)
Minder bekende sporter	Jore Van Den Berghe (skeeleren)
Sporter / ploeg met handicap	Belgisch goalbalteam
Beloftevolle jongere	Indra Verstraete (karate)
Sportploeg	Knack Randstad Roeselare (volleybal)
Sportvrouw	Veerle Dejaeghere (atletiek)
Sportman	Steve Ramon (motorcross)

Bloemen en een kunstwerk voor de West-Vlaamse topsporters, eind december in Roeselare.

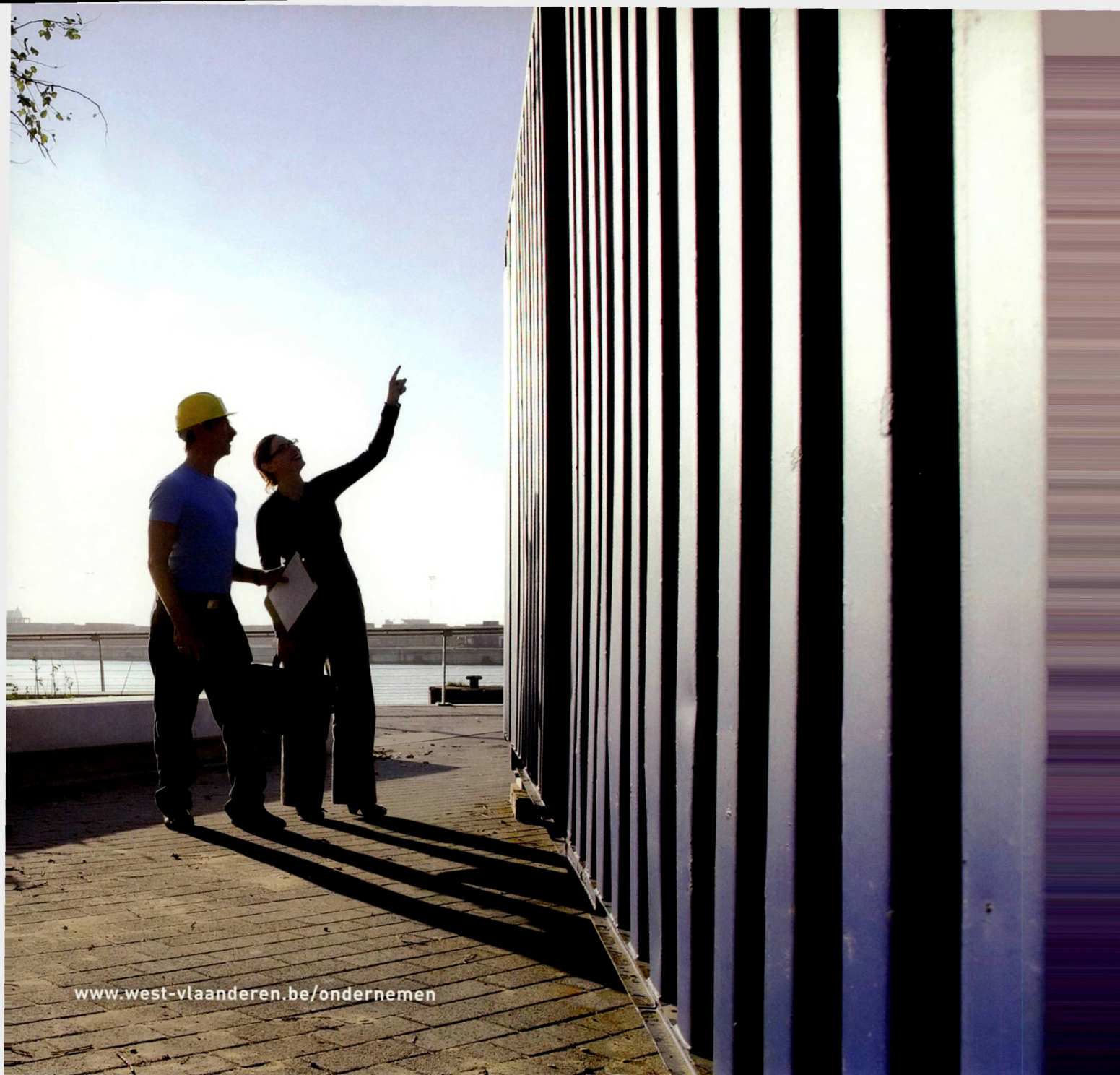
ONDERNEMEN. HET ZIT IN ONS.

West-Vlaanderen als ondernemende topregio

ECONOMIE
82

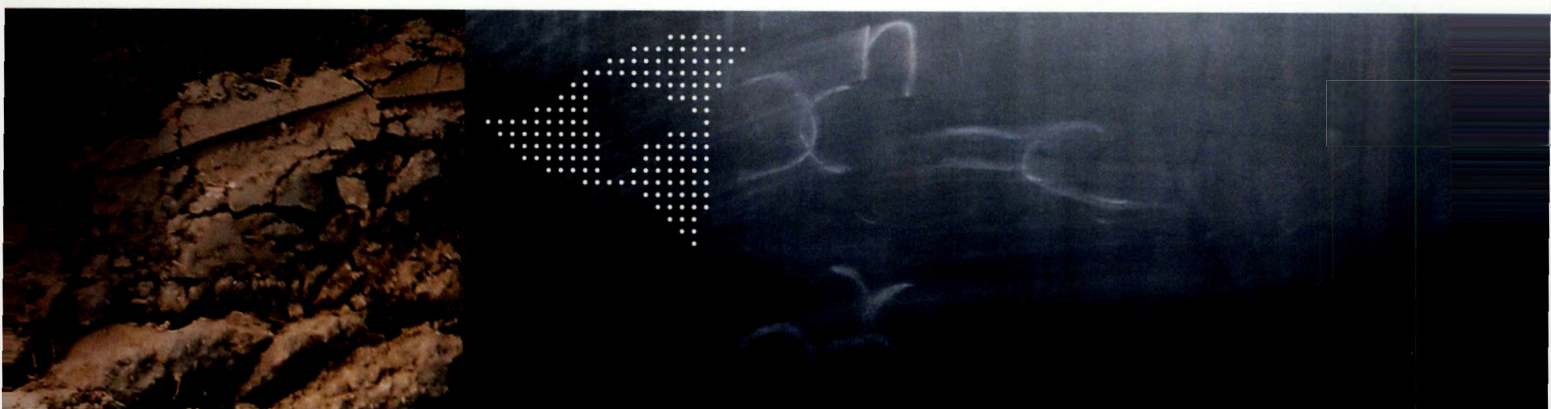
LAND- EN TUINBOUW
94

www.west-vlaanderen.be/ondernemen

ONDERWIJS
104

ECONOMIE

ECONOMIE

www.west-vlaanderen.be/economie

SOCIAALECONOMISCH BELEID UIT DE STARTBLOKKEN

Een vernieuwd economisch beleid

De provincieraad keurde de Beleidsnota Economie 2007 - 2012 goed op 20 december 2007. Deze beleidsnota zet de bakens uit voor het vernieuwde provinciale economische beleid. De algemene profilering van de provincie als kennispartner en regiobestuur wordt erin concreet vertaald onder het motto 'samenwerken aan een doordacht provinciaal sociaaleconomisch beleid met duurzaamheid, innovatie en durf voorop'. Om de nota uit te voeren, profileert de dienst Economie zich als een netwerkdienst. Daarbij is de eigen Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) de meest bevoorrechte partij. De dienst Economie zal zich toeleveren op economisch databeheer en de afstemming binnen het sociaaleconomische werkveld. De beleidsnota focust verder op vijf thema's: transport - distributie - logistiek (TDL), ruimtelijke economie, bedrijfsversterking, arbeidsmarkt en opleiding en sociale economie.

Beheersovereenkomst met de POM

In zitting van 21 juni 2007 keurde de provincieraad de beheersovereenkomst 2007 - 2012 met de POM West-Vlaanderen goed. Deze overeenkomst is een belangrijk element in de uitvoering van het sociaaleconomische beleid van de provincie. De voornaamste inhoudelijke categorieën van de overeenkomst zijn: transport - distributie - logistiek (TDL), ruimte voor ondernemerschap, duurzaam ondernemen (via interbedrijfssamenwerking en bedrijfsversterking) en internationalisering. Voor alle thema's werden concrete resultaatgebieden met duidelijke en ambitieuze indicatoren opgesteld. Voor het realiseren van de opgenomen doelstellingen kent de provincie de POM een toelage van zo'n 1.576.000 euro toe op jaarbasis (deels variabel, gekoppeld aan een jaarprogramma).

Via de beheersovereenkomst geeft de provincie haar ambities vorm, om effectief en gericht te werken aan de sociaaleconomische ontwikkeling van West-Vlaanderen. Meer nog dan vroeger wordt gefocust op speci-

De Beleidsnota Economie 2007-2012 zet de bakens uit voor het vernieuwde provinciale economische beleid.

fieke projecten waar de provincie een reëel verschil kan maken. De actievelen zijn: duurzaam ondernemen, ruimte voor ondernemerschap, verduurzaming van bedrijventerreinen, innovatief ondernemen, transport en logistiek, sociale economie en internationalisering. De opgenomen acties weerspiegelen overigens, naast de eigen beleidsvisies, ook de thema's die door de RESOC's in de streekpacten geformuleerd werden.

www.pomwvl.be

Vier streekpacten bekrachtigd

De streekpacten van Brugge, Oostende, Zuid-West-Vlaanderen en Midden-West-Vlaanderen werden in 2007 door de provincieraad bekrachtigd. Hiermee keurde de provincie de strategische doelstellingen goed die voor de betrokken regio's in het streekpact naar voren geschoven worden.

Sinds de opstart van de RESOC's werd aan de streekpacten gewerkt. In de vier regio's gebeurde dit op basis van een ruime consultatie en betrokkenheid van di-

ECONOMISCHE INFORMATIE EN KENNISONTWIKKELING

West-Vlaanderen sociaaleconomisch

De publicatie 'West-Vlaanderen sociaaleconomisch - Feiten en Cijfers - 2006' verscheen voor het eerst in 2007, als opvolger van de jaarlijkse uitgave 'West-Vlaanderen in Feiten en Cijfers' van de GOM West-Vlaanderen van 2001 tot 2006. De nieuwe publicatie is een naslagwerk van ruim 160 bladzijden, dat de recente sociaaleconomische toestand van de provincie weergeeft, zowel in beknopte teksten als in grafieken, kaarten en tabellen.

Het deel 'Feiten' stelt de sociaaleconomische situatie van de provincie West-Vlaanderen en haar arrondissementen in tekst en beeld voor. Het deel 'Cijfers' brengt het belangrijkste cijfermateriaal uit het eerste deel samen in gedetailleerde tabellen, soms tot op gemeentelijk niveau.

De publicatie behandelt thema's als demografie, huisvesting, welvaart, tewerkstelling, werkloosheid en

verse actoren uit het middenveld. Deze voorbereiding resulteerde in een visie op en een aanzet tot de nodige streekgebonden sociaaleconomische ontwikkelingen. De RESOC-partners scharen zich achter deze visie en engageren zich, om er binnen hun verantwoordelijkheden uitvoering aan te geven.

Voor de provincie krijgt deze uitvoering onder meer vorm via haar sociaaleconomische beleid, dat een grote cohesie met de streekpacten nastreeft. De realisatie van provinciale engagementen vindt haar vertaling in beheersovereenkomsten, in eerste instantie met de POM West-Vlaanderen, maar ook met het West-Vlaams Economisch Studiebureau (WES) en andere partners.

sociale economie, opleiding, indicatoren van economische activiteit, transport, distributie en logistiek, land- en tuinbouw, zeevisserij en toerisme.

'West-Vlaanderen sociaaleconomisch - Feiten en Cijfers - 2006' geeft invulling aan het profiel van de provincie als kennispartner. Voor het ontwikkelen van kennis en het maken van gepaste beleidskeuzes is het verzamelen, bijhouden, analyseren en verwerken van gegevens immers van primordiaal belang. Daarnaast wil de provincie, als intermediair bestuur, de gegevens aan zoveel mogelijk partners en belanghebbenden bekendmaken, om ook hen te helpen bij hun kennisopbouw en beleidsvoorbereiding.

De provincie en het WES startten een onderzoek naar het economische gewicht van de landbouwsector.

Agrocomplex ter studie

Als landbouwprovincie bij uitstek kent West-Vlaanderen reeds enkele decennia een afnemend aantal land- en tuinbouwbedrijven en een terugloop van het aantal agrarisch tewerkgestelden. Om een correct beeld te krijgen van het werkelijke economische gewicht van de sector in termen van tewerkstelling en toegevoegde waarde, besloot het provinciebestuur het WES een wetenschappelijk onderzoek te laten uitvoeren naar het belang van het Agrocomplex. Daarbinnen is de landbouwer een schakel in de productieketen, naast toeleveringsbedrijven, verwerkende bedrijven, handels- en distributieondernemingen. De resultaten worden in 2008 verwacht.

RUIMTE OM TE ONDERNEMEN

Behoefte aan bedrijventerreinen 2007 - 2022

De vijf West-Vlaamse RESOC's en het provinciebestuur gaven voor het eerst de opdracht tot een onderzoek naar de ruimtebehoefte voor bedrijventerreinen. Het ging om een raming van de langetermijnbehoefte van 15 jaar (periode 2007 - 2022), zowel op provinciaal niveau als gebiedsgericht volgens de vijf RESOC-gebieden.

De studie werd uitgevoerd door de professoren Peter Cabus en Wim Vanhaverbeke, die opdrachthouders waren van het Strategisch Plan voor Ruimtelijke Economie (SPRE), een Vlaams piloot- en onderzoeksprogramma dat liep van 2001 tot 2004. In de West-Vlaamse studie vergeleken ze de SPRE-methode (gebaseerd op de groei van de werkgelegenheid in bepaalde economische sectoren) met de uitgiftemethode (gebaseerd op de verkoop van bedrijfsperven bij terreinbeheerders Leiedal en wvi).

Het basisresultaat van de behoefte-raming laat voor heel West-Vlaanderen een ruimtevraag van 1.391 hectare zien, of een jaarvraag van gemiddeld 93 hectare. Deze prognose is gebaseerd op de SPRE-methode, waarbij de resultaten vergelijkbaar zijn met berekeningen op basis van de uitgifte van Leiedal en wvi in het verleden.

Van de RESOC-gebieden binnen West-Vlaanderen is Midden-West-Vlaanderen de grootste ruimtevrager (30%). Zuid-West-Vlaanderen volgt op de tweede plaats (23%) en de Westhoek op de derde plaats (19%). Daarna volgen de RESOC-gebieden Brugge (16%) en Oostende (12%). De industrie vraagt 37% van de ruimte, gevolgd door diensten (25%), vervoer (19%), bouw (11%) en handel (8%).

De verdeling van de ruimte- en vraag over de sectoren kan per regio sterk verschillen. Zo wordt de ruimte- en vraag in de regio Oostende en in de Westhoek sterk gedomineerd door de industrie. In tegenstelling tot de verwachtingen weegt de industrie in Zuid-West-Vlaanderen minder door, terwijl vervoer en bouw daar een grotere vraag genereren. In de regio Brugge zijn de

Een studie van de RESOC's en de provincie bepaalde de ruimtebehoefte aan bedrijventerreinen.

markt- en handelsdiensten sterker vertegenwoordigd. Bedrijven die ruimte vragen horen het meest thuis in de dimensie- en klasse tussen 5 en 50 werknemers (38%) en tussen 50 en 200 werknemers (35%). Bedrijven van 200 werknemers en meer vragen een kwart van de ruimte.

www.resoc.be

Inventarisatie van onbenutte bedrijfsgronden

In opdracht van het Agentschap Economie voerde de POM West-Vlaanderen in 2007 een onderzoek naar de onbenutte bedrijfsgronden in de provincie. Aanleiding voor het onderzoek was de vaststelling dat bedrijven vaak op zoek zijn naar beschikbare gronden (voor vestiging, herlokalisatie of uitbreiding), terwijl percelen op bedrijventerreinen dikwijls ongebruikt blijven. Het optimaal benutten van de bestaande voorraad aan bedrijventerreinen is echter een absolute prioriteit. Het detailonderzoek had tot doel zowel een kwantitatief als kwalitatief beeld te krijgen van alle onbenutte bedrijfsperven in West-Vlaanderen. Het gaat om alle terreinen die via plannen van ruimtelijke ordening een industriële of ambachtelijke bestemming kregen. De resultaten van het detailonderzoek waren voorzien voor mei 2008.

WEST-POORT VERDER UITGEDIEPT

Meerwaarde van West-Vlaamse poorten

De provincie West-Vlaanderen ging in 2004 van start met een campagne rond de goed uitgebouwde en vlot bereikbare economische infrastructuur in de regio onder de titel 'West-Poort, Europees kruispunt van economische groei en tewerkstelling'. West-Poort overkoepelt de internationale luchthaven Kortrijk - Wevelgem, de internationale luchthaven Oostende - Brugge, de zeehavens van Oostende en van Zeebrugge, evenals het Transportcentrum LAR Kortrijk - Menen, Avelgem Container Terminal en River Terminal Wielsbeke. De campagne werd in 2007 geëvalueerd. De resultaten van de bevraging tonen aan dat de West-Vlaamse ondernemers overtuigd zijn van de meerwaarde van de West-Vlaamse poorten. De provinciale promotie ervan, ook in het buitenland, zien ze als een noodzaak. Uit de enquête blijkt evenwel ook dat bedrijven zelf nog te weinig gebruik maken van de West-Vlaamse poorten. Daarom ging de provincie eind 2007 van start met een strategische logistieke studie, die moet uitmonden in een masterplan Logistiek voor de provincie West-Vlaanderen. De bedoeling is zo de bestaande troeven te valoriseren, met als belangrijkste focus het versterken van de synergie tussen de gateways en het hinterland.

www.west-poort.be

West-Poort wil de troeven van de West-Vlaamse havens en luchthavens nog beter uitspelen.

Potenties als logistieke regio

Met de havens van Zeebrugge en Gent, de intercommunales wvi en Leiedal en de infrastructuurbeheerders Infrabel en Waterwegen & Zeekanaal sloot de provincie in 2007 een samenwerkingsovereenkomst af voor de financiering van een logistieke studieopdracht. De provincie treedt op als aanbestedende overheid, de dienst Economie draagt het projectmanagement van de studie.

De studie draagt de werktitel 'West-Vlaanderen: potenties als logistieke regio - Strategie en Uitvoeringsplan' en kadert binnen het concept van de Extended Gateway® Vlaanderen van het Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL). Ze bestaat uit vier fasen, van analyse over benchmarking tot potentiebepaling en concreet actieplan. De studie heeft tot doel een achterlandstrategie te ontwikkelen ter versterking van het economische en logistieke weefsel in West-Vlaanderen en geeft verdere inhoudelijke invulling aan West-Poort. Het masterplan zal ook het instrument vormen om nieuwe investeringen aan te trekken.

ARBEIDSMARKT EN OPLEIDING: NIEUWE INITIATIEVEN

Steun aan LED's in hogescholen

De deputatie besliste op 6 december 2007 om de oprichting en ontwikkeling te ondersteunen van laagdrempelige expertise- en dienstverleningscentra (LED's) in de drie West-Vlaamse hogescholen. In de schoot van HOWEST, KHBO en KATHO worden in een eerste fase telkens twee LED's uitgebouwd, inspelend op de bestaande expertise en op het economische weefsel. De LED's hebben tot doel als laagdrempelige partner toegepast wetenschappelijk en technologisch onderzoek aan te leveren, inspelend op concrete noden en behoeften van de West-Vlaamse KMO's. Bij de drie hogescholen zijn de volgende LED's voorzien: 'Logistieke innovatie en kenniscirculatie' en 'Netwerken in voertuigen' (KATHO), 'Mechatronica' en 'Kunststof-technologie' (KHBO) en 'Water' en 'Netwerkeconomie' (HOWEST). Door samenwerking tussen de drie hogescholen wordt gestreefd naar regionaal complementaire expertisedomeinen. Door afstemming en samenwerking tussen de LED's wordt ook ingespeeld op de steeds toenemende nood aan een geïntegreerde en multidisciplinaire aanpak van onderzoeksvragen en innovatie-ondersteuning bij KMO's.

De provinciale steun bedraagt 200.000 euro en maakt het mogelijk dat er binnen de hogescholen in 2008 op een structurele manier aan de LED's gewerkt kan worden. De toelage is gekoppeld aan het effectief bereiken en ondersteunen van West-Vlaamse KMO's.

De drie West-Vlaamse hogescholen ontwikkelden wetenschappelijk en technologisch onderzoek dat inspeelt op de noden van kmo's.

VERSTERKING VAN SOCIALE ECONOMIE

Startcentra Sociale Economie in de kijker

Om de West-Vlaamse ondernemingen wegwijs te maken in de dienstverlening van de startcentra Sociale Economie (Kanaal 127 voor Kortrijk, Vaart! voor Roeselare - Tielt, De Kaap voor Brugge en De Werkhoek voor Oostende - Veurne - Diksmuide - Ieper) ontwikkelde de provincie samen met hen in 2006 de folder 'Onderne- men in duurzaam perspectief' en de gemeenschappe- lijke portaalsite www.west-vlaanderen.be/startcentra. 2007 betekende de start van een nieuwe publiciteits- campagne rond de West-Vlaamse Startcentra via een affiche, advertenties en een pancarte.

www.west-vlaanderen.be/startcentra

De vier Startcentra voor Sociale Economie voerden in 2007 gezamenlijk campagne gericht op de West-Vlaamse ondernemingen.

Studiedag over sociale economie

De POM West-Vlaanderen en het WES nodigden op 19 juni 2007 heel wat vertegenwoordigers uit het werkveld sociale economie uit voor een studiedag in de nieuwe bedrijfsgebouwen van de beschutte werk- plaats Arcotec in Brugge. De talrijke aanwezigen kre- gen antwoord op de vraag hoe de provincie met de laagste werkloosheidsgraad omgaat met kansengroe- pen (allochtonen, laaggeschoolden, personen met een arbeidshandicap, ...), hoeveel mensen uit de kansen- groepen tewerkgesteld worden in de vele werkvormen van de sociale economie, hoe en waarom reguliere be- drijfsleiders deze groepen tewerkstellen, ... POM- en WES-studies over tewerkstelling van kansengroepen werden toegelicht en geduid. Ook het nog onbekende thema van sociale clausules in overheidsopdrachten werd behandeld.

West-Vlaanderen streeft naar een zinvolle deel- name aan het economische en maatschappelijke leven voor iedereen, ook de minder goed ge- schoolden en moeilijker plaatsbare werklozen. Daarom kent het provinciebestuur jaarlijks een premie toe aan de vier West-Vlaamse Startcentra Sociale Economie. Deze Startcentra zijn vooral actief in het oprichten van invoegbedrijven en -afdelingen en het aanbieden van management- ondersteuning aan deze bedrijven. Een invoegbe- drijf is een startend bedrijf dat mensen aanwerft die op de arbeidsmarkt ondervertegenwoordigd zijn (kansengroepen). Invoegafdelingen zijn af- delingen binnen een bestaand bedrijf waarvoor dezelfde principes gelden.

Troeven voor multinationals onderzocht

In samenwerking met Voka onderzocht de provincie in 2007 de competitiviteit van de multinationals in West-Vlaanderen. Het onderzoek wou de cruciale parameters in kaart brengen, die het verschil maken om een multinational in eigen streek te houden of een investeringsbeslissing binnen te halen. De lokale directie van 58 in West-Vlaanderen gevestigde multinationals werd gevraagd naar de sterktes en zwaktes van hun eigen vestiging in vergelijking met de internationale concurrentie.

Als opvallende sterktes beklemtoonden de directies de productiviteit en de arbeidsinzet van de medewerkers en hun loyaliteit ten opzichte van het bedrijf. Op dat vlak is West-Vlaanderen een topregio. Het belangrijkste knelpunt, dat alle andere vaststellingen overschaduwde, is evenwel de geringe beschikbaarheid van arbeidskrachten. Dit geldt in het algemeen (voor alle profielen), maar heel in het bijzonder voor technisch geschoolden. Voor de toekomst vormen de promotie van het technisch onderwijs en de afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven de belangrijkste opportuniteiten. De West-Vlaamse multinationals wijzen ook op een aantal bedreigingen. Het instroomtekort aan nieuwe medewerkers wordt voor de toekomst nog problematischer ingeschat dan in het verleden. Het tekort aan mensen vormt immers een ernstige rem op de groei. De jongere generatie zou ook een attitudeprobleem hebben, waardoor de voorsprong op het vlak van knowhow verder wegslinkt.

De bevindingen van de bevroegde directies zijn niet alleen belangrijk voor multinationals, maar ook voor de economie als geheel. De bloei van multinationals is immers een belangrijke barometer voor het economische klimaat. Doordat ze wereldwijd vergelijken, hebben multinationals een scherp zicht op evoluties en snelheden in andere landen.

Voor de provincie zijn de onderzoeksresultaten belangrijke informatie voor het huidige en toekomstige beleid.

Charter Duurzaam Ondernemen

Eind 2007 werd het nieuwe 'West-Vlaams Charter Duurzaam Ondernemen' gelanceerd met zes gloednieuwe beleidsprincipes en tien nieuwe thema's voor zowel de dienstensector als de productiesector. Door deelname aan het Charter Duurzaam Ondernemen engageert het bedrijf zich tot proactieve integratie van duurzaam ondernemen in het bedrijfsbeleid, invoering van relevante prestatie-indicatoren, duurzame groei en continue verbetering, het opnemen van de maatschappelijke verantwoordelijkheid, het werken aan conformiteit met de wetgeving, open communicatie en dialoog, en het uitdragen van de voorbeeldfunctie. Het Charter is voor bedrijven een praktisch hulpmiddel, om een proactief duurzaamheidsbeleid uit te bouwen en continu bij te sturen. De deelnemende bedrijven engageren zich om jaarlijks te werken rond diverse thema's, waar concrete doelstellingen en acties aan gekoppeld zijn. De tien nieuwe thema's zijn: opvolging van de wetgeving en uitwerking van prestatie-indicatoren, communicatie en dialoog met de stakeholders, mensvriendelijk ondernemen, integratie van duurzaamheid in product, proces, dienst of infrastructuur, eco-efficiënt gebruik van grondstoffen en afvalpreventie, rationeel energiegebruik, rationeel watergebruik, noodprocedures, minimaliseren van de omgevingshinder en een duurzame mobiliteit. Een commissie van deskundigen onder leiding van de POM West-Vlaanderen beoordeelt jaarlijks de inspanningen en denkt constructief mee over verbeteropties. Bij een positieve evaluatie ontvangt het bedrijf een jaarcertificaat. Het West-Vlaams Charter Duurzaam Ondernemen is de opvolger van het West-Vlaams Milieucharter dat in 1993 gelanceerd werd. Het is een initiatief van de POM West-Vlaanderen, Voka - Kamer van Koophandel West-Vlaanderen en Bureau Veritas Certification.

In 2007 behaalden 32 bedrijven het jaarcertificaat van het West-Vlaams Milieucharter voor de productiesector. Vijf bedrijven behaalden voor het eerst het certificaat voor de dienstensector.

De publicatie 'Kwaliteitsvolle bedrijfsgebouwen' biedt inspiratie voor nieuwbouw- en renovatieprojecten.

Kwaliteitsvolle bedrijfsgebouwen

De provincie wil bedrijven stimuleren om meer aandacht te schenken aan een duurzame architectuur in een kwaliteitsvolle omgeving. Daartoe bracht ze voor de derde keer een publicatie uit. 'Kwaliteitsvolle bedrijfsgebouwen in West-Vlaanderen 2006 - 2007' bundelt zeven inspirerende nieuwbouw- en renovatieprojecten van ondernemingen: Fabrimode - Promo Fashion (Deerlijk), Pro-Mechatronica (Kortrijk), Accent Jobs for People (Roeselare), Castelein - Stor'it (Veurne), Daniël Seru & Zonen (Veurne), Delta Light (Wevelgem) en Sales Promotion International (Zwevegem). Alle projecten blinken uit in hun aandacht voor een aangename werkomgeving, duurzaam ruimtegebruik, flexibiliteit en uitbreidbaarheid.

www.west-vlaanderen.be/bedrijfsgebouwen

Iepers doorgangsgedouw gerenoveerd

De POM West-Vlaanderen investeert volop in de vernieuwing en modernisering van haar onthaalinfrastructuur voor startende ondernemingen. Aangezien een groot deel van de bedrijventra en doorgangsgedouwen in de jaren 1980 opgericht werden, beginnen aanpassingswerken zich op te dringen. Zo werden in 2007 de verfraaiingswerken in het doorgangsgedouw van Ieper beëindigd. Dit doorgangsgedouw, dat uit vier entiteiten bestaat, werd in 1988 opgericht. Voorgevel, dak, kantoren en sanitair werden aangepakt en twee niet voorziene entiteiten kregen een aparte eetplaats.

Grensoverschrijdende projecten en missies

De dienst Economie was in 2007 meer dan ooit betrokken bij grensoverschrijdende of internationale projecten. De meeste werden georganiseerd door de dienst Externe Relaties.

Zo nam de dienst deel aan de economische missie naar de Chinese zusterprovincie Zhejiang en Sjanghai, in samenwerking met Flanders Tradelink (het internationale departement van Voka) en met deelname van een vijftigtal bedrijfsleiders. De dienst Economie was

Gouverneur Breyne leidde een economische missie naar Zhejiang en Sjanghai.

ook vertegenwoordigd op een logistieke missie naar Indië, in samenwerking met het Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL) en Flanders Investment and Trade (FIT).

Tussen de provincie, het Hongaarse Békés en het Roemeense Arad werd het project 'Management without Frontiers' opgezet. Een West-Vlaamse delegatie gaf Hongaarse en Roemeense lokale ambtenaren in Arad training over overheidsmanagement en economische en toeristische ontwikkelingen. De buitenlandse delegatie bezocht West-Vlaamse economische en toe-

ristische projecten in het najaar van 2007. De dienst Economie nam ook deel aan diverse transnationale projecten in het kader van Interreg, zoals Impacte, Europlane, Energize Regional Economies (ERE) en Facilitating Sustainable Innovation (FSI) die in verband staan met economische thema's zoals transport, distributie en logistiek, energie en innovatie. Daarin werd samengewerkt met wvi, POM, Westtoer en Innovatiecentrum West-Vlaanderen.

In een economische bevoegdheidsstudie werden de activiteiten van de provincie West-Vlaanderen en het Département du Nord opgesomd. Met de POM werd een werkbezoek gebracht aan diverse vormen van bedrijfsontwikkelingsinfrastructuur in Noord-Frankrijk.

Winkelen over de grens

In 2007 werd het grootschalige onderzoek afgerond naar de bezoekersstromen binnen en tussen de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Zeeland, in opdracht van de Euregio Scheldemond. Meer dan 45 procent van de West-Vlamingen blijkt wel eens over de grens te winkelen. Omgekeerd komen ook de inwoners van Zeeland graag op bezoek naar West-Vlaanderen. Verder biedt het onderzoek alle West-Vlaamse steden en gemeenten informatie over hun positie als winkelstad (koopbinding van eigen inwoners, aantrekkingskracht voor inwoners uit andere gemeenten, ...). Het onderzoek verliep in samenwerking met verschillende partners (WES, Economische Raad Oost-Vlaanderen, Kamer van Koophandel Zeeland) en werd mogelijk dankzij de financiële steun van de betrokken provincies, de Europese Unie en het Vlaamse Gewest.

LAND-EN TURNBOUN

LAND - EN TUINBOUW

www.west-vlaanderen.be/landentuinbouw

PROVINCIAAL ONDERZOEKS- EN VOORLICHTINGSCENTRUM VOOR LAND- EN TUINBOUW (POVLT)

Het hoofdgebouw van het POVLT kreeg een grondige facelift.

Vernieuwd hoofdgebouw in gebruik

Het vernieuwde hoofdgebouw van het Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw (POVLT) in Rumbeke werd officieel heropend op 16 november 2007. Voor het eerst in gebruik genomen in 1959, was het aan renovatie toe. Vroeger waren

er ook de meest diverse functies in ondergebracht. De voorbije halve eeuw vonden constant evoluties plaats, zowel op het vlak van onderzoeksoriëntaties en kerntaken als van structuur, personeelsomkadering en infrastructuur. Na de renovatie bleef alleen het administratieve gebruik van het hoofdgebouw behouden. De hele indeling, de nutsvoorzieningen, ramen en deuren werden grondig aangepast of vervangen. Het POVLT beschikt nu ook over een ruime refter en een bijkomende polyvalente vergaderzaal. De grondige facelift van het hoofdgebouw is een onderdeel van het globale renovatieplan van de POVLT-campus.

Experiment met zilte groenteteelt

Het POVLT ging in 2007 van start met een klein project, dat nagaat of zilte groenten zoals zee kraal en lamsoor (zeeaster) geschikt zijn om het hele jaar rond te telen onder bescherming. Buiten het wildsnijseizoen is de prijsvorming immers een heel stuk lucratiever. Dan kunnen telers genieten van de beste prijzen.

Starten met de teelt van zilte groenten veronderstelt verhoging van het zoutgehalte in de bodem, door zout te strooien of opgelost mee te geven via de beregning. Het verzilten van een areaal onder glas is bovendien een investering voor meerdere seizoenen die ook niet meteen ongedaan gemaakt kan worden.

De eerste experimenten leren dat de teelt van zilte groenten onder bescherming zeker vervroegd of vertraagd kan worden. Of de teelt het jaar rond mogelijk zal zijn, moet nog blijken. Mogelijk brengen het verlate bijbelichten en bijstoken de rendabiliteit dan in het gedrang. Een verkenning van de potentiële afzetmarkt toont wel aan dat zowel de gespecialiseerde groentehandel als de vishandel dit product vraagt, voornamelijk voor levering aan restaurants die de zilte groenten ook het jaar rond willen afnemen. De handel is dus wel degelijk geïnteresseerd in producenten die buiten het wildsnijseizoen kunnen leveren.

Het POVLT startte een onderzoek naar het telen van zeekraal.

De bemestingsboulevard voor vollegrondsgroente.

In 2008 probeert het POVLT een eerste kleinschalige praktijkproductie van voornamelijk lamsoor op te zetten.

Zeekraal en lamsoor

Zeekraal en lamsoor (zeeaster) zijn zouttolerante planten, die van nature in het overgangsgebied tussen zee en land groeien. Deze pioniersplanten uit de schorren hebben dan ook een typisch zilte smaak. Ze worden in de gastronomie gebruikt en zijn ook in diverse warenhuizen te koop. Deze traditionele lekkernij wordt in bepaalde kustregio's, zoals in Zeeland of in de vallei van de Somme, in het wild gesneden tussen begin juni en eind augustus. Wildsnij is vandaag nog steeds de belangrijkste vorm van bevoorrading van zilte groenten. Toenemende vraag bedreigt evenwel het ecologische systeem en de natuurwaarden, waardoor in Nederland zowel als in Frankrijk regionaal met snijvergunningen gewerkt wordt. Een ander gevolg was dat in Nederland reeds vier ondernemers van start gingen met buitenteelt in natuurlijke zilte omstandigheden, dicht bij de kust. Lamsoor geeft een opbrengst van 30 tot 50 ton vers per hectare, zeekraal van 20 tot 25 ton. Het snijden is arbeidsintensief. De oogst van geteelde zilte groenten valt samen met het wildsnijseizoen (juni - augustus). Buiten dit seizoen wordt de markt voor een stuk bevoorrad door aanvoer van geteelde zilte groenten vanuit Mexico en Israël. Op dat ogenblik zijn de verkoopprijzen heel wat gunstiger dan tijdens het wildsnijseizoen.

Succesvolle bemestingsboulevard

Samen met het Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt Oost-Vlaanderen vzw (PCG) en het Proefstation voor de Groenteteelt te Sint-Katelijne-Waver (PSKW) organiseerde het POVLT op 31 augustus 2007 de 'bemestingsboulevard voor de vollegrondsgroenteteelt'. Dit evenement vond plaats op de terreinen van de Werktuigdagen in Oudenaarde en kaderde binnen het gelijknamige project van de Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling (ADLO) van de Vlaamse overheid, mee gefinancierd door het Vlaamse departement Landbouw en Visserij en de Europese Unie.

Ruim 275 geïnteresseerden namen aan het demomoment deel. Ze konden de demovelden bemesting in prei en bloemkool bezoeken, een studienamiddag bijwonen of tijdens de bemestingsbeurs contacten leggen met diverse exposanten van machines en toebehoren (25 standhouders en constructeurs). Op de demovelden konden de bezoekers met eigen ogen het resultaat nagaan van diverse toedieningstechnieken (breedwerpige toepassing van meststoffen en bemesting toegediend in rij of band), het effect zien van diverse bemestingsstrategieën (eenmalige voorraadbemesting net voor het planten of stikstofbijmestsystemen met een of meerdere stikstoftoedieningen tijdens de teelt) en het resultaat beoordelen van enkele soorten meststoffen (Entec of ammoniumnitraat).

De studienamiddag behandelde de gevolgen van het nieuwe mestdecreet voor de vollegrondsteelt, de diverse aspecten van de stikstofbalans (vooral de mi-

Veel belangstelling voor de nieuwe biogasinstallatie in het POVLT.

neralisatie en de beperking van het nitraatresidu), bereedeneerde bemesting met reductie van reststikstof maar zonder opbrengstverlies en het testen en afstellen van rijenbemesters en volleveldstrooiers in de groenteteelt.

Biogasinstallatie opgestart

Binnen het Interreg III-project North Sea Bio Energy verleenden Europa, de provincie West-Vlaanderen en de Vlaamse overheid steun voor de bouw van een biogasinstallatie op de campus van het POVLT in Beitem. De bouw van de installatie startte in mei 2006. Ze werd op 16 november 2007 officieel in gebruik genomen en is een gezamenlijk project van de provincie, de POM West-Vlaanderen, de Hogeschool West-Vlaanderen - departement PIH, het Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking (VCM) vzw en Aspiravi.

Bij vergisting zetten micro-organismen biomassa om in biogas. Groene stroom en groene warmte zijn het resultaat van de verdere omzetting van biogas in een WKK (warmtekrachtkoppeling). De POVLT-biogasinstallatie is gedimensioneerd op een WKK van 30 kWe (kilowatt elektrisch). Het is de bedoeling om met 1.300 ton biomassa (mest, plantaardig afval en energiegewassen) jaarlijks 240 MWh groene stroom en 430 MWh groene warmte op te wekken. De warmte gaat gedeeltelijk terug naar de vergistingstank, om de gewenste

temperatuur te behouden. De rest dient om de serre van het POVLT te verwarmen.

De biogasinstallatie van het POVLT is een kleine installatie, te klein voor de praktijk. De kleinschaligheid zorgt er evenwel voor dat de installatie vlot inzetbaar is voor onderzoek. Op aanvraag kan ze ook bezocht worden, niet alleen door landbouwers, die willen nagaan of anaerobe vergisting wel past binnen hun bedrijf, maar ook door burgers die zich vragen stellen bij de mogelijke inplanting van een biogasinstallatie in hun buurt.

www.povlt.be

Gratis onlineadvies voor tuinders

Via de website www.tuinbouwforum.be kan elke tuin-der sinds oktober 2007 zijn problemen voorleggen aan de experts van de Vlaamse Proeftuinen en aan collegatelers. Het POVLT was de aanvrager en de promotor van dit innovatieve vormingsproject, dat door de Vlaamse overheid gefinancierd wordt. De praktische uitwerking van het forum werd mogelijk dankzij de medewerking van EduWEST.be.

Het onlineadvies is gratis. Registratie is de enige voorwaarde die gesteld wordt voor deelname. De forum-animator, een medewerker van het POVLT, bewaakt de kwaliteit en de relevantie van nieuwe vragen op het forum en geeft toestemming tot publicatie van de vraag

Tuinders krijgen onlineadvies over 'beschutte' teelten.

op de website. Elke geregistreerde gebruiker kan op een vraag reageren. Het forum wil zoveel mogelijk telers met elkaar in contact brengen. Heeft een teler een probleem, dan is het heel nuttig om te weten of andere telers ermee te maken kregen en hoe zij het oplosten. Het forum wil echter ook een objectief en correct antwoord bieden, gesteund op onderzoek en feiten. Daarom stuurt de animator de vragen ook door naar gepaste experts, in eerste instantie van de proefcentra, maar in tweede instantie ook van bedrijven of universiteiten. De antwoorden worden voor iedereen zichtbaar op het forum geplaatst. De animator beëindigt elke vraagstelling met een eindconclusie, die goedgekeurd wordt door de deelnemende experts. In de projectfase was de doelgroep beperkt tot 'beschutte' teelten: serregroenten, witloof en sierteelt. Hun vragen worden op één forum gemengd, omdat ze aan een gelijkaardige problematiek onderhevig zijn, inzake hydrocultuur, klimaatregeling, biologische bestrijding, ... Zijn de ervaringen positief, dan wordt het forum in een latere fase aangevuld met een subforum voor openluchttuinbouwteelten en misschien zelfs voor akkerbouw en eetbare paddenstoelen.

www.tuinbouwforum.be

LANDBOUW EN MILIEU

Hernieuwbare energie op bedrijven

Met de hulp van externe experts voert het Provinciaal Centrum voor Landbouw en Milieu (Proclam vzw) van het POVLT sinds midden 2008 energieaudits uit bij landbouwbedrijven in de provincie West-Vlaanderen. Deze adviesdienst voor energie, bestemd voor gespecialiseerde akkerbouwbedrijven, veeteeltbedrijven en gemengde bedrijven, luistert naar de naam 'Enerpedia'. De dienst adviseert de landbouwers echter niet alleen om efficiënt met energie om te gaan. Daarnaast worden ook hernieuwbare alternatieven voor het invullen van de energievraag gesuggereerd en wordt de inpasbaarheid van energiegewassen op het bedrijf onderzocht. Opvolging van het advies kan immers leiden tot een besparing van 5 tot 10 procent. In het kader van het Enerpediaproject van het Instituut voor de aanmoediging van innovatie door wetenschap en technologie in Vlaanderen (kortweg IWT) maakt Proclam ook gedetailleerde innovatieplannen op en helpt het centrum bedrijven bij de invoering van nieuwe technologieën.

De lange naam van het Enerpediaproject luidt: 'Van energieaudit naar productie van hernieuwbare energie op gemengde en geclusterde landbouwbedrijven'. Het ging van start op 1 juli 2007 en loopt voor vier jaar (2007 - 2011). In de beginfase werkte Proclam op vijf proefboerderijen een auditmethode uit, om het energiprofiel van bedrijven in kaart te brengen en de efficiëntie van het verbruik na te gaan. Om als referentievoorbeeld te dienen, worden 70 bedrijven in heel Vlaanderen aan een energieaudit onderworpen.

Enerpedia kwam tot stand met de hulp van het Landbouwcentrum granen, eiwitrijke gewassen, oliehoudende zaden en kleine industrieteelten Vlaanderen vzw (LCG), het Interprovinciaal proefcentrum voor de aardappelteelt vzw (PCA) en de Vereniging varkenshouders vzw (VEVA). Het project wordt gefinancierd door het IWT en vijf sponsors.

Bestrijding van bodemerosie loont

Samen met Waalse en Noord-Franse partners probeerde Proclam vzw de voorbije vier jaar oplossingen te vinden voor de problematiek van bodemerosie. Begin 2003 startte het Interreg III A-project 'Maatregelen tegen Erosie en Sensibilisatie van de Agrariërs ter bescherming van het Milieu' (MESAM). De provincies West- en Oost-Vlaanderen, de Universiteit Gent, het departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid (LNE) en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) financierden het Vlaamse luik. Het doel bestond erin de bodemerosie aan te pakken over de regionale, provinciale en nationale grenzen heen.

De manier waarop de bodem bewerkt wordt, beïnvloedt de intensiteit van de bodemerosie door water. De resultaten van het interregionale onderzoek tonen aan dat niet-kerende bodembewerking (ploegloos boeren) een efficiënte maatregel vormt in de strijd tegen bodemerosie. Toename van organisch materiaal en goede doorworteling resulteren op lange termijn in een verbetering van de bodemstructuur, waardoor meer water kan infiltreren en de bodemdeeltjes minder snel losgemaakt en verplaatst worden. Achtergebleven vegetatieresten beschermen de bodem tegen rechtstreekse druppelinslag en remmen de snelheid van afstromend regenwater, waardoor de erosieve kracht van het water sterk gereduceerd wordt.

Bodembedekkers beschermen de bodem 's winters tegen afstroming en erosie, zelfs tot 90 procent, zo

blijkt uit het MESAM-onderzoek, door het verminderen van de verslamping van de bodem en het verhogen van de infiltratie. Hun wortelstelsel is erg belangrijk om de bodemstructuur op een perceel te behouden. Ingezaaide grasbufferstroken van 5 tot 6 meter breed houden water en sediment tijdelijk op.

Heel wat landbouwers blijken bereid te zijn om agromilieumaatregelen op het terrein te realiseren, al is erosie niet noodzakelijk de hoofdreden. Uit het MESAM-onderzoek blijkt dat een becijfering van het financiële verlies door erosie op bedrijfsniveau noodzakelijk is, om de bewustwording in de sector te vergroten. Ook dient nog duidelijker becijferd te kunnen worden wat de invloed is van erosiebestrijdende maatregelen (beheersovereenkomsten, aanschaf van nieuwe machines, verlies aan oppervlakte, ...) op het bedrijfseconomische resultaat. In afwachting van een duidelijk antwoord zijn financiële stimuli van de overheid voor erosiebestrijdende maatregelen zeker welkom.

Driftreductie en preventie van puntvervuiling

Het POVLT promoot via verschillende projecten de toepassing van milieubewuste spuittechnieken en het gericht gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Het Europese TOPPS-project (Training the Operators to prevent Pollution from Point Sources) is hiervan het meest ambitieuze project. Het voorziet in opleiding en demonstratie rond het vermijden van puntvervuiling. Het IJzerbekken is het pilootgebied waarbinnen intensief gewerkt wordt aan de bewustmaking van de gevolgen van puntvervuiling en hoe met die vervuiling omgegaan moet worden. Om de knelpunten te bepalen, werden enquêtes afgenomen bij 250 landbouwers in het IJzerbekken. In het kader van het TOPPS-project werd op een TOPPS-boerderij in Koksijde een biofiltersysteem geplaatst. Een biofilter is een eenvoudig systeem dat gevuld is met organisch materiaal en dat resten van gewasbeschermingsmiddelen op een biologische manier afbreekt.

Op hellende leem- of zandleemgronden treedt vaak bodemerosie of afspoeling van vruchtbare bodemdeeltjes op. Op korte termijn betekent erosie voor de landbouwer opbrengstverlies door het wegspoelen of onderspoelen van (kiem)planten, meststoffen, bestrijdingsmiddelen, ... Op lange termijn brengt bodemerosie een achteruitgang van de bodemkwaliteit en een vermindering van de gewasopbrengsten met zich mee. De landbouwer heeft er dan ook alle belang bij maatregelen te nemen om de vruchtbare landbouwgrond op zijn percelen te behouden.

Afhankelijk van het doptype, zorgt een spuittoestel met luchtondersteuning voor een driftreductie van 75 tot 90 procent ten opzichte van de klassieke spuittechniek.

Daarnaast lopen op het POVLT nog vier demonstratieprojecten van de Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling van de Vlaamse overheid, die vanuit het POVLT gecoördineerd worden of waarin het centrum

een actieve rol speelt. Het gaat om de projecten 'Drift beperken in de akkerbouw', 'Reductiemaatregelen voor chemische gewasbescherming en puntvervuiling bij de teelt van bladgroenten onder glas', 'Demonstratie en voorlichting rond driftreductie, puntvervuiling en bescherming van de toepasser', en 'Demonstraties rond spuittechniek versus puntvervuiling door gewasbeschermingsmiddelen'.

Naast deze projectwerking installeerde het POVLT een fytobak op het proefcentrum en op een landbouwbedrijf. Deze fytobakken werken volgens hetzelfde principe als de biofiltersystemen, maar kunnen grotere hoeveelheden water verwerken dat vervuild is met resten van gewasbeschermingsmiddelen. Op die manier kunnen het POVLT en de landbouwer het spoelen reinigingswater van het spuittoestel op een biologische manier verwerken.

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen staat de laatste jaren meer en meer onder maatschappelijke druk. Niet alleen de impact ervan op de volksgezondheid, maar ook op het milieu maakt dat producten aan steeds strengere eisen moeten voldoen. Vooral de invloed op de waterkwaliteit is een belangrijke parameter. De belangrijkste oorzaken van waterverontreiniging zijn puntvervuiling en drift. Puntvervuilingen zijn directe verliezen die los staan van het eigenlijke gebruik van de gewasbeschermingsmiddelen, maar die het gevolg zijn van handelingen met de middelen. Kritieke punten zijn vullen, spoelen en reinigen van het spuittoestel en omgaan met overschotten. Drift is dan weer de ongewenste verplaatsing van gewasbeschermingsmiddelen buiten het perceel door de wind en wordt mee bepaald door de toegepaste spuittechniek (zoals keuze van de doppen of het type spuittoestel).

'Met de klas de boer op' vierde een succesvolle vijfde verjaardag.

LANDBOUWEDUCATIE

Met de klas de boer op

Na vijf jaar werking blijkt het initiatief 'Met de klas de boer op' een succes te zijn: jaarlijks gaan zo'n 600 klassen op boerderijbezoek. Voor 'Met de klas de boer op' bouwde de provincie een landbouweducatief aanbod uit, bestaande uit les- en fotomateriaal, navorming en nieuwsbrief voor de leerkrachten, evenals een netwerk van bezoekboerderijen. Het initiatief brengt het aanbod niet alleen naar de school, maar staat ook in voor de selectie, begeleiding en vorming van de deelnemende land- en tuinbouwbedrijven. Deze actieve en duurzame bedrijven weerspiegelen de diversiteit

binnen de sector, van traditionele melkvee- en akkerbouwbedrijven tot paardenmelkerijen en fruitkwekers. 'Met de klas de boer op' kon de voorbije vijf jaar groeien dankzij Europese steun in het kader van een Interreg III-project. Daarbij werd samengewerkt en uitgewisseld met Le Savoir Vert, een gelijkaardig netwerk in de departementen Nord en Pas-de-Calais.

Jaarlijks gaan zo'n 600 klassen op boerderijbezoek.

ONDERWIJS

www.west-vlaanderen.be/onderwijs

PROVINCIAAL TECHNISCH INSTITUUT (PTI)

GOK scoort goed

De provinciale school PTI in Kortrijk maakte de voorbije drie jaar werk van Gelijke Onderwijskansen (GOK) voor alle leerlingen. Bij evaluatie door de onderwijsinspectie op 28 januari 2008 behaalde het PTI de gunstige score van 72,5 procent.

Het decreet Gelijke Onderwijskansen zag het levenslicht in september 2002. Dit geïntegreerde ondersteuningsaanbod wil alle kinderen dezelfde optimale mogelijkheden bieden om te leren en zich te ontwikkelen. Het GOK-decreet wil tegelijk uitsluiting, sociale scheiding en discriminatie tegengaan. Daarom heeft het speciale aandacht voor kinderen uit kansarme milieus.

Om rond te werken, koos het PTI twee thema's: socio-

emotionele ontwikkeling en taalvaardigheidsonderwijs. Het thema 'socio-emotionele ontwikkeling' werkte met een PTI-'pestactieplan'. De oudere leerlingen werden erbij betrokken via een peter- en meter-schapsproject op de campus Tuinbouwschool en een speelplaatswerking op de campus Karel de Goede. Bij het oplossen van pesterijen werden zowel leerlingen, ouders als leerkrachten betrokken. Waar nodig werd de hulp van externen ingeroepen. Binnen het thema 'taalvaardigheidsonderwijs' liep het 'posterproject'. Regelmatig werden nieuwe woorden en hun betekenis aangebracht op de muren. De leerlingen van de eerste graad vormden de doelgroep. Op die manier werd het

Leerlingen van het PTI bekwamen zich in het produceren van appelwijn.

Leerlingen produceren appelwijn

De leerlingen van het zesde jaar Biotechnische Wetenschappen van het PTI in Kortrijk produceerden in oktober 2007 zelf appelwijn. Biotechnische Wetenschappen is een wetenschappelijke opleiding met een groot aantal uren exacte wetenschappen, waarbij de theorie verduidelijkt en aangevuld wordt met laboratoriumproeven. Zo leent het 'verwijnen' van appels zich uitstekend om basisbegrippen uit fysica, scheikunde en biologie in te oefenen en dieper in te gaan op analysemethodes als titratie, spectrofotometrie of gaschromatografie.

In 2007 werd het scheikundelokaal heringericht, met de steun van de provincie. Een gaschromatograaf, geschonken door Janssen Pharmaceutica, werd geïnstalleerd door het Research Institute for Chromatography, dat ook opleiding voorzag. De K.U. Leuven Campus Kortrijk leverde een uitgebreid assortiment hoogstamappels voor de productie van appelwijn.

www.pti.be

taalbeleid aan het PTI verder uitgebouwd.

De onderwijsinspectie kwam de GOK-werking van het PTI op 28 januari 2008 doorlichten. De inspecteurs maakten hun rapport op aan de hand van vaststellingen in verband met de beginsituatieanalyse, de zelfevaluatie, de keuze, de concrete uitvoering en het bereiken van de doelstellingen. De school scoorde op alle domeinen gunstig.

SCHOOL VOOR BESTUURSRECHT (SBR)

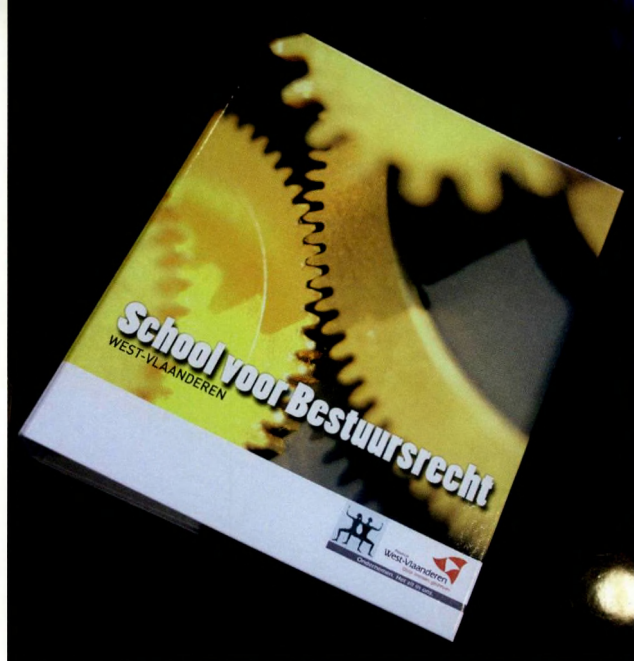
De cijfers

In het werkjaar 2006 - 2007 telde de School voor Bestuursrecht (SBR) 1.896 individuele cursisten, afkomstig uit de provincie West-Vlaanderen, 62 West-Vlaamse gemeenten en 41 West-Vlaamse OCMW's. Daarvan zaten er 183 in het basisjaar, 180 in de modules en 1.598 in nieuwe of interne opleidingen die buiten het reguliere circuit georganiseerd werden. 65 cursisten volgden zowel cursussen uit het basisjaar als uit de modules of de nieuwe opleidingen. De groep vertegenwoordigde een totaal van 30.612 lestijden.

15 cursisten sloten hun volledige opleiding aan de School voor Bestuursrecht met vrucht af en behaalden het eindgetuigschrift. 24 cursisten behaalden het getuigschrift van het tweede jaar. De getuigschriften werden op 19 oktober 2007 aan de laureaten overhandigd tijdens een academische zitting in de raadzaal van het stadhuis van Waregem.

In het werkjaar 2006-2007 telde de School voor Bestuursrecht 1.896 individuele cursisten.

Herstructurering

De herstructurering van de School voor Bestuursrecht op basis van de vormingsbehoeften van de lokale besturen neemt steeds meer vorm aan. In het najaar van 2007 werd gestart met de nieuwe basisopleiding. Met deze opleiding zet de SBR een eerste stap om het aanbod nog meer af te stemmen op de vragen van de lokale besturen. Ondertussen wordt voortgewerkt aan het modulaire aanbod, waarbij alle vakken samengebracht worden in kennisdomeinen, die nauw aansluiten bij de verschillende activiteiten van een lokaal bestuur. In 2007 werd ook de website www.schoolvoorbestuursrecht.be volledig vernieuwd, om de interactiviteit met de lokale besturen te verhogen.

Nieuwe initiatieven

In samenwerking met diverse diensten en instanties lanceerde de SBR in het werkjaar 2006 - 2007 ook een hele reeks nieuwe initiatieven: Basisopleiding voor stadswachten, Interne opleiding gemeentedecreet, Duitse en Franse taal en cultuur (toerisme), Kwaliteit in openbaar groen, Klantvriendelijke omgang met personen met een handicap voor museumpersoneel, Deontologische code en afsprakennota en Opleiding huisvestingsconsulenten.

www.schoolvoorbestuursrecht.be

Nieuwe dienstverlening

Het West-Vlaamse Instituut voor Vorming van Overheidspersoneel (WIVO) maakte in 2007 zijn strategisch plan op voor de komende acht jaar. Daarbij koos WIVO ervoor om de vier werkdomeinen verder te verdiepen: 'vorming, training en opleiding', 'consulting', 'coaching' en 'assessment en selectie'. Dit gebeurt aan de hand van een nieuwontwikkeld competentiemodel én een nieuw competentiespel, waardoor het gebruik van competenties voor iedereen toegankelijk wordt. 'Competenties in Kaart' werd op 12 en 19 november voorgesteld op de klantendagen in Gent en Roeselare, waarop WIVO 49 besturen bereikte.

In het kader van het gemeentedecreet en de rechtspositieregeling ontwikkelde WIVO een aantal nieuwe diensten. 'Interne controle' werd voorgesteld op het jaarlijkse congres van de Vlaamse Federatie van Gemeentesecretarissen. Zo'n 120 geïnteresseerden woonden de workshop bij. De 'evaluatie van de decreta-
le graden' is eveneens een nieuwe vorm van dienstverlening. Het gemeentedecreet bepaalt dat een bijzondere gemeenteraadscommissie de secretaris, de adjunct-secretaris en de financieel beheerder beoordeelt. WIVO kan hierbij optreden als externe deskundige die maatwerk aflevert.

WIVO organiseerde in 2007 ook een tweedaagse opleiding voor ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor het uitwerken van samenwerkingsvormen tussen gemeente en OCMW. Als ze beter, meer of anders willen samenwerken, kunnen ze voortaan gebruikmaken van een stappenplan.

Na het verkiezingsjaar 2006 stelde WIVO in 2007 een nieuwe Algemene Vergadering (88 leden) en een nieuwe Raad van Bestuur (35 leden) samen voor zes jaar.

www.wivo.be

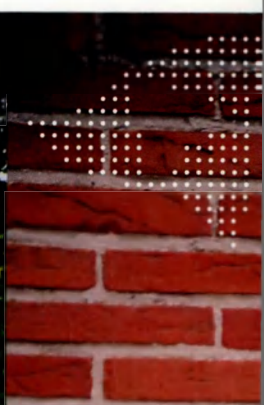
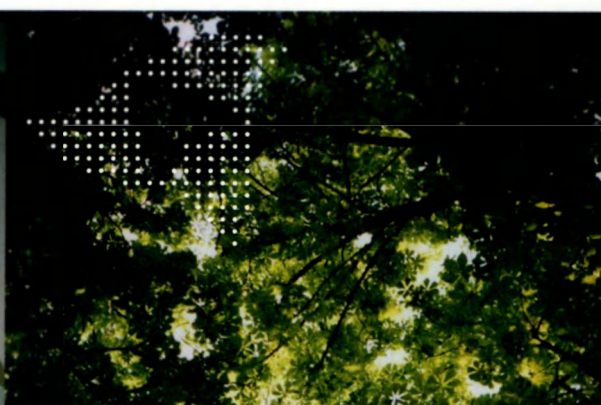
KWALITEIT. HET ZIT IN ONS.

West-Vlaanderen als kwalitatieve topregio

WELZIJN
112

LEEFOMGEVING
126

INFRASTRUCTUUR
146

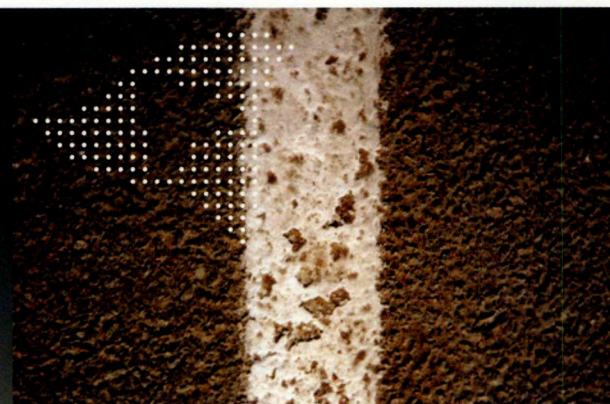
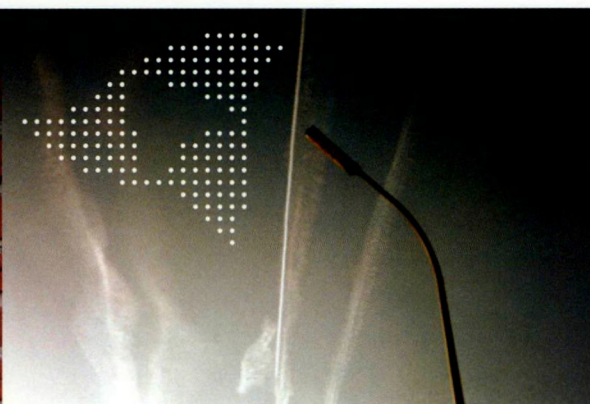

www.west-vlaanderen.be/kwaliteit

GEBIEDSGERICHTE WERKING
EN EXTERNE RELATIES 152

VEILIGHEID
168

WELZUN

WELZIJN

www.west-vlaanderen.be/welzijn

Een klare kijk op diversiteit

Met de campagne 'Een klare kijk op diversiteit' wou de provincie alle West-Vlamingen, in het kader van het Europees Jaar van Gelijke Kansen voor Iedereen, wijzen op de voordelen van de toenemende diversiteit in onze samenleving. De stad Brugge was mede-organisator. De campagne bestond uit twee luiken: een tentoonstelling en vier gefilmde portretten.

Tussen 17 september en 23 oktober 2007 gidste een tentoonstelling in het Grootseminarie in Brugge zo'n 1.500 bezoekers - vooral jongeren - door de leefwereld van personen met een handicap. De module 'Ontmoeting met het donker', verzorgd door 'Zicht op Cultuur' van Blindenzorg Licht en Liefde, leidde de bezoeker doorheen een volledig verduisterde ruimte, met nagebouwde straat, bar en park. De tweede module 'Schijnwerpers op Inclusie & Diversiteit' was een fototentoonstelling samengesteld door Ouders voor Inclusie en fotograaf Norbert Maes. Ze gaf een beeld van 13 inclusiemomenten van kinderen met een handicap in hun dagelijkse leven. Beide modules werden aangevuld met uitleg door het Koninklijk Medisch Pedagogisch Instituut (KMPI) Spermalie (over handicaps) en Handicap International (over landmijnen en clusterbommen).

Aanvullend werden vier filmportretten vastgelegd van West-Vlamingen die elk een diversiteitsaspect vertegenwoordigen. De vier positieve verhalen werden tijdens de '10 dagen voor Gelijke Kansen' uitgezonden op de regionale televisie, van 20 tot 30 oktober 2007. Nadège, een niet-begeleide minderjarige vluchteling uit Rwanda is volledig geïntegreerd in leper. Charlotte is ernstig fysiek gehandicapt, maar volgt gewoon de activiteiten van Chiro Oudenburg. Guido volgt de opleiding 'vroedvrouw' (de term 'vroedman' bestaat niet) aan de Katho in Kortrijk en leert de kijker iets over gender, de sociale rolverdeling tussen mannen en vrouwen. Chantal ten slotte, een holebivrouw uit Oostende, relativeert het belang dat sommigen aan seksuele geaardheid hechten.

Een tentoonstelling in het Grootseminarie loodste zo'n 1500 bezoekers door de leefwereld van personen met een handicap.

Armen krijgen stem

In 2007 gaf de provincie West-Vlaanderen het startschot voor het Provinciaal Armoedeoverleg met alle West-Vlaamse erkende Verenigingen waar Armen het Woord nemen: Wieders (Brugge), t' Hope (Roeselare), 't Schoederkloptje (Zarren), 't Kringske (Izegem), Ōze Plekke (Brugge), Aktie (Kortrijk) en de Beweging van Mensen met een Laag Inkomen en Kinderen (Oostende). Op dit overleg komen vertegenwoordigers uit de verenigingen samen, zowel mensen die in armoede leven als andere betrokkenen (vrijwilligers en/of professionele medewerkers).

Via dit overlegorgaan wil de provincie van het armoedebeleid een 'gedragen' beleid maken. Ze wil haar beleid onder meer toetsen aan de ervaringen van mensen die armoede van binnenuit kennen. In het Provinciaal Armoedeoverleg komen mensen in armoede zelf aan het woord, worden ze gehoord en actief betrokken bij de beleidsvorming. Rond de tafel worden concrete beleidsvoorstellen besproken, maar kunnen ook knelpunten aan bod komen. Samen gaan de gesprekspartners op zoek naar provinciale initiatieven die een antwoord kunnen bieden op de noden van mensen in armoede. Het overlegorgaan draagt bovendien bij tot ontmoeting en uitwisseling tussen de West-Vlaamse verenigingen waar Armen het Woord nemen en schept ruimte om tot gemeenschappelijke acties te komen.

Samenwerking met t' Hope in Roeselare

Met de vzw t' Hope uit Roeselare ging de provincie West-Vlaanderen in januari 2007 in zee om een ervaringsdeskundige in armoede en sociale uitsluiting tewerk te stellen. T' Hope is een Vereniging waar Armen het Woord nemen. De vereniging brengt mensen samen die in armoede leven. Via de samenwerking met t' Hope wil de dienst Welzijn zijn armoedebeleid toetsen aan de ervaringen van mensen die in armoede en sociale uitsluiting leven. Bovendien wil de dienst een kwalitatief vormingsaanbod rond kansarmoede uitbouwen en promoten naar andere armoedeverenigingen en naar de hulpverlening in West-Vlaanderen.

Het verhaal van Monique

Sinds haar geboorte ondervond Monique uit Roeselare kansarmoede aan den lijve. Zowel in haar jeugd als later leerde Monique alle facetten van de armoede kennen: ze kreeg geen kansen om te studeren en kon amper rondkomen met haar inkomen. Haar woning was in slechte staat en ze voelde de misprijzende blikken van andere mensen. Door in Gent een vierjarige opleiding van vzw De Link te volgen, kon Monique de cirkel doorbreken. Vandaag werkt ze als ervaringsdeskundige in de armoede en sociale uitsluiting samen met Joke van t' Hope vzw rond kansarmoede en hulpverlening. Met haar doorleefde kennis helpt Monique de provincie om haar armoedebeleid uit te werken.

Studiedag 'Armoede en Energie'

Voor de vijfde studiedag over armoede koos de dienst Welzijn in 2007 het actuele thema 'Armoede en Energie'. Aan de studienamiddag in het Openluchtcentrum Duin en Zee in Oostende namen zo'n 150 mensen deel.

Energie is een basisbehoefte en zou voor iedereen toegankelijk moeten zijn. Sinds de vrijmaking van de energiemarkt in 2003 stegen de prijzen evenwel, waardoor mensen die in armoede leven extra kwetsbaar werden. De deelnemers aan de studiedag maakten kennis met projecten die oog hebben voor deze kwetsbare groep bij energiedossiers.

Er is nog heel wat werk aan de winkel. Diverse diensten van de provincie werken dan ook actief rond dit thema. Dit vertaalt zich in projecten als de 'Klimaatwijken', een vormingsaanbod voor kansengroepen en de ondersteuning van sociale verhuurkantoren. De provincie ondersteunt ook het project 'Energiesnoei-ers'. Daarbij voeren sociale-economiebedrijven energiscans en gratis kleine energiebesparende maatregelen uit bij kwetsbare bewoners.

Clean ship, No shit

Alcohol en druggebruik zijn een hedendaags maatschappelijk probleem. Ook de zeevisserij ontsnapt hier niet aan. Die wordt geconfronteerd met een specifieke problematiek: het varende bedrijf, weg van de veiligheid van het land. Alcohol en andere drugs kunnen een weerslag hebben op het veilig functioneren van alle opvarenden. Misbruik verhoogt ook sterk de kans op arbeidsongevallen en de werkefficiëntie komt in het gedrang.

Diverse betrokkenen en vertegenwoordigers van de visserijsector (Maritiem Instituut Mercator, Koninklijk Werk Ibis en Rederscentrale) engageerden zich daarom tot de opmaak van een alcohol- en drugsbeleidsplan specifiek voor de sector. Vanuit de provincie werkten de diensten Welzijn en Economie (Landbouw en Visserij) mee. Het plan stelt duidelijke regels en voorziet stappen om werknemers te oriënteren naar hulpverlening, naast vorming en sensibiliseringscampagnes. De voordelen zijn: een veiliger werkomgeving, verbetering van het welzijn op het werk, behoud van werk, verbetering van de economische situatie en een positiever imago voor de visserijsector.

De campagne 'Clean ship, No shit' werd gefinancierd door de provincie West-Vlaanderen. Ze gaf het startsein voor de implementatie van het beleid. De postercampagne werd gelanceerd op 12 december 2007, samen met het ontvouwen van een spandoek in het Maritiem Instituut Mercator in Oostende. Leerlingen van het instituut ontwierpen de spandoeken met de slogan 'Clean ship, No shit'. Daarmee gaven de toekomstige zeelieden een signaal aan de sector, dat ze willen werken aan een drugvrije werkplek met een positief imago.

www.west-vlaanderen.be/drugpreventie

Leerlingen van het Maritiem Instituut Mercator ontvouwen een spandoek als start van de 'Clean Ship, No Shit'-campagne.

Drugmobiel rijdt verder uit

De 'Hippe Kick(er) Zonder ...', beter bekend onder zijn roepnaam 'Drugmobiel', was een initiatief van de Welzijnsraad Arro Ieper, mee gefinancierd en sterk gepromoot door de provincie West-Vlaanderen. De Drugmobiel is een interactieve, didactische, mobiele ruimte met allerhande pakketten, video's, interactieve spellen, ... rond sociale vaardigheden. Ze maken kinderen en jongeren sociaal vaardig en sterker om geen drugs te gebruiken.

Drie jaar lang organiseerde de Drugmobiel preventieactiviteiten in het basisonderwijs. Hij bezocht 74 van de 77 basisscholen in het gerechtelijke arrondissement Ieper. Kinderen van het derde kleuter tot en met het zesde leerjaar werkten met preventiepakketten en sleutelfiguren (gemeentelijke beleidsvoerders en diensten, politie, betrokken hulpverleners en preventiewerkers, ...) werden rond de tafel samengebracht. Voor de opmaak van een strategisch middelenbeleidsplan kunnen de lokale besturen van de tien betrokken gemeenten een beroep doen op de deskundige begeleiding van een preventiewerker van Middelpunt CGG Preventie alcohol & drugs West-Vlaanderen. Dit is een samenwerkingsverband van twee Centra Geestelijke Gezondheidszorg, nl. Largo in Roeselare en Oostende. De provincie subsidieert de voltijdse preventiewerker van 'Middelpunt'.

Een bevraging toonde aan dat 78 procent van de basisscholen vragende partij was voor een 'trajectbegeleiding op maat van de school'. De scholen ondervinden immers moeilijkheden om de preventiepakketten effectief en efficiënt in de schoolwerking te integreren.

De Drugmobiel bezoekt de basisscholen van de leperse regio.

Interactieve spellen maken kinderen sociaal vaardig en sterker om het gebruik van drugs te voorkomen.

Daarom investeren de betrokken lokale besturen de komende jaren verder in Drugmobiel 2.

Na de eindevaluatie is een eindrapport met dvd en draaiboek ter beschikking, voor kennis- en ervarings-overdracht in andere West-Vlaamse regio's.

www.drugmobiel.be

Niet te jong voor verlies

De werkgroep Kinderen en Palliatie van de Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen, de vier netwerken palliatieve zorg van de provincie West-vlaanderen en het provinciebestuur stelden in het najaar van 2007 het project 'Niet te jong voor verlies' voor. Dit sensibiliseringsproject werd op vier locaties voorgesteld (Kortrijk, Roeselare, Brugge, Diksmuide) en bereikte ruim 450 geïnteresseerden. Het wilde hulpverleners en leerkrachten een aanzet geven, om kinderen en jongeren bij palliatieve zorg te betrekken.

Kinderen en jongeren bij een ziekteproces en naderend sterven betrekken, is immers geen vanzelfsprekendheid. Vanuit een natuurlijke beschermingsreflex worden kinderen vaak afgeschermd. Verbergen helpt evenwel niet. Praten wel. De meeste kinderen beschikken bovendien over voldoende veerkracht om met ziekte en sterven om te gaan, op voorwaarde dat ze psycho-emotionele ondersteuning ondervinden van volwassenen uit hun omgeving.

Ouders verwachten van hulpverleners ruggensteun en deskundigheid bij de opvang van hun kinderen. Hulpverleners hoeven geen therapeuten te worden, maar moeten wel in staat zijn om het gezin zo te ondersteunen dat ouders en kinderen verder kunnen. Daartoe werden drie werkinstrumenten gemaakt: een sensibiliseringspakket voor hulpverleners, het kinderboek 'Een bed bij het raam' van Sylvia Vanden Heede en de website www.palliatieve-zorg-en-kinderen.be.

www.palliatieve-zorg-en-kinderen.be.

Palliatieve dagopvang doorgelicht

In 2007 werd een kwalitatief en kwantitatief onderzoek verricht naar de aard van en de behoefte aan palliatieve dagopvang in de provincie West-Vlaanderen. Het onderzoek, gefinancierd door de provincie, ging na of de palliatieve dagcentra een meerwaarde bieden, zowel ten aanzien van de geriatrische dagverzorgingscentra als binnen het geheel van de palliatieve zorg.

De meeste kinderen beschikken over voldoende veerkracht om met ziekte en sterven om te gaan.

Ook werd onderzocht of er binnen de provincie West-Vlaanderen nog regio's zijn met behoefte aan palliatieve dagopvang.

Uit het onderzoek blijkt dat er verschillen zijn in bezoekersprofiel tussen de palliatieve en geriatrische dagopvang. In een palliatief dagcentrum is de bezoeker gemiddeld 63 jaar oud, met een (levensbedreigende) oncologische diagnose. Hij woont binnen een straal van 20 km van het dagcentrum en bezoekt dit een beperkt aantal keren. Zijn mentale toestand is goed, hij is op de hoogte van zijn diagnose en op een bewuste manier bezig met het levenseinde. Een bezoeker van een geriatrisch dagverzorgingscentrum is gemiddeld 79 jaar oud, met een niet-oncologische diagnose. Hij woont niet verder dan 10 km van het dagcentrum en bezoekt dit meestal meer dan 80 maal. Verbale communicatie en oriëntatie in tijd en ruimte vormen vaak een probleem. Aangezien ze een ander type van patiënten opvangen, hebben palliatieve dagcentra dus een reden van bestaan naast de geriatrische dagverzorgingscentra. Er blijkt ook een duidelijk verschil in het aanbod van zorg en activiteiten tussen de twee settings. In de geriatrische dagverzorgingscentra is er een groot aanbod van gezelschapsspelen en bewegingsactiviteiten voor de (re)activatie van de bezoekers. Hen wordt evenwel geen kans geboden stil te staan bij ziekte, afscheid, dood, ... wegens gebrek aan personeel dat er ook niet voor opgeleid is. De conclusie is dan ook dat de meeste palliatieve patiënten niet op hun plaats zitten in een geriatrisch dagverzorgingscentrum. In een palliatief dagcentrum is de fysieke zorg ook complexer, gezien de aard en het

Het Heidehuis in Sint-Andries, een voorbeeld van palliatieve dagopvang.

stadium van de aandoeningen. De ondervraagde hulpverleners uit een netwerk met palliatief dagcentrum ervaren dit initiatief als een meerwaarde. De hulpverleners uit een netwerk zonder palliatieve dagopvang zouden zo'n dagcentrum een waardevolle aanvulling vinden op het bestaande palliatieve zorgaanbod. Een palliatief dagcentrum biedt patiënten de kans om het einde van hun leven op een meer kwalitatieve manier in te vullen, door het aanbieden van comfortzorg, activiteiten, contact met lotgenoten en een open sfeer. De studie gaf ook een aantal belangrijke aandachtspunten voor een eventuele uitbreiding van de palliatieve dagopvang binnen de provincie. Het is niet evident om patiënten warm te maken voor een palliatief dagcentrum en om aan voldoende bezoekers te komen, wat de centra meteen in een kwetsbare financiële positie plaatst. Aan de drempelverlaging moet nog gewerkt worden. Een palliatief dagcentrum heeft

bovendien een beperkte actieradius: meer dan 80 procent van de bezoekers woont niet verder dan 20 km en ze komen nauwelijks uit andere netwerken. Nieuwe palliatieve dagcentra zouden zo ingeplant kunnen worden, dat ze meerdere netwerken bestrijken. Aan de eventuele uitbreiding van de palliatieve dagopvang moet ook een grondige communicatie voorafgaan tussen de verschillende spelers binnen een netwerk over de toeleiding van patiënten. Aangezien het om een relatief kleine groep patiënten gaat, is het financieel gezien wellicht niet aangewezen om volledig nieuwe accommodatie voor palliatieve dagopvang te voorzien. Wellicht zijn er tussenoplossingen mogelijk in geriatrie centra of Palliatieve Zorgeenheden.

www.pzwvl.be

Behoeften van senioren in beeld gebracht

Onder grote belangstelling van beleidsvoerders en senioren werden in Streekhuis Tillegem op 19 juni 2007 de resultaten voorgesteld van een bevraging naar de behoeften van senioren in de eerste 20 West-Vlaamse gemeenten. De voorbije jaren kregen het provinciebestuur en het West-Vlaams Overleg Adviesraden van Senioren (WOAS) regelmatig de vraag tot ondersteuning bij de opmaak van een gemeentelijk ouderenbeleidsplan. Daarom boden ze de lokale besturen een totaalpakket aan waarmee ze de behoeften van de plaatselijke senioren in beeld konden brengen. Het pakket omvatte een gestandaardiseerde vragenlijst (rond thema's als huisvesting, buurtkenmerken, mobiliteit, onveiligheidsgevoelens, informatieverstrekking, zorg- en dienstverlening, maatschappelijke participatie, vrijetijdsactiviteiten, ...), een draaiboek voor de onderzoeksbegeleiders en de verwerkings- en analysesoftware.

Los van de resultaten versterkte het proces ook de samenwerking tussen de lokale seniorenadviesraden en gemeentebesturen. In een volgende fase zullen nog een tiental lokale besturen aan het onderzoek deelnemen.

Monitor voor lokaal ouderenbeleid

Op 6 november 2007 werd in het provinciehuis Boeverbos 'Schaakmat of aan zet? Monitor voor lokaal ouderenbeleid in Vlaanderen' voorgesteld aan lokale, provinciale en Vlaamse beleidsverantwoordelijken en aan de ouderengroep zelf. Deze publicatie is het resultaat van een samenwerking tussen de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP), het West-Vlaams Overleg Adviesraden van Senioren (WOAS), de Vrije Universiteit Brussel en uitgeverij Vanden Broele. Het pionierswerk dat aan de basis ligt van deze publicatie, gebeurde in West-Vlaanderen en werd in een later stadium overgenomen door de andere provincies. Het boek presenteert de kerncijfers van diverse oude-

Meer dan 35.000 ouderen werden bevraagd voor de Monitor voor lokaal ouderenbeleid.

renbehoeftenonderzoeken. De kerncijfers of indicatoren hebben betrekking op de thema's uit de vragenlijst en zijn gegroepeerd in vijf hoofdstukken: sociodemografische factoren, woonsituatie en buurt, gezondheid, zorg en hulpverlening, welbevinden, en maatschappelijke participatie. Dit boek is het eerste in een reeks rond vergrijzing in Vlaanderen en geeft voornamelijk algemene cijfers. De volgende boeken zullen meer thematisch in de diepte gaan.

Beleidsmakers zijn meer en meer vragende partij om hun beleid te baseren op wetenschappelijk onderbouwde indicatoren. Met het oog op de opmaak van lokale (gemeentelijke) ouderenbeleidsplannen werden daartoe meer dan 35.000 ouderen bevraagd. Bij het verzamelen van de gegevens (antwoorden op de gestandaardiseerde vragenlijst) kregen de lokale besturen zowel inhoudelijke als methodologische ondersteuning van de provinciale ouderendiensten en

De gebroeders Verreth figureerden in een toneelstuk over ouderen[mis]behandeling.

de provinciale Steunpunten Sociale Planning. Hierbij speelden de provincies ten volle hun rol als kennispartner uit. De onderzoeksresultaten en de analyse ervan zijn terug te vinden in 'Schaakmat of aan zet? Monitor voor lokaal ouderenbeleid in Vlaanderen'. Ze vormen de basis voor het beleid om, samen met de ouderen, een wetenschappelijk gefundeerd ouderenbeleid uit te bouwen.

Ouderenmis(be)handeling in de schijnwerpers

De dienst Welzijn van de provincie zet zich al meer dan tien jaar in om huiselijk geweld te bestrijden en de opvang van en hulp aan slachtoffers en daders te verbeteren. In het kader van de Witte Lintjescampagne 2007 tegen intrafamiliaal geweld zette de dienst het thema ouderenmis(be)handeling extra in de schijnwerpers.

De provincie bood het toneelstuk 'Georges' gratis aan de West-Vlaamse bevolking aan. De namiddagvoorstelling in de Koninklijke Zaal van de Ieperse Lakenhallen vond plaats op 21 november 2007 en werd bijgewoond door ruim 200 geïnteresseerden. Het toneelstuk laat zien dat ouderenmis(be)handeling vele gezichten heeft: lichamelijk of seksueel, materieel of financieel, psychisch misbruik, schending van de rechten, verwaarlozing, ...

Jeugdraad vraagt aandacht

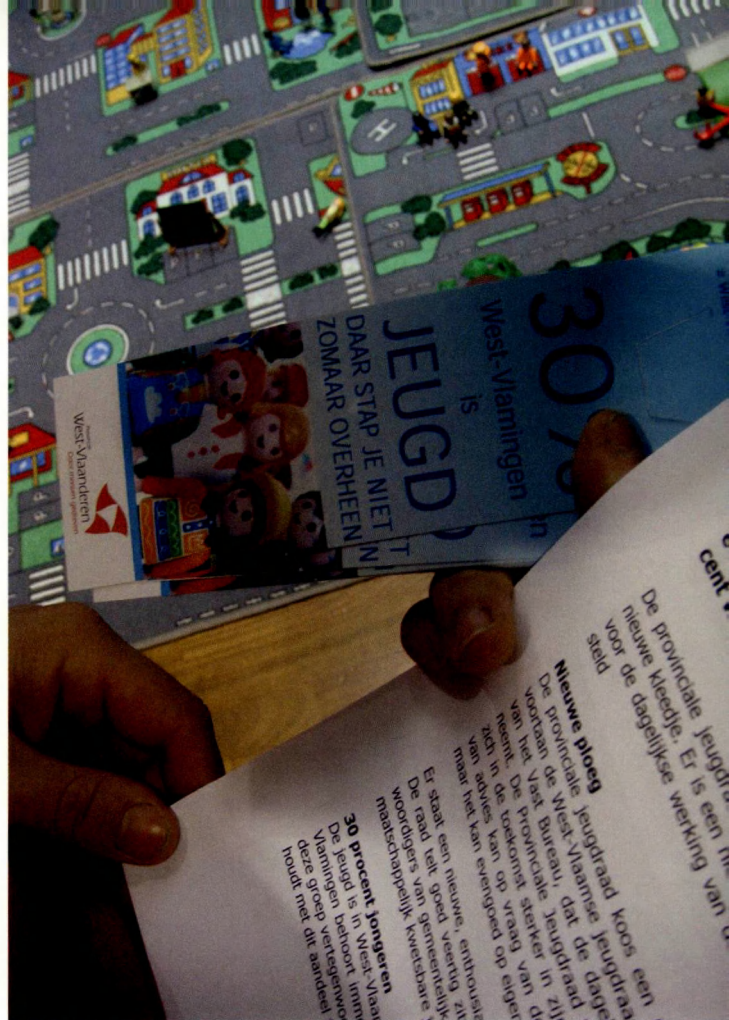
De provinciale jeugdraad vatte op 21 juni 2007 post aan de deuren van de provincieraadzaal in Provinciehuis Boeverbos in Brugge. Met een speelse campagne vroeg hij de aandacht van de raadsleden om de West-Vlaamse jongeren niet uit het oog te verliezen. De jeugdraad vindt het belangrijk dat het beleid rekening houdt met het aandeel van 30 procent jongeren onder de West-Vlaamse bevolking. Met de actie wilde de jeugdraad zijn eigen werking kenbaar maken en zich aanbieden voor beleidsadvies. Elk raadslid kreeg een geheugensteuntje in de vorm van een bladwijzer.

Overleg rond repetitieruimtes

De provinciale jeugddienst en de vzw Repetitieruimtes organiseerden in 2007 in het regionaal centrum voor jongerencultuur Het Entrepot in Brugge een overleg rond het beheer van repetitieruimtes voor (kandidaat-) beheerders. Muziek vormt immers een essentieel onderdeel van de jongerencultuur. Een geschikt repetitielokaal draagt bovendien bij tot een meer actieve en kwaliteitsvolle creatie. Op het overleg kwamen diverse noodzakelijke en praktische onderwerpen aan bod, zoals het beheer van repetitieruimtes, contracten en huishoudelijke reglementen, kosten en baten, verhuursystemen, promotie, het betrekken van muzikanten, aankoop en onderhoud van materiaal, ...

Subsidie voor festivals

Jonge projectenmakers of muziekfestivalorganisatoren kunnen een beroep doen op de provincie voor financiële ondersteuning bij het opzetten van hun project of festival. Zo zagen in 2007 twintig projecten en festivals het levenslicht dankzij de provinciale steun. De adviescommissie adviseerde de deputatie om in het totaal zo'n 24.000 euro ondersteuning te bieden aan startende muziekfestivals. Het gaat telkens om niet-commerciële, originele initiatieven door en voor

De provinciale jeugdraad vroeg de provincieraadsleden om rekening te houden met de 30 procent jongeren onder de West-Vlaamse bevolking.

jongeren, met een regionale uitstraling. Zo vond in OC 't Klokhuis in Beveren-Leie in februari 2007, met de steun van de provincie, de tweede editie plaats van Job*Rock, een combinatie van een muziekfestival en een jobbeurs met interimkantoren, bedrijven, VDAB, ... De doelgroep bestond uit 16- tot 30-jarigen. Werkzoekenden kregen gratis toegang.

Weerbaar met Rots en Water

Arktos vzw en de provincie West-Vlaanderen organiseerden in 2007 samen meerdere gratis initiatiedagen 'Rots en Water' voor mensen uit het jeugdwerk, de jeugdhulpverlening en het onderwijs. Ze vonden plaats in Roeselare, Brugge en Kortrijk. De sessies handelden over een psychofysieke methodiek, die de weerbaarheid versterkt en de mentale en sociale vaardigheden bij jongeren tracht te verbeteren. Om-

De provinciale jeugddienst organiseerde een overleg rond het beheer van repetitieruimtes.

dat 'Rots en Water' op die manier agressieregulerend werkt en tot een groter empathisch vermogen leidt, heeft de methode een preventieve waarde ten aanzien van geweld en pestgedrag.

Herkenning bij echtscheiding

Scheiden is lang geen uitzondering meer. Op elke drie huwelijken wordt er één ontbonden. Daardoor groeit één op de vier kinderen volgens de statistieken op met gescheiden ouders. Onderzoeksliteratuur laat zien dat de scheiding van de ouders voor kinderen bijna altijd een ingrijpende en in veel gevallen een pijnlijke gebeurtenis is, waarvan de verwerking jaren kan duren. Ze komen soms ook in vervelende of pijnlijke situaties terecht, waar ze zelf geen schuld aan hebben. Ze voelen zich vaak niet of verkeerd begrepen. Om kinderen van gescheiden ouders een hart onder

De weerbaarheid van jongeren versterken was een van de doelstellingen van de initiatiedagen 'Rots en Water'.

de riem te steken en andere kinderen meer begrip te laten opbrengen, maakte de provinciale jeugddienst twee krantjes aan met herkenbare situaties, getuigenissen, verhalen, uitspraken, ... Het krantje 'Een op de vier kinderen heeft gescheiden (sch)ouders' was bestemd voor kinderen uit de lagere school (8 tot 12 jaar). Het andere krantje 'echtSCHEIDEN - wanTROUWEN' mikte op tieners (13 tot 16 jaar). De gratis krantjes werden elk op 35.000 exemplaren gedrukt en ruim verspreid in de provincie via scholen, Jongerenadviescentra (JAC's), Centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's), bibliotheken en jeugdorganisaties.

Bijstand voor bijzondere jeugd

De vzw Oranjehuis werkt in de streek van Kortrijk - leper met jongeren en gezinnen, die omwille van een 'problematische opvoedingssituatie' thuis, op school

Met de steun van de provincie kocht de vzw Oranje de Heerlijkheid van Heule aan.

NOORD/ZUID

Tien jaar Kleur Bekennen

of op het werk met ernstige problemen te maken krijgen. Ze moeten vaak de natuurlijke omgeving van het eigen, ondersteunende gezin missen en krijgen hulp vanuit de 'bijzondere jeugdbijstand'. De vzw Oranje-huis is een van deze voorzieningen. Voor haar werking kocht de vzw net buiten de dorpskom van Heule 'De Heerlijkheid van Heule' aan, met steun van de provincie West-Vlaanderen, de stad Kortrijk en de Vlaamse overheid. In deze beschermde vierkantshoeve uit de dertiende eeuw worden diverse initiatieven samengebracht ten behoeve van de jongeren in de bijzondere jeugdbijstand, zoals een biologische boerderij, tewerkstellingsateliers, een dagcentrum en gastenverblijven.

Het project 'De Heerlijkheid' wordt samen met mensen uit de omgeving uitgebouwd, aangezien er ook een gemeenschapscentrum in ondergebracht zal worden. Hierdoor krijgt zowel de Heerlijkheid als de sector 'bijzondere jeugdbijstand' een geïntegreerde plaats in de maatschappij. De provinciale subsidie zal uiteindelijk ruim 250.000 euro bedragen. Daarmee ondersteunt de provincie de woonzorg voor een 'bijzonder' deel van haar jeugdige bevolking.

www.west-vlaanderen.be/jeugd

In 1998 startte de toenmalige staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking Réginald Moreels 'Kleur Bekennen' op, om het aanbod rond mondiale vorming te promoten in scholen en jeugdwerk. Bij dit opzet vormde de provincie van meet af aan een belangrijke partner. Het project evolueerde intussen tot een programma dat scholen ondersteuning biedt, om met hun leerlingen op een gestructureerde manier aan wereldburgerschap te werken. Vandaag is 'Kleur Bekennen' een actieve speler in het Provinciaal Noord-Zuid Centrum.

'Kleur Bekennen' bereikte in 2007 in de provincie West-Vlaanderen 78 scholen. Meer dan 29.000 kinderen en jongeren maakten op die manier samen met hun leerkrachten kennis met thema's als Noord/Zuid, duurzame ontwikkeling, mensenrechten, vrede, ... Op een actieve manier probeert 'Kleur Bekennen' de kijk van jongeren op het Zuiden te nuanceren, hun solidariteit te versterken en hun horizon te verruimen. Omwille van hun uitstekende mondiale projectwerking wonnen Freinetschool De Klimop uit Oostkamp en de Vrije Basisschool uit Zedelgem in 2007 de jaarlijkse Wedstrijd voor wereldburgers.

Een West-Vlaamse delegatie bracht een bezoek aan een twintigtal kleinschalige ontwikkelingsprojecten in Congo.

'Kleur Bekennen' vierde zijn tiende verjaardag met een Wereldburgercongres op 29 november 2007 in Brussel en drie nieuwe publicaties: '30 visies op wereldburgerschap. Wereldburgers bekenen kleur' (30 interviews over wereldburgerschap en de opvoeding tot wereldburger), 'Expeditie Exchange' (tips over het opzetten van projecten met scholen in het Zuiden) en 'Wereld(w)onderwijs' (denk- en doeboek voor het lager onderwijs).

Op werkbezoek in Congo

Een delegatie van het provinciebestuur bracht in augustus 2007 een bezoek aan een twintigtal kleinschalige ontwikkelingsprojecten die door West-Vlaanderen in Congo gesteund worden. De delegatie bestond uit gedeputeerde Dirk De fauw en coördinator Dirk De Temmerman van het Provinciaal Noord-Zuid Centrum. Ze startten hun werkbezoek in de hoofdstad Kinshasa waar ze diverse onderwijs- en gezondheidsprojecten bezochten. Na drie dagen Kinshasa ging het richting Bas-Congo, naar Bateke, Kisantu en Seke Banza, tot Tshela aan de grens met Angola. Ook daar kwamen

projecten met West-Vlaamse steun tot stand. Teruggekeerd in Kinshasa nam de delegatie het vliegtuig naar Gemena in de noordelijke Equateurprovincie. In de moerassen en het gebied van de rivier Ngiri ontmoette ze heel wat enthousiaste Congolezen. In regio's als Gemena, Bangabola, Ngbelenge, Yakamba, Lipoko en Bwamanda realiseren ze projecten met West-Vlaamse verankering.

Het werd een reis vol afwisseling. De delegatielieden kregen schrijnende toestanden onder ogen in klinieken en scholen. Anderzijds stonden ze ook in bewondering voor de kracht van de vele Congolezen, die zich inzetten om het leven van hun gemeenschap te verbeteren, als ze daar de kans toe krijgen.

www.west-vlaanderen.be/pnzc

LEAF

ON GROWING

LEEFOMGEVING

www.west-vlaanderen.be/leefomgeving

Domeinen

DOMEINEN UITGEBREID

De provinciedomeinen De Kemmelberg en De Palingbeek werden in 2007 respectievelijk met één en zes hectare uitgebreid.

De provincieraad zette ook het licht op groen voor de aankoop van een voormalige schoolhoeve in Diksmuide. De provincie wil er een domein ontwikkelen van zo'n 23 hectare.

NATUURTECHNISCHE EN RECREATIEVE INRICHTING

Langs de centrale dreef naar de parking van De Palingbeek werden in de winter van 2007 - 2008 vijf hectare landbouwpercelen ingericht. Naast drie hectare inheems bos werden ook twee hectare hoogstamboomgaarden aangeplant, met vooral notenbomen maar ook andere hoogstamfruitbomen. Andere landschapselementen zijn dreven, hagen en een grote poel.

In Wallemote werd een kleine hectare bos aangeplant. Dat gebeurde tijdens de Dag van de Natuur, in samenwerking met de Izegemse milieuraad en de natuurvereniging De Buizerd.

De historische wallen van het Fort van Beieren in Koolkerke werden ter hoogte van de hoeve gereconstrueerd. Daarvoor werd grond gebruikt die vrijkwam bij natuurtechnische graafwerken aan de stadswalgrachten in Damme. Het Fort van Beieren dateert uit de tijd van Napoleon. De wallen werden in de vorige eeuw gedeeltelijk afgegraven.

In het Zeebos werkte de gemeente Blankenberge de centraal gelegen jeugdlokalen af. Rond de gebouwen wordt in samenwerking met de provincie groen aangeplant.

Naast het personeelslokaal in De Gavers werd een loods gebouwd, om het beheersmateriaal beter te

kunnen stockeren. Het gebouw is bekleed met FSC-gelabeld lorkenhout, waardoor het beter past in de groene omgeving van De Gavers. In het zuidelijke deel werd gestart met de verlegging van de Gaverbeek. Het huidige gebetonneerde kanaal, wordt enkele tientallen meter verlegd en krijgt een natuurvriendelijk profiel met zachthellende oevers en meanders. Met grondoverschotten wordt een hectare rietmoeras aangelegd in de Gavervijver.

Naast het personeelsgebouw van het domein Tillegem legde het Regionaal Landschap Houtland een hoogstamboomgaard van een hectare aan. In de boomgaard werd een veedrinkpoel gegraven, evenals op twee andere plaatsen in het domein. Op het heideterrein van drie hectare ter hoogte van de parking aan de Torhoutsesteenweg grazen een vijftal Houtlandschapen, om te voorkomen dat gras en bomen de struikheide gaan overwoekeren.

Zoals voorzien in het goedgekeurde beheersplan, werd in Lippensgoed-Bulskampveld een heidecorridor van twee hectare aangelegd, tussen het bosreservaat van de Eendenputten en het natuurreservaat Heideveld-Bornebeek. Tussen de twee natuurterreinen ligt een donkere bosstrook, met onder meer lork en Amerikaanse eik. Over een lengte van 700 meter werd een strook bomen van 30 meter breed gekapt. De bovenste laag van de bodem werd oppervlakkig afgegraven. Op de afgegraven zone verschenen na de zomer reeds de eerste kiemplantjes van struikheide, brem en zeggesoorten. Langs de langgerekte heidebiotoop kunnen soorten zoals de levendbarende hagedis, heidelibellen en diverse heideplanten migreren.

Langs de Trimaarzate in het Interfluvium tussen Leie en Schelde werd de volle breedte van het tracé uitgediept tussen het kanaal Bossuit - Kortrijk en Sint-Denijs. Aanpalende landbouwers zaaiden de vrijge-

Een nieuwe uitvalsbasis voor de groenarbeiders van provinciedomein d'Aertrycke.

komen akkerstroken (ongeveer twee hectare) tegen vergoeding met graan en graszaad in, om akkervogels (zoals patrijs, geelgors of veldleeuwerik) van beschutting en wintervoedsel te voorzien. Op dezelfde oude spoorwegberm kreeg het fietspad ter hoogte van de IJzeren Bareel in Spiere-Helkijn een nieuwe bovenlaag. Naast het fietspad werden bomen en struiken aangeplant samen met de gemeente Spiere-Helkijn, in het kader van de Dag van de Natuur.

Het fietspad op de oude spoorwegberm van Moen naar Heestert werd eveneens voorzien van een nieuwe bovenlaag. Daardoor werd het fietscomfort verhoogd.

Langs de Frontzate tussen Diksmuide en Nieuwpoort werden verschillende bunkers uit de Eerste Wereldoorlog gerestaureerd in samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) en het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed (VIOE).

www.west-vlaanderen.be/domeinen

NIEUWE LOODS VOOR GROENBRIGADE D'AERTRYCKE

De groenarbeiders van de brigade Provinciaal Domein d'Aertrycke namen in 2007 hun intrek in een nieuw-aangekochte loods aan de Hendrik Consciencestraat 18A in Torhout, die voldoende ruimte biedt voor het personeel en de machines. Deze aanwinst past in het beleid van de provincie om de uitvalsbases van de brigades systematisch te vernieuwen of opnieuw in te richten en ook materieel en machines up-to-date te houden.

De groendienst staat in voor het groenonderhoud van de provinciale domeinen en groene assen, verspreid over het grondgebied van de provincie. Elk van de onderhoudsploegen heeft een eigen uitvalsbasis. De brigades zijn gevestigd in Knokke (Provinciaal Natuurpark Zwin), Harelbeke (De Gavers), Ieper (De Palingbeek), Beernem (Bulskampveld), Brugge (Tillegem), Oostende (Raversijde), Roeselare (Sterrebos) en Torhout (Provinciaal Domein d'Aertrycke).

"Kikker & co": een overzicht van het leven in en rond een poel.

Natuur en landschap

NATUURLIJK WEST-VLAANDEREN

West-Vlaanderen telt heel wat natuurparels, zoals het Zwin, Bulskampveld, De Palingbeek, De Kemmelberg, De Blankaart, ... Het zijn allemaal gebieden met naam en faam, zelfs tot over de provinciegrenzen heen. Elke West-Vlaamse gemeente telt echter wel een natuurgebied dat de moeite waard is, maar dat tot nog toe aan de aandacht ontsnapte. Om deze gebieden onder de aandacht te brengen, werkte de provincie mee aan het boek 'Natuurlijk West-Vlaanderen': een gebiedsdekkend overzicht per gemeente van natuurrijke plekken, met meer dan de bekende natuurgebieden alleen. Het boek telt 150 West-Vlaamse natuurgebieden, waarvan vele bewaard bleven dankzij de inspanningen van de overheid, verenigingen, eigenaars of vrijwilligers die blijvend een lans breken voor natuurbehoud. Ze zijn opgesomd gemeente per gemeente, met de natuurtroeven en informatie om ze zelf te bezoeken.

HOOGSTAMFRUITBOMEN IN WEST-VLAANDEREN

Fruitbomen behoren al eeuwen tot het vertrouwde landschapsbeeld in onze streken. Ze bevinden zich op de grens van de zuivere 'natuur' (streekeigen wilde planten) en de zuivere 'cultuur' (landbouw). Jaren van intense fruitcultuur hebben ervoor gezorgd dat er heel wat rassen bestaan die typisch West-Vlaams zijn, zoals de Brugse kortsteel of de Veurnse parein. De brochure 'Hoogstamfruitbomen in West-Vlaanderen' beschrijft meer dan 100 rassen en geeft een verhaal van hoogstamfruitbomen met een West-Vlaams getinte stamboom, met een historisch gebruik of zelfs herkomst. De geïllustreerde gids geeft stapsgewijs informatie over hoe aanplanten, snoeien, ziekten bestrijden, oogsten en fruit verwerken. De uitgave werd gemaakt samen met de Nationale Boomgaardenstichting en met een kritische reflectie door een West-Vlaamse expertencomité.

KIKKER & CO

Het boeiende en actuele boekje 'Kikker & co' handelt over het wilde leven in en om het water. Het biedt een kleurrijk geïllustreerd en vrij volledig overzicht van het dierlijke en plantaardige leven in en rond de poel en bespreekt de ecologische verbanden die er tussen al deze schakels bestaan. Het verhaal behandelt de zuidelijke Westhoek, maar de inhoud geldt quasi volledig voor de rest van West-Vlaanderen. 'Kikker & co' beschrijft ook hoe eigenaars van hun private tuinvijver een ecologisch pareltje kunnen maken.

DAG VAN DE NATUUR

Heel wat vrijwilligers hielden op 17 en 18 november 2007 hun jaarlijkse 'natuurwerkdag'. Op deze 'Dag van de Natuur' staken duizenden natuurliefhebbers in heel West-Vlaanderen de handen uit de mouwen, om iedereen kennis te laten maken met actief natuurbeheer en op te roepen tot natuurzorg. Hiervoor slaan de organisatoren dikwijls de handen in elkaar met socioculturele verenigingen uit de regio. De editie 2007 van de 'Dag van de Natuur' telde meer dan 80 activiteiten, verspreid over 64 West-Vlaamse gemeenten, gaande van het aanplanten van houtkanten of knotten van knotwilgen, over duinenherstel tot het planten van geboortebomen. Dit actieve natuurbeheer door vele vrijwilligers helpt de verscheidenheid aan planten en dieren in de natuur en de steden te behouden, te herstellen én te bevorderen. Een groene, natuurrijke omgeving is bovendien een troef voor zowel de inwoner als de recreant, om er te wandelen, te fietsen, tot rust te komen, kortom ... te genieten.

www.west-vlaanderen.be/dagvandenatuur

BERMBEHEER VOOR VRIJWILLIGERS

Samen met de lokale milieuraden van het Regionaal Landschap IJzer en Polder organiseerde het provinciebestuur in 2007 een cursus bermbeheer voor vrijwilligers. Inhoudelijk gevormde vrijwilligers kunnen hun gemeentebestuur immers van onder uit input leveren over bermbeheer, te beginnen met de aanduiding van prioritaire bermen die bijzondere aandacht verdienen, suggesties geven over het maairegime van deze prioritaire bermen, ... Doordat de provincie de lokale milieuraden aanspreekt, bevordert ze de samenwerking tussen de vrijwilligers en het gemeentebestuur. Zij wenden hun opgedane kennis en ervaring aan, om hun gemeentebestuur te overtuigen van de botanische waarde van soortenrijke bermen en de recreatief-toeristische meerwaarde van bloemrijke graskanten.

De provincie maakte schilders en decorateurs wegwijs op milieuvlak.

Tijdens de 'Maand van de Netheid' zamelden 16.709 vrijwilligers 72.250 kg afval in.

Afvalbeleid, milieucommunicatie en gemeentelijke ondersteuning

MILIEUWEGWIJS VOOR BEDRIJFSSECTOREN

In 2007 werden opnieuw drie MilieuWegWijsbrochures uitgegeven. De brochure 'MilieuWegWijs voor schilders en decorateurs' werd verspreid bij belanghebbende bedrijven, bij gemeentelijke milieudiensten en scholen die een dergelijke opleiding aanbieden. 'MilieuWegWijs voor bouwaannemers' informeert en sensibiliseert de bouwsector over afval (preventie, hergebruik en selectieve afvoer), milieuwetgeving en grondverzet. Als dé toeristische provincie bij uitstek nam West-Vlaanderen het initiatief om de 'MilieuWegWijs voor logiesuitbaters' uit te werken. Daarvoor werd samengewerkt met het Vlaams Agentschap Onderne- men (VLAO), Westtoer, POM, Federatie Horeca, Toerisme Vlaanderen en de andere Vlaamse provincies. De brochure bundelt milieu-informatie op maat van de logiesuitbaters: eigenaars en uitbaters van hotels, verhuurders van gastenkamers (bed & breakfast) en verhuurders van vakantiewoningen. Naast de wettelijke verplichtingen (milieuvergunning, afval en legionel- la) geeft de brochure heel wat praktische informatie en haalbare tips rond afvalpreventie, waterbesparing en rationeel energiegebruik.

Elke MilieuWegWijs bevat vragen en antwoorden met betrekking tot afvalbeheer en milieuwetgeving, alsook diverse preventietips, achtergrondinformatie over producten en een milieuchecklist om na te gaan of alle regels nageleefd worden. Bedrijven vroegen al langer naar een overzicht van de geldende milieuwetten en -regelgeving. Bovendien werden recent een aantal

wijzigingen doorgevoerd met verregaande gevol- gen voor bepaalde sectoren. Daarom besloten de vijf Vlaamse provincies om milieuwegwijzers samen te stellen voor vijf specifieke bedrijfssectoren. In 2005 verscheen de eerste, 'MilieuWegWijs voor garages - carrosseriebedrijven', gecoördineerd door Vlaams- Brabant.

MAART, MAAND VAN DE NETHEID

Met de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor afvalinzameling en -verwerking en de gemeenten organiseerde de provincie West-Vlaanderen in maart 2007 voor de tweede keer een provinciale opruimactie. De grote opkomst van 2005 zette de provincie er toe aan om opnieuw de vrijwillige acties te ondersteunen, maar dan gedurende een volledige maand. De maand maart werd dan ook omgedoopt tot de 'Maand van de Netheid'. Gemeenten, verenigingen, scholen, jeugd- bewegingen en vrijwilligers van over de hele provincie werden uitgenodigd om een actie op touw te zetten en tijdens die maand in te plannen.

De 'Maand van de Netheid 2007' werd een groot suc- ces. 16.709 vrijwilligers namen gedurende de maand maart deel aan de zwerfvuilactie (www.stopzwerfvuil.be). Ze zamelden om en bij de 72.250 kg afval in. De deelnemers maakten kans op prachtige prijzen, zoals fietsen, weekendjes, bioscooptickets, boekenbonnen, dvd's, ...

www.stopzwerfvuil.be

De promotiecampagne 'Afvalarm winkelen' ging gepaard met een fotowedstrijd.

DE KRINGLOOPMAN DUKT OP

De West-Vlaamse kringloopcentra waren ook in 2007 één van de speerpunten van het provinciale afvalbeleid. Het provinciebestuur blijft ze ondersteunen omwille van hun duurzame mix van sociale en ecologische doelstellingen, gekoppeld aan economisch besef. Er werden opnieuw heel wat campagnes opgezet. Rode draad doorheen die campagnes was de 'Kringloopman', een figuurtje dat altijd in de bres springt voor hergebruik en dat in 2007 in het leven geroepen werd. In het voorjaar was er een grootse inzamelactie onder de slogan 'Lang leve uw gebruikte spullen'. In ruil voor nog herbruikbare spullen werden de mensen getraakteerd op een leuke verrassing. De boodschap werd verspreid via advertenties en duizenden broodzakken. De zomeractie was vooral gericht op studenten. Op vertoon van hun studentenkaart genoten ze 20 procent korting op alle artikelen. Ter ondersteuning van de actie werden gratis minikookboekjes verspreid met eenvoudige (kot)gerechtjes. Via een wedstrijd op de regionale televisie konden de studenten ook waardebonnen van 300 euro winnen.

Tijdens de 'Dag van de Kringloopwinkel' op 20 oktober organiseerden de kringloopcentra tal van activiteiten. De klanten kregen een gratis inspiratiegids, met leuke ideeën om tweedehandse spullen, die vaak voor een prikje in de kringwinkel te koop zijn, in een fris nieuw jasje te steken. De gids was opgefleurd met cartoons van Lectrr en bevatte gegevens over de West-Vlaamse kringloopcentra.

Naast de promotionele ondersteuning van de kringloopcentra kende de dienst MiNaWa (Milieu, Natuur en Waterbeleid) de subsidies voor gespecialiseerde opleidingen verder toe. De tonnagepremies werden herzien in functie van meer duurzame doelstellingen (niet enkele tonnagepremie voor hergebruik, maar ook subsidies voor bereikbaarheid) en het nieuwe Vlaamse Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen (UHA). Het UHA beoogt een evolutie in de tewerkstelling naar 3.000 voltijdse equivalenten, een stijging van het aantal betalende klanten tot 4 miljoen en bij de inwoners een verhoogde participatie aan en tevredenheid over de dienstverlening van de kringloopcentra. Verder sprong ook de dienst Welzijn financieel bij in infrastructuurwerken voor opleidings- en tewerkstellingsinitiatieven voor laaggeschoolden en langdurig werklozen. De jarenlange financiële ondersteuning van de kringloopcentra werpt duidelijk vruchten af. Ze kennen een gestage groei qua hoeveelheid ingezamelde goederen, werkgelegenheid, aantal winkels en verkoopcijfers.

PROMOTIE VOOR AFVALARM WINKELN

In samenwerking met de lokale besturen en de afvalintercommunes voerde de provincie West-Vlaanderen van 22 september tot en met 17 november 2007 voor het tweede jaar op rij promotie voor afvalarm winkelen onder de slogan 'Vermijd wegwerpzakjes en win fantastische prijzen'. Tijdens de campagne konden alle West-Vlamingen deelnemen aan een fotowedstrijd. In heel wat gemeenten liep er ook nog een spaaractie. Al wie in de campagneperiode zelf een boodschappentas, plooi krat of zak meebracht (en dus de aangeboden wegwerpzakjes weigerde), kreeg na vier stempels een duurzame boodschappentas. Wie tien stempels verzamelde, maakte kans op een extra prijs. De spaaractie werd een groot succes: meer dan 1.500 handelaars namen er aan deel en er werden meer dan 80.000 volle spaarkaarten ingediend.

De Week van de Zee vroeg ook aandacht voor duurzame vis.

Het Provinciaal Natuurpark Zwin nam deel aan het educatief-wetenschappelijke project 'Ooievaars zonder Grenzen'.

Natuur- en milieueducatie

DE ZEE SMAAKT NAAR MEER

'Smaak' was het centrale thema van de elfde Week van de Zee, van 27 april tot 13 mei 2007. Geen moeilijk thema, zo bleek, want diverse nieuwe initiatieven konden de deelnemers bekoren.

Leerlingen uit het basisonderwijs konden koken en proeven. Ook werd hun aandacht gevraagd voor duurzame vis. In meer dan honderd activiteiten konden toeristen en recreanten kennismaken met uiteenlopende aspecten van het zeegebeuren: wandelingen langs duin, strand of vloedlijn, kruien, strandlabo's, zeeverhalen, zeeliederen, creatief omgaan met de zee [zoals marineschilderen of vliegers maken], de zee in op een zeilboot, plezierboot of catamaran, ...

Onder het motto 'Watertanden aan de Kust' hadden 75 restaurants een Week van de Zee-menu op de kaart staan. Daarbij kozen ze voor vis en schaaldieren waarvan de stocks nog voldoende groot zijn en waarvan de gebruikte visserij- of kweektechnieken niet te veel negatieve bijwerkingen hebben op het zeemilieu. Dit thema werd hernomen via schoolrestaurants. Door hun deelname aan de Goede Visdag maakten zo'n 20.000 leerlingen er kennis mee.

www.weekvandezee.be

EXPEDITIE OOIEVAAR

In het Provinciaal Natuurpark Zwin in Knokke liep van 12 april tot 24 december 2007 de tentoonstelling 'Expeditie Ooievaar'. Deze expositie bracht het volledige

reisverhaal van enkele met satellietzenders uitgeruste ooievaars, gevolgd door een team van onderzoekers, vanuit Vlaanderen tot het zuiden van Spanje.

In Vlaanderen loopt al zo'n 20 jaar een onderzoek naar de ooievaar. Uit dit onderzoek groeide het educatief-wetenschappelijke project 'Ooievaars zonder Grenzen', een samenwerkingsproject tussen het Provinciaal Natuurpark Zwin, Dierenpark Planckendaal, Natuurpunt en de Vlaamse overheid. Diverse ooievaars van het Zwin en Planckendaal werden de voorbije jaren reeds gevolgd met satellietzenders, tot in Spanje en zelfs tot in de vallei van de Niger in West-Afrika. In augustus 2006 volgde een team van vier onderzoekers de trek van een paar bezenderde ooievaars dwars door Frankrijk en Spanje, tot Tarifa bij de Middellandse Zee, de oversteekplaats voor vogels die in Afrika gaan overwinteren. De tocht van de ooievaars door wisselende landschappen en met verrassende ontmoetingen vond zijn neerslag in de tentoonstelling 'Expeditie Ooievaar' die in 2007 aan het publiek voorgesteld werd.

www.west-vlaanderen.be/zwin

HET KASTEEL VAN VLERK

De tentoonstelling 'Het kasteel van Vlerk' over de wonderlijke wereld van de vleermuizen werd op 25 augustus 2007 geopend op het domein Lippensgoed-Bulskampveld, voorafgaand aan de 'Nacht van de vleermuis'. Meer dan 150 geïnteresseerden maakten in het sche-

merdonker kennis met het verborgen leven van deze kleine, vliegende zoogdieren.

De expositie bestond uit twee delen: een informatief luik en een interactieve doe-tentoonstelling. De bezoekers konden een grot binnenstappen en zelf ervaren hoe de vleermuis leeft. Ze wogen zichzelf na de winterslaap, vergeleken hun hartslag met die van de vleermuis, ontdekten hoe de vleermuis de winter overleeft, probeerden ondersteboven te slapen, testten het gehoor van de vleermuis, maakten de hoge vleermuisgeluiden hoorbaar met de 'batdetector', leerden bij over het intieme leven van de vleermuis, ... Aan de tentoonstelling waren ook twee zoektochten gekoppeld, een voor gezinnen en een voor klasgroepen, wat het geheel nog aantrekkelijker maakte voor kinderen.

De vleermuizententoonstelling was een samenwerking tussen de provincie West-Vlaanderen, de Vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt en het Regionaal Landschap Houtland. Door het succes werd ze verlengd tot eind februari 2008, om daarna het Provinciaal Natuurpark Zwin en De Palingbeek aan te doen.

OPENDEUR LIPPENSGOED-BULSKAMPVELD

De provinciedienst Natuur- en Milieueducatie en het Bezoekerscentrum Bulskampveld organiseerden op 14 oktober 2007 een opendeur in het provinciedomein Lippensgoed-Bulskampveld. Andere provinciale diensten, zoals de dienst Cultuur, de dienst Communicatie en de Sportdienst verleenden hun medewerking aan de publieksdag, onder meer met uitleg in het karrenmuseum, bij de demonstratie van een boomezel, voor de feestelijke aankleding van het domein en met sessies circusinitiatie.

In en rond het bezoekerscentrum liepen tal van activiteiten, zoals tentoonstellingen, workshops, een zoektocht of gidsbeurten. Loca Labora organiseerde een bioboerenmarkt, bezoekers namen een kijkje achter

De bezoekers van het domein Lippensgoed-Bulskampveld konden zelf ervaren hoe de vleermuis leeft.

de schermen van het Opvangcentrum voor Vogels en Wilde Dieren, Natuurpunt Beernem zette een workshop en tentoonstelling op bij het natuurreservaat Heideveld-Bornebeek, boswachters van de Afdeling Natuur en Bos verzorgden geleide wandelingen in de Eendenputten, hoeve Colpaert legde de link naar de landbouw, ...

Ook tal van regionale verenigingen verleenden hun medewerking, met informatie over bosbeheer, het waterleven in de poel, imkerij, uilen, fruitrassen, ... en met oude volksspelen. De samenwerking tussen de provinciale diensten en de verenigingen werd een succes. Zo'n 7.000 bezoekers namen aan meerdere activiteiten deel. Het initiatief wordt in 2009 herhaald.

HELDERE NACHT VAN DE DUISTERNIS

Op de 'Nacht van de Duisternis' (zaterdag 3 maart 2007) viel in West-Vlaanderen opnieuw heel wat te beleven. Een blik op de sterrenhemel en de maansverduistering door een telescoop werd op diverse plaatsen gecombineerd met een geleide wandeling, uitleg over lichthinder en lichtvervuiling, info over natuurge-

De archeologische wandeling 'Van Sint-Ricquiers naar (H)oeren' biedt cultuurhistorische verpozing langs verkeersluwe polderwegen.

bieden en de kerkuil, een bezoek aan een opblaasbaar planetarium, een orgelconcert, ... In het Regionaal Landschap IJzer & Polder was de grote opkomst niet alleen te danken aan de heldere hemel, maar ook aan de samenwerking tussen de provincie, gemeentediensten, de gidsen, Astrolab Iris, de werkgroep Preventie Lichthinder en Natuurwerkgroep De Kerkuil.

VERHALEN VOOR ONDERWEG

Onder de noemer 'Verhalen voor Onderweg' lanceren de Regionale Landschappen West-Vlaamse Heuvels en IJzer & Polder nieuwe themawandelroutes. In de bijbehorende wandelboekjes in pocketformaat, met uitklapbare kaart, wordt de wandeling beschreven. Het gaat immers om niet-bewegwijzerde wandelroutes rond dorpen of op het platteland. De pocket bevat ook informatie en uniek thematisch fotomateriaal.

In april 2007 werden twee nieuwe thematische wandelingen feestelijk ingewandeld. De opening van beide wandelroutes was een groot succes, met 490 deelnemers langs het kanaal Ieper - IJzer en zo'n 120 deelnemers in Alveringem.

'Onthaasten op jaagpaden' voert de wandelaar langs de autoluwe of verkeersvrije oevers van het kanaal Ieper - IJzer, waar hij kan genieten van de prachtige natuur, de stilte en de rust, diverse relictten en monumentjes, ... De wandelbrochure beschrijft twee aaneensluitende trajecten, die te betreden zijn in Steenstrate, nabij Boezinge-Dorp of aan de Driegrach-

tenbrug (tussen Noordschote en Merkem).

De archeologische wandeling 'Van Sint-Ricquiers naar (H)oeren' biedt de wandelaar cultuurhistorische verpozing langs verkeersluwe polderwegen op het grondgebied van de gemeente Alveringem. Sint-Rijkers kent alleen nog landelijke bewoning. Dorpskern en kerk zijn verdwenen. Parochiekerk, gemeentehuis, dorpskroeg, historische polderhoeven ... overspannen in Oeren honderden jaren streek- en dorpsgeschiedenis. De wandelbrochure houdt ook halt bij de vele getuigenissen uit de Eerste Wereldoorlog langs het traject.

MERKEM OP Z'N ZONDAGS

Op zondag 6 mei 2007 organiseerden het Regionaal Landschap IJzer & Polder (RLIJ&P), de provincie West-Vlaanderen, de gemeente Houthulst, vzw De Boot samen met diverse Merkemse verenigingen, het Agentschap Natuur en Bos en Natuurwerkgroep De Kerkuil 'Merkem op z'n Zondags'.

In 2005 had RLIJ&P al 'Regionaal Landschap op z'n Zondags' georganiseerd, om alle geïnteresseerden kennis te laten maken met de natuurlijke, culturele en landschappelijke waarden van het pas opgestarte Regionaal Landschap.

Voor de tweede editie beet de Houthulstse deelgemeente Merkem de spits af. Diverse locaties waren voor het publiek opengesteld, zoals de Langewadepapel, de Iseraboot, de Beuckelaeremolen en de toren van de Sint-Bavokerk. Wandelaars en fietsers konden

Liefst 236 van de ruim 750 West-Vlaamse basisscholen behaalden inmiddels een MOS-logo.

een traject afleggen, met bijzondere aandacht voor natuur en cultuur in het landschap. Met 450 deelnemers werd 'Merkem op z'n Zondags' een groot succes.

MOS-LOGO'S UITGEREIKT

In De Spil in Roeselare werden op woensdag 26 september 2007 de MOS-logo's uitgereikt aan de deelnemende scholen van het basis- en secundair onderwijs. De resultaten van het schooljaar 2006 - 2007 mochten gezien worden: 39 basisscholen en 14 secundaire scholen uit West-Vlaanderen kregen hun eerste of tweede logo in Roeselare. De West-Vlaamse scholen die het derde en laatste MOS-logo behaalden (14 basisscholen en 3 secundaire scholen) mochten dit op 8 november 2007 in Brussel gaan afhalen.

MOS staat voor 'Milieuzorg Op School', een milieuzorgproject van kleuter- tot hogeschool. MOS helpt de scholen om op een tegelijk leuke, duurzame en pedagogisch verantwoorde manier een eigen milieuzorg-systeem uit te bouwen. Milieuzorg op school is meer

dan een nette speelplaats, een gezond ontbijt of een veilige fiets. De hele leer- en leefomgeving heeft met milieuzorg te maken en nodigt uit om keuzes te maken die een duurzame wereld ondersteunen. Scholen die in het project stappen, worden stap voor stap voor hun milieu-inspanningen beloond met het driedelige MOS-logo.

Inmiddels behaalden 236 van de ruim 750 West-Vlaamse basisscholen een logo. Van de in het totaal 259 West-Vlaamse secundaire en hogescholen behaalden er reeds 103 een logo. Dit succes is ongetwijfeld te danken aan het enthousiasme van tientallen MOS-verantwoordelijken en honderden leerlingen, gesteund door gedreven directies, leerkrachten, ouders en personeel.

De steun van de West-Vlaamse MOS-begeleiders en de gemeentelijke milieudiensten geven een extra impuls. In heel wat gemeenten krijgen de scholen vaak ook een extra materiële of financiële ondersteuning via een charter of het organiseren van gemeenschappelijke acties.

Milieuvergunningen voor mestverwerking

De deputatie verleende in 2007 in totaal 677 milieuvergunningen, waarvan 45 voor de oprichting van nieuwe mestverwerkingsinstallaties of de gevoelige uitbreiding van bestaande installaties in het agrarische gebied. Hiervan werden er vier beslissingen door omwonenden of adviesinstanties bij de minister in beroep aangevochten. Tegen drie provinciale weigeringen stelde de exploitant beroep in.

In het agrarische gebied vergunde de deputatie ook zeven vergistingsinstallaties, waarvan er drie aangevochten werden in beroep. Drie vergistingsinstallaties werden door de provincie ongunstig beoordeeld en één weigering werd door de exploitant in beroep aangevochten.

De deputatie vergunde ook drie grootschalige installaties in industriegebied, waarvan er één in Brussel aangevochten werd door het bestuur van een aanpalende gemeente.

In het totaal verleende de deputatie milieuvergunningen voor de verwerking van zo'n 900.000 ton mest per jaar.

Bij de aanpak van gevoelige dossiers ging de provincie niet over één nacht ijs. Op vele tientallen hoorzittingen van de Provinciale Milieuvergunningscommissie kregen voor- en tegenstanders de kans om hun argumenten naar voren te brengen. Er werden veel plaatsbezoeken verricht en diverse studies en rapporten werden nauwgezet opgevolgd. De provincie streefde ernaar om de dossiers zo objectief en gelijkmatig mogelijk te benaderen, met de nodige aandacht voor de beperking van de hinder en de visuele impact. Daarbij werden telkens nauwgezet het afwegingskader en de randvoorwaarden van de omzendbrief van 19 mei 2006 toegepast, ook op het vlak van mobiliteit. Met deze omzendbrief maakte de Vlaamse overheid het mogelijk om installaties voor mestbehandeling en vergisting in te planten in agrarisch gebied. Eerder was immers gebleken dat de mestverwerking op industrieterreinen niet echt van de grond kwam. Bij

de beoordeling van soms gevoelige dossiers wordt de provincie echter in toenemende mate geconfronteerd met de concrete gevolgen op het terrein van een algemene beleidsvisie.

Groeiend aantal beroepsprocedures

De deputatie heeft belangrijke taken in het stedenbouwkundige vergunningenbeleid. In graad van beroep beslist de deputatie over bouw aanvragen van particulieren. Hoewel het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening al dateert van 18 mei 1999, werden de eerste gemeenten pas in 2006 en 2007 'ontvoogd'. In West-Vlaanderen kregen de gemeentebesturen van Avelgem, Ieper, Wevelgem en Zwevegem autonomie inzake vergunningenbeleid.

De nieuwe procedure heeft belangrijke gevolgen voor de deputatie. Vroeger konden enkel de aanvragers in beroep gaan. Nu kunnen ook derden en adviesinstanties beroep aantekenen. In tegenstelling tot vroeger is de beslissing van de deputatie in principe een eindbeslissing. Enkel het Agentschap Ruimtelijke Ordening ('Stedenbouw') kan nog in beroep gaan bij de minister voor wettigheidsgronden. De gevolgen zijn ingrijpend. De vier ontvoogde besturen zorgden in 2007 voor een verdubbeling van het aantal beroepen uit die gemeenten. De deputatie handelde al deze beroepen af binnen de voorziene en heel strikte termijnen. Als ook de andere gemeenten ontvoogden en deze trend zich voortzet, dan zal het provinciebestuur geconfronteerd worden met een exponentiële groei aan beroepen.

22 projecten op komst voor waterbeheer

De provincie West-Vlaanderen staat in voor het onderhoud en beheer van 955 kilometer waterlopen, gelegen buiten het poldergebied (230.000 hectare). Binnen het West-Vlaamse poldergebied (100.000 hectare) moet de provincie de onderhoudskosten financieren van 648 kilometer waterlopen van tweede categorie met bijbehorende pompgemalen. Deze onderhoudskosten moeten terugbetaald worden aan de polderbesturen, die zelf instaan voor het beheer.

In 2007 keurde de deputatie 22 projecten goed voor onderhouds- en infrastructuurwerken voor waterbeheer, voor een totaal bedrag van 4,2 miljoen euro. Het bijzonderste project is het bouwen van een waterspaarbekken op de Babilliebeek in het POVLT in Rumbeke, waarvoor een budget van 695.000 euro vastgelegd werd. Dit project wordt in de loop van 2008 uitgevoerd.

Buffercapaciteit en veiligheid in Vlamertinge

De provincieraad keurde in 2000 reeds de aanleg goed van een waterspaarbekken op de Kemmelbeek in Vlamertinge voor de watervoorziening van land- en tuinbouw. De werken gingen van start in 2001, maar konden door een juridisch geschil met een pachter slechts op 14 mei 2007 hervat worden. Ondertussen werden door de watersnood van 4 juli 2005 in het centrum van Vlamertinge 88 woningen door wateroverlast getroffen. In de Jan De Cerfwijk bleek het overstromingspeil één meter hoger te zijn dan in het natuurlijke overstromingsgebied stroomafwaarts.

Het waterspaarbekken werd uitgegraven naast de Kemmelbeek. Het is driehoekig van vorm, 1,43 hectare groot en 4,50 meter diep. Voor de waterbevoorrading van de landbouwers is een afzonderlijke put gebouwd, met een op- en afrit langs de Jan De Cerfstraat. Het beschikbare volume bedraagt 20.000 m³. Boven het normale streefpeil blijft er een bijkomende buffer van 26.000 m³ beschikbaar voor opvang bij wateroverlast

Werken aan het waterspaarbekken in Vlamertinge.

en vertraging van de afvoer naar Elverdinge.

Een studie over de wateroverlast in Vlamertinge (resultaten 2007) stelde een verbeterde doorstroming van de Kemmelbeek voor ter hoogte van de Jan De Cerfwijk, evenals het gebruik van het waterspaarbekken als buffer via een instroomzone. De Kemmelbeek werd over 300 meter aangepast, vanaf de bestaande overwelling onder de dorpskern van Vlamertinge tot voorbij de Jan De Cerfwijk waar de werken aansluiten op het waterspaarbekken. De uitvoering bestond in een lokale beekverbreding met natuurtechnisch profiel voorzien van paalwerk en riettegels. Ter beveiliging van de woonwijk werd in de aanpalende onderhoudsstrook een verhoogde berm aangelegd. Daardoor kan de Kemmelbeek niet meer overlopen naar de lager gelegen woonwijk.

De werken werden uitgevoerd in samenwerking met de stad Ieper, die de nodige gronden voor de beekverbreding en de verhoogde berm ter beschikking stelde. De totale kostprijs van het waterspaarbekken en de beveiligingswerken ter hoogte van de Jan De Cerfwijk in Vlamertinge bedroeg 910.000 euro, volledig ten laste van de provincie.

Waterspaarbekken langs de Roobeek in Ardooie

De bouw van het waterspaarbekken langs de Roobeek ter hoogte van de Izegemsestraat in Ardooie was het gevolg van een studie van de POM West-Vlaanderen. Die bracht de waterproblematiek bij de groentetelers en diepvriesgroentebedrijven in kaart en zocht naar

Het waterspaarbekken in Ardoorie, tijdens en na de werken.

oplossingen. De beste oplossing voor de groentetelers bestaat in de aanleg van waterspaarbekkens langs waterlopen die het overtollige zuivere water in periodes van hoge regenval kunnen opslaan. De verplichte reductie van sokkelwatergebruik in de groenteverwerkende en de textielveredelingssector noopt bedrijven over te schakelen op alternatieve waterbronnen. Een andere oplossing is waterhergebruik op bedrijfsniveau. Bij intern waterhergebruik wordt echter minder water geloosd. Daardoor kunnen landbouwers minder water capteren langs de beek, wat opnieuw pleit voor de aanleg van grote collectieve waterspaarbekkens voor de landbouw.

In West-Vlaanderen leveren vele groentetelers aan diepvriesgroentebedrijven in Ardoorie en Staden. In langdurige droogteperiodes hebben ze behoefte aan water voor het beregenen van hun groenten. Door de klimaatsveranderingen zullen er in de toekomst meer periodes voorkomen met extreme regenval, afgewisseld met periodes van langdurige droogte. Door de droogte ondervinden veel land- en tuinbouwers problemen met de beschikbaarheid en kwaliteit van hun ondiepe waterputten, vijvers of steenputten. Daarom

moeten er alternatieven gezocht worden.

Het waterspaarbekken langs de Roobeek werd uitgegraven over een lengte van 260 meter en een breedte variërend van 30 tot 70 meter. De diepte van de uitgraving bedraagt zo'n 5,50 meter, voor een waterdiepte van 4 meter. Voor het visbestand wordt er steeds een minimale waterstand van één meter gerespecteerd. De nettobuffercapaciteit voor de waterbevoorrading bedraagt minimaal 35.000 m³. Na de ontwikkeling van de rietoevers kan het streefpeil verhoogd worden. Daardoor kan de buffercapaciteit voor de watervoorziening opgevoerd worden tot 45.000 m³. In periodes van wateroverlast kan het spaarbekken in nevenfunctie ook water bufferen, tot 28.000 m³ boven het streefpeil. Dit heeft een positieve invloed op het waterregime van het stroomafwaartse gedeelte van de Roobeek in Kachteem. Voor de waterbevoorrading werd een afzonderlijke put gebouwd ter hoogte van de Izegemsestraat, voorzien van een aanzuigleiding met debietmeter. Voor vier aanpalende landbouwers werd een afzonderlijke watertapping voorzien door de aanleg van een buisleiding tot op hun eigendom. In het kader van de natuurontwikkeling is er ook een ecologisch bekken aangelegd van 30 bij 50 meter. Ter hoogte van de waterlijn werden 4.000 rietplanten aangeplant.

Het waterspaarbekken op de Roobeek maakte deel uit van het Europese Interreg III B-project TRUST (Transformation of Rural and Urban Spatial Structures), dat focust op integraal waterbeheer en multifunctioneel watergebruik. In juni 2007 waren de werken uitgevoerd. Er werd een maximale Europese toelage van 50 procent bekomen. De eindafrekening van de werken bedroeg 685.000 euro.

In 2006 werden er in de gemeente Ardoorie volgens de meitelling 595 ha groenten geteeld. Dit komt overeen met 17 procent van de totale oppervlakte. Hiervan is ongeveer 70 procent bestemd voor industriële verwerking.

750.000 ton of een vierde van de diepvriesgroenten in Europa (2006) zijn afkomstig van 14 Belgische bedrijven. Dertien ervan situeren zich in West-Vlaanderen, waarvan acht in Ardoorie en Staden. De groenten worden aangeleverd vanuit Vlaanderen, maar ook uit Noord-Frankrijk (30 %) en Wallonië (8 %).

Nieuw pompgemaal in De Moeren

De Sint-Karelsmolen, een beschermde stenen windmolen voor bemaling uit 1841, vormt een van de belangrijkste bemalingspunten voor de Belgische polder De Moeren. De site ligt langs de Debarkestraat op het grondgebied van Veurne en telt twee pompgemalen (de Sint-Karelsmolen zelf en het pompgemaal Baudouin). Beide pompen zijn noodzakelijk voor de bemaling in de verhoogde Ringsloot van het noordelijke en oostelijke deel van de polder De Moeren. Ze hebben respectievelijk een capaciteit van 35 en 40 m³ per minuut.

In 2007 werd in de Sint-Karelsmolen een nieuw pompgemaal gebouwd, ter vervanging van de bestaande en te verwijderen ijzeren vijzelpomp. Tegen de winterperiode was het nieuwe pompgemaal reeds functioneel. Het bestaat uit twee vijzels met een diameter van 1,50 meter en een debiet van twee keer 36 m³ per minuut (één vijzelpomp en één reservevijzelpomp om de bedrijfszekerheid te garanderen). Op advies van het Agentschap voor Natuur en Bos werd de onderste schoep van de vijzels speciaal ontworpen, om de schade aan migrerende vissen tot het uiterste minimum te beperken. Het groengecoate aluminium bedieningshuisje werd visueel in het landschap geïntegreerd, in samenspraak met Monumenten & Landschappen.

De site Sint-Karelsmolen werd ook toegankelijk gemaakt voor toeristisch-recreatief medegebruik. Er werd een parkeerzone aangelegd van 26 bij 13 meter voor één bus en negen auto's. Zowel de parking als het nieuwe pompgemaal werden ingekleed met streekeigen beplanting.

De kostprijs van deze eerste fase bedroeg 430.000 euro, naar een ontwerp van de dienst Waterlopen. In het kader van het Inrichtingsproject De Moeren was een subsidie van de Vlaamse overheid voorzien van 20.000 euro voor toegankelijkheid, parkeergelegen-

Het bedieningshuisje van het pompgemaal aan de Sint-Karelsmolen werd visueel in het landschap geïntegreerd.

heid en landschappelijke inkleding.

In de toekomst wordt de Sint-Karelsmolen verder gerestaureerd en wordt een informatieruimte ingericht over de historische geografie van De Moeren.

RUIMTELIJKE ORDENING EN MOBILITEIT

Ruimtelijke planning

VERDERE UITVOERING VAN HET PROVINCIAAL
RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN

Afbakening kleinstedelijke gebieden

Binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) kreeg de provincie de rol toebedeeld om de kleinstedelijke gebieden af te bakenen. De afbakening legt de toekomstvisie voor de komende jaren vast en duidt aan waar er, indien nodig, ruimte voorzien wordt voor bijkomende woonzones, bedrijvenszones, groen, recreatiemogelijkheden, ... Dit gebeurt in nauw overleg met de betrokken stadsbesturen. In 2007 werden de reeds lopende afbakeningsprocessen voor de stedelijke gebieden Ieper, Blankenberge, Knokke-Heist, Diksmuide en Poperinge voortgezet. Het afbakeningsproces van Veurne, Waregem, Menen en Tielt werden eind 2007 opgestart. Samen met dat van Torhout worden ze in 2008 verder uitgewerkt.

Strategische projectgebieden

Naast de afbakening van kleinstedelijke gebieden is de provincie ook actief in een aantal specifieke strategische projectgebieden. Dergelijke projecten bieden potentiële ruimte voor grootschalige ontwikkelingen. Reeds eerder werd een strategisch project in Nieuwpoort opgestart. In 2007 werd het stedenbouwkundige ontwerp afgewerkt voor de rechteroever van de IJzer. Concreet wordt de jachthaven uitgebreid met honderden nieuwe aanlegplaatsen en komt er extra woongelegenheden (permanente bewoning, tweede verblijven en vakantiewoningen). Eind 2007 werden er strategische projecten opgestart in Blankenberge en Veurne. De visie kadert binnen de afbakening van het stedelijke gebied in kwestie. In Blankenberge gaat het over het gebied tussen het stadscentrum en het Zeebos. Voor Veurne betreft het de reconversie van de site van de voormalige suikerfabriek.

Een overzichtsbeeld van de geplande ontwikkelingen op de rechteroever van de IJzer in Nieuwpoort.

Ruimte voor regionale bedrijven

Bijkomende ruimte voor bestaande bedrijven in West-Vlaanderen is een jaarlijks terugkerend aandachtspunt van de provincie. De Vlaamse minister bevoegd voor ruimtelijke ordening keurde in 2007 provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen goed voor bedrijven in Kortemark, Poperinge, Wervik en Veurne. Andere dossiers in voorbereiding situeren zich onder meer in Ardooie, Moorslede, Staden, Hooglede en Meulebeke.

Aanpak van actuele problemen

In 2007 werd gestart met de aanpak van een aantal problemen die een oplossing vragen op het vlak van ruimtelijke ordening. Het gaat onder meer over de problematiek van permanente bewoning in weekendverblijfsparken verspreid over de provincie en het lint van autohandelszaken langs de N32 tussen Roeselare en Menen.

www.west-vlaanderen.be/structuurplan

De N32 tussen Roeselare en Menen, een lint van autohandelszaken.

BEGELEIDING EN ADVIES BIJ PLANPROCESSEN

Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen

De deputatie staat in voor de begeleiding, advisering en finale goedkeuring van de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen. Deze beleidsvisies geven aan hoe het grondgebied van een gemeente de komende jaren verder ingericht wordt. In 2007 werden acht structuurplannen goedgekeurd: voor de gemeenten De Haan, Kuurne, Waregem, Tielt, Kortrijk, Moorslede, Ingelmunster en Deerlijk. In het totaal beschikken nu 40 West-Vlaamse gemeenten over een goedgekeurd structuurplan.

Gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen

De ruimtelijke opties uit de gemeentelijke structuurplannen worden vertaald in ruimtelijke uitvoeringsplannen. Ook voor deze dossiers staat de deputatie in voor de eindbestissing. In 2007 werden er 32 gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen goedgekeurd. In het kader van een tussenstap in de procedure werden 83 andere dossiers geadviseerd.

Gewestelijke planningsprocessen

Ook het Vlaamse Gewest legt zijn plannen ter advies voor aan de provincieraad. In 2007 gebeurde dit onder meer voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor het bedrijf Pasfrost in Zonnebeke, het gebied Blankaart - Merkembroek en de Leievallei.

De campagne 'Veilig Fietsen' benadrukte in 2007 ook de alertheid voor gevaarlijke situaties.

Mobiliteit

FIETSFONDS WEST-VLAANDEREN OPERATIONEEL

De provincie West-Vlaanderen lag, op dit terrein als voortrekker reeds actief sinds 2001, mee aan de basis van het Fietsfonds, dat de Vlaamse minister voor Mobiliteit lanceerde op het Fietscongres in 2006. In het Fietsfonds leggen de Vlaamse overheid en de provincie hun middelen samen, om de gemeenten te ondersteunen bij de aanleg van fietsinfrastructuur op het bovenlokale fietsroutenetwerk, dat uitgetekend werd voor woon-werk- en woon-schoolverkeer. De West-Vlaamse gemeenten worden hierbij voor 100 procent gefinancierd en in veel gevallen treedt de provincie ook op als bouwheer. Voor de gemeenten worden de lasten zo tot een minimum herleid. In maart 2007 keurde de provincieraad de juridische en administratieve regelingen in verband met het Fietsfonds goed. Eind 2007 werd tussen Houthulst en Merkem het eerste fietspad ingereden dat de provincie met Fietsfondsmiddelen aanlegde.

'VEILIG FIETSEN' IN EEN NIEUW KLEEDJE

Sinds 2003 organiseert de provincie in samenwerking met de diensten van de gouverneur en de West-Vlaamse politiezones de campagne 'Veilig Fietsen'. De campagne richt zich tot de belangrijke fietsdoelgroep van de secundaire scholieren en is een combinatie van preventie en handhaving. De eerste jaren werd bijzondere nadruk gelegd op het belang van fietsverlichting tijdens de donkere wintermaanden. Bekende West-Vlamingen zoals Nico Mattan, Evy Gruyaert en Brahim waren boegbeelden van de sensibiliseringsacties. In 2007 werd de campagne 'Veilig Fietsen' hervormd. Naast de kwaliteit van de fietsuitrusting wordt de fietsers ook aandacht en oplettendheid in het verkeer gevraagd, evenals alertheid voor gevaarlijke situaties. Vandaar de campagneslogan 'Veilig Fietsen, hou je hoofd erbij!' Het bekende gezicht op het campagne-materiaal is vervangen door het gamingfiguurtje Ruby. Het komt niet alleen voor op posters, folders en busflanken, maar ook in de educatieve internetgame die de provincie speciaal liet ontwikkelen, om jongeren de goede boodschap mee te geven.

www.houjehoofderbij.be

VEILIG FIETSEN...

HOU JE HOOFD ERBIJ!

speel
de game
en WIN

op www.houjehoofderbij.be

Provincie
West-Vlaanderen
Door mensen gedreven
Kwaliteit. Het zit in ons.

Gamingfiguurtje Ruby is het nieuwe gezicht van de campagne 'Veilig Fietsen'.

INFRA- STRUCTURE

INFRASTRUCTUUR

www.west-vlaanderen.be/infrastructuur

Verdoken schatten in Sint-Salvatorskathedraal

In het kader van het tienjarenprogramma voor de totale renovatie van de Sint-Salvatorskathedraal in Brugge werd in 2007 de voorlaatste fase van de buitenrestauratie voltooid. Het gaat om de restauratie van de west- en zuidgevel aan het zuidelijke transept. Ook werd er een vooronderzoek van het interieur uitgevoerd. De resultaten dienen als basis voor de toekomstige binnenrestauratie. Tijdens de werken werden uitzonderlijke verdoken schatten met kunsthistorische waarde teruggevonden: twee gegraveerde blauwe hardstenen grafzerken en een goed bewaarde muurschildering van engelen. Beide vondsten zullen geconserveerd en tentoongesteld worden.

Verlichting voor Tillegem

In Domein Tillegem werd in 2007 bijkomende buitenverlichting geplaatst op beide parkeerplaatsen (zowel aan de domeinhoeve als aan de Wittemolenstraat), op de verbindingsweg naar de domeinhoeve en langs de verbindingswegen van beide parkeerplaatsen naar cafetaria De Trutselaar. De verlichting moet de veiligheid ten goede komen en vandalisme en valgevaar vermijden. Er werd gekozen voor een functionele buitenverlichting, die toch verenigbaar is met de omgeving en zo weinig mogelijk lichtpollutie veroorzaakt. Het Domein Tillegem is immers parkgebied.

Het Streekhuis Zuid-West-Vlaanderen.

Nieuw Streekhuis in Kortrijk

Tegen eindejaar 2007 kon de gebiedsgerichte werking Zuid-West-Vlaanderen de Orangerie Broel in het centrum van Kortrijk verlaten voor een nieuwe vestiging nabij 't Hoge aan de rand van Kortrijk. Het nieuwe streekhuis biedt niet alleen een onderkomen aan de provinciale gebiedswerkers, maar geeft ook onderdak aan de vzw Toerisme Leiestreek, RESOC-SERR Zuid-West-Vlaanderen en het Welzijnsconsortium. De achterliggende gedachte is dat waar mensen en in-

stanties samenzitten, er samenspraak, interactie en nieuwe ideeën ontstaan.

Het voormalige Syntragebouw met een oppervlakte van zo'n 1.000 m² omvat onthaal, kantoorruimtes, vergaderzalen en bijbehorend sanitair. De indeling werd aangepast, de buitenkant opgefrist, het interieur en de databekabeling vernieuwd. Een nieuwe hefplateaulift overbrugt een intern niveauverschil en maakt het gebouw beter toegankelijk voor minder mobiele mensen.

Vogelopvangcentrum in Domein Raversijde

In het domein Raversijde werd in 2007 gestart met de bouw van het Vogelopvangcentrum. De werken zouden tegen het einde van 2008 voltooid zijn. Het nieuwe gebouw staat enerzijds in voor de opvang en verzorging van zeevogels, maar heeft anderzijds ook een educatieve functie. Het verzorgingsgedeelte is volledig af-

Het Vogelopvangcentrum in opbouw.

De polyvalente en modulaire loods in De Gavers.

Nieuw dienstgebouw in De Gavers

De voormalige cafetaria en een aanpalende werkplaats in Provinciaal domein De Gavers in Harelbeke werden in 2007 omgebouwd tot een volwaardig dienstgebouw voor de dienst Domeinen en groene assen. Hiertoe werd een bijkomende loods opgericht met een werkbare oppervlakte van 550 m², in directe relatie met de bestaande gebouweninfrastructuur die maximaal behouden bleef. De loods - polyvalent in gebruik en modulair opgebouwd - is hoofdzakelijk bedoeld als stelplaats voor dienstvoertuigen en aanhangwagens en als atelier voor houtbewerking. Het bestaande gebouw werd gedeeltelijk verbouwd en opgefrist. Het omvat nu personeelshuisvesting, een werkplaats metaal en kleinere opslagplaatsen. Ook het publieke sanitair voor bezoekers van de trekkershutten en wandelaars werd onder handen genomen.

gesloten van het bezoekersgedeelte en is enkel toegankelijk via een sas. De buitenkooien zijn voorzien in het verlengde van het hoofdgebouw. Ze worden visueel volledig afgeschermd, om de rust van vogels en kleine zoogdieren te bewaren. Mensen die gewonde of uitgeputte dieren brengen, kunnen onmiddellijk ontvangen worden in de EHBO-ruimte die aansluit op de inkomhal. Bezoekers voor het vogelopvangcentrum kunnen doorgestuurd worden naar de eerste verdieping. Via de beglaasde wanden krijgen ze er een inkijk in de diverse ruimtes van het opvangcentrum. In de polyvalente ruimte komt er ook een permanente tentoonstelling en zullen er ook tijdelijke exposities gehouden worden. Het gebouw is toegankelijk voor rolstoelgebruikers en schenkt ruim aandacht aan rationeel energiegebruik. Het project werd gerealiseerd met de steun van de stad Oostende, Europa, de Vlaamse en federale overheid en de Nationale Loterij.

Recreatieve site Gavers-Zuid ingericht

De Gavers in Harelbeke zijn vanouds bekend als een complex van laaggelegen weiden ('Gavermeersen') langs de Gaverbeek. In 1968 werd de E17 aangelegd en werden 80 hectare van deze weiden voor zandwinning onteigend. De autosnelweg werd daar immers in ophoging aangelegd. Door de sterke verschillen in zandkwaliteit kreeg de put een grillige vorm met landtongen en inhammen. Ook de diepte van de zandwinning varieerde. Eind 1970 was het grootste gedeelte van het oorspronkelijke landschap verdwenen. In de plaats lag er een vijver van 62 hectare. De provincie West-Vlaanderen kocht het gebied in 1974 en bouwde het uit tot een polyvalent recreatieoord met diverse functies: waterrecreatie, natuurreservaat, bosplantsoen met paden voor wandelaars, fietsers en ruiters, ... Door opeenvolgende aankopen groeiden De Gavers uit tot een domein van 190 ha.

Na de oprichting van een zwempaviljoen (omkleed- en sanitaire accommodatie) nabij de zwem- en duikzone in 2006, werkte de provincie in 2007 verder aan de inrichting van de recreatieve site in het zuidelijke deel van het Provinciaal domein De Gavers. Omgevingsaanleg van de zwem- en duikzone, inclusief ponton, werden in juni 2007 ingehuldigd.

Ter voorbereiding van het verleggen en saneren van de Gaverbeek werden een aantal afbraakwerken uitgevoerd. Zo werd een oud keukengebouw gesloopt, evenals diverse paviljoenen, verharding en omheiningen. De werken voor de verlegging van de Gaverbeek gingen eind 2007 van start. Ze situeren zich vooral aan de zuidoostelijke kant van de plas en zijn gelegen in het recreatiegebied. Aan het verloop van de Gaverbeek

Het zuidelijke deel van De Gavers krijgt een nieuwe inrichting.

zal een natuurlijker uitzicht gegeven worden met enige meandering en verwijdering van overbodige betonelementen. De Gaverbeek is een waterloop van eerste categorie en valt onder het beheer van het Vlaamse Gewest, dat bouwheer en financier zal zijn. De provinciale dienst Waterlopen verleent zijn medewerking. Er werd ook gestart met de eerste fase van de aanleg van een nieuwe hoofdweg doorheen de site Gavers-Zuid. Deze hoofdweg moet, samen met de energiesleuf, de ruggengraat vormen waarlangs diverse gebouwen ingeplant zullen worden: het nieuw op te richten ont-haalgebouw (sport en natuur- en milieueducatie), een watersportgebouw (ter vervanging van het oude Blosogebouw) en een allweathergebouw (overnachtings- en sportaccommodatie voor sportkampen). De nieuwe hoofdweg kreeg een voorlopige afwerking. De definitieve afwerking wordt aangebracht bij aanleg van het tweede deel.

Regenwaterdistributie voor tuinbouwschool

In de tuinbouwschool in Kortrijk werden twee bijkomende wateropslagsilo's van elk 600.000 liter geplaatst. Een netwerk van buizen en pompen brengt het water van de verschillende daken naar de silo's van waaruit het naar de verbruikpunten gepompt wordt. De tuinbouwschool heeft door haar specifieke activiteit een heel groot waterverbruik. De verschillende teelten moeten het jaar door nauwgezet van water voorzien

Twee extra wateropslagsilo's voor de tuinbouwschool.

worden. De oorspronkelijke opslag van 400.000 liter regenwater was in periodes van droogte onvoldoende. Om tuinen en serres te besproeien moest dan overgeschakeld worden op kostbaar drinkwater. Met de bouw van twee extra wateropslagsilo's is daar nu aan verholpen.

Provincie koopt oude spoorwegbeddingen

De provincie is in 2007 het overleg gestart met de NMBS over de aankoop van een aantal oude spoorwegbeddingen, die tot nog toe gehuurd werden. Ze hebben immers zowel op het vlak van natuur, toerisme en recreatie als verkeer en vervoer een waardevolle functie. Ze worden opgenomen ter realisering van het functioneel provinciaal fietsroutenetwerk, lenen zich tot toeristisch-recreatief gebruik, maar komen ook in aanmerking voor natuurbehoud en -ontwikkeling. De provincie wil deze groene assen als natuurverbindingsgebieden inrichten.

In eerste instantie wil de provincie de discontinue lijnen aankopen: lijn 64 (Stroroute van Ieper naar Roeselare), lijn 65 (Keselbergroule van Menen naar Roeselare), lijn 83 (Guldenspoorpad van Kortrijk naar Avelgem) en lijn 85 (Trimaarzate van Avelgem naar Spiere-Helkijn). Discontinue lijnen zijn oude spoorlijnen die niet meer rechtlijnig zijn of zelfs volledig onderbroken door bestaande gebouwen en reeds verkochte gedeeltes. In een volgende fase zouden de continue lijnen

aangekocht worden: lijn 58 (Abdijenroute van Sijsele naar Brugge), lijn 63 (Vrijbosroute van Kortemark naar Ieper) en lijn 74 (Frontzate van Diksmuide naar Nieuwpoort). Na aankoop zal de provincie overgaan tot de volledige opmeting en afpaling, om de volledige breedte van de spoorlijnen te kunnen vrijmaken voor de inrichting als pad en natuurgebied.

In 2007 werd ook de afpaling voltooid van de oude militaire spoorwegbedding Vloethemveldzate, tussen het Vloethemveldbos en de spoorlijn Kortrijk - Brugge in Zedelgem. Deze lijn is door de provincie opnieuw in gebruik genomen als een wandel- en fietsas, maar vormt ook een natuurverbinding tussen het Vloethemveldbos en het Merkemveldbos.

055505

GERCHT

WORKING MEN

ENTERTAINMENT

GEBIEDSGERICHTE WERKING EN EXTERNE RELATIES

www.west-vlaanderen.be/eeg

Damme, met zijn historische stadswallen.

GEBIEDSGERICHTE WERKING

Brugge - Oostende

LEADER+ BRUGSE OMMELAND AFGEROND

Het Leader+-programma liep van 2003 tot juni 2008. In het streven naar een betere leefkwaliteit op het platteland werd ook in 2007 voortgebouwd op de pijler 'stimuleren van duurzame landbouw'. Enkele projecten die van Leader+ financiële ondersteuning kregen, werden afgerond.

Dierengezondheidszorg Vlaanderen vzw (DGZ) en Universiteit Gent voerden een studie uit rond het voorkomen van leverbot in het Brugse Ommeland en het stellen van een diagnose op basis van coprologische (mest) en serologische (bloed) testen. Leverbot is een parasitaire aandoening bij runderen, die aanzienlijke economische schade veroorzaakt door verminderde melk- en vleesproductie en een verlengde tussenkalftijd. De ziektesymptomen brengen het welzijn van zwaar aangetaste dieren in het gedrang.

Op een landbouwbedrijf in Ruddervoorde werd een zonneverwarmingssysteem voor houtsnippers opgezet.

Een oud kalverstalletje van een beschermde hoeve in Zuikerkerke werd omgebouwd tot een rustieke ontvangstruimte.

De steun van Leader+ werd ook gebruikt om het 'poldervarkensvlees' uit Stalhille bekend te maken en de afzet te stimuleren. Door kruising van varkensrassen en aangepaste voeders werd de smaak van het varkensvlees verbeterd.

Landbouwers kregen verder steun en advies binnen de netwerken 'Hoeveproducenten', 'Samen de boer op' of 'Met de klas de boer op' inzake promotie, aangepaste vorming en etikettering. Het project 'Milieuzorg in de landbouw' bood milieubewuste landbouwers bijstand inzake milieudoorlichting, landschapsbedrijfsplan, wetgeving, ...

STAATS-SPAANSE LINIES

De herinrichting van de stadswallen van Damme, in het kader van het Interreg III A-project 'Staats-Spaanse Linies 1' werd in 2007 afgewerkt. Het project ging in 2005 van start en brengt vergeten cultuurhistorische pareltjes opnieuw tot leven. De Staats-Spaanse linies bestaan uit meer dan 160 forten, redoutes, linies en versterkte stadjes, die tijdens de Tachtigjarige Oorlog (1568 - 1648) en de Spaanse Successieoorlog (1702 - 1713) aangelegd werden in de grensstreek van Zeeuws-Vlaanderen met West- en Oost-Vlaanderen. In dit grensgebied werden heel wat veldslagen uitgevochten voor de heerschappij over de Lage Landen. De provincie West-Vlaanderen is een van de partners die meehelpt aan de opwaardering ervan. In Damme werden een gedeelte van de binnengracht en de buitengracht, een half bastion, een halve maan, een raveijn en het glacis gerestaureerd. Vanaf de Damse Vaart werd een wandelpad aangelegd, zodat de bezoeker

Glunderende prominenten bij de ondertekening van het protocol voor het Coördinatieproject Duurzaam Kustbeheer.

kennis kan maken met de militaire resten uit het verleden en met de natuurlijke rijkdom van vandaag. Door het uitgraven van de binnengracht werd opnieuw open water gecreëerd, wat nieuwe kansen biedt aan allerlei watervogels. De buitengracht werd omgebouwd tot een rietveld. Een gedeelte van de grond (8.000 m³) werd afgevoerd naar het nabijgelegen Fort van Beieren in Koolkerke. Met de grond werd een gedeelte van de binnenwal van het fort opnieuw gevisualiseerd. In november 2007 werd het nieuwe Europese project 'Staats-Spaanse Linies 1 bis' opgestart. Daarin worden nieuwe inrichtingsprojecten in West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Zeeland voorbereid en een nieuwe website ontwikkeld.

www.brugge-oostende.streekhuis.be

De Kust

NAAR EEN DUURZAAM KUSTBEHEER

De provincie West-Vlaanderen, de Vlaamse overheid en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) engageerden zich in 2007 gezamenlijk in het Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer. Ook de federale overheid is betrokken partij. Met het opstellen van een protocol werd het Coördinatiepunt opgewaardeerd van een project tot een structurele samenwerking tussen de partners. Door de ondertekening in september 2007 bevestigden

ze dat ze het Coördinatiepunt zullen inzetten als hét instrument om aan een goed beheer van de kust te werken. Daarmee kiest de provincie ook duidelijk voor een gebiedsgericht beleid aan de kust.

Het Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer zet in op lokale en internationale strategische dossiers, op communicatieopdrachten en op lokale acties met de kustgemeenten. De doelgroepen waarop het zich richt zijn vooral overheden en sectorale organisaties. Voor hen is het Coördinatiepunt hét aanspreekpunt in verband met de kust. Ze kunnen er terecht voor allerhande inhoudelijke informatie, cijfermateriaal, verzoeken om coördinerend op te treden bij complexe situaties. Daarnaast kan het Coördinatiepunt overlegforums organiseren en ingezet worden voor communicatie en sensibilisering in verband met de kust.

www.kustbeheer.be

Zuid-West-Vlaanderen

WOONREGIEBOEK ALS WERKINSTRUMENT

Op vraag van het RESOC maakte de Regionale Cel Woonbeleid (RCW) het Woonregieboek voor Zuid-West-Vlaanderen op. De RCW is een samenwerkingsverband tussen de provincie en Leiedal, dat voor de gelegenheid versterkt werd met het Welzijnsconsortium.

Contacten en beelden

Niet alleen de Leiestreek dankt haar welvaart aan haar vlasverleden. Ook in de Mandelvallei werd van oudsher vlas geteeld. In opdracht van de provincie werkte het Centrum voor Agrarische Geschiedenis aan een snelinventaris van het vlaserfgoed in de Mandelvallei. Deze studie leverde tal van waardevolle contacten op met mensen die in de vlasindustrie werk(t)en en zorgde voor een grotere kennis van het vlaspatrimonium in Izegem, Dentergem, Oostrozebeke, Ingelmunster en Meubeke.

Wervingscampagnes voor de vlasbeeldbank in Oostrozebeke en groot-Waregem (Desselgem, Beveren-Leie, Waregem, Sint-Eloois-Vijve) brachten de teller van www.beeldbankvlas.be ondertussen op 2.400 beelden. Meer dan 80 particuliere foto-eigenaars werken reeds mee aan dit initiatief om vlasfoto's voor het ruime publiek te ontsluiten.

Het Woonregieboek is een handig werkinstrument voor het uitbouwen en versterken van het lokale woonbeleid. De prioriteiten voor de komende jaren zijn: de valorisatie van 'slapende' gronden en panden in woongebied, het toepassen van een aantal basiskwaliteits-eisen bij woonprojecten, het systematisch opdrijven van het aantal sociale huurwoningen en het nemen van maatregelen voor een goed beheer van het sociale patrimonium, kwaliteitsverbetering van de huurmarkt, het integreren van de principes van levenslang wonen in woningen en woonomgevingen, en het optimaliseren van de dienstverlening aan de burger rond wonen. Het betrekken van alle woonactoren in het voorbereidende overleg, zorgde ervoor dat het Woonregieboek gedragen wordt door zowel lokale besturen, OCMW's, sociale huisvestingsmaatschappijen, sociale verhuurkantoren (SVK's), ...

De Leiestreek, maar ook de Mandelvallei, laten hun vlasverleden niet los.

Het Woonregieboek werd op 20 februari 2008 voorgesteld in het nieuwe streekhuis Zuid-West-Vlaanderen nabij 't Hoge in Kortrijk.

www.zuid-west-vlaanderen.streekhuis.be

VLASERFGOED ROND LEIE EN MANDEL

Het cultuurtoeristische initiatief 'Langs Vlaamse Wegen' zet telkens een andere regio in de kijker. In 2007 streek VTB-VAB daarvoor neer in het gebied van Leie en Mandel. Het Vlasweekend eind april 2007 bracht bijna 3.000 mensen op de been. Daarvoor werkte VTB-VAB samen met het Vlasmuseum, gemeentebesturen en de provincie. Wandelen en fietsen stonden een weekend lang in het teken van vlas. Toonaangevende bedrijven uit de vlassector zetten hun deuren open voor geïnteresseerden. Een busrondrit bracht bezoekers langs de mooiste vlassites uit de streek.

De drietrapsluis in Ooigem werd gerestaureerd.

Midden-West-Vlaanderen

AANTREKKELIJKE KANAALZONE

ROESELARE - LEIE

Voor het geïntegreerde project van de kanaalzone Roeselare - Leie was 2007 een overgangsjaar. Na de succesvolle afronding van het Europese Interreg III B-project 'Canal Link' in 2006, werd gestart met de voorbereidingen voor een nieuw transnationaal Interreg IV B-project 'Waterways for Growth'.

In 2007 stond de provincie echter in voor continuïteit in de kanaalzone. Zo werden een praktische handleiding opgesteld en concepten ontwikkeld voor de landschappelijke en architectonische integratie van bedrijfscomplexen. Voor drie grootschalige bedrijven in Wielsbeke en twee in Oostrozebeke werden cases uitgewerkt. De provincie en RESOC Midden-West-Vlaanderen financierden de studie.

Een andere blikvanger was de feestelijke opening van de gerestaureerde drietrapsluis in Ooigem op Open Monumentendag. Naast de officiële opening werkte de provincie samen met de vijf kanaalgemeenten een recreatief programma uit voor het grote publiek, met onder meer een boottocht en een fietstocht langs opengestelde monumenten in Roeselare, Izegem, Ingelmunster, Oostrozebeke en Wielsbeke.

SAMEN WERKEN AAN WOONBELEID

De huisvesting in Midden-West-Vlaanderen kent enkele hardnekkige problemen: de kwaliteit is gemiddeld lager dan in de rest van Vlaanderen, er zijn weinig sociale huurwoningen, de vergrijzing van de bevolking gaat er erg snel en veel senioren wonen in onaangepaste en comfortarme woningen. De gemeentebesturen zijn zich van deze problemen bewust, maar hebben niet altijd genoeg personeel en specialisatie in huis om ze aan te pakken. Samenwerking tussen verschillende gemeenten kan een oplossing bieden om kennis en mankracht te delen, en professioneler en efficiënter in te zetten. Woonvragen houden immers niet op aan de gemeentegrens en regionale antwoorden zijn vaak effectiever.

De provincie pioniert al enkele jaren met intergemeentelijke samenwerking. Sociale verhuurkantoren (SVK) met een regionale werking zijn daar een voorbeeld van. Van alle provincies heeft West-Vlaanderen de meeste sociale verhuurkantoren en worden er via die SVK's ook het meest woningen verhuurd.

In Midden-West-Vlaanderen is onder impuls van de gebiedswerking ook geëxperimenteerd met een verdergaande intergemeentelijke samenwerking rond lokaal woonbeleid. Er tekenen zich inmiddels drie clusters van samenwerkende gemeenten af. Izegem, Ledegem, Ingelmunster en Oostrozebeke richtten samen een regionale huisvestingsdienst op. Die helpt het lokale bestuur in zijn woonplanning, maar informeert, adviseert en begeleidt ook individuele burgers via een woontoket en huisbezoek. Provincie en Vlaams Gewest voorzien inmiddels een subsidie voor intergemeentelijke samenwerking rond wonen.

De huisvestingsproblematiek in Midden-West-Vlaanderen enerzijds en het succesvolle Izegemse samenwerkingsverband anderzijds motiveren de visie van de provincie om alle gemeenten in de regio de kans te bieden het lokale woonbeleid te versterken via intergemeentelijke samenwerking. Roeselare, Ardoosie,

Hooglede, Lichtervelde, Moorslede en Staden werkten reeds samen in een regionaal sociaal verhuurkantoor. Op vraag van de kleinere gemeenten werd deze samenwerking verder uitgebreid. De provincie en de wvi zetten er mee hun schouders onder een driejarenprogramma. Dat houdt onder meer de opmaak in van een lokaal woonplan, het doorlichten en optimaliseren van premies en heffingen en de herbestemming van gebouwen en sites. Ook de gemeenten Dentergem, Meulebeke, Pittem, Ruiselede, Wielsbeke en Wingene staan positief tegenover een samenwerking naar Ize-gems model.

ATTRACTIEF TIELTS MOLENLAND

Door overleg en samenwerking met het provinciebestuur kunnen de gemeenten Ardoosle, Dentergem, Meulebeke, Pittem, Ruiselede en Tielt de komende jaren investeren in een aantrekkelijk landelijk gebied waar het aangenaam wonen, werken en recreëren is. In de loop van 2007 werden met de diverse gemeentebesturen in het arrondissement Tielt afspraken gemaakt om de werking rond natuur, landschap en recreatie (zoals behoud en ontwikkeling van kleine landschapselementen: bomenrijen, houtkanten, hagen, poelen, ...) vast te leggen in aandachtsgebieden, zoals heuvelruggen en beekvalleien. Ook landschapsbedrijfsplannen, bij land- en tuinbouwers uitgevoerd op kosten van gemeente en provincie, vormen een belangrijk instrument om de landschappelijke attractiviteit van het Tielts Molenland te versterken.

www.midden-west-vlaanderen.streekhuis.be

Westhoek

JONGEREN HOUDEN EN AANTREKKEN

Om de betrokkenheid van jongeren in de Westhoek op hun omgeving na te gaan, werden in 2005 in het zuiden van de Westhoek interviews afgenomen. Dit on-

Gemeenten en provincie werken samen om de landschappelijke attractiviteit van het Tielts Molenland te versterken.

derzoek werd uitgevoerd door studenten en stafleden van de opleiding Sociale Geografie van de Universiteit van Amsterdam. In het rapport 'Blijven of Wijken. De betrokkenheid van jongeren in de Westhoek op hun omgeving' (2007) worden de belangrijkste bevindingen van het onderzoek gepresenteerd.

Een belangrijke vaststelling is dat meer en meer jongeren kiezen voor een hogere opleiding. Dit is een positieve evolutie. De keerzijde is evenwel dat die jongeren daarvoor vaak West-Vlaanderen en de Westhoek moeten verlaten en ook niet altijd naar hun streek terugkeren na het beëindigen van hun opleiding. Ook het aantrekken van nieuwe, creatieve jongeren is moeilijk en blijft een uitdaging voor de toekomst.

Het onderzoeksrapport formuleert een aantal aanbevelingen, zoals de versterking van het jeugdbeleid, de verhoging van de streekgebondenheid en het streekgevoel bij de jongeren, de uitbouw van een afdoend en gedifferentieerd voorzieningenaanbod voor deze doelgroep (met inbegrip van hoger onderwijs) en de vlote toegankelijkheid ervan. Daar wordt nu aan gewerkt.

Het onderzoek kaderde in de uitbouw van een bredere leefbaarheidsstrategie voor de Westhoek. Het werd uitgevoerd in opdracht van de provincie West-Vlaanderen in nauwe samenwerking met het Westhoekoverleg en RESOC Westhoek. Het werd gefinancierd door de provincie, de Vlaamse overheid en de Europese Unie in het kader van het 5B Phasing Out-programma.

INSPIRATIE VOOR EUROPESE RURALE ONDERNEMERS

In het kader van het interregionale project 'Praxis:

Europese belangstelling voor duurzame landbouw in de Westhoek.

Making Rural Entrepreneurship Work', waarin West-Vlaanderen participeert, bezochten delegaties uit diverse Europese landen de provincie voor een tweedaags seminarie (23 - 24 april 2007) rond het stimuleren van ondernemerschap in plattelandsgebieden. Er werd een bezoek georganiseerd aan de Westhoek, een van de plattelandsregio's bij uitstek in de provincie en zelfs in Vlaanderen. Tijdens bedrijfsbezoeken werden de provinciale acties, om de ontwikkeling van een duurzame landbouw in de Westhoek te stimuleren, voorgesteld. Het bezoek aan vijf rurale ondernemers illustreerde ook de resultaten van deze acties. Op het programma stonden een klein intensief tuinbouwbedrijf gespecialiseerd in de teelt van rabarber in Gijverinkhove (Alveringem), een spelletje boerengolf in Lo-Reninge, een Poperings melkvee- en akkerbouwbedrijf dat zich specialiseert in hoevetoeisme, een hopbedrijf in Vlamertinge (Ieper) en een zorgboerderij in Dikkebus (Ieper). De Europese bezoekers kregen onder meer informatie over het West-Vlaamse plattelandsbeleid, werking rond bezoekboerderijen, milieuzorg in land- en tuinbouw, hoeveproducten, hoevetoeisme en -recreatie, en andere vormen van verbreding zoals de zorg voor mensen met een handicap of in probleemsituaties.

KWALITEIT VAN HOEVEPRODUCTEN

De provincie West-Vlaanderen begeleidt de hoeveproducten op het gebied van kwaliteit door de uitvoering van gegroepeerde microbiologische analyses op verwerkte hoeveproducten (hoofdzakelijk hoevezuivelproducten). Bij afwijkende resultaten wordt de producent

De Universiteit Gent verrichtte onderzoek naar de kwaliteit van hoeveproducten.

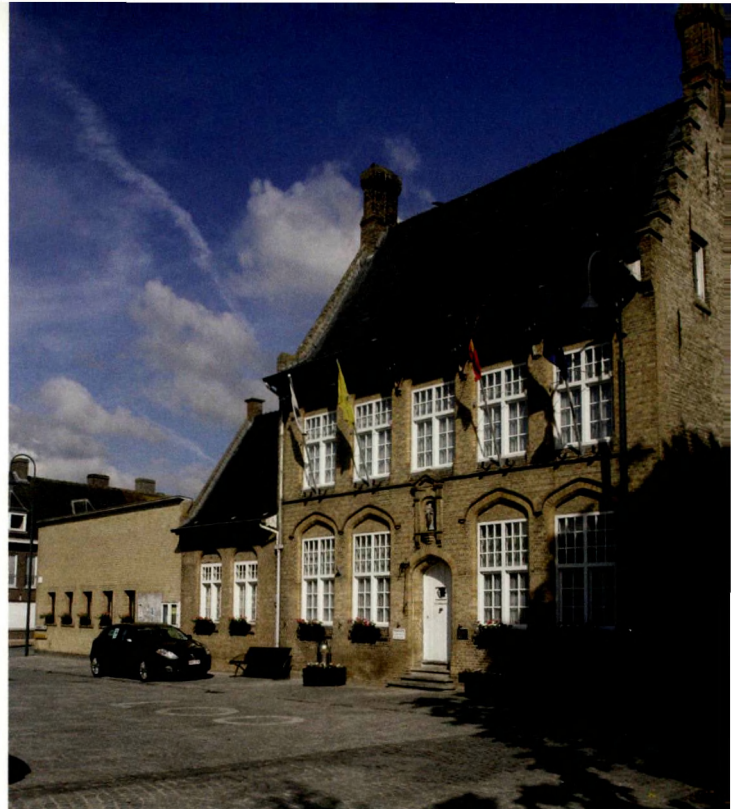
aangespoord om passende maatregelen te nemen. Het bewaken van kwaliteit is een proces dat continu in ontwikkeling is en opvolging vereist. In 2007 lichtte de Universiteit Gent de resultaten van de microbiologische analyses grondig door. Deze doorlichting geeft een indirect beeld van de werkpraktijken van de hoeveproducent en de kwaliteit en veiligheid van de hoeveproducten. In het totaal werden 521 hoevezuivelmonsters (afkomstig van 47 bedrijven) onder de loep genomen, gaande van rauwe melk van koeien, geiten en schapen tot verwerkte producten als yoghurt, karnemelk, diverse kazen, boter, roomijs en andere desserts. De positieve resultaten tonen aan dat er een duidelijke hygiëne aanwezig is bij de deelnemende hoevezuivelproducenten en dat de voorafgaande procesvoering goed beheerd wordt. Bij de productie werken ze immers met verse grondstoffen, die een goed groeimedium vormen voor bacteriën en schimmels. Bij de analyses werden er nauwelijks ziekteverwekkende bacteriën teruggevonden. Naast een paar productgebonden overschrijdingen werden de meeste afwijkingen veroorzaakt door een te groot aantal totale coliformen, die via contaminatie uit het milieu op het product terecht komen. De aanwezigheid van deze groep meestal onschuldige bacteriën kan wijzen op de aanwezigheid van andere, ziekmakende organismen. Door de nodige aandacht op te brengen voor goede hygiënische werkpraktijken en het respecteren van de koudeketen (koeling bij 2 tot 7°C) kunnen ze evenwel beperkt worden. Het onderzoek concludeert dan ook dat het wel degelijk mogelijk is om smaakvolle hoeveproducten met een authentiek karakter te produceren, die een goede microbiologische kwaliteit en veiligheid waarborgen.

HERBESTEMMING VAN DORSPATRIMONIUM

Heel wat dorpen in de Westhoek hebben te maken met leegstand van grote, centraal gelegen, onbeschermd maar architecturaal waardevolle en beeldbepalende gebouwen. Ondanks zijn vroegere uitstraling en rijk verleden kwam dit erfgoed leeg te staan na de fusies van gemeenten met een concentratie van dienstverlening en centrale functies in de hoofdgemeente. Het gaat over gemeentehuizen, rusthuizen, schoolgebouwen, postkantoren, pastorieën, kloosters, ...

Een nieuwe functie vinden voor dit identiteitsbepalend erfgoed is echter niet altijd evident. Hoe kan het lokale bestuur een afgewogen keuze maken bij het zoeken naar een nieuwe functie voor leegstaand patrimonium? Om tot een kwalitatieve herbestemming te komen, helpt de provincie samen met de wvi (overlegforum Ruimtelijke Kwaliteit) gemeenten in de Westhoek met een haalbaarheidsonderzoek door het aanstellen van een bureau dat over de nodige expertise beschikt. Na grondig onderzoek van de context, het planologische kader, de bouwfysische toestand van de gebouwen, participatie met gebruikers of de voltallige lokale bevolking, ... worden verschillende scenario's uitgewerkt, zodat het bestuur een duidelijke keuze kan maken.

Zo worstelde het stadsbestuur van Lo-Reninge met de vraag of het klooster op de markt van Lo herbestemd kon worden tot nieuw gemeentehuis. Het krappe en te verlaten gemeentehuis zou dan een nieuwe bestemming krijgen. Ook voor de aangrenzende oude brandweerkazerne moest een oplossing gevonden worden. Een architectenbureau onderzocht de functionele en financiële implicaties van de inpassing van gemeentel- en OCMW-diensten op de oude kloostersite en van mogelijk nieuwe functies in het huidige gemeentehuis en de aanpalende brandweerkazerne (woningen, sociale woningen of seniorenflats). Alle elementen voor een globale afweging werden in één document samengebracht, op basis waarvan het schepencollege een

Provincie en wvi helpen gemeenten bij de herbestemming van erfgoed, zoals in Lo-Reninge.

goede en doordachte keuze kon maken. Het bestuur neemt alle aspecten van dit onderzoek nu mee in het verdere proces.

Het aantal vragen naar begeleiding neemt toe. In de toekomst zullen dan ook steeds meer haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd worden. Steeds meer lokale besturen raken er immers van overtuigd dat onderzoek en overleg de kwalitatieve invulling van het beeldbepalende maar leegstaande erfgoed met nieuwe functies ten goede komt. Daarbij blijft ook het typische dorpsbeeld behouden. Dit beeld is onder meer belangrijk voor het aantrekken van recreanten, nieuwe inwoners en vaak ook bedrijven, wat de algemene leefbaarheid van de dorpen bevordert. Op vraag van de provincie en de wvi werkte het overlegforum Ruimtelijke Kwaliteit, op basis van een aantal cases, een methodiek uit die nu ook aan gemeentebesturen gegeven kan worden die gelijkaardige problemen kennen.

www.westhoek.streekhuis.be

EXTERNE RELATIES EN EUROPESE PROGRAMMA'S

Nieuwe Europese middelen

In het najaar van 2007 werd het startschot gegeven voor diverse Europese programma's. Voor de periode 2007 - 2013 is de provincie West-Vlaanderen actief op twee terreinen: binnen het Doelstelling 2- en Doelstelling 3-programma.

Het Doelstelling 2-programma krijgt vooral sturing vanuit Vlaamse hoek. Toch speelt de provincie een belangrijke rol bij de projectwerving en -begeleiding. Het accent zal voornamelijk op sociaaleconomische aspecten komen te liggen.

Het territoriale samenwerkingsprogramma Doelstelling 3 (vroeger bekend onder de naam 'Interreg') omvat drie luiken. Drie grensoverschrijdende programma's (Interreg IV A) bieden projectmogelijkheden voor Frankrijk - Wallonië - Vlaanderen (138 miljoen via het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, kortweg EFRO), de grensregio Vlaanderen - Nederland (94,8 miljoen euro EFRO-steun) en de grensoverschrijdende samenwerking Frankrijk - Engeland - Vlaanderen - Nederland (167 miljoen euro EFRO-steun). Dit nieuwe grensoverschrijdende programma 'van de 2 zeeën' werd in de lente van 2008 opgestart. Twee programma's bieden ruimte voor transnationale samenwerking (Interreg IV B), rond de Noordzee (148 miljoen euro EFRO-steun) en Noordwest-Europa (355 miljoen euro EFRO-steun). De transnationale programma's gingen van start in het najaar van 2007. Diverse projecten werden reeds ingediend. De interregionale samenwerking (Interreg IV C) wordt versterkt via de gezamenlijke ontwikkeling van best practices en ervaringsuitwisselingen tussen de best scorende en minder ontwikkelde regio's. Hiervoor draagt Europa 320 miljoen euro EFRO-steun bij, te verdelen over de 27 Europese lidstaten.

www.west-vlaanderen.be/doelstelling2

De Eerste Wereldoorlog is een van de centrale thema's in de samenwerking met Noord-Frankrijk.

Frankrijk - Wallonië - Vlaanderen

SAMENWERKING MET LE NORD

Na 16 jaar intensieve samenwerking vormde 2007 een scharnierjaar in de bilaterale contacten tussen de provincie West-Vlaanderen en het Département du Nord. In Brugge keurden de leden van de Grensoverschrijdende Vergadering op 28 september 2007 het Actieplan 2008 goed. Dit plan legt de prioriteiten per beleidsdomein vast.

Sinds het begin van de samenwerking in 1989 mobiliseren cultuurprojecten heel wat toeschouwers. Ook 'Buren bij kunstenaars', met het departement Pas-de-Calais als derde partner, scoort goed. In de toekomst zullen nieuwe pistes bewandeld worden, zoals netwerking tussen kleine en regionale musea, en een project rond de Eerste Wereldoorlog naar aanleiding van de negentigste verjaardag van het einde van W.O.I. Het project voorziet in de cultuurtoeristische ontsluiting van W.O.I.-sites en -monumenten. Daarnaast is er ruimte voor grensoverschrijdende manifestaties, waaronder het ontwikkelen van gemeenschappelijke toeristische circuits. Op het gebied van milieu genieten de strijd tegen overstromingen en samenwerking rond duurzame ontwikkeling prioriteit. Op econo-

misch vlak kiest het Actieplan 2008 voor kennis- en ervaringsuitwisseling over de creatie en ontwikkeling van nieuwe bedrijven enerzijds en over het beheer van bedrijven in de sociale economie anderzijds. Het reeds goed uitgebouwde partnership op toeristisch-recreatief gebied wordt verdergezet. De grensregio zal op de Britse en Nederlandse markt gepromoot worden. Een ander accent is de toeristische opwaardering van het gemeenschappelijke culturele erfgoed. Inzake jeugd en onderwijs was er een tekort aan grensoverschrijdende projecten. Daarom werd in 2007 onderzocht in hoeverre een projectenfonds voor jeugdorganisaties en scholen uit de grensregio opgestart kon worden. Het onderzoek geeft aan dat mogelijke projectpartners nood hebben aan degelijke informatie over bestaande subsidiemogelijkheden. Jeugdorganisaties en scholen blijken ook meer begeleiding te vragen in hun zoektocht naar een mogelijke projectpartner.

De samenwerking op thematisch vlak wordt overkoepeld door grensoverschrijdende communicatie. In 2007 werd de website www.west-vlaanderen.be/noord-frankrijk aangemaakt. Die biedt een overzicht van de verschillende samenwerkingsvormen tussen (West-)Vlaanderen en Noord-Frankrijk. Het goedgekeurde Actieplan 2008 is op deze website te vinden.

www.west-vlaanderen.be/noord-frankrijk

INTERREG IV VAN START

De Europese Commissie keurde op 15 november 2007 de inhoud, strategie en middelen goed voor het Interreg IV-programma France - Wallonie - Vlaanderen. Het Waalse Gewest treedt op als beheersautoriteit van het programma. Aan Vlaamse zijde is West-Vlaanderen de leidende overheid. De provincie huisvest ook het Vlaamse Interregsecretariaat.

De beschikbaar gestelde middelen bedragen in het totaal 248 miljoen euro. Daarvan wordt 138 miljoen euro ingebracht door de Europese Commissie via het

Binnen de grensoverschrijdende projecten met Nederland zullen vooral ontwikkelingen rond het Zwin gestimuleerd worden.

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Het programma bestrijkt een gebied van meer dan 61.000 vierkante kilometer en meer dan 10,5 miljoen inwoners. Projecten die in aanmerking komen voor subsidie van de programmapartners en de Europese fondsen moeten tussen 2007 en 2015 uitgevoerd worden. Ze moeten kunnen aantonen dat ze een grensoverschrijdende meerwaarde bieden.

Sinds Interreg I in 1990 steunt de Europese Unie de grensoverschrijdende samenwerking tussen haar lidstaten. Door te beantwoorden aan de specifieke noden van meer perifeer gelegen gebieden wil Europa tot een harmonieuze regionale ontwikkeling komen.

www.interreg-fwvl.org

Grensregio Vlaanderen - Nederland

INTERREG

Nieuw programma van start

Naast Interreg IV Frankrijk - Wallonië - Vlaanderen keurde de Europese Commissie op 15 november 2007 het Operationeel Programma Interreg IV A Grensregio Vlaanderen - Nederland 2007 - 2013 goed. Via grensoverschrijdende initiatieven wil het nieuwe programma bijdragen tot een duurzame sociaaleconomische ontwikkeling van de hele grensregio tussen Vlaanderen en Nederland. Centraal daarin staat de duurzaamheidsdriehoek Mens - Milieu - Economie. Binnen de prioriteit 'Mens' gaat de aandacht uit naar

De Euregio Scheldemond gaf opdracht tot een onderzoek naar de bezoekersstromen tussen Zeeland, Oost- en West-Vlaanderen.

nieuwe impulsen voor cultuur en welzijn. De focus van de prioriteit 'Milieu' ligt op het duurzame gebruik van natuurlijke rijkdommen en op landschap en natuur. De prioriteit 'Economie' mikt op innovatie, uitbouw van de kenniseconomie, grensoverschrijdend ondernemen en versterking van de economische structuren. Binnen het driehoeksdeed is het de bedoeling dat de verschillende invalshoeken elkaar ondersteunen. Er wordt evenwel een groter gewicht toegekend aan de economische ontwikkeling van de regio en in het bijzonder aan innovatie.

Voor het Interreg IV A-programma Grensregio Vlaanderen - Nederland stelt Europa een budget van ruim 94 miljoen euro ter beschikking vanuit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Met de aanvullende steun van de nationale overheden en provincies betekent de uitvoering van het programma een forse investeringsimpuls voor Vlaanderen en Zuid-Nederland. Het partnership bestaat uit vijf Vlaamse (Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen) en drie Nederlandse provincies (Limburg, Noord-Brabant en Zeeland). Binnen de grensoverschrijdende projecten zullen vooral ontwikkelingen rond het Zwin gestimuleerd worden, evenals toerisme, leefbaarheid en economische versterking.

Op bezoek bij de burens

Brengen de inwoners van Oost- en West-Vlaanderen

vaak een bezoek aan Zeeland of omgekeerd? Welke steden of gemeenten zijn in trek? Wat zijn de activiteiten en de ervaringen van de bezoekers inzake winkelaanbod, klantvriendelijkheid, bereikbaarheid, parkeermogelijkheden, ...? Het project 'Bezoekersstromen' in het kader van Interreg III geeft het antwoord op deze vragen.

De Euregio Scheldemond gaf de opdracht tot het grootschalige onderzoek naar de bezoekersstromen tussen de drie provincies. De opening van de Westerscheldetunnel was de aanleiding. Zo blijkt dat de tunnel nog niet leidde tot de verwachte toename van het aantal bezoeken aan bijvoorbeeld Middelburg. Voor de West-Vlamingen vormt de tunnel in de praktijk een omleiding en bovendien moet er tol betaald worden. Toch gaan noorder- en zuiderburen vaak bij elkaar op bezoek. Van de Oost-Vlamingen trekt 33 procent wel eens de grens over. De West-Vlamingen halen 45 procent en de Zeeuwen zelfs 47 procent. De grensoverschrijdende bezoeken vinden doorgaans twee tot vier keer per jaar plaats, wat evenveel is als in 2002. Vlamingen trekken meestal de grens over om te winkelen en zijn daarbij vooral op zoek naar producten die goedkoper zijn dan in eigen land. Nederlanders gaan in België vaak op zoek naar specialiteiten, exclusieve winkels, gezondheidszorg, onderwijs of brengen er een bezoek aan familie of vrienden.

Het onderzoek naar de bezoekersstromen liep van 2005 tot oktober 2007. De resultaten van het onder-

zoek zijn terug te vinden in de brochure '[Ver]ken uw grens', met bijbehorende cd-rom. Ze werden in september 2007 voorgesteld tijdens een studiedag. Op aparte fiches bevat de publicatie waardevolle informatie voor de afzonderlijke gemeenten in de euregio. De brochure geeft ook een impressie van de sterktes en zwaktes van de populairste plaatsen. Het onderzoek mondde eveneens uit in een reeks beleidsaanbevelingen en actiepunten, om de positie van de gemeenten te versterken.

www.euregioscheldemond.be

PROCLAM ALS PROJECTLEIDER

Het Provinciaal Centrum voor Landbouw en Milieu (Proclam) was tijdens het Interreg III-programma projectleider van de projecten 'Watermanagement op bedrijfsniveau' en 'Boeren bouwen aan het landschap'. 'Watermanagement op bedrijfsniveau' maakte deel uit van het totaalproject 'Landbouwbedrijf voor de toekomst', dat land- en tuinbouwers inzicht wil geven in de te verwachten ontwikkelingen op een termijn van vijf tot tien jaar. Zo wint duurzaamheid steeds meer aan belang. Met die informatie kunnen ze hun bedrijf in de juiste richting sturen.

'Watermanagement op bedrijfsniveau' spitste zich toe op het duurzaam omspringen met water. Door middel van een bedrijfsgerichte en grensoverschrijdende benadering leerden boeren en tuinders hoe ze in de toekomst beter zouden kunnen werken. In West-Vlaanderen werden drie bedrijven doorgelicht: een melkveebedrijf in Klemskerke, een melkvee-groentebedrijf in Ruddervoorde en een akkerbouw-witloof-melkveebedrijf in Koekelare. Er werden voorstellen tot aanpassing geformuleerd en de realisaties op het terrein werden opgevolgd en waar nodig bijgestuurd. De verschillende medewerkers kwamen regelmatig samen, om de technische uitwerking van de projecten te bespreken. 'Beter' omgaan met water betekent dat

Meer dan 130 geïnteresseerden namen deel aan een grensoverschrijdende themadag over aquacultuur.

er enkel hoogwaardig water gebruikt wordt daar waar dit echt noodzakelijk is. Het gebruikte water krijgt zoveel mogelijk een tweede bestemming op het bedrijf en afvalwater wordt pas na zuivering geloosd. De in het project opgedane kennis en ervaringen werden ter beschikking gesteld van de land- en tuinbouwsector. Dit gebeurde door de organisatie van bezoeken aan de deelnemende bedrijven. Er was ruime belangstelling van land- en tuinbouwers aan beide zijden van de grens.

Het project 'Boeren bouwen aan het landschap' zocht naar een nieuw evenwicht tussen een kwaliteitsvol landschap enerzijds en een goed bedrijfsinkomen voor de landbouwers anderzijds. Door recente evoluties in de agrarische sector (zoals grotere bedrijven, minder biodiversiteit, steeds meer nadruk op de economische component) dreigen het eigen karakter en de leefbaarheid van het platteland meer en meer in de verdrukking te komen. Doorheen het project kregen landbouwers een beter inzicht in de rol die ze kunnen spelen bij de verdere ontwikkeling van de open ruimte. De sector kan daarbij rekenen op advies en begeleiding inzake natuur- en landschapsbeheer.

SCHELDEMONDRAAD

Themadag aquacultuur

De vakgroep Landbouw en Visserij van de Scheldevondraad breidde het gezamenlijke beleid uit met een nota 'Aquacultuur en Visserij'. In dit kader organiseer-

de de raad op 26 september 2007 in Oostende een themadag 'Aquacultuur aan land'. Omdat de traditionele visvangst het immers steeds moeilijker krijgt om aan de stijgende vraag naar vis te voldoen, zit aquacultuur wereldwijd in de lift.

Meer dan 130 geïnteresseerden uit het onderzoeksveld, landbouw, beleid, bedrijfs- en bankwereld namen aan de themadag deel. Na een stand van zaken op wereldvlak, en in Vlaanderen en Zeeland, spitste de themadag zich toe op het ondernemersaspect, vanaf de opstart van een aquacultuurbedrijf. Bedrijven en pilootprojecten kwamen daarbij aan het woord.

Grensoverschrijdende samenwerking blijkt kansen te bieden op het vlak van tong- en zagerkweek ('zagers' zijn een soort wormen) en de productie van visvoer. Knelpunten in verband met regelgeving, vermarkting en kwaliteit van de aquacultuurproducten worden het best gezamenlijk aangepakt. Samenwerking tussen alle spelers in de keten (zoals overheden, ondernemers, voedselproducenten, ...) is essentieel.

Drie nieuwe speerpunten

Met de opmaak van een Speerpuntennota in 2007 wilde de Scheldemondraad een nieuwe impuls geven aan zijn werking. De raad wil in debat gaan over drie uitdagende thema's en daarrond concrete projecten uitwerken.

De ruimtemonitor voor de (Rijn- en) Scheldemonding moet de overheden in de grensstreek een duidelijker beeld geven van grensoverschrijdende infrastructuur, ruimtelijke ontwikkelingen over de grens, openbaar vervoer en veranderende verkeersstromen. Zo kan beter geanticipeerd worden op evoluties, kunnen missing links gestructureerd weggewerkt worden en wordt een betere afstemming mogelijk.

Daarnaast heeft de Scheldemondraad besloten om grensoverschrijdend samen te werken op het vlak van klimaatbeleid. In het project 'Actieplan Grens-

overschrijdend Klimaatbeleid' wordt een expertbijeenkomst georganiseerd. In het concrete actieplan dat daaruit moet volgen, worden enkele substantiële projecten opgesomd en enigszins uitgewerkt. Daarbinnen moet de grensoverschrijdende samenwerking een meerwaarde bieden voor de drie betrokken provincies.

Ten slotte wil de Scheldemondraad de Euregio ook beter bekendmaken bij het grote publiek en elke burger (individu, consument, ondernemer, werknemer, zorgvrager, ...) mogelijkheden laten ontdekken over de grens. Daartoe wordt een communicatieplan opge maakt.

Transnationale samenwerking

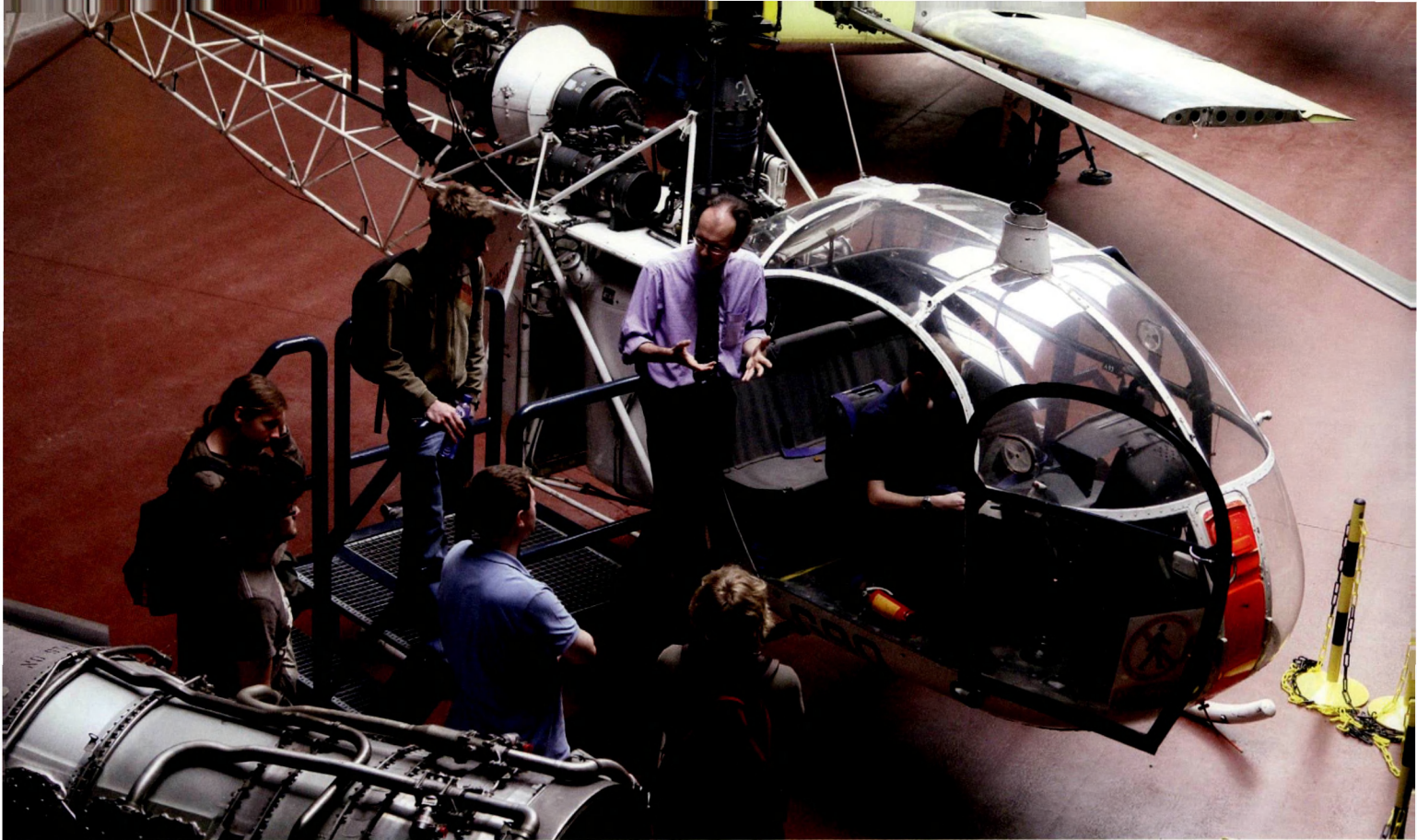
MANAGEMENT WITHOUT FRONTIERS

In de week van 14 tot 19 oktober 2007 ontving de provincie West-Vlaanderen een delegatie uit de zusterprovincies Arad (Roemenië) en Békés (Hongarije). Op het programma stond het tweede luik van de managementopleiding 'Management without Frontiers', door de drie provincies gezamenlijk georganiseerd. De opleiding is een van de concrete resultaten van de jarenlange relaties die de provincies met elkaar onderhouden. De gastdelegatie werd ingewijd in landbouwverbreding en bracht werkbezoeken aan het In Flanders Fields Museum in Ieper, de luchthaven van Oostende en het bedrijventrum van Waregem. Ze werd ook vergast op enkele colleges.

Plattelandontwikkeling

PLATTELANDSBELEID GEACTUALISEERD

De provincie werkte in 2003 het 'Navigatieplan voor een vitaal West-Vlaams Platteland' uit, een beleidsplan met horizon 2030. Zo werd een plattelandsket opgericht in de schoot van de gebiedsgerichte werking. Na een ruime bevraging van de deelnemende

In september 2007 gingen de opleidingen aan het nieuwe Vlaamse Luchtvaartopleidingscentrum van start.

partners (zoals de Vlaamse Landmaatschappij, de intercommunales, ...) werd het Navigatieplan in 2007 geactualiseerd. De doelstelling 'interactief besturen in een rurale context' is volledig nieuw. Ze mikt op het versterken van de bestuurskracht van plattelandsgebieden. In de actualisering is nog steeds aandacht voor rurale economie (met inbegrip van toerisme), het inpassen van een kwaliteitsvolle en duurzame landbouw, het versterken van de woon- en leefomgeving, de zorg voor de basiskwaliteiten en het versterken van de identiteit van het platteland.

De financiering van het plattelandsbeleid gebeurt zowel met provinciale als met Europese en Vlaamse middelen. Daartoe keurde de provincieraad in juni 2007 het 'Plattelandsprogramma 2007 - 2013' goed. Naast de financiële steun aan plattelandsprojecten maakt dit programma ook de werking van twee nieuwe Leader-gebieden (de Westhoek en het Tielts Plateau) mogelijk.

www.west-vlaanderen.be/doelstelling2kust

De erkenning van de Kust als Europees Doelstelling 2-gebied (2000 - 2008) in 2000 was van groot belang voor de regio en zorgde ervoor dat 26,3 miljoen euro aan Europese middelen beschikbaar werd. Samen met Vlaamse, provinciale, gemeentelijke en private middelen werden in de kustregio niet minder dan 93 projecten gerealiseerd, voor een totale investering van 118 miljoen euro.

EUROPA AAN DE KUST

Op de infodag 'Europa aan de Kust' op 9 november 2007 in Oostende werd de eindpublicatie van het Europese programma Doelstelling 2 Kust voorgesteld. Op het einde van de programmaperiode gekomen, wordt in de publicatie 't Is geel en blauw en 't zit aan de Kust - Doelstelling 2 Kust 2000 - 2008' teruggeblikt op de projecten die op het terrein gerealiseerd werden. Op de infodag werden ook de nieuwe programma's voor de periode 2007 - 2013 voorgesteld. Deze bieden opnieuw heel wat kansen voor de kustregio.

VLOC INGEHULDIGD

Het nieuwe Vlaamse Luchtvaartopleidingscentrum (VLOC) langs de Nieuwpoortsesteenweg in Oostende werd in juni 2007 officieel ingehuldigd. De opleidingen gingen er in september 2007 van start. In de bouw van het opleidingscentrum met leslokalen en technische ateliers werd 3,7 miljoen euro geïnvesteerd. De provincie cofinancierde 91.604 euro. Het Europese programma Doelstelling 2 Kust bracht 1,2 miljoen euro in.

In de luchtvaartsector is er momenteel een grote vraag naar opleiding, bij- en omscholing van medewerkers. Het hele personeelsbestand dat in de lucht- en ruimtevaartsector actief is, moet zich aan de nieuwe Europese en internationale normering aanpassen. Het VLOC fungeert als een centrum ten dienste van diverse (opleidings-)partners uit de sector. Het initiatief moet Vlaanderen op de Europese kaart zetten als luchtvaartcompetentiecentrum. Om de internationale bekendheid en uitstraling te verhogen, worden ook buitenlandse cursisten aangetrokken.

Europe Direct

TIEN JAAR IN DE PROVINCIE

Op 29 november 2007 was het exact tien jaar geleden dat het Info Punt Europa, inmiddels omgedoopt tot Europe Direct, als eerste gedecentraliseerde Belgische Infopunt van start ging in de provincie West-Vlaanderen. Via de oprichting informeert en sensibiliseert de provincie, in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Europese commissie, haar burgers, de diverse onderwijsniveaus en de lokale besturen over Europese aangelegenheden.

Het tienjarige jubileum werd gevierd met een feestzitting in het Provinciaal Hof. Op de dinercauserie en het publieke debat waren ruim 200 West-Vlamingen aanwezig. Tijdens de viering werd stilgestaan bij de werking van het informatieknoppunt. Naast een algemene vraag- en antwoorddienst, is Europe Direct

Europe Direct informeert de West-Vlamingen al tien jaar lang over Europese aangelegenheden.

ook een coördinatieplatform voor activiteiten ter bevordering van de Europese gedachte. De voorbije tien jaar werden dan ook heel wat acties op touw gezet: debatten, lezingen, studiebezoeken, aanmaak van didactisch materiaal, ...

www.west-vlaanderen.be/europedirect

WELLS

VEILIGHEID

www.west-vlaanderen.be/veiligheid

In het kader van het 'Actieplan snelheid en alcohol' van de gouverneur werden 278 controles uitgevoerd.

Permanente aandacht voor verkeer

Verkeersveiligheid is en blijft een permanent aandachtspunt voor de gouverneur. Het verhogen van die verkeersveiligheid situeert zich op drie assen: infrastructuur, sensibilisering en verhoging van de pakkans.

Op het vlak van de infrastructuur kwam het Vlaamse project in verband met het wegwerken van de verkeersonveilige punten in 2007 op kruissnelheid. Over de hele provincie worden werkzaamheden uitgevoerd. De evolutie van deze werken is te volgen op de website www.tv3v.be.

Aanpassing van de verkeersinfrastructuur alleen is echter niet voldoende. De weggebruiker moet ook gesensibiliseerd worden. Onachtzaam of onvoorzichtig gedrag in het wegverkeer kan immers aanleiding geven tot ongevallen. Vandaar de aandacht van de provincie voor preventiecampagnes als 'Veilig fietsen ... hou je hoofd erbij', 'Brom je fout of te rap? Dure grap!' en 'Verkeersgetuigen'.

De ervaring leert echter ook dat sensibiliseringscampagnes pas echt resultaat opleveren als ze gepaard gaan met repressieve acties. Verhoging van de pakkans door controles op snelheid, alcohol of drugs zet de weggebruiker mee aan tot gedisciplineerd rijgedrag.

Uit het 'Actieplan snelheid en alcohol' van de gouverneur blijkt evenwel dat veel weggebruikers zich nog niet bewust zijn van de verhoogde pakkans. In 2007 werden er in het kader van dit plan 278 controles uitgevoerd, waarbij 426.868 bestuurders in het weekend op snelheid gecontroleerd werden. Het aantal bestuurders dat de toegestane snelheidslimiet met méér dan tien kilometer per uur overschrijdt neemt sinds 2005 toe. Inzake strafbaar alcoholgehalte doet zich eenzelfde evolutie voor. Maar liefst 8,84 procent van de gecontroleerde bestuurders had te veel op. Met het oog op de verkeersveiligheid en het terugdringen van het aantal verkeersslachtoffers zal de aandacht in de toekomst blijven uitgaan naar deze campagnes.

Prins Filip en prinses Mathilde brachten een bezoek aan de kustredders.

Prinselijk bezoek aan kustredders

Prins Filip en prinses Mathilde brachten op 17 juli 2007 een bezoek aan de kustreddingsdiensten in Bredene. Met dit bezoek uitten ze hun waardering voor de talrijke jongeren die zich inzetten voor de veiligheid van de baders aan de kust. Hun bezoek was ook een blijk van erkenning voor de kustgemeenten en de Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen (IKWV), die zorgen voor de organisatie van de strandreddingsdiensten, en voor het West-Vlaams Opleidingscentrum voor Brandweer-, Reddings- en Ambulancediensten (WOBRA vzw), dat instaat voor de opleiding en vorming van de toekomstige redders aan zee.

De prins en prinses woonden een reddings- en reanimatieoefening aan het strand bij. De werking van de strandreddingsdiensten en de opleiding van de redders kwamen uitvoerig aan bod. Tijdens een informele lunch hadden ze contact met redders/jobstudenten uit de verschillende badplaatsen.

West-Vlaamse politieschool

KORPSCHEFS DOEN ERVARING OP

Op vraag van de 19 korpschefs van de lokale politie in West-Vlaanderen zette de West-Vlaamse Politieschool voor hen een vormingstraject op. Het onderwerp voor 2007 was 'management in aanverwante sectoren'. Naast een theoretische benadering is leren uit de ervaringen van anderen evenzeer verrijkend. Om externe inbreng te benutten, gingen de korpschefs op bezoek bij organisaties die net zoals de politie fusies

en schaalvergroting meemaken. Ze brachten werkbezoeken aan Thermote & Vanhalst, het Kortrijkse fusieziekenhuis AZ Groeninge, ING, Katho en Roularta. Tijdens de bezoeken maakten de deelnemers kennis met de knelpunten en uitdagingen bij het samenbrengen van medewerkers uit verschillende beroepsculturen in een nieuwe, grotere organisatie. Ze deden ook waardevolle ervaring op in verband met missie en waarden, aanwerving en introductie van nieuwkomers, motiveren en gemotiveerd houden van medewerkers, klachtenmanagement, interne communicatie, evalueren, coachen, kwaliteitsbewaking, ... Het leren door op een andere werkplek mensen te ontmoeten die in hun sector analoge problemen ervaren en oplossen, was tegelijk informatief en inspirerend. Zo stuurden enkele korpschefs hun interne communicatie, overleg en ontvangst van nieuwe medewerkers bij op basis van opgedane ervaringen. Het initiatief versterkte ook de band tussen de korpschefs en creëerde een extern netwerk met beleidsverantwoordelijken in andere sectoren.

POLITIERAAD IN POLITIESCHOOL

De West-Vlaamse Politieschool schreef de politiezones aan met het voorstel om één van hun politieraden in de politieschool te laten plaatsvinden. Aanleiding was de nieuwe samenstelling van de beheersorganen van de school. Na het afhandelen van hun gewone agenda, konden ze dan als laatste punt kennismaken met de rekrutering, selectie en opleiding van politiemensen, gevolgd door een rondleiding in de school. Sinds de installatie van de eerste politieraden gingen reeds 15 van de 19 zones op het aanbod in. De nieuwe formule, die de banden met de politiezones aanhaalt, werd als heel interessant ervaren.

NUTTIGE ADRESSEN EN LOCATIES

Provinciale overheid

Zetel van de provincieraad en de deputatie

Kabinetten van gedeputeerden Durnez, Van Gheluwe, De fauw, Titeca-Decraene, Pertry en Naeyaert

Kabinet van de provinciegriffier

Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries
T 050 40 31 11 – F 050 40 31 00

Kabinet van de gouverneur

Burg 3, 8000 Brugge
T 050 40 58 11 – F 050 40 58 00

Provinciale administratie

Provinciehuis Boeverbos

Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries
T 050 40 31 11 – F 050 40 31 00

- Organisatie en HRM
- Griffie
- Financiën (boekhouding, budgettering en interne controle)
- Personeel
- Interne dienst voor preventie en bescherming op het werk
- Externe relaties en gebiedsgerichte werking
- Communicatie
- Internetontwikkeling
- Huishoudelijke dienst
- Milieu, natuur en waterbeleid
- Groendienst
- Vergunningen
- Ruimtelijke planning en mobiliteit
- Welzijn
- Cultuur

Provinciehuis Boeverbos – Filiaal I

Koning Leopold III-laan 31, 8200 Sint-Andries
T 050 40 31 11 – F 050 40 31 01

- Grafische dienst

Provinciehuis Olympia

Koning Leopold III-laan 66, 8200 Sint-Andries
T 050 40 31 66 – F 050 71 94 06

Provinciehuis Abdijbeke

Abdijbekestraat 9, 8200 Sint-Andries
T 050 40 71 12 – F 050 40 71 00

- Beheerscontrole-audit
- Financiën (provinciebelastingen)
- Datawarehousing
- ICT-projectcoördinatie
- Informatietechnologie
- Contracten, overheidsopdrachten en patrimonium
- Gebouwen
- Wegen (district noord)
- Waterlopen (district noord)

Doornstraat 114, 8200 Sint-Andries
T 050 40 76 86 – F 050 40 76 87

- Sport

Gistelse Steenweg 528, 8200 Sint-Andries
T 050 40 72 90 – F 050 34 90 79

- Archiefdienst

Tolhuis

Jan Van Eyckplein 2, 8000 Brugge
T 0800 20 021 – F 050 40 74 75

- Provinciaal informatiecentrum
- Europe Direct
- Provinciale bibliotheek en documentatiecentrum

Provinciehuis Potyze

Zonnebeekseweg 361, 8900 Ieper
T 057 20 00 27 – F 057 21 84 28

- Wegen (district zuid)
- Waterlopen (district zuid)

Provinciaal Noord-Zuidcentrum (PNZC)

Hugo Verrieststraat 22, 8800 Roeselare
T 051 26 50 50 – F 051 20 43 49

Streekhuis Kasteel Tillegem

Tillegemstraat 81, 8200 Sint-Michiels
T 050 40 35 44 – F 050 40 31 41

- Gebiedsgerichte werking Brugge-Oostende

Streekhuis Esenkasteel

Woumenweg 100, 8600 Diksmuide
T 051 51 93 50 – F 051 51 93 51

- Gebiedswerking Westhoek

Streekhuis Zuid-West-Vlaanderen

Doorniksesteenweg 218, 8500 Kortrijk
T 056 46 16 63 – F 056 24 99 90

- Gebiedsgerichte werking Kortrijk

Streekhuis Midden-West-Vlaanderen

Peter Benoitstraat 13, 8800 Roeselare
T 051 27 55 50 – F 051 27 55 51

- Gebiedsgerichte werking Midden-West-Vlaanderen (Roeselare-Tielt)

Provinciaal Ankerpunt Kust (PAK)

Wandelaarkaai 7, 8400 Oostende
T 059 34 21 47 – F 059 34 21 31

- Coördinatiepunt duurzaam kustbeheer

Provinciaal onderwijs en wetenschappelijke instellingen

Provinciaal Onderzoek- en Voortlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw (POVL)

Ieperseweg 87, 8800 Rumbeke
T 051 27 32 00 – F 051 24 00 20

Provinciaal Centrum voor Landbouw en Milieu vzw (Proclam)

Ieperseweg 87, 8800 Rumbeke
T 051 27 33 80 – F 051 24 00 20

Provinciaal Technisch Instituut (PTI)

- Campus Graaf Karel de Goedelaan
Graaf Karel de Goedelaan 7, 8500 Kortrijk
T 056 22 13 41 – F 056 22 53 52
- Campus Tuinbouwschool
Condédreef 10, 8500 Kortrijk
T 056 22 13 41 – F 056 20 44 71

Provinciaal Technisch Instituut – Centrum voor Volwassenenonderwijs (PTI-CVO)

Graaf Karel de Goedelaan 7, 8500 Kortrijk
T 056 22 13 41 – F 056 22 53 52

Vormingscentra

School voor Bestuursrecht van West-Vlaanderen (SBR)

Provinciehuis Boeverbos – Filiaal I
Koning Leopold III-laan 31, 8200 Sint-Andries
T 050 40 34 51 – F 050 40 31 01

WIVO, schakel tussen mens en bestuur

Provinciehuis Boeverbos – Filiaal I
Koning Leopold III-laan 31, 8200 Sint-Andries
T 050 40 31 84 – F 050 40 31 01

EduWEST.be vzw

Korte Meersstraat 6, 8900 Ieper
T 057 21 45 17 – F 057 21 29 35

West-Vlaamse Politie school (WPS)

Koning Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries
T 050 40 45 40 – F 050 39 38 79

West-Vlaams Opleidingscentrum voor Brandweer, Reddings- en Ambulancediensten (WOBRA)

Burg 4, 8000 Brugge
T 050 40 57 83

West-Vlaams Agrarisch Vormingsinstituut vzw (WAVI)

Ieperseweg 87, 8800 Rumbeke
T 051 27 32 00 – F 051 24 00 20

Natuureducatieve en bezoekerscentra

- Bezoekerscentrum Bulskampveld
Bulskampveld 9, 8730 Beernem
T 050 55 91 00 – F 050 81 69 76
- Bezoekerscentrum De Palingbeek
Vaartstraat 7, 8902 Zillebeke
T 057 23 08 40 – F 057 23 08 51
- De Gavers, Sport en NME
Eikenstraat 131, 8530 Harelbeke
T 056 22 21 19 – F 056 22 75 68
- Provinciaal Natuurpark Zwin
Graaf Léon Lippensdreef 8, 8300 Knokke-Heist
T 050 60 70 86 – F 056 050 62 20 00

Provinciale sportaccommodatie

Provinciaal Olympisch Zwembad (Olympiabad)

Doornstraat 110, 8200 Sint-Andries
T 050 39 02 00 – F 050 40 20 70

Watersport- en avontuursportcentrum De Gavers

Eikenstraat 131, 8530 Harelbeke
T 056 22 21 19 – F 056 22 75 68

Provinciemusea

PMMK – Museum voor Moderne Kunst

Romestraat 11, 8400 Oostende
T 059 50 81 18 – F 059 80 56 26

PMCP – Museum Constant Permeke

Gistelsteenweg 341, 8490 Jabbeke
T 050 81 12 88 – F 050 81 55 40

Museum van het Bulskampveld (wagenpark)

Provinciedomein Lippensgoed – Bulskampveld
8730 Beernem – T 050 55 91 00

PMSS – Museum Stijn Streuvels 'Het Lijsternest'

Stijn Streuvelsstraat 25, 8570 Ingoogem
T 056 77 72 14
GESLOTEN VOOR ONBEPAALE DUUR WEGENS RESTAURATIE

Memoriaal Prins Karel, Openluchtmuseum Atlantikwall, Walraversijde 1465

Nieuwpoortsesteenweg 636, 8400 Oostende
T 059 70 22 85 – F 059 51 45 03

BE-PART

Westerlaan 17, 8790 Waregem
T 056 62 94 10 – F 056 62 17 95

Provinciedomeinen

Raversijde

Nieuwpoortsesteenweg 636, 8400 Oostende
T 059 70 22 85 – F 059 51 45 03

- Cafetaria Walrave – T 059 30 62 44

Lippensgoed-Bulskampveld

Bulskampveld 9, 8730 Beernem
• Algemeen nummer – T 050 55 91 10
• Cafetaria – T 050 78 95 65

D'Aertrycke

Zeeweg 42, 8820 Torhout
• Hotel – T 050 23 07 70
Conciencestraat 18a, 8820 Torhout
• Domeinwachter – T 050 22 22 76 of 0800 20 021

Provinciaal Natuurpark Zwin

Graaf Léon Lippensdreef 8, 8300 Knokke-Heist
T 050 60 70 86 – F 050 62 20 00

Sterrebos

Sterrebosdreef 66, 8800 Roeselare
• Domeinwachter – T 051 20 11 80 of 0800 20 021
• Restaurant – T 051 21 17 96

't Veld

Bloemgatstraat, 8850 Ardooie
• Domeinwachter – T 051 74 52 85 of 0800 20 021
• Cafetaria De Keunepupe – T 051 63 39 95

De Palingbeek

Verbrande Molenstraat 5, 8902 Zillebeke
• Domeinwachter – T 057 20 34 72 of 0800 20 021
• Cafetaria – T 057 20 56 72

Tillegembos

Tillegemstraat 83, 8200 Sint-Michiels
• Domeinwachter – T 050 38 24 16 of 0800 20 021
• Kasteel – T 050 40 35 44
• Bistro De Trutselaar – T 050 38 89 00

De Gavers

Meersstraat 5, 8530 Harelbeke
• Domeinwachter – T 056 21 35 02 of 0800 20 021
• Cafetaria – T 056 72 55 22

Wallemote-Wolvenhof

Kokelarestraat 85, 8870 Izegem
• Huisbewaarder – T 051 30 09 44

Ieperse Gasthuisbossen

Ieper-Zonnebeke-Heuvelland
• Domeinwachter – T 057 20 34 72 of 0800 20 021

De Kemmelberg

Heuvelland
• Domeinwachter – T 057 20 34 72 of 0800 20 021

Fort van Beieren

Damme-Koolkerke
• Domeinwachter – T 050 38 24 16 of 0800 20 021
• Cafetaria – T 050 67 95 80

Zeebos

Koning Albert I-laan, 8370 Blankenberge
• Domeinwachter – T 050 38 24 16 of 0800 20 021

De Baliekouter

Ommegangstraat, 8720 Wakken-Dentergem
• Domeinwachter – T 050 78 91 76 of 0800 20 021

Bergelen

Hemelhofweg, 8560 Gullegem-Wevelgem
• Domeinwachter – T 051 20 11 80 of 0800 20 021
• Cafetaria – T 056 40 01 30

Gassbekeduinen

De Panne

Damse Vaart

Brugge-Damme

Provinciale uitleendienst voor audiovisueel materiaal

Brugge

Doornstraat 112, 8200 Sint-Andries
T 050 40 76 76 – F 050 40 76 75

Ieper

Provinciehuis Potyze
Zonnebeekseweg 361, 8900 Ieper
T 057 21 56 06 – F 057 21 84 28

Kortrijk

Emiel Clauslaan 3, 8500 Kortrijk
T 056 22 56 22 – F 056 22 28 89

Oostende

Wandelaarkaai 7, 8400 Oostende
T 059 80 22 96 – F 059 51 18 08

Sociale dienstverlening

Provinciale dienstverleningscentra vzw

- Centrum Ons Erf
Chartreuseweg 53, 8200 Sint-Michiels
T 050 40 69 60 – F 050 40 69 61
- Centrum De Waaiberg
Koolskampstraat 22d, 8830 Gits
T 051 26 30 80 – F 051 24 45 45
- Centrum 't Venster
Willem Elsschotstraat 19/1, 8870 Emelgem
T 051 31 84 72 – F 051 31 90 34

Technisch adviesbureau en meldpunt omtrent toegankelijkheid Westkans vzw

Provinciehuis Boeverbos – Filiaal II
Kerkhofstraat 1, 8200 Sint-Andries
T 050 40 73 73 – F 050 40 71 00

POM

Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM)

Koning Leopold III-laan 66, 8200 Sint-Andries
T 050 40 31 66 – F 050 71 94 06

Autonom provinciebedrijf

Westtoer apb

Koning Albert I-laan 120, 8200 Sint-Michiels
T 050 30 55 00 – F 050 30 55 90

Provinciebedrijf

TiNCK – Ticket Informatie Cultuur Knooppunt

Provinciehuis Boeverbos – Filiaal II
Kerkhofstraat 1, 8200 Sint-Andries
T 070 22 50 05 – F 070 22 50 06

Paraprovinciale instellingen

Monumentenwacht West-Vlaanderen vzw

Provinciehuis Boeverbos – Filiaal I
Koning Leopold III-laan 31, 8200 Sint-Andries
T 050 40 31 36 – F 050 40 31 01

Vlaams Instituut voor de Zee vzw (VLIZ)

Wandelaarkaai 7, 8400 Oostende
T 059 34 21 30 – F 059 34 21 31

Federale diensten van de gouverneur

Burg 4, 8000 Brugge

T 050 40 56 11 – F 050 40 56 00

- FOD Openbare Hulpverlening afdeling civiele veiligheid
- Arrondissementscommissaris

Proosdij, Burg 2b, 8000 Brugge

T 050 40 56 11 – F 050 40 57 00

- Bijzondere en specifieke bevoegdheden van de gouverneur (o.m. rampenfonds, vertalingen, Provinciale Visserijcommissie, burgerlijke stand en bevolking)
- Arrondissementscommissaris

Riddersstraat 13, 8000 Brugge

T 050 44 06 30 – F 050 44 06 34

- Openbare politionele veiligheid, wapens en jacht
- Bijzondere situaties
- Arrondissementscommissaris

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Afdeling Binnenlandse Aangelegenheden West-Vlaanderen

Burg 4, 8000 Brugge
T 050 40 56 11 – F 050 40 56 00

- Algemene werking lokale besturen
- Personeel lokale besturen
- Financien
- Patrimonium en overheidsopdrachten
- Financien erediens

Intercommunales

WVI

Baron Ruzettelaan 35, 8310 Assebroek
T 050 36 71 71 – F 050 35 68 49

Intercommunale Leiedal

President Kennedypark 10, 8500 Kortrijk
T 056 24 16 16 – F 056 22 89 03

Infrax

Hoogstraat 37-41, 8000 Brugge
T 050 44 77 11 – F 050 33 07 05

West-Vlaamse Intercommunale Vliegveld

Wevelgem-Bissegem (WIV) sv
Luchthavenstraat 1 bus 1, 8560 Wevelgem
T 056 36 20 45 – F 056 35 40 59

Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen (IKWV)

Zuidenwindhelling 1, 8670 Oostduinkerke
T 058 23 80 00 – F 058 23 80 10

West-Vlaams Economisch Studie bureau (WES)

Baron Ruzettelaan 33, 8310 Assebroek
T 050 36 71 36 – F 050 36 31 86

MEUNTEBESTUREN IN WEST-VLAANDEREN

Burgemeesters, secretarissen en ontvangers (toestand op 1 mei 2008)

ALVERINGEM

St.-Rijksstraat 19, 8690 Alveringem
Tel. 058 28 88 81 – Fax 058 28 88 83
E-mail: info@alveringem.be
Burgemeester: Liefoghe Gerard
Secretaris: Verschave Hendrik
Gewestelijke Ontvanger: Van Leirsberghe Peter

ANZEGEM

Dorpsplein, 8570 Anzegem
Tel. 056 69 44 40 – Fax 056 68 09 09
E-mail: info@anzegem.be
Burgemeester: Gerniers Victor
Secretaris: Vandeputte Patrick
Gemeenteontvanger: Vercruysse Eddy

ARDOOIE

Polenplein 15, 8850 Ardoie
Tel. 051 74 40 40 – Fax 051 74 03 69
E-mail: info@ardooie.be
Burgemeester: Callens Karlos
Secretaris: Pilliaert Dominiek
Gemeenteontvanger: Pattyn Izabel

AVELGEM

Kortrijkstraat 8, 8580 Avelgem
Tel. 056 65 30 30 – Fax 056 65 30 39
E-mail: info@avelgem.be
Burgemeester: Vantiegheem Lieven
Secretaris: Claus David
Gemeenteontvanger: Boudrez Geert

BEERNEM

Bloemdalestraat 112, 8730 Beernem
Tel. 050 28 91 20 – Fax 050 79 04 63
E-mail: gemeente@beernem.be
Burgemeester: De Rycke Johan
Secretaris: Focquaert Robert
Gemeenteontvanger: Gevaert Tom

BLANKENBERGE

J.F. Kennedyplein 1, 8370 Blankenberge
Tel. 050 42 99 42 – Fax 050 42 90 29
E-mail: stadhuis@blankenberge.be
Burgemeester: Monset Ludo
Secretaris: Verheyden Peter
Stadsontvanger: Plompen Dirk

BREDENE

Centrumplein 1, 8450 Bredene
Tel. 059 33 91 91 – Fax 059 33 00 36
E-mail: gemeentebestuur@bredene.be
Burgemeester: Vanhooren Willy
Secretaris: Wittevrongel Yannick
Gemeenteontvanger: Vandenberghie Willy

BRUGGE

Burg 12, 8000 Brugge
Tel. 050 44 81 11 – Fax 050 44 80 80
E-mail: info@brugge.be
Burgemeester: Moenaert Patrick
Secretaris: Coens Johan
Stadsontvanger: Brouckaert Cathy

DAMME

Vissersstraat 2A, 8340 Damme
Tel. 050 28 87 30 – Fax 050 50 11 51
E-mail: stadsbestuur@damme.be
Burgemeester: Bisschop Dirk
Secretaris: Teerlynck Marc
Stadsontvanger: De Bruyckere Rachel

DEERLIJK

Harelbekestraat 27, 8540 Deerlijk
Tel. 056 69 47 20 – Fax 056 69 47 21
E-mail: info@deerlijk.be
Burgemeester: Croes Claude
Secretaris: Longueville Trees
Gemeenteontvanger: Desmet Nathalie

DE HAAN

Leopoldlaan 24, 8420 Klemsterke
Tel. 059 24 21 24 – Fax 059 24 21 23
E-mail: gemeentebestuur@dehaan.be
Burgemeester: Beirens Christine
Secretaris: Museeuw Franky
Gemeenteontvanger: Dewulf Bart

DENTERGEM

Kerkstraat 1, 8720 Dentergem
Tel. 051 63 61 03 – Fax 051 63 59 00
E-mail: secretaris@dentergemonline.com
Burgemeester: Degroote Koenraad
Secretaris: Naessens Kathelijne
Gewestelijke Ontvanger: Van den Abeele Anne

DE PANNE

Zeelaan 21, 8660 De Panne
Tel. 058 42 16 16 – Fax 058 42 16 17
E-mail: gemeente@depanne.be
Burgemeester: Butsraen Robert
Secretaris: Van Ackere Veerle
Gemeenteontvanger: Supeley Jean-Pierre

DIKSMUIDE

Grote Markt 6, 8600 Diksmuide
Tel. 051 51 91 51 – Fax 051 51 00 20
E-mail: info@stad.diksmuide.be
Burgemeester: Laridon Lies
Secretaris: Herman Marie
Stadsontvanger: Himpens Stefan

GISTEL

Heyvaertlaan 18, 8470 Gistel
Tel. 059 27 02 00 – Fax 059 27 02 46
E-mail: gemeentebestuur@gistel.be
Burgemeester: Halewyck Bart
Secretaris: Wydooghe Lieve
Stadsontvanger: De Groote Paul

HARELBEKE

Marktstraat 29, 8530 Harelbeke
Tel. 056 73 33 11 – Fax 056 73 33 19
E-mail: info@harelbeke.be
Burgemeester: Beyaert Rita
Secretaris: Duyck Albert
Stadsontvanger: Debooser Hedwig

HEUVELLAND

Bergstraat 24, 8950 Heuvelland
Tel. 057 45 04 50 – Fax 057 44 56 04
E-mail: secretaris@heuvelland.be
Burgemeester: Heens Bernard
Secretaris: Verstraete Sigurd
Gemeenteontvanger: Vermersch Johan

HOOGLEDE

Marktplaats 1, 8830 Hooghelede
Tel. 051 20 30 30 – Fax 051 20 38 26
E-mail: info@hooghelede.be
Burgemeester: Lokere Jozef
Secretaris: Dekens Rik
Gemeenteontvanger: Terryn Hans

HOUTHULST

Markt 1, 8650 Houthulst
Tel. 051 46 07 31 – Fax 051 46 07 36
E-mail: info@houthulst.be
Burgemeester: Hindryckx Joris
Secretaris: Schacht Jocelyne
Gewestelijke Ontvanger: Paesbrughe Alain

ICHTEGEM

Stationstraat 1, 8480 Ichtegem (Eernegem)
Tel. 059 34 11 20 – Fax 059 29 80 65
E-mail: gemeentebestuur@lichtegem.be
Burgemeester: Bonny Karl
Secretaris: Delarue Luc
Gemeenteontvanger: Berckmans Peter

IEPER

Grote Markt 34, 8900 Ieper
Tel. 057 23 92 00 – Fax 057 23 92 95
E-mail: communicatie@ieper.be
Burgemeester: Dehaene Luc
Secretaris: Breyne Jan
Stadsontvanger: Carbonez Guy

INGELMUNSTER

Oostrozebekestraat 4, 8770 Ingelmunster
Tel. 051 31 13 01 – Fax 051 31 82 83
E-mail: gemeente@ingelmunster.be
Burgemeester: De Clercq Jean-Pierre
Secretaris: Ronse Dominik
Wvd. Gemeenteontvanger: Cateeuw Ilse

IZEGEM

Korenmarkt 10, 8870 Izegem
Tel. 051 33 73 00 – Fax 051 31 48 67
E-mail: stad.izegem@izegem.be
Burgemeester: Mylle Gerda
Secretaris: Jacobus Anton
Stadsontvanger: Cardoen Dieter

JABBEKE

Dorpsstraat 3, 8490 Jabbeke
Tel. 050 81 01 11 – Fax 050 81 01 17
E-mail: gemeentehuis@jabbeke.be
Burgemeester: Bogaert Hendrik
Secretaris: Acke Gabriël
Gemeenteontvanger: Astaes Jan

KNOKKE-HEIST

Alfred Verweeplein 1, 8300 Knokke-Heist
Tel. 050 63 01 00 – Fax 050 63 01 59
E-mail: knokke-heist@knokke-heist.be
Burgemeester: Lippens Leopold
Secretaris: Gobert Miet
Gemeenteontvanger: Pauwels Eric

KOEKELARE

St. Maartensplein 19, 8680 Koekelare
Tel. 051 58 92 01 – Fax 051 58 84 96
E-mail: ccdebrouwerij@koekelare.be
Burgemeester: Lansens Patrick
Secretaris: Claeys Lode
Gemeenteontvanger: Deweerdt Liesbet

KOKSIJDE

Zeelaan 303, 8670 Koksijde
Tel. 058 53 30 30 – Fax 058 53 30 37
E-mail: gemeentebestuur@koksijde.be
Burgemeester: Vanden Bussche Marcus
Secretaris: Stekelorum Joeri
Gemeenteontvanger: Vandeputte Jean-Philippe

KORTEMARK

Stationsstraat 68, 8610 Kortemark
Tel. 051 56 81 21 – Fax 051 57 51 20
E-mail: info@kortemark.be
Burgemeester: Dupulthys Firmin
Secretaris: Vandoorne Joseph
Gemeenteontvanger: Cromheecke Hans

KORTRIJK

Grote Markt 54, 8500 Kortrijk
Tel. 056 27 70 00 – Fax 056 27 70 09
E-mail: info@kortrijk.be
Burgemeester: De Clerck Stefaan
Secretaris: Hillaert Geert
Stadsontvanger: Vanhoutte Johan

KUURNE

Marktplaats 9, 8520 Kuurne
Tel. 056 73 71 11 – Fax 056 70 60 15
E-mail: info@kuurne.be
Burgemeester: Vereecke Carl
Secretaris: Vanhoutte Veronique
Gemeenteontvanger: Cattlein Betty

LANGEMARK-POELKAPELLE

Kasteelstraat 1, 8920 Langemark-Poelkapelle
Tel. 057 49 09 10 – Fax 057 48 60 50
E-mail: secretariaat@langemark-poelkapelle.be
Burgemeester: Wyffels Alain
Secretaris: De Wandel Sabine
Gemeenteontvanger: Cappelle Mireille

LEDEGEM

Rollegemstraat 132, 8880 Ledegem
Tel. 056 50 91 80 – Fax 056 50 51 40
E-mail: info@ledegem.be
Burgemeester: Dochy Bart
Secretaris: Demeyere Geert
Gemeenteontvanger: Denys Carine

LENDELEDE

Dorpsplein 1, 8860 Lendelede
Tel. 051 33 63 00 – Fax 051 33 63 07
E-mail: info@lendelede.be
Burgemeester: Gheysens Georges
Secretaris: Vandecasteele Christophe
Gemeenteontvanger: Matan Gwenny

LICHTERVELDE

Marktplaats 2, 8810 Lichtervelde
Tel. 051 72 94 30 – Fax 051 72 94 36
E-mail: ivan.vandenbussche@publink.be
Burgemeester: Beeusaert-Pattyn Ria
Secretaris: Vandenbussche Ivan
Gewestelijke Ontvanger: Roelens Christiane

LO-RENINGE

Oude Eiermarkt 9, 8647 Lo-Reninge
Tel. 058 28 80 20 – Fax 058 28 90 71
E-mail: stadsbestuur@lo-reninge.be
Burgemeester: Morlion Lode
Secretaris: Ackerman Dirk
Gewestelijke Ontvanger: Debaecke Katrien

MENEN

Grote Markt 1, 8930 Menen
Tel. 056 51 11 01 – Fax 056 51 64 02
E-mail: menen@menen.be
Burgemeester: Bossuyt Gilbert
Secretaris: Algoet Eric
Stadsontvanger: Pille Peter

MESEN

Markt 1, 8957 Mesen
Tel. 057 44 50 40 – Fax 057 48 65 63
E-mail: info@mesen.be
Burgemeester: Evrard Sandy
Secretaris: Florissoone Patrick
Gewestelijke Ontvanger: Paesbrugge Alain

MEULEBEKE

Markt 1, 8760 Meulebeke
Tel. 051 48 80 80 – Fax 051 48 54 40
E-mail: info@meulebeke.be
Burgemeester: Vanpoucke Daniël
Secretaris: Maes Willy
Gemeenteontvanger: Devolder Bernard

MIDDELKERKE

Spermaliestraat 1, 8430 Middelkerke
Tel. 059 31 30 16 – Fax 059 31 43 64
E-mail: info@middelkerke.be
Burgemeester: Landuyt Michel
Secretaris: Coulier Leo
Gemeenteontvanger: Ryckewaert Pierre

MOORSLEDE

Marktplaats 1, 8890 Moorslede
Tel. 051 77 70 06 – Fax 051 77 10 76
E-mail: kristof.vanderstichele@publink.be
Burgemeester: Ghekiere Walter
Secretaris: Vander Stichele Kristof
Gemeenteontvanger: Wydooghe Kris

NIEUWPOORT

Marktplaats 7, 8620 Nieuwpoort
Tel. 058 22 44 44 – Fax 058 22 44 45
E-mail: info@nieuwpoort.be
Burgemeester: Crabbe Roland
Secretaris: Willaert Benoit
Stadsontvanger: Broucke Evelien

OOSTENDE

Vindictivelaan 1, 8400 Oostende
Tel. 059 80 55 00 – Fax 059 80 65 47
E-mail: stadsbestuur@oostende.be
Burgemeester: Vandecasteele Jean
Secretaris: Vandenabeele Johan
Stadsontvanger: De Prêtre Christina

OOSTKAMP

AC Beukenpark, Kapellestraat 19, 8020 Oostkamp
Tel. 050 83 31 00 – Fax 050 82 66 76
E-mail: info@oostkamp.be
Burgemeester: Vanparys Luc
Secretaris: Compennol Jan
Gemeenteontvanger: Van Vijnckt Hugo

OOSTROZEBEKE

Ernest Brengierstraat 6, 8780 Oostrozebeke
Tel. 056 67 11 20 – Fax 056 67 11 27
E-mail: info@oostrozebeke.be
Burgemeester: Bonte Jean-Marie
Secretaris: De Pourcq Guy
Gemeenteontvanger: Masschaele Siegfried

OUDENBURG

Weststraat 24, 8460 Oudenburg
Tel. 059 56 84 20 – Fax 059 26 54 06
E-mail: info@oudenbourg.be
Burgemeester: Dereeper Ignace
Secretaris: Rosseel Johan
Gemeenteontvanger: Krijger Carine

PITTEM

Markt 1, 8740 Pittem
Tel. 051 46 03 50 – Fax 051 46 03 70
E-mail: gemeente@pittem.be
Burgemeester: Delaere Ivan
Secretaris: Mahieu Geert
Gemeenteontvanger: Debaecke Martine

POPERINGE

Grote Markt 1, 8970 Poperinge
Tel. 057 33 40 81 – Fax 057 33 75 81
E-mail: info@poperinge.be
Burgemeester: Dejaegher Christof
Secretaris: Roelens Bernard
Stadsontvanger: Vandecasteele Stefaan

ROESELARE

Botermarkt 2, 8800 Roeselare
Tel. 051 26 21 11 – Fax 051 26 22 29
E-mail: secretariaat@roeselare.be
Burgemeester: Martens Luc
Secretaris: Leenknicht Johan
Stadsontvanger: Verbrugge Katrien

RUISELEDE

Markt 1, 8755 Ruiselede
Tel. 051 68 80 63 – Fax 051 68 79 33
E-mail: luc.deleersnyder@ruiselede.be
Burgemeester: Coens-De Roo Greet
Secretaris: De Leersnyder Luc
Gewestelijke Ontvanger: Mattan Eric

SPIERE-HELKIJN

Oudenaardseweg 71, 8587 Spiere-Helkijn
Tel. 056 45 55 57 – Fax 056 45 69 30
E-mail: info@spiere-helkijn.be
Burgemeester: Walraet Dirk
Secretaris: Lefebvre Wout
Gewestelijke Ontvanger: Cuvelier Steven

STADEN

Marktplaats 2, 8840 Staden
Tel. 051 70 82 00 – Fax 051 70 42 86
E-mail: johan.debaene@publink.be
Burgemeester: Lowie Josiane
Secretaris: Debaene Johan
Gemeenteontvanger: Pattyn Karien

TIELT

Tramstraat 2, 8700 Tielt
Tel. 051 42 60 60 – Fax 051 40 51 89
E-mail: info@tielt.be
Burgemeester: Van Daele Michiel
Secretaris: Verbeke Dirk
Stadsontvanger: De Wit Linda

TORHOUT

Markt 1, 8820 Torhout
Tel. 050 22 11 22 – Fax 050 22 05 80
E-mail: secretariaat@torhout.be
Burgemeester: De Cuyper Norbert
Secretaris: Vandamme Luc
Stadsontvanger: Cordie Noël

VEURNE

Grote Markt 27, 8630 Veurne
Tel. 058 33 55 00 – Fax 058 33 55 93
E-mail: stadsbestuur@veurne.be
Burgemeester: Verfaillie Jan
Secretaris: Coulier Edwin
Stadsontvanger: Degraeve Kris

VLETEREN

Kasteelstraat 39, 8640 Vleteren
Tel. 057 40 00 99 – Fax 057 40 13 66
E-mail: info@vleteren.be
Burgemeester: Mostaert Willy
Secretaris: Vanderhaeghe Nele
Gewestelijke Ontvanger: Leleu Guy

WAREGEM

Gemeenteplein 2, 8790 Waregem
Tel. 056 62 12 11 – Fax 056 62 12 23
E-mail: info@waregem.be
Burgemeester: Vanryckeghem Kurt
Secretaris: De Langhe Guido
Stadsontvanger: Coussement Geert

WERVIK

St. Maartensplein 16, 8940 Wervik
Tel. 056 30 01 01 – Fax 056 30 01 48
E-mail: info@wervik.be
Burgemeester: Goos Johnny
Secretaris: Verrees Philippe
Stadsontvanger: Volckaert Stefaan

WEVELGEM

Vanackerestraat 16, 8560 Wevelgem
Tel. 056 43 34 00 – Fax 056 43 34 01
E-mail: gemeentebestuur@wevelgem.be
Burgemeester: Seynhaeve Jan
Secretaris: Parmentier Kurt
Gemeenteontvanger: Deleu Frank

WIELSBEKE

Rijksweg 314, 8710 Wielsbeke
Tel. 056 67 32 00 – Fax 056 67 32 49
E-mail: gemeentesecretaris@wielsbeke.be
Burgemeester: De Vos Filiep
Secretaris: Debrabandere Bruno
Gemeenteontvanger: Seyns Guy

WINGENE

Oude Bruggestraat 13, 8750 Wingene
Tel. 051 65 70 71 – Fax 051 65 70 78
E-mail: info@wingene.be
Burgemeester: Verkest Hendrik
Secretaris: De Meulemeester Chris
Gemeenteontvanger: De Ceuleners Pascal

ZEDELGEM

Snellegemsestraat 1, 8210 Zedelgem
Tel. 050 28 83 30 – Fax 050 20 82 28
E-mail: info@zedelgem.be
Burgemeester: Verheghe Hilaire
Secretaris: Malengier Heidi
Gemeenteontvanger: De Meester Hilde

ZONNEBEKE

Langemarkstraat 8, 8980 Zonnebeke
Tel. 051 48 00 60 – Fax 051 78 07 40
E-mail: secretaris@zonnebeke.be
Burgemeester: Cardoen Dirk
Secretaris: Claeys Francis
Gemeenteontvanger: Delancker Luc

ZUIENKERKE

Kerkstraat 17, 8377 Zuienkerke
Tel. 050 42 70 48 – Fax 050 42 85 45
E-mail: franky.goethals@publink.be
Burgemeester: Cuyper Henri
Secretaris: Goethals Franky
Gewestelijke Ontvanger: Dufait Thomas

ZWEVEGEM

Otegemstraat 100, 8550 Zwevegem
Tel. 056 76 55 67 – Fax 056 76 55 68
E-mail: gemeentebestuur@zwevegem.be
Burgemeester: Vanwelden Claude
Secretaris: Vanlangenhove Jan
Gemeenteontvanger: Vandenbogaerde Rik

OCMW-BESTUREN IN WEST-VLAANDEREN

Voorzitters, secretarissen en ontvangers (toestand op 1 mei 2008)

ALVERINGEM

Dorp 1B, 8690 Alveringem
Tel. 058 28 08 20 – Fax 058 28 08 25
E-mail: jo.sclep@ocmwwalveringem.be
Voorzitter: Laureys Wilfried
Secretaris: Sclep Jo
Gewestelijke Ontvanger: Els Verbeke

ANZEGEM

Lieven Bauwensstraat 40, 8570 Vichte
Tel. 056 77 88 28 – Fax 056 77 48 82
E-mail: ocmw@anzegem.be
Voorzitter: Van den Heede Paul
Secretaris: Maes Frieda
Gewestelijke Ontvanger: Cuvelier Steven

ARDOOIE

Marktplaats 1, 8850 Ardoeie
Tel. 051 74 03 70 – Fax 051 74 03 79
E-mail: ocmw@ardoeie.be
Voorzitter: Callens Pieter
Secretaris: Desmet Patricia
OCMW-Ontvanger: Pattyn Izabel

AVELGEM

Leopoldstraat 66, 8580 Avelgem
Tel. 056 65 07 70 – Fax 056 65 07 79
E-mail: ocmw@avelgem.be
Voorzitter: Wolfvelde Frans
Secretaris: Debeurme Christine
Gewestelijke Ontvanger: Boudrez Geert

BEERNEM

Lattenklieversstraat 46, 8730 Beernem
Tel. 050 78 82 40 – Fax 050 78 10 29
E-mail: ocmw@beernem.be
Voorzitter: Goutry Luc
Secretaris: Claeys Jan
Gewestelijke Ontvanger: Van Leirsberghe Peter

BLANKENBERGE

Jordaenslaan 34, 8370 Blankenberge
Tel. 050 43 24 50 – Fax 050 43 24 69
E-mail: info@ocmw-blankenberge.be
Voorzitter: De Clerck Ivan
Secretaris: Demeulemeester Luc
OCMW-Ontvanger: Vandenbussche André

BREDENE

Duinenstraat 106, 8450 Bredene
Tel. 059 33 97 70 – Fax 059 33 97 77
E-mail: info@ocmwbredene.be
Voorzitter: Maes Jacky
Secretaris: Eerebout Jan
OCMW-Ontvanger: Nyssen Wilfried

BRUGGE

Ruddershove 4, 8000 Brugge
Tel. 050 32 70 00 – Fax 050 32 73 33
E-mail: secretariaat@ocmw-brugge.be
Voorzitter: Vandevoorde Frank
Secretaris: Parrein Hubert
OCMW-Ontvanger: Sap Luc

DAMME

Burgstraat 4, 8340 Damme
Tel. 050 46 10 80 – Fax 050 46 10 81
E-mail: info@ocmw-damme.be
Voorzitter: Lasuy Nelly
Secretaris: Daltie Marc
OCMW-Ontvanger: Maes Sabine

DEERLIJK

Stationsstraat 28, 8540 Deerlijk
Tel. 056 73 63 30 – Fax 056 72 76 51
E-mail: ocmwdeerlijk@ocmwdeerlijk.be
Voorzitter: Olivier Kaat
Secretaris: Van Thuyne Mireille
Gewestelijke Ontvanger: Mattan Erik

DE HAAN

Markt 2, 8420 De Haan (Wenduine)
Tel. 050 42 84 80 – Fax 050 41 61 33
E-mail: info@ocmwdehaan.be
Voorzitter: Flahaut-Pouillon Andrée
Secretaris: Vansteenkiste Willy
Gewestelijke Ontvanger: Descamps Dieter

DENTERGEM

Wapenplaats 23, 8720 Wakken
Tel. 056 62 10 10 – Fax 056 61 49 88
E-mail: administratie@ocmwdentergem.be
Voorzitter: Persijn Noël
Secretaris: Vanmeerhaeghe Bernard
Gewestelijke Ontvanger: Van den Abeele Anne

DE PANNE

Koninklijke Baan 10, 8660 De Panne
Tel. 058 42 97 80 – Fax 058 41 22 82
E-mail: secretariaat@ocmwdpanne.be
Voorzitter: Cremery Norbert
Secretaris: Mouton Ann
Gewestelijke Ontvanger: Descamps Dieter

DIKSMUIDE

Ijzerheemleplein 4, 8600 Diksmuide
Tel. 051 51 97 12 – Fax 051 51 08 25
E-mail: chris.merlevede@ocmw.diksmuide.be
Voorzitter: Bailleul Robert
Secretaris: Merlevede Chris
OCMW-Ontvanger: Declercq Johan

GISTEL

Bruidstraat 11, 8470 Gistel
Tel. 059 27 06 57 – Fax 059 27 53 42
E-mail: greet.muyll@ocmwgistel.be
Voorzitter: Ghyselbrecht Luc
Secretaris: Mangleer Joost
Gewestelijke Ontvanger: Bakelant Philippe

HARELBEKE

Paretteplein 19, 8530 Harelbeke
Tel. 056 73 51 90 – Fax 056 73 51 99
E-mail: onthaal@ocmw.harelbeke.be
Voorzitter: Van Damme Hendrik
Secretaris: Raes Luc
OCMW-Ontvanger: Eggermont Rudy

HEUVELLAND

Sint-Medardusplein 1, 8953 Heuveland
Tel. 057 45 04 80 – Fax 057 45 04 89
E-mail: hugo.lefebvre@publink.be
Voorzitter: Dejaegher-Avet Lieve
Secretaris: Lefebvre Hugo
OCMW-Ontvanger: Demeulenaere Ina

HOOGLEDE

Hogestraat 170, 8830 Hoogdele
Tel. 051 22 88 01 – Fax 051 22 90 95
E-mail: ocmw.hoogdele@publink.be
Voorzitter: Vansteelandt Wim
Secretaris: Van Eeckhout Filip
OCMW-Ontvanger: Leleu Guy

HOUTHULST

Vijverstraat 30, 8650 Houthulst
Tel. 051 70 41 64 – Fax 051 70 43 64
E-mail: secretariaat@ocmwhouthulst.be
Voorzitter: Keirsschieter Gino
Secretaris: Deweerdt Bernard
Gewestelijk Ontvanger: Paesbrugge Alain

ICHTEGEM

Koekelarestraat 5, 8480 Ichtegem
Tel. 051 58 18 91 – Fax 051 58 29 15
E-mail: wilfried.declerck@ocmw.ichtegem.be
Voorzitter: Pattyn Koen
Secretaris: Declerck Wilfried
Gewestelijke Ontvanger: Dufait Thomas

IEPER

Rijselestraat 38, 8900 Ieper
Tel. 057 20 48 31 – Fax 057 21 83 89
E-mail: info@ocmwieper.be
Voorzitter: Cloet Marieke
Secretaris: Seynaeve Piet
OCMW-Ontvanger: Deboutte Stef

INGELMUNSTER

Oostrozebekestraat 6, 8770 Ingelmunster
Tel. 051 33 74 60 – Fax 051 30 45 81
E-mail: sociaalhuis@ingelmunster.be
Voorzitter: Verstraete Geert
Secretaris: Vandeweghe Joost
Gewestelijke Ontvanger: Pottier Bernard

IZEGEM

Kokelarestraat 2, 8870 Izegem
Tel. 051 33 66 33 – Fax 051 33 66 30
E-mail: ocmw.izegem@skynet.be
Voorzitter: De Guffroy Thierry
Secretaris: Desimpel Bart
OCMW-Ontvanger: Van Den Bossche Bart

JABBEKE

Caverstraat 16, 8490 Jabbeke
Tel. 050 81 01 80 – Fax 050 81 46 86
E-mail: ocmw@jabbeke.be
Voorzitter: Storme Paul
Secretaris: Vandewalle Katrien
Gewestelijke Ontvanger: Descamps Dieter

KNOKKE-HEIST

Noordhinder 31, 8300 Knokke-Heist
Tel. 050 53 00 61 – Fax 050 53 90 26
E-mail: ocmw@knokke-heist.be
Voorzitter: Van Ooteghem Annie
Secretaris: Roets Paul
OCMW-Ontvanger: Claeys Jan

KOEKELARE

Ichtegemstraat 18, 8680 Koekelare
Tel. 051 58 10 01 – Fax 051 58 33 87
E-mail: ann.vanderveken@ocmwkoekelare.be
Voorzitter: Depreitere Kaat
Secretaris: Van Der Veken Ann
Gewestelijke Ontvanger: Deweerdt Liesbet

KOKSIJDE

Leopold II-laan 2, 8670 Koksijde
Tel. 058 53 31 70 – Fax 058 52 21 32
E-mail: info@ocmwkoksijde.be
Voorzitter: Suber-Dellie Greta
Secretaris: Feys Pascale
OCMW-Ontvanger: Driesse Rita

KORTEMARK

Hospitaalstraat 31, 8610 Kortemark
Tel. 051 57 55 75 – Fax 051 57 55 76
E-mail: rita.denecker@ocmwkortemark.be
Voorzitter: Vercooren Stefaan
Secretaris: Denecker Rita
Gewestelijke Ontvanger: Debaecke Katrien

KORTRIJK

Budastraat 27, 8500 Kortrijk
Tel. 056 24 48 00 – Fax 056 24 48 48
E-mail: info@ocmwkortrijk.be
Voorzitter: Verhenne Francesca
Wvd. Secretaris: Spriet An
OCMW-ontvanger: Sabbe Luc

KUURNE

Kortrijksestraat 2, 8520 Kuurne
Tel. 056 73 70 11 – Fax 056 72 56 90
E-mail: ocmw@sociaalhuiskuurne.be
Voorzitter: Staelraeve Sofie
Secretaris: Vandenheede André
Gewestelijke Ontvanger: Van Leirsberghe Peter

LANGEMARK-POELKAPELLE

Zonnebekestraat 71, 8920 Langemark-Poelkapelle
Tel. 057 49 08 10 – Fax 057 48 52 89
E-mail: ocmw@ocmwlangemark-poelkapelle.be
Voorzitter: Bouden Maddy
Secretaris: Persyn Els
Gewestelijke Ontvanger: Cappelle Mireille

LEDEGEM

Rollegemstraat 130, 8880 Ledegem
Tel. 056 54 04 00 – Fax 056 50 50 09
E-mail: ocmw@ledegem.be
Voorzitter: Wylin Geert
Secretaris: Dessein Nathalie
Gewestelijke Ontvanger: Leleu Guy

LENDELEDE

Dorpsplein 8, 8860 Lendeledede
Tel. 051 30 31 31 – Fax 051 31 52 72
E-mail: ocmw@lendeledede.be
Voorzitter: Rogiers Claudine
Secretaris: Lambrecht Marc
OCMW-Ontvanger: Vandecasteele Christophe

LICHTERVELDE

Statiestraat 1, 8810 Lichtervelde
Tel. 051 72 54 91 – Fax 051 72 64 94
E-mail: info@ocmwlichtervelde.be
Voorzitter: Vanwalleghem Roos
Secretaris: Vandebussche Kris
Gewestelijke Ontvanger: Roelens Christiane

LO-RENINGE

W. Van Loolaan 1, 8647 Lo-Reninge
Tel. 058 28 96 79 – Fax 058 28 96 79
E-mail: luc.decroos@publink.be
Voorzitter: Cornette Wout
Secretaris: Decroos Luc
Gewestelijke Ontvanger: Vanpeperstraete Maria

MENEN

Leopoldplein 12, 8930 Mene
Tel. 056 52 11 11 – Fax 056 52 11 59
E-mail: ocmw@menen.be
Voorzitter: Vancoillie Claude
Secretaris: Vanneste Bart
OCMW-Ontvanger: Vansteenkiste Joke

MESEN

Markt 1, 8957 Mese
Tel. 057 44 50 40 – Fax 057 48 65 63
E-mail: ocmw@mesen.be
Voorzitter: Bossaert André
Secretaris: Florissoone Patrick
Gewestelijke Ontvanger: Demeulenaere Ina

MEULEBEKE

Bonestraat 24, 8760 Meulebeke
Tel. 051 48 61 93 – Fax 051 48 51 99
E-mail: ocmw.meulebeke@ocmw-meulebeke.be
Voorzitter: Vullers Luc
Secretaris: Vanpoucke Tom
Gewestelijke Ontvanger: Pottier Bernard

MIDDELKERKE

Sluisvaartstraat 17, 8430 Middelkerke
Tel. 059 31 92 10 – Fax 059 31 21 52
E-mail: jan.vanparijs@ocmw-middelkerke.be
Voorzitter: Galle Geert
Wvd. Secretaris: Van Parijs Jan
OCMW-Ontvanger: Desseyn Ann

MOORSLEDE

Marktplaats 18a, 8890 Moorslede
Tel. 051 57 60 70 – Fax 051 78 00 05
E-mail: geert.leenknecht@publink.be
Voorzitter: Vanost Norbert
Secretaris: Leenknecht Geert
Gewestelijke Ontvanger: Pottier Bernard

NIEUWPOORT

Astridlaan 103, 8620 Nieuwpoort
Tel. 058 22 38 10 – Fax 058 22 38 28
E-mail: secretaris.ocmw@nieuwpoort.be
Voorzitter: Lefevre Frans
Secretaris: Van Der Auwera Maria
OCMW-Ontvanger: Pieters Philip

OOSTENDE

Edith Cavellstraat 15, 8400 Oostende
Tel. 059 55 56 10 – Fax 059 55 55 55
E-mail: onthaal@sho.be
Voorzitter: De Block Franky
Secretaris: Boumans Marc
OCMW-Ontvanger: Libin Guy-Paul

OOSTKAMP

Dorpsplein 1, 8020 Waardamme
Tel. 050 28 82 90 – Fax 050 28 01 78
E-mail: info@ocmw-oostkamp.be
Voorzitter: Himpens Herman
Secretaris: Vandenberghe Tom
OCMW-Ontvanger: Dubois Eveline

OOSTROZEBEKE

Halfweghuisstraat 47, 8780 Oostrozebeke
Tel. 056 67 14 80 – Fax 056 67 14 89
E-mail: ann.vansteenkiste@oostrozebeke.be
Voorzitter: Geldhof Carine
Secretaris: Vansteenkiste Ann
OCMW-Ontvanger: Masschaele Siegfried

OUDEBURG

Ettelgemsestraat 18-20, 8460 Oudenburg
Tel. 059 34 02 20 – Fax 059 34 02 29
E-mail: bart.vermeulen@publink.be
Voorzitter: Roose Romain
Secretaris: Vermeulen Bart
Gewestelijke Ontvanger: Verbeke Els

PITTEM

Tieltstraat 40, 8740 Pittem
Tel. 051 61 00 60 – Fax 051 61 00 65
E-mail: ocmw.pittem@publink.be
Voorzitter: Gelaude Peter
Secretaris: Defour Joris
OCMW-Ontvanger: Debaecke Martine

POPERINGE

Veurnestraat 22, 8970 Poperinge
Tel. 057 33 33 00 – Fax 057 33 90 39
E-mail: bart.vallaes@ocmwpoperinge.be
Voorzitter: Paelinck Mark
Secretaris: Vallaes Bart
OCMW-Ontvanger: Hugues Thierry

ROESELARE

Brugsesteenweg 90, 8800 Roeselare
Tel. 051 23 61 11 – Fax 051 24 35 86
E-mail: info@ocmw-roeselare.be
Voorzitter: Depoort Geert
Secretaris: Sintobin Geert
OCMW-Ontvanger: Bucket Geert

RUISELEDE

Kasteelstraat 1A, 8755 Ruiselede
Tel. 051 68 94 84 – Fax 051 68 63 80
E-mail: luc.deleersnyder@ruiselede.be
Voorzitter: Wyckstandt Linda
Secretaris: De Leersnyder Luc
Gewestelijke Ontvanger: Mattan Erik

SPIERE-HELKIJN

Oudenaardseweg 71, 8587 Spiere-Helkijn
Tel. 056 45 59 59 – Fax 056 45 69 30
E-mail: ocmw@spiere-helkijn.be
Voorzitter: Deldaele Richard
Secretaris: Lefebvre Wout
Gewestelijke Ontvanger: Cuvelier Steven

STADEN

Hospitaalstraat 1, 8840 Staden
Tel. 051 70 22 33 – Fax 051 70 52 80
E-mail: tine.dochy@ocmwstaden.be
Voorzitter: Mommerency Hans
Secretaris: Dohy Tine
Gewestelijke Ontvanger: Bakelant Philippe

TIELT

Deken Darraslaan 17, 8700 Tielt
Tel. 051 42 79 10 – Fax 051 42 79 20
E-mail: rene.baertsoen@publink.be
Voorzitter: Mortier Jan
Secretaris: Baertsoen René
OCMW-Ontvanger: De Muynck Geert

TORHOUT

Vestingstraat 1, 8820 Torhout
Tel. 050 22 12 22 – Fax 050 22 08 84
E-mail: ocmw.torhout@publink.be
Voorzitter: Deroo Servais
Secretaris: Vandecasteele Eddy
OCMW-Ontvanger: Callewaert Claude

VEURNE

Kaaiplaats 2, 8630 Veurne
Tel. 058 33 23 00 – Fax 058 31 12 24
E-mail: secretaris@ocmw-veurne.be
Voorzitter: Pilet Anja
Secretaris: Dekervel Marc
OCMW-Ontvanger: Deschrijver Johan

VLETEREN

Woestendorp 12, 8640 Vleteren
Tel. 057 46 96 01 – Fax 057 46 96 05
E-mail: secretaris@ocmw.vleteren.be
Voorzitter: Demeyer Lutgarde
Secretaris: Vanderhaeghe Nele
Gewestelijke Ontvanger: Verbeke Els

WAREGEM

Schakelstraat 41, 8790 Waregem
Tel. 056 62 98 11 – Fax 056 62 99 11
E-mail: info@ocmw.waregem.be
Voorzitter: Beheydt Lionel
Secretaris: De Backer Bruno
OCMW-Ontvanger: Vandaele Jozef

WERVIK

Steenakker 30, 8940 Wervik
Tel. 056 30 02 00 – Fax 056 30 02 99
E-mail: info@ocmw.wervik.be
Voorzitter: Verhaeghe Dany
Secretaris: Delodder Myriam
OCMW-Ontvanger: Lagast Stefan

WEVELGEM

Deken Jonckheerestraat 9, 8560 Wevelgem
Tel. 056 43 55 00 – Fax 056 40 20 64
E-mail: secretariaat@ocmwwevelgem.be
Voorzitter: Loosvelt Chris
Secretaris: Oosthuysen Stefaan
OCMW-Ontvanger: Mourant Rosemie

WIELSBEKE

Hernieuwstraat 15, 8710 Wielsbeke
Tel. 056 66 52 83 – Fax 056 66 95 05
E-mail: rik.snauwaert@ocmw-wielsbeke.be
Voorzitter: Haydon Daisy
Secretaris: Snauwaert Rik
OCMW-Ontvanger: Seyns Guy

WINGENE

Markplein 5, 8750 Wingene
Tel. 051 61 07 16 – Fax 051 61 07 18
E-mail: johan.broche@ocmwwingene.be
Voorzitter: Verhoye Jackie
Secretaris: Broché Johan
Gewestelijke Ontvanger: Debaecke Katrien

ZEDELGEM

Brugsestraat 3, 8211 Aartrijke
Tel. 050 20 07 28 – Fax 050 20 86 99
E-mail: info@ocmwzedelgem.be
Voorzitter: Devriendt Ann
Secretaris: Hongenaert Luc
OCMW-Ontvanger: Dewinter Eva

ZONNEBEKE

Langemarkstraat 10, 8980 Zonnebeke
Tel. 051 48 01 10 – Fax 051 48 01 19
E-mail: karolin.vannieuwenhuyse@publink.be
Voorzitter: Comyn Gino
Secretaris: Vannieuwenhuyse Karolin
Gewestelijke Ontvanger: Demeulenaere Ina

ZUIENKERKE

Kerkstraat 17, 8377 Zuienkerke
Tel. 050 42 79 98 – Fax 050 42 67 37
E-mail: socialedienst@ocmw-zuienkerke.be
Voorzitter: Dewulf Annelies
Secretaris: Rambour Gudrun
Gewestelijke Ontvanger: Dufait Thomas

ZWEVEGEM

Bekaertstraat 1A, 8550 Zwevegem
Tel. 056 76 52 00 – Fax 056 75 81 55
E-mail: ocmw@zwevegem.be
Voorzitter: Tienpont Jozef
Secretaris: Planckaert Benedikt
OCMW-Ontvanger: De Bo Sander

BEVOLKINGSGEGEVENS

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
Beernem	7.598	7.206	14.804
Blankenberge	8.868	9.572	18.440
Brugge	56.481	60.321	116.802
Damme	5.454	5.423	10.877
Jabbeke	6.878	6.795	13.673
Knokke-Heist	16.252	17.766	34.018
Oostkamp	10.970	11.140	22.110
Torhout	9.853	9.887	19.740
Zedelgem	11.007	11.043	22.050
Zuienkerke	1.408	1.351	2.759
ARR. BRUGGE	134.769	140.504	275.273

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
Diksmuide	7.939	8.043	15.982
Houthulst	4.615	4.696	9.311
Koekelare	4.213	4.126	8.339
Kortemark	5.958	6.048	12.006
Lo-Reninge	1.675	1.671	3.346
ARR. DIKSMUIDE	24.400	24.584	48.984

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
Heuvelland	4.184	3.981	8.165
Ieper	17.024	17.758	34.782
Langemark-Poelkapelle	3.910	3.883	7.793
Mesen	499	498	997
Poperinge	9.829	9.993	19.822
Vleteren	1.862	1.810	3.672
Wervik	8.789	8.991	17.780
Zonnebeke	6.065	6.021	12.086
ARR. IEPER	52.162	52.935	105.097

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
Bredene	7.744	7.827	15.571
De Haan	5.941	6.301	12.242
Gistel	5.644	5.733	11.377
Ichtegem	6.837	6.733	13.570
Middelkerke	9.036	9.344	18.380
Oostende	33.241	35.860	69.101
Oudenburg	4.427	4.534	8.961
ARR. OOSTENDE	72.870	76.332	149.202

Bron: rijksregister 01.01.2008, verwerking: provincie West-Vlaanderen

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
Anzegem	7.072	7.053	14.125
Avelgem	4.719	4.867	9.586
Deerlijk	5.559	5.735	11.294
Harelbeke	13.114	13.209	26.323
Kortrijk	35.975	37.809	73.784
Kuurne	6.262	6.369	12.631
Lendelede	2.722	2.737	5.459
Menen	15.825	16.556	32.381
Spiere-Helkijn	987	1.064	2.051
Waregem	17.759	18.190	35.949
Wevelgem	15.279	15.589	30.868
Zwevegem	11.811	12.078	23.889
ARR. KORTRIJK	137.084	141.256	278.340

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
Hooghelede	5.025	4.899	9.924
Ingelmunster	5.287	5.320	10.607
Izegem	13.117	13.624	26.741
Ledegeem	4.636	4.721	9.357
Lichtervelde	4.262	4.227	8.489
Moorslede	5.415	5.427	10.842
Roeselare	27.760	28.626	56.386
Staden	5.525	5.514	11.039
ARR. ROESELARE	71.027	72.358	143.385

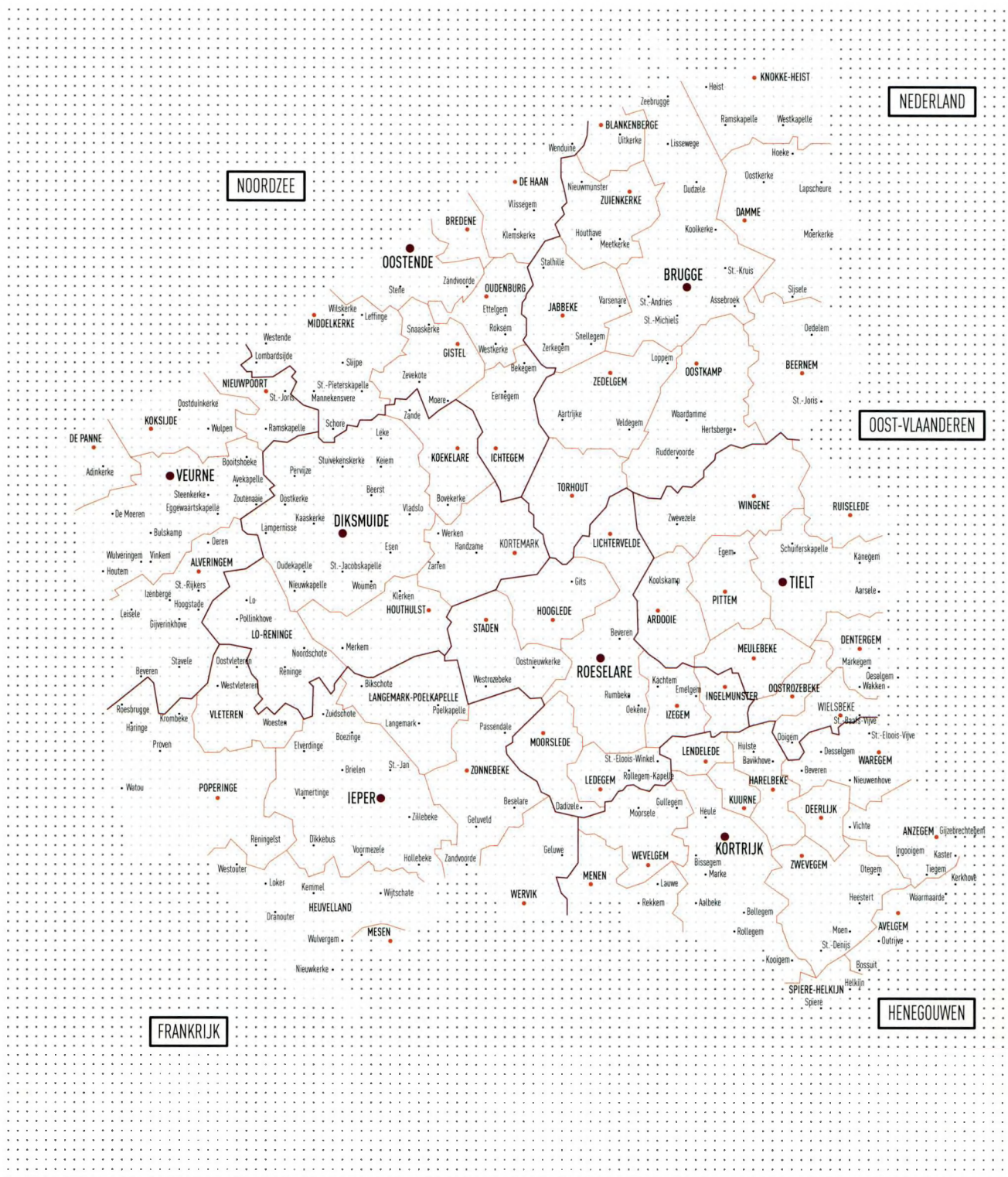
gemeente	mannen	vrouwen	totaal
Ardoos	4.555	4.524	9.079
Dentergem	4.115	4.102	8.217
Meulebeke	5.537	5.496	11.033
Oostrozebeke	3.679	3.826	7.505
Pittem	3.316	3.283	6.599
Ruiselede	2.592	2.533	5.125
Tielt	9.642	9.819	19.461
Wielsbeke	4.575	4.514	9.089
Wingene	6.769	6.688	13.457
ARR. TIELT	44.780	44.785	89.565

gemeente	mannen	vrouwen	totaal
Alveringem	2.539	2.433	4.972
De Panne	4.899	5.360	10.259
Koksijde	10.567	10.942	21.509
Nieuwpoort	5.428	5.642	11.070
Veurne	5.702	6.036	11.738
ARR. VEURNE	29.135	30.413	59.548

	mannen	vrouwen	totaal
Provincie West-Vlaanderen	566.227	583.167	1.149.394

WEST-VLAANDEREN MORFOLOGISCH

West-Vlaanderen heeft een oppervlakte van 314.433 ha, 72 a en 40 ca,
opgesplitst in acht bestuurlijke arrondissementen en 64 gemeenten

COLOFON

Het jaarboek 2008 van de provincie West-Vlaanderen werd samengesteld en uitgegeven in opdracht van de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen.

Paul Breyne (provinciegouverneur)

Jan Durnez

Patrick Van Gheluwe

Dirk De fauw

Marleen Titeca-Decraene

Gunter Pertry

Bart Naeyaert (gedeputeerden)

Hilaire Ost (provinciegriffier)

Coördinatie en eindredactie

Cindy Baute en Peter Verheecke

Dienst Communicatie

Ontwerp en grafische vormgeving

Focus Advertising, Kortrijk (Heule)

Druk

Group Van Damme, Oostkamp

Rewriting

Marc Dejonckheere

Fotografen

Wolf&Wolf	Patrick Holderbeke
Bart Degrande	Luc Dewaele
J.J. Soenen	Annick Geenen
Daniel de Kievith	Kunstmaan
Jan Darthet	Patrick Van Gelder
Peter Cardoen	Unitas Fotos (Tom Desnoeck)
Westtoer	MBZ
Norbert Maes	Ignace Jansseune
Katrien Vermeire	Foto Jan
Focus Advertising	Michel Vanneuville

Met dank aan alle ambtenaren van het provinciebestuur die een bijdrage hebben geleverd tot de realisatie van het jaarboek.

Voor meer info over de provincie West-Vlaanderen
Provinciaal Informatiecentrum Tolhuis
Jan Van Eyckplein 2, 8000 Brugge
t 0800 20 021 e provincie@west-vlaanderen.be

www.west-vlaanderen.be

www.west-vlaanderen.be

Provinciaal Informatiecentrum Tolhuis

Jan Van Eyckplein 2 · 8000 Brugge

t 0800 20 021 · e provincie@west-vlaanderen.be